5357 t. 10.

Kraków i przedmieście:
Katedra i kościoły,
różne sprawy kościelne.

Vat 119

Extractus ex Summario documentorum pergameneorum in fasciculis concinnatorum atque in libro primo Privilegiorum pergameneo descriptorum, ecclesiam cathedralem cracoviensem concernentium. (Mscr. fol. № 1-903 aba. 1167-1787)

1. – 1167. 2do Cal. Januarii in civitate Cracoviensi. Permutatio villae (Anno M°C°LX°VIto... pag. 204. w. 20: presumpcione.
Złota pro Skotniki (cf. Gładyszewicz № 6 pag. 803.) pieczęć z wosku owaln. na taśmie pergam. przedstawia biskupa siedzącego; pieczęć druga urwana.

2. (1177) 5a Cal. Aprilis pontificatus Anno 18 Tusculani. Alexander III ob. rok Pontificatus
p. confirmat constitutionem Casimiri ducis Polon. (cf. Łętowski I p. 70) —
(druk w Długoszu T. I st. 542 lecz bez roku)

3. (1187) 2o Nones Febr. pontif. anno secundo. Veronae (t. j. d. 4 Febr.) Urbanus —
III p. suscipit in protectionem Fulconem episcopum crac. et ejus succes-
sores ac eorum bona assignatque primum locum post metropolitanum
gnesnensem. (cf. Gładyszewicz № 24 pag. 245 gdzie data 1185 mylnie
bo stoi anno primo na oryginale powinno być 1186)

4. 1189 pridie Idus Aprilis in Opatow. (cf. Gładyszewicz № 29 p. 254. p. 255 w. 8 tutorio nostro obsti-
Casimirus dux Polon. tutelam provinciae Chroppensis suscepit. 2 pieczęcie gentes – w. 17. processit – w. 24 Mrokote – w. 27 iero-
na jedwabnym brunatnym sznurku zielone. solimitani – Visete. – w. 28: Mantinę... Gnartowicz

5. (1189) sine data (cf. Gładyszewicz № 30 p. 256) —
Casimirus dux Polonie decimam ex venatura in bonis Chroppie et Kalno promittit

6. sine data Lesconis ducis polon. (cf. Gładysz. № 4. p. 201.)
3 pieczęci oderwane.

7. 1206 Gerardus abbas ecclesiae S. Vincentii in Vratislavia cum Fulcone episco- —
po crac. commutat Wawrzeńczyce (cf. Gładyszewicz № 7 p. 205)

8. 1212. V. Idus maji Cracoviae. Radvanus villam Bieżanow viduae w. 9 iam (zamiast tam) – w. 16 Swantozlao = pag. 260 w. 6. Boguz-
fratris sui Ratibori donat. (cf. Gładyszewicz № 33 p. 259 lans. gocolnus (opuszczony). et. – w. 25 pieczęciami 18 ... w. 20 ... Ksiąg...
z płowego wosku na czerwonych jedwabnych sznurkach: 1) przedstawia biskupa stojącego z pastorałem: Sigillum o ... in...

9. (1216) IV Calend. Januar. pontificatus anno 18 Laterani. Innocentius III z napisem: ... 2) urwana
confirmat jura ecclesiae metrop. Gnesnensis et aliis sibi suffraganeis ... podługowata 3) podłużna przedstawia rycerza
cum insertione privilegii ducum Lesconis crac. Conradi mazov. Vla- w lewej tarczę w prawej dzidę
dislai calis. et Casimiri opolien. et confirmatione. (Gładysz. № 8 p. 207. trzymającego z nap:... Lezt-
conis; 4) urwana 5) Kościół
o 2 wieżach okrągła.

10. (1219) Idibus Maji pontificatus anno IV Viterbii. Honorius III p. (Gład. № 31 p. 257)
commissionem contra ~~...~~ cracov. prepositum ratione tenuta bonorum Chroppie constituit —

11. 1224. VI Idus Junii in colloquio Rozegrod. Lescus dux crac. adjudicat vil-
lam Pełczyska Ivoni ep. crac. (cf. Gład. № 10 p. 210) na czerwonym

12. 1224 in colloquio super Sremiawam Lescus dux. adjudicat villam Letrzyska (cf. Gład. № 11 p. 213) pieczęci 5 na sznurkach 1) Łakos-
ława urwana 2) na sznurku białym urwana 3) na czerwonym okrągła z jeźdźcem deska białego 4) opata tyniack. urwana 5) urwana. — X

13. 1224 – Lescus dux (idem quod № 11. et 12)

14. — (sine data.) Lescus dux Ivoni ep. crac. venationem in Czarna concedit. —
pieczęć na sznurku jedwabnym żółtym z różowym urwana
(Gładysz. № 12 p. 217) —

15 1227. IV Idus Maji pontif. anno I Laterani ~~...~~ Gregorius IX confirmat
locationem teutonicorum in castellaniis kielcensi et tarsensi (cf. Gładysz.
p. 209. № 9)

6. (circa 1224) Lescus albus decimam ex fodinis metallorum ecclesiae cracov. tribuit sine anno. (Gładyszew pag. 201. No 4) z pięciu pieczęci na czerwonych jedwabnych sznurkach tylko jedna lewa pozostała mała owalna przedstawia xiędza w biretcie stojącego: Sigillum nicolai Kancellarii.

× 16. 1227. X Cal. Junii pontificatus anno I. Laterani. Gregorius IX assignat comissionem inter episcopum crac. et Lesconem ducem ratione oppressionum (cf. Łętowski I p. 125)

— 17. 1228. In colloquio in Cena. Vladislaus dux (majoris Polonice) confirmat jura eccles. cracov. (cf. Gładyszewicz p. 218 No 13) pieczęć na sznurku płowym urwana.

— × = 18. 1228. In colloquio. Vladislaus dux (majoris Polon.) adoptat in filium Boleslaum ex fratre Lescone nepotem eumque sibi haeredem substituit, bonaque ejusdem Boleslai suscipit in tutelam, subditos illius et suos in juribus et libertatibus antiquis conservare promittit. (cf. Łętowski I p. 125 – Dokument ważny historyczny i nieznany Roepplowi I p. 448 ani Naruszewiczowi IV p. 226.)

= druk. w Wiszniewski Histor. literat. polsk. Tom II

— 19. (1235). VII Idus Januar. Pontificatus anno VIII. Perusii Gregorius IX p. priorem de Sulejow, archidiaconum de Opole et Godefridum canonicum wratislav. nominat comissarios ad litem inter episcopum crac. et prepos. Strigoniensem. (w Gładyszewicz p. 235 No 21)

— 20. 1243 in festo b. Margarethae. Boleslaus dux. crac. Prandothae ep. crac. donat partem villae Bolechowice (Gładyszewicz p. 220 No 14)

— 21. 1253. IV. Cal. Aug. Cracov. Prandota ep. crac. Vito carpentario concedit facultatem extruendi molendini in Wawrzeńczyce (Gładysz. p. 252 No 28)

— 22. 1247. XVIII. Cal. Febr. Lugduni. Pontificatus anno IV. Innocentius IV indulget episc. crac. ut nemo in eum sententiam excommunicationis ferre potest. (Gładysz. p. 248. No 25)

— 23. 1247. XI Cal. Febr. Lugduni pontificatus anno IV Innocentius IV decanum wratislav. in commissarium ratione limitum interdiec. cracov. et strigonien. faciendarum designat. (Gładysz. p. 236. No 22.)

24. 1247. IX Cal. Febr. pontif. anno IV Lugduni Innocentius IV concedit indulgentiam 40 dierum omnibus ecclesiam cathedr. crac. in festo S. Venceslai visitantibus.

— 25. 1247. VII. Idus Febr. pontif. anno IV Lugduni Innocentius IV pro auxilio dominis cracov. et Sandomir partibus contra paganos Tartaros jubet episcopo cracov. populum exhortare. (Gładysz. p. 197. No 1)

26. 1247 in octava SS. Petri et Pauli. Abbas et conventus Andreoviensis coram nuntio apostolico cum decano et capitulo cracov. villam Nawarzyce pro villa Grembałow cum decima in villa Tropiszow commutat.

— 27. 1251 in Koval. Casimirus dux Lanciciae et Cujaviae villam Cesemino episcopo crac. restituit. (Gładyszew. p. 258 No 32) pieczęć woskowa na czerwonym sznurku jedwabnym wyobraża rycerza ze dwiem walczącego wokoło napis S. Casimiri ducis Lacicie et Cuaviae.

— 28. 1252 VII Cal. Junii pontif. anno IX Perusii. Innocentius IV post commissionem apostolicam per archiepiscopum gnesn. episcopum vratisl. et abbatem de Lubens cisterc. ord. peractam mittit in Poloniam ex Roma Jacobum Velletrens. ord. fratr. minor. ad formandum processum super vita et miraculis S. Stanislai (Łętow. I. 43)

(druk w Długoszu T. I p. 714)

29. 1253. X Kalend. Octobr. pontif. anno XI Assisii. Innocentii IV bulla canonisationis S. Stanislai cum mandato archiep. gnesn. eam promulgandi (Łętowski I p. 43)

— 30. 1253. XV Calend. Oct. pontif. anno XI Assisii. Innocentii IV bulla canonisationis S. Stanislai, ad universum clerum directa. (Łętowski I p. 44)

(druk. w Długoszu T. I p. 729)

31. 1253. XV. Calend. Octob. pontif. anno XI. Assisii. Innocentius IV bullam canonisationis S. Stanislai et de festo ejus celebrando ad duces Poloniae mittit. (Łętowski I p. 44)

32. 1253. Cracoviae. Boleslaus dux cr. confirmat donationem villae ~~Wiktorowice~~ episcopo crac. (Gładysz. p. 250 No 27) ~~[illegible]~~ —

33. 1254. XIV Cal. Julii in colloquio in Chrobrz. Boleslaus dux crac. confirmat libertates ecclesiae cracov. (Gładysz. p. 221 No 15.) pieczęć na czerwonym jedwab. sznurku przedstawia rycerza stojącego z tarczą i dzidą, napis S. Boleslai Dei gra. Ducis Cracovie et Sadomiriet.

34. 1255. XV. Cal. Julii in colloquio in Zawichost. Boleslaus dux crac. confirmat libertates ecclesiae crac. (Gładysz. p. 221 No 15) 2 pieczęcie na czerwonymi żółtym jedwabn. sznurku: 1) ta sama Bolesława co No 33. 2) Letki arcyb. urwana. —

35. 1255. XIV Calend. Augusti Pragae. Premislaus rex Bohem. ob reverentiam S. Stanislai dimittit omnem injuriam Boleslao duci crac. ratione laesionis terrarum Opaviae. (Gładysz. p. 199 No 3.) —

36. 1255. ~~[illegible]~~ 9. Septembr. (?) in colloquio apud Banzovam. Boleslaus dux cracov. liberat omnes adscriptitios ecclesiarum ab jurisdictione civili (Gładyszewicz p. 228 No 18.) 2 pieczęc. na czerwon. i żółtem sznurku 1) Bolesława jak No 33 2) druga owalna przedstawia biskupa siedzącego na tronie w infule prawą błogosławiącego w lewej trzymającego pastorał napis: ...... Prandot....

37. 1255. IV. Nonas Octobris. Pragae. Premislaus rex Bohem. ob reverentiam S. Stanislai qui illum in peregrinatione Prussiae adjuvare dignatus est cujus denique brachium per suffragia Boleslai ducis a Prandota episcopo crac. habuit dimittit omnem injuriam regno Poloniae dummodo captivi restituentur. (Łętowski I p. 173)

38. 1256 III Nonas Januar. pontificatus anno II Perusii. Alexander IV papa concedit indulgentiam 100 dierum venientibus ad tumulum S. Stanislai. (Łętowski I p. 174)

39. 1256. Idibus Januarii pontif. anno II Laterani. Alexander IV mandat ut religiosi in Polonia celebrent festum S. Stanislai. (Łętowski I p. 174)

40. 1256. XII. Cal. Febr. pontif. anno II Laterani. Alexander IV confirmat jura et libertates capituli cracov. (Gładysz. p. 231 No 19) — confirmat Boleslaus 1252 ... Beneykta vide Gładysz.

41. 1256. VII Cal. Febr. pontif. anno II Laterani. Alexander IV p. confirmat libertates cleri cracov. (Gładysz. p. 226. No 16)

42. 1256. VII Cal. Febr. pontif. anno II Laterani. Alexander IV episcopis poloniis jubet ut ~~designat commi:~~ ~~nos~~ contra servos injicientes in clericos sacrilegas manus qui a dominis suis defenduntur. (Łętowski I p. 174) censura ecclesiasticam applicant. ~~[illegible]~~ Mscr. Nr 329 fol. 5. K. 1/3

43. 1256. V Cal. Febr. pontif. anno II Laterani ~~desig~~ Alexander IV designat abbatem de Lubenz cisterc. ord. et praepositum ecclesiae de Opol commissarios ad commissionem ne clerici super possessionibus suis coram judicio saeculari adversariis responderent. re... ducem cracoviensem cogantur (Łętowski I p. 175) Mscr. No 329 f. (srodku) K 1/3

44. 1256. II Idus Febr. pontif. anno II Laterani. Alexander IV reprehendit ducem cracov. quod clericis super praediis etiam non feudalibus coram se adversariis respondere mandavit. (Łętowski I p. 175) Mscr. No 329 fol. 8 ½

45. 1256. pontif. anno II. Alexander IV concedit visitantibus ecclesiam cracov. ipsodie Translationis S. Stanislai indulgentiam 100 dierum et infra octavas 40 dierum (Łętowski I p. 175)

46. 1256. IV Nonas Martii pontif. anno II Laterani. Alexander IV episcopo cracov. primum locum post metropolitanum concedit. (Gładysz. p. 249 No 26) —

Łętow. I. 43)

— (druk. w Długoszu T. I p. 779) 47. 1257. Idibus Febr. pontif. anno III Laterani. Alexander IV scribit Danieli regi Russiae ut persistat in obedientia ecclesiae romanae et in lumine catholicae fidei quam per baptismum suscepit. (Łętowski I p. 174)

do Nar[...]
x

48. 1257. II nonas Junii pontif. anno III Viterbii. Alexander IV indulgentias in festo S. Venceslai tribuit. (Łętowski I p. 174.)

Mscr. No. 329 fol. 8 k 1/2 49. 1257. VI Idus Junii ~~[...]~~ pontif. anno III Viterbii. Alexander IV ad archiepis: ~~[...]~~ compungnen. circa ~~[...]~~ ad defendendos clericos ab injuriis saecularium (Łętowski I. 175)

50. 1258 in ~~Cracovia~~ in cuitate Cracov. et Mazovia terris. Falibogus filius quondam Dobroslai agazonis d. Ivonis episcopi cracov. vendit villam Thaino (Tonie) pro 10 marc. argenti capitulo cracov. cum confirmatione ducis Boleslai. (Łętowski I p. 175) (Lib I fol. 140 Priv.)

52. 1258 in die B. Barnabae apost. in colloquio juxta Sandomiriam in Blonie celebrato. Boleslaus dux crac. promittit se inviolate observare omnes libertates ecclesiasticas et cleri quodque ad auxilium in muniendis castris cracoviensi et sandomiriensi eidem duci semel per subditos episcopi et sui capituli praestitum in exemplum trahi non debent.

54. 1259. ~~[...]~~ III Idus Aprilis Cracoviae. Boleslaus dux crac. absolvit Prandotham ep. crac. a solutione 20 marcarum cunarum seu mardurum Petro castellano czchoviensi ex civitate et castellania Sharsensi (Kielce) solvi debitarum et silentium desuper perpetuum imponit. (Łętowski I p. 175)

55. 1263 nonas Aprilis Cracoviae. Conventus Zwierzyniecensis monialium praemonstr. villam Gardlica pro villa Modnica cum capitulo cracov. commutat. (Łętowski I p. 175) Miał 4 pieczęcie na różowych sznurkach z tych jedna pozostała przedstawiająca biskupa siedzącego na tronie błogosławiącego jedną ręką a drugą pastorał t[rzymającego] z napisem S. Prandote. dei. gra. epi. cracovien.

57 1267. calendis Julii, pontificatus Clementis IV anno III Cracoviae Guido cardinalis apostolicae sedis legatus indulgentias 60 dierum ~~[...]~~ confert visitantibus ecclesiam cracov. in solennitatibus B. Mariae V. S. Stanislai et dedicatione ejusdem ecclesiae. Pieczęć z czerwon. wosku podłużna na sznurku czerwonym i żółtym przedstawia S. Wawrzyńca, nad którym B. Marja z t[...] S. Laurentii in lucina presbyter cardinalis [...]e napisem: .... S. Gvidonis.... ...c. pbri. card.

59. 1272 in ~~[...]~~ Cracoviae crastino Ascensionis domini. Boleslaus dux Cracov. testatur quod villa Raiborowice per Ratiborium militem ecclesiae cracov. donata eadem cum aliis villis capituli cracov. gaudere debet libertate. (Łętowski.)

63. 1274 in festo Purificationis B. V. Mariae Cracoviae Gerardus decanus et totum capitulum cracov. fundum suum Gardlica dictum concedunt Zachariae sultoto ad locandam in illo villam jure theutonico, sub annuo censu et solutione decimae

66. 1278 Idus Maji in Cracovia. Boleslaus dux Cracov. declarat quod comes Laurentius de Bamvol haereditatem suam Bamwol Procopio cancellario cracov. pro 30 marcis argenti obligavit. (Łętowski) (Priv. I fol. 61)

68. 1286 VI Calendas Martii in Laurenicyce. Paulus episcopus crac. villam Krzeszowice Fretconi advocato de Bythom ut eam jure theutonico locat donat. (Transumpt. Lib III Archiv. pat. 10 pag. 11) (Łętowski) F[...] pieczęć owal. na sznurku żółtym przedstawia biskupa błogosławiącego z pastorałem siedzącego na tronie którego porządkuje (?) lwy napis: S. Pauli dei. gracia. episcopi. cracovien. +

71. 1288. X Calend. Junii Cracoviae. Lescus dux Cracov. confirmat concordiam inter Paulum episcop. crac. et comitem Myronegum ratione villarum Swinarsko et Nuszyna (Wiszniewski Hist. lit. T. II pag. 480)

96 (1322) III Nonas Julii pontif. anno VI Avenione. Joannes XXII p. designat compromissorem in causa inter Nankerum episcopum Cracov. dominum castri Biecz et abbatem Tynecensem super eodem castro Biecz mota, comissariumque in hac causa decanum ecclesiae Gnesnensis nominat. (Lib. II arch. Pat. IX fol. 23)

98. 1325. XVI Calend. Martii in die b. Valentini Cracoviae. – Comes Thomas dic:
tus Ciotek haeres villae de Boguicice sultetiam in Boguicice comiti Ja:
cobo filio quondam Laurentii judicis cracov. haeredi de Krszonow pro
70 marcis gros. prag. jure Novifori possidendam

99. 1325. XVI. Cal. Martii in Chenyn Vladislaus rex Pol. confirmat venditionem sculteciae in
villae Boguicice per [illegible] comitem Thomam dictum Czolek haeredem de Boguicz comi:
ti Jacobo de Crsconow pro 70 marc. gros. jure Novifori possidendam. (z pieczęcią okrągłą na czerwon. nicianym sznurku na której orzeł i napis: S. Wladizlai. dei. gra. regis. Polon.. +

116. 1343. XVIII Cal. Decemb. Cracoviae. Jaroslaus archiep. gnesnen. ex actione inter
Joannem episcopum cracov. et Arnoldum caeterosque canonicos cracov. ecclesiae
S. Floriani in suburbio, super decimis novalium in Biecensi et Smigrodensi terri:
toriis coram Casimirorege Pol. intentata, ordinationem Janislai archiep.
anno 1330 d. 14 Junii in colloquio chencinensi definitam reassumit et
ratificat. (Lib I arch. Lat II fol. 46)

119. 1345. XIII. Calend. Januar. in Radlow. Joannes episcop. crac. mericas et sylvas
Lossosina nuncupatas pro 23 marcis Bartkoni de Zaborowe ad locan:
dam sultetiam et molendinum jure sredense confert haereditario.

120. 1346. V. Calend. Januar. in Sandecz Joannes episcop. crac. Hynczce de Slowi:
kow canonico ecclesiae ejsdem sultetiam in villa Zapnow inter Ushwam
civitatem Radostonis, Porambam, Bessadky et Zawadam villas jure Theu:
tonico possidendam concedit.

122. 1347. Calend. Maji in Radlow. Joannes ep. crac. sylvam et mericam Suthanow
nuncupatam super fluvium Kamiona de novo locatam Nicolao Kardzinka
in locationem sultetiae jure theutonico donat.

125. 1348 Zegotha et Gregorius fratres filii Zakliczae haeredis de Poramba Za:
kliczae faciunt concordiam cum Bodzanta episcopo crac. ratione molen:
dinis in fluvio Oklesna inter Poramba Zakliczae et haereditatem episcopi
Grachalam jacentis.

126. 1350. In crastino b. Lucae ev. Cracoviae. Casimirus rex Pol. confirmat emptionem
villae Bossutow prope Cracoviam per Florianum praepositum cracov. a
Petro et Falislao militibus heredibus de Bossutow. (Transum. Lib I priv. fol. 22)

127 1350 In crastino b. Lucae ev. Cracoviis Casimirus r. P. eximit a potestate judiciorum
saecularium omnes partes villae Bossutow per Florianum praepositum
cracov. a diversis nobilibus emptas. (Lib I priv. fol. 57)

129. 1352 in die S. Agathae. Cracoviae. Bodzanta episc. crac. sylvam Chelm inter
Poramba et Goloczol villas (Kwayata ??) vitam filio Hermani venatoris
de Opavia ad locationem sultetiae confert.

131. 1353 in die Annunciationis B. Mariae in Cyrzycz. Dionisius abbas cum conventu
scyrzycensi ord. Cisterciens. promulgat quod Bodzanta episc. crac. concedit
incolis villarum Ludimir et Krabszow licentiam audiendi divina et percipien:
di sacramenta in ecclesia parochiali villae Krabszow (qui incolae prius sa:
cramenta in Novoforo percipiebant) (Erekcya probostwa)

141. 1358 in vigilia S. Nicolai. Cracoviae Casimirus rex P. confirmat venditionem vigore
cujus Hanca haeres de Bossutow portionem suam in eadem Bossutow
vendidit pro 80 marc. pragens. Floriano praeposito cracov. (Lib I priv. f. 57)

144. 1360 die Cinerum Cracoviae. Bodzanta episcopus cracov. ecclesiae in Niepolomice per Regem Casimirum noviter fundatae decimam in Niepolomice olim ad custodiam cracov. spectantem, custodi vero cracov. decimam in Kobyle et in media Rogozyce olim ad mensam episcopalem spectantem in recompensam donat. (Trans. Lib I Arch. parte IV fol. 24)

146. 1361 d. 3 Junii Avinioni Literae executoriales romanae inter Bodzantam episc. crac. et conventum monialium in Antiqua Sandecz super decimis in districtu Antiquae Sandecz. (Trans Lib II arch. part. IX pag. 25)

F gotycki ołtarzyk Zwiastowania N. P. Marji u dołu w bramie duchowny modlący się po bokach tarcze z krzyżami napis: S. Bernardi d. bosqueto. sac. pal. aplici. auditor.

149. 1362 d. penultima Martii Avinioni. Literae eaedem executoriales (No 146). (na pieczęci podługowatej na zielonym sznurku na czerwonym wosku przedstawia F

157. (1364) III Idus Januar. pontificatus anno IV Avinioni. Urbanus V moniales in Sandecz excommunicat ratione decimarum sibi appropriatarum in territorio sandecensi ad mensam episcop. crac. spectantium.

179. 1380 d. 13. Januarii. Cracoviae Florianus episcop. cracov. confirmat erectionem altaris Corporis Christi in ecclesia parochiali cracov. B. Mariae V. per Hermannum Cratz olim civem cracov. super allodio et ~~cet~~ agris in villa Prandnik factam.

184. 1382. in vigilia Pentecosten. Cracoviae. Sandzivogius capitaneus cracov. generalis significat quod nobilis Otto olim Petri de Grewenezin haeres de Borek medietatem villae suae Borek prope Kobierzyn vitae permutavit cum capitulo cracov. pro villa Szeglice super Rudawa qua villa Borek transfertur de jure militari in ecclesiasticum, villa Szereglice autem de jure ecclesiastico in militare. (Trans. lib I priv. fol. 58)

186. 1383 in vigilia vigiliae nativitatis Domini in Nova Sandecz. Creslaus de Chodow castellanus et judex terrae sandecensis significat quod Margaretha relicta olim Sobconis de Strzeczesze cum filiis suis Joanne et Thomcone haereditatem ipsorum Bolonicze prope civitatem Novam Sandecz situatam Joanni episcopo crac. (Radlicki) pro 80 marc. gross. prag. vendidit. (z małą pieczęcią na taśmie pergam. mającą na tarczy herb Poraj i napis nieczytelny.)

187. 1384. feria 5. post diem Purificationis B. Mariae V. Cracoviae. Raphael cum fratre suo Warsio haeredes de Michow domum suam ligneam cum area atque cum media area fratris sui patruelis Prandothae de Bodzechow, confinantes domui episcopali prope monasterium fratrum Minorum in Cracovia Joanni (Radlicki) episcopo crac. pro 100 marcis gros. prag. vendunt.

189. 1385 feria 2a in Vigilia Assumptionis B. Mariae V. in Kijew. Literae Jagalonis magni ducis Lithvaniae et domini Russiae quibus Hedvigim virginem principem Poloniae ab Elisabetha regina Hungariae et Poloniae regni colisque Poloniae petit sibi in matrimonium dari offerens munera et conditiones nuptiales fidem catholicam totius gentis cum dote terrarum suarum Lithvaniae et Russiae Regni Poloniae perpetuo applicandarum (Transumpt. Lib I arch. part I fol. 70)

193. 1386 feria 2a post diem S. Michaelis archang. Cracoviae Joannes episcopus cracov. sculteciam circa fluvium Czerwony Potok prope villam episcopalem Rzepiennik in terra biecensi sitam noviter locandam Stanislao sculteto confert.

198 1389 d. Conversionis S. Pauli. Cracoviae Swachna relicta Swebonii cum Machna filia sua nupta Nicolao dicto Lanthka haereditatem in Marszowice pro 50 marcis prag. Petro Fochszal civi cracov. vendunt.

202. 1389 Sabbatho ante dominicam Cantate in Niepolomice. Vladislaus Jagiello rex Pol. villam Tanije capituli cracov. in terra cracov. sitam de jure polonico in jus theutonicum transfert.

203. 1389. d. 23 Junii Cracoviae. Joannes episcop. cracov. constituit procuratores Jacobum Floriani et Petrum Stralis canonicos ecclesiae cracov. ad agendum apud sedem apostolicam in negotio solutionis annatarum.

211. 1391. in crastino octavae Epiphaniae Christi Cracoviae. Thomeo dictus Lakwa cum uxore Morzka cives cracov. domum lapideam in platea ~~[illegible]~~ cas: trensi vendunt militi Cristino de Ostrow pro 36 marcis gros. prag.

215. 1391. Sabbato post diem S. Petri ad vincula. Cracoviae. Vladislaus rex Pol. confirmat duas literas Casimiri regis quarum prima dat facultatem advocato novae civitatis Mushina ad conducendos ex terris alienis incolas et mercatores qui habitarent in Mushyna quibus rex promittit libertatem a theloneo in Alba ecclesia (Czchow?) altera vero rex pollicetur se non conversurum viam in alias civitates in praejudicium dictae novae civitatis Mushyna. (Transumpt. lib I priv. fol. 81)

240. 1402 feria 4a cinerum. Vladislaus rex Pol. confirmat venditionem molendini in Zielonki siti penes curiam regalem per nobilem Niolaum Morawa Jacobo Ostroszka civi cracov. pro 100 marcis lator. gross. prag. (Trans. lib II arch. part. VI fol. 135)

275. 1420. d. 5 Novembr. in Ropczyce. Sententia arbitralis inter Albertum episcopum cracov. Petrum rectorem ecclesiae in Sandziszow et Elisabetham relictam Strasoii atque Joannem filium ipsius haeredes in Sendziszow super decimis ex oppido Ropczyce villisque Chechli, Pietrzejowa wola, Witkowice, Borek, Gnoynica et Zagorzyce, per compositionem lata.

280. 1423. feria 6a in crastino S. Joannis Bapt. in nova civitate Korczyn. Vladislaus rex Polon. confirmat donationem domus lapideae in area ecclesiae cathedr. crac. sump: tibus suis constructam et muris castri cracov. adjunctam per Elisabetham consortem Joannis ducis Sambiensis capitulo cracov.

298 1426 d. 6. Octobr. Cracov. Sbigneus episcopus crac. ad ecclesiam parochialem S. Margarethae in Nova Sandecz vacantem post liberam resignationem Venceslai ultimi rectoris ex causa permutationis pro prebenda S. Martini in Vislicia, Casparum Rokemberg de Cracovia rectorem instituit.

430. 1457 feria 4a Cinerum Cracoviae Litterae Janussii ducis Oswancimensis quibus terram suam Oswiancym prout in suis graniciebus et gadibus est districta et limitata cum castris Oswianczym et Wolek aliisque civitatibus, forta: litiis et villis in dicta terra locatis d. Casimiro regi ac regno Poloniae pro 8000 flor. hung. puri auri vendidit et resignavit perpetuo (Libro I. privilegior. fol. 135)

212. 1391 feria 5a post dominic. Oculi. In castro Cracov. Spitko de Melsztyn palat. et cracov. recognoscit quod Nicolaus dictus Wontrobka natus quondam Mathaei de Strzelecz haeredis utilitates in sylvis intra limites villarum episcopalium Zaborowie Szczurowa, Niedzielska, Raysko et Rzewanchowa Joanni episcopo cracov. resignavit.

214. 1391 post diem S. Jacobi ap. Cracoviae – Vladislaus rex P. castrum
muszina cum oppido sub castro sito dicto Lowrozniki ac villis adjacentibus
et novum oppidum alias miastko cum villis Kunyzowa Starchkowa Wola
Krasnagedl, Micowa, Dlugi Lang, Brdrzejowa, Szczawnik, Lomnicza, Lo:
run, Flornicowa Joanni episcopo cracov. pro remedio animae suae donat.
218. Cracov. feria 4a. ante dominic. Estomihi 1392 coram officio consulari domi:
na Czenkakathussa domum acialem in platea castrensi ex opposito
ecclesiae S. Andreae, Martino rectori ecclesiae de Bodzanów in 100 marcis
obligat.
222. 1394. Cracoviae ipso d. b. Remigii – Spitkone de Melsztin palat
et capit crac. recognoscit quod Clemens de Moskorzow vicecancellarius
regis Polon. domum suam cum area ex opposito ecclesiae S. Andreae in pla:
tea quae ad Casimiriam ducit Nicolao canonico crac. pro 200 marc. gross.
bohem. vendidit.
223. – 1395 d. b. Scholasticae V. in Sandecz – Vladislaus rex confirmat
venditionem villarum Obichow per Goworko et Jamsorium de Slupcz
nobili Iwano de Kamyszow pro 1000 marcis.
225. 1395 d. penultima Decembr. – Mathias de Swieszkowice cancellarius
dobrinensis et canonicus eccles. crac. domum suam propriis pecuniis
in area ecclesiae S. Petri aedificatam legat capitulo canonic. cracov.
230. 1396 Granities villae Raciborowice.
233. (1396) Romae Idibus Julii pontif. anno VIII. – Bonifacius IX confirmat
erectionem psalteristarum videlicet collegii pro 16 presbyteris et uno
clerico divina officia nocturnis et diurnis temporibus decantantibus
in cathedrali ecclesia cracov. per Hedvigim reginam anno 1393 factam
cum insertione literarum reginae.
241. 1402 Cracov. fer. 3a. post dominic. Misericord. – Joannes de Tenczyn
castell. crac. recognoscit quod Clemens de Moskorzow vicecancell. r. Pol.
domum suam acialem in contrata casimiriensi Czenkey Kathi nuncu:
patam ex opposito monasterii S. Andreae Nowkoni altaristae ecle:
siae cathedr. crac. pro 120 marcis vendit.
242. 1403. post Pascha tempore Maji. Capitulum canonicor. cracov. re:
cognovit quod Nicolaus praepositus S. Floriani canonicus cracov.
hortum in Stradomia sub castro cracov. ex opposito molendini ibidem
Nicolao pictori regio de Cracovia pro 20 marc. gross. prag. vendidit.
251. Sabbato quo Venite solenniter cantatur 1408. Stephanus episcopus cere:
tensis Andream Vitlai de Kokorzyno magist. art. subdiaconum diocesis
posnan. ad gradum diaconatus in eccl. cathedr. crac. promovit.
255. 1411. in Radomna fer. 3a. post Octavas Paschae. Mathias episcopus prae:
misl. Andream de Kokorzino in rectorem ecclesiae in Landshut instituit ad
praesentationem Helisabethis relictae Laurentii de Granow haeredis in
Pilcza et in Landshut.

259. - 1413 in crast. b. Batholom. ap. in Nova Civitate Korczyn. Vladislaus r. P. confirmat donationem per Cristinum de Ostrow castell. crac. domus suae muratae quae Balneum castrense dicitur in platea castrensi penes valvam qua itur de civitate ad domum Stagnia dictum in aūe et dextra parte sitam, factam Capitulo cracov. pro certis decimis inscriptis.

262. (1414) Constantiae XVI Cal. Februar. Pontif. anno V - Joannes XXIII Jus patronatum B. Mariae V. cracoviensis, b. Mariae Magdalenae posnaniensis, S. Petri sandomiriensis ac in Lublin, Sandecz, Beycz, Wojnicz, Weliczka, Zawichoff Szrem, Welun, Siradia, Opoczno, Juveniuladislavia, Radziejów, Zarnowiec Pelowia, Klecko, Vladislao regi Poloniae post interfectum S. Stanislaum ademptum restituit.

264. 1415 Sabbato post festum b. Jacobi in Sandecz. - Albertus Jastrzębiec episc. crac. confirmat venditionem certorum bonorum et censuum in civitate Tarnoviensi per Joannem de Tarnow palat. crac. cum consensu fratris sui germani Spit. Konis factam cuidam Michaeli rectori ecclesiae in Skrzyszow pro fundando altaris ad laudem S. Barbarae.

268. 1417 d. 5 Mai. - Capitulum cathedr. crac. domum capitularem retro ecclesiam cathedralem crac. ac domum vicecustodum sitam assignat Elisabethi ducissae monsterbergensi ad inhabitationem ad tempora vitae.

273. 1419 d. ult. Junii - Joannes haeres de Beszcze et Jacobus Kobylinski recognoscunt se per intercessionem b. Hedvigis reg. Pol. miraculose sanatos esse

287. 1425 fer. 3a post fest. S. Adalberti. Visliciae - Judicium terrestre sandomir. imponit silentium Bartosio de Dobczyce haeredi qui Sbigneum episc. crac. pro damnis ac si in sylvis communibus cum ipso non divisis infra Radlow passis citavit.

291. - 1425 Romae II Idus Junii pontific. VIII Martinus V indultum Sbigneo episc. po cracov. ad celebrandas missas et alia divina officia tempore interdicti confert.

293. - d. 21 Junii 1426. Romae - Lucidus sanct. Mariae in Cosmedin diaconus cardinalis comissarius a Martino V deputatus districtum lublinensem quem Joannes ord. praed. episcopus chelmensis in Roma obtenuit iterum vigore bullae Martini V episcopo cracoviensi assignat.

297. - 1426 Cracov. ultima Sept. - Albertus archiep. gneśn. post visitationem ecclesiae cathedr. crac. committit Sbigneo episcopo crac. examen vitae et miraculorum b. Hedvigis reginae Poloniae filiae Ludovici regis ad effectum obtinendae canonisationis

302. - 1427 Niepolomice Sabbato ante dom. Judica. Vladislaus rex Sbigneo episc. crac. donat ripam cum insula fluvii Visla inter Usciie opidum et Miedary villam regias pro facienda lacu alias Nieciecza per eductionem Vislae de antiquo alveo naturali per novos meatus

309. - Cracoviae 1429 fer. 5a infra Octav. S. Stanisl. - Capitulum Cracov. domum ecclesiasticam in cimiterio nominatam Vicecustodum contiguam domui portulani Castri Cracov. Annae haeredi de Wanglischyn relictae Sbignei regni Pol. marschalci ad tempora vitae inhabitandam concedunt.

310. 1429 Sabbato ante domin. Invocavit. Jedlnae. – Wladislaus rex Polon. jura et libertates incolarum Poloniae confirmat. (Jest w Vol. leg. i w Bandtkie Jus

311. – 1429 Sabbato die Divisionis Apost. in Kozeglowy – Cristinus de Kozieglowy castel. Sandec. scultetiam suam in haereditate Lgota pro Sculktetia de Korzlyno Alberto sculteto ibidem commutat.

314 – 1431 Cracoviae dominica Ramispalm. – Vladislaus rex Pol. confirmat erectionem Sophiae reginae pol. quae capellam S. Trinitatis et b. Sophiae in ecclesia Cathedr. crac. fundare decrevit et pro dotatione 2 molendina in villa regia Zielonki super rivum Prądnik et domum regiam muratam in castro crac. contiguam granario regio avenali sep dicto penes murum castri Cracov. versus Zwierzyniec et domum olim Henrici de Rogow vicethesaurarii vitam

319. – 1432 Cracoviae in vigilia b. Jacobi Ap. – Andreas Myszka scholasticus gneznen. canonicus et vicarius in spiritual. generalis cracov. consentit toto clero civitatis cracov. ut tempore adventus Bohemorum Husitanorum in Cracov. ab officiis divinis cessetur.

133. – 1354 fer. 2a in Rogationibus Cracoviae – Casimirus rex bona episcopatus cracov. Radlow, Uszwa, Biesiadki, Zawada Przedziczą, Jodlowa, Łaszczyna, Nemsyno, Rzepiennik, Rozembeck, Zurow et Bukowe per regem jure militari recepta restituit Bodzantae episc. crac. Castellaniam Kielcensem et tarscensem ab expeditione bellica contra incursiones Tartarorum Ruthenorum et Lithwanorum liberat et medietatem villa Pauli Porambe prope Uszew pro villa episcopali Smorzowice commutat, episcopus autem regi 500 marcas donat. Cum confirmat. reg. Vladislai 1433 feria 2a in crastino conversionis S. Pauli. Cracoviae. (No 320)

321 – 1433 Sabbato ante dominic. Laetare in Nova civitate – Vladislaus rex confirmat donationem Sophiae reginae Pol. quae pro capella S. Trinitatis in Cathedra crac. unam sexagenam census septimanalis in zuppa bochnensi de monte seu salisfodina per Antonium Italium de Florentia quondam zupparium excavata et 6 famulos in eodem monte cum eorum proventibus donavit.

324. – Cracoviae d. 15 Mart. 1434. Sbigneus episcop crac. confirmat erectionem civitatis Cracov. et Advocatiae in favorem Alberti et Henrici per Vladislaum ducem a. 1306 datam

325 – 1434 Uślicia feria 6a post fest. S. Batholom. – Judicium terrestre sandomir. Sbigneo episcopo crac. piscinam in hereditate Krasnow adjudicat et Nicolao alias Sinowecz de Korczina haeredi silentium imponit.

326 – 1434 in campo ante Bandzin fer. 6a in die S. Hedvig. Limitatio granicierum inter duces opol. rathibor. tesinen. et Oświecim, Sbigneum episcop. crac. et Cristinum de Koziegłowy castel. sandec. respectu villarum Gotawies Gerniowy Lendziny ducalium et Chelm episcopalis in ducatu rathiboriensi

330. – 1435 Limitatio inter villas Kobylany capituli cracov. et Bentkowice nobilium de ibidem incepta in torrente Brinia penes haereditatem Karniowice inter petras seu rupes dictas Nadlanczkami et Cziarneskaly et finita in angulo granicierum villarum Kobylany Bandkowice et Szklary facta per Petrum Juniorem de Pieskowa Skala succamer. cracov.

334 – 1436 Cracov. fer. 2a in Vigilia Philippi et Jacobi. – Vladislaus rex villam Rudawa et partem villa Nadzow capituli crac. in jus theutonicum transfert.

337. – 1437 Cracov. fer. 6a in crastino Assumpt. B. Maria virg. – Sophia regina Pol. piscaturam liberam in fluvio Prandnyk per villam Zielonki incipiendo a loco ex opposito curia regia usque ad pontem versus Cracoviam transeundo, concedit Jacobo Zaborowski canonico crac. ad tempora vitae Reginae.

338. – 1438 in Siewierz fer. 2a in crast. S. Trinitat. Nicolaus Szczekocz Korzniczy villam Boguchwalowice in ducatu Severiensi Procopio de Dambrowka resignat.

339. – Piotrkow in parlamento fer. 3a post festum S. Lucia. Vladislaus III confirmat jura regni Polonia.

341. 1439. Florentia Nonis Julii – Eugenius IV papa denuntiat Sbigneo episcopo cracov. quomodo Joannes Paleologus imperator Romeorum, Josephus patriarcha constantinopolit. legati Alexandrin. Antiochens. Jerosolimit patriarcharum, Trapezimensis imperatoris, Yverorum, Ruthenorum et Valachorum professi sunt Spiritum S. ex patre simul et filio procedere et auctoritatem Romanae ecclesiae recognoverunt.

342. 1439. Cracovia fer. 6a post fest. S. Remigii. Joannes de Olesnica marschalus Regni Pol. et capitaneus cracov. divisionem castri Bankowcz cum villis ad ipsum pertinentibus Lgota Major et minor, Sziemoszyce, Dupice, Przylubsko, Malozyrkowice, Podleszyce, Goluszowice, Gebolthow, Kowalino utraque, Malozow et Chochotow item castrorum Koziegłowy, Mirow et Przedeczow inter nobiles Joannem et Cristinum prioris matrimonii atque Joannem juniorem ultimi matrimonii filios olim Cristini de Koziegłowy et nepotes Sbignei episcopi crac. facit. (jest w życiu Zbigniewa Olesnick

343. – 1440 Cracov. fer. 4a cinerum. Vladislaus III r. P. villas Wianczkowice et Witkowice capituli cracov. in jus theutonicum transfert.

344. – 1440 fer. 2a ipsa domin. Reminiscere. Cracov. – Vladislaus III villam Wangerczye capituli crac. in jus theutonicum de polonico transfert.

345 – 1441 ipso die bb. Simonis et Juda in insula Czepel. Vladislaus r. P. aream cum domo in castro cracov. euntem eundo a priori porta castri versus partem superiorem in dextra manu ex opposito ecclesia majori donat Joanni de Konieczpole cancellario R. Pol.

353 – 1443. Basilea Nonis Aprilis – Synodus sacrosanc. basileensis Alexandrum S. Laurentii in Damaso presbyterum Cardinalem Aquilegiensem vulgariter nuncupatum Legatum S. Synodi in Poloniam Sbigneo episcopo cracov. commendat.

355. 1443 Petrus Szafraniec de Pieskowa Skała succamerar. cracov. vendit Sbigneo episcopo crac. pro 200 marcis domum lapideam in platea castrensi penes domus Raphaelis officialis ex una parte et secus aream desertam Sigismundi de Bobowa ex altera parte. (Coram judicio terrestr. cracov. 1443 fer. 2a ante fest. S. Elisabeth)
369. – 1446 Cracoviae feria 2a post fest. S. Sophiae Joannes de Czyzow castellanus et capit. crac. item locumtenentes in regno Poloniae regis. Joannes de Tenczyn cracov. Joannes Glowacz de Resnica sandomir. palatini, Predborius de Koniecpole sandomir, Kreslaus de Kurozwanki lublin. castellani significant quod Sbigneus episcopus crac. in fluvio Vistla circa villam suam Jaxice ad ripam Vislae regalis versus Uscie et Miedary per novos alveos Vislam educat et in antiquo alveo lacum Nieczecza constituat.
370. – 1446 Cracov. d. 18 Maji. Catharina abbatissa totusque conventus sororum ord. S. Clarae in Antiqua Sandecz jus patronatum ecclesiae in Podgrodze de quo lis orta est episcopo Cracov. Sbigneo et ejus successoribus resignant.
378 – 1447 Cracov. d. 3 Julii. – Vincentius archiepiscopus gnesn. decimas fertonales in villis nobilium de Tarnow videlicet: Podgrodzie, Krzyz, Kryg, Klikowa, Schimberg, Lankawe major et minor, Zalaszow, Ładzno, Skrzyszow, Gomniska, Szynwald, Fremeszna et in utroque majori et minori suburbio tarnoviensi Grabarka dicto de quibus lis inter Sbigneum episcopum crac. et Joannem Felicem atque Joannem Amor de Tarnow haeredes orta erat, adjudicat episcopo cracov.
379. – 1447. Romae IV Cal. Julii. – Nicolaus V erectionem capellae sub vocabulo S. Sophiae in ecclesia cracov. per Sophiam Reginam pol. factam et pro 8 capellanis ibidem dotatam [illegible] et decoratam confirmat.
381. – 1447. in Łukow die dominico ante festum Nativitatis B. Mariae V. – Casimirus Rex Pol. molendinum olim farinale nunc cerdonale extra muros et valvam sutorum civitat. crac. eundo ad ecclesiam B. Mariae Virg. de arena a dextris in fluvio Rudawa situm capellae SS. Trinitatis, Assumptionis B. Mariae et S. Sophiae per reginam Sophiam fundatae incorporat
388. – 1448 fer. 5a post fest. Pascha. Vilnae – Casimirus rex P. domum quam faber regius tenuit in platea castrensi contiguam lapideae domini Hyncze donat eidem Hincza de Rogow castellano rosperiensi et thesaurario reg. Pol.
391. – 1448 Cracov. in crast. S. Elisabeth. – Casimirus r. Pol. commissionem ad decidendam litem inter Sbigneum episc. crac. et Joannem, Stanislaum atque Jacobum filios olim Clementis Wantropka de Strzelce castellani [illegible] sandomir. oppidi Uscie tenutarios ratione lacus Nieczecze in flumine Wisla inter Jaxice et Uscie extructi.
403. – 1450 Posnaniae feria 5a in die corporis Christi. Casimirus rex villam regalem Zielonki, Sophiae matri suae seu potius capellae S. Trinitatis circa ecclesiam castri cracov. per eam insigni sumptu extructae donat.

404. – 1451. Vilnae fer. 3a in vigilia Epiphan. – Casimirus rex Pol. ad petitionem reginae Sophiae genitricis suae decimam manipularem et campestrem de villa Bogucice quae alias ad praebendam S. Nicolai in Wislicia pertinebat donat pro capella S. Trinitatis in ecclesia majori cracov.

405. – Cracov. 1451 sabbato post festum Purificat. B. Mariae – Coram judicio terrestri Petrus de Brinnica (vel Brenski) haeres domum suam lapideam in platea canonicorum seu castrensi inter domum super fluvium Rudawa acialem Joannis Dlugosz et Petri Choranzicz canonicorum cracov. parte ex altera sitam vendit Joanni Dlugosz canonico et capitulo cracov. pro 100 marcis [quondam castrense balneum vocatum]

406. – 1451 Cracov. post fest. B. Stanislai Martyr. – Sbigneus cardin. episcopus crac. approbat ordinationem et dotationem congregationis pro 8 presbyteris et uno clerico in capella SS. Trinitatis et S. Sophiae in castro crac. per reginam Sophiam eleganti opere constructa.

414. – 1453 Cracov. fer. 5a in vigil. b. Laurentii mart. Casimirus rex villam Grambolow magistri Pauli de Zatorze canonici cracov. prope monasterium Clara tumba sitam de jure polonico in jus theutonicum transfert.

423. – 1455. die dominico ante festum Ascensionis Domini in Torun. – Casimirus rex Polon. villas Biskupice, Trambniki et Dassyce mensae episcopalis cracov. de jure polonico in teutonicum transfert.

426. – 1458 Idibus Januarii Roma – Pius II omnibus capellam S. Trinitatis in cathedra cracov. a Sophia regine fundatam visitantibus devote diebus festivitatum S. Trinitatis, Assumptionis B. Mariae, S. Joannis evang., S. Sophiae indulgentiam 7 annorum et 7 quadragenarum confert.

440 – 1458 Cracoviae fer. 3a ante f. S. Nicolai conf. – Casimirus rex capellae S. Trinitatis per matrem suam Sophiam reg. aedificatam in dotem villam Zielonki cum 3. molendinis et praedio Marszowice, 6 bancos et 12 mensuras salis minuti, domum muratam in castro crac., praebendam S. Nicolai in suburbio vislicensi et decimam in Bogucice confert.

441. 1459 Piotrkow fer. 2a post fest. S. Agnetis – Casimirus rex Pol. declarat quia Thomas episcopus crac. subditis de clavibus suis Slawkov. et Severiensi ducere palos pro munitione castri mandavit, subsidium hoc non debet trahi in debitum.

445 – 1460 Thomas episc. crac. Nicolao et Joanni Synowiecz haeredibus de Koczyna liberam piscaturam in Krasznow sub clave Xanensi sita re vocalo Wlok alias Zabrodnia permittit.

446. – 1460 d. 18 Sept. in Ilza. – Thomas episcop. crac. donat capitulo eccles. cathedr. crac. locum in sylvis Radloviensibus Karcz appellatum pro erigenda ibidem piscina.

447. – 1461 fer. 6a in Crastino Octavae Corp. Christ. Coram judicio terrestri Joannes Wilczek de Dziesławice cum Dersłao fratre juniore de Boczow aream suam sub castro cracov. penes murum et circa portam ad Casimiriam ducentem sitam commutant Jacobo Dembienski vicethesaurario R. Pol. pro duobus laneis agri in villa Biadolin ejusdem Jacobi Dembienski. et [illegible] et pro 24 marcas

448. – 1461. Romae Calend. Decemb. – Pius II Jeronimum archiepiscopum cretensem vicecamerarium nuntium et oratorem suum quem mittit ut turbulentiae quaedam in partibus Alamaniae sedentur commendat capitulo cracoviensi.

449. 1461 Piotrkov. in convent. gen. die dominico ante f. Conversionis S. Pauli – Casimirus r. P. Jacobo de Dambro Reg. Pol. Thesaurario capit. sandecens. decano pre- decensi donat aream cum facultate aedificandi domum in planitie inter stabula castri cracov. ex una et inter turrim seu portam ac murum carniricarem versus pontem regalem tendentem circa litus fluvii Rudawa sub castro cum licentia extruendi fenestras et cancellos in muro civitatis.

452 – 1464 Cracov. fer. 6a in die S. Viti. – Casimirus rex Pol. significat quod a presbyteris capellae S. Trinitatis in eccl. cracov. villas Zielonki et Marszowice cum praediis et 3 molendinis accepit et bonis regalibus reintegravit et respectu illarum villarum censum annum 100 marcarum et 8 mensuras salis minuti in zuppis cracov. assignavit.

456. – 1464 in Piotrkow in convent. gen. fer. 2a die S. Hedvigis. – Casimirus rex Pol. confirmat donationem ~~[illegible]~~ duarum domorum in platea ~~[illegible]~~ canonicali unam ligneam aualem stabuli nomine vocatam alteram muratam inter Canonistarum Collegium ab una et Vicariorum cracoviensium domos ex altera parte quas & miles Hincze de Rogow fecit canonis cracov. capituli ~~[illegible]~~ pro anniversario ejus morte secuta ac parentis sui Hinczae de Rogow castellani rosperienis et germani sui Henrici de Rogow regni Polon. vicethesaurarii.

457. – 1464 In Piotrkow in convent. gener. sabbato in vigilia Undecim Millium Virgin. Casimirus R. P. villas capituli cracov.: Biezanow, Kaym, Raciborowice, Witcigie, Dziekanowice, Witkowice, Tanie, Przesze, Rudawa, Lososkowice, Grambalow, Gorzga, Wangerzce, Smuniowice, Warszow, Zielonki, Gardlica, Lychowice, Wola Gardliska, Borek, Borkow, Kobylany, Brzeszinka, Dzerszkow, Drochlin, Mistrzowice, Wiarckowice, Dojazdow, Zakrzow, Rzemianczyce, Bosoutow, Bodzow, Czechy in cracov. et sandomir. terris jure theutonico donat.

466. – 1467 Cracov. die dominic. ante fest. S. Mathaei – Casimirus r. P. fratribus ord. Sanct. Bernardini duos hortos retro monasterium eorundem in parte regali extra muros civitatis sitos emere permittit.

468 – 1467. Joannes Piekarski rector eccles. paroch. in Pleszow litem cum Alberto de Zychlin preposito calissi. et canonico crac. Vicecancellario Polon. ratione decima de Pleszow litem init.

469 – 1467. ~~[illegible]~~ Cracov. 21 Augusti. – Joannes episcop. crac. absolvit ab instantia et termino Joannem Seniorem Dlugosz canonicum eccl. cathedr. crac. quem miles Andreas de Olesnica citavit de quibusdam thesauris post mortem Sbignei cardin. episcopi crac. receptis reum (quia actor nullam proponere potuit quaerelam)

470 – 1467 Cracov. d. 22 Augusti – Rudolphus episcopus Lavantinensis legatus a latere sedis apost. in Polonia

477 – 1469 Cracov. fer. 4a infra octav. S. Agnethis – Joannes episc. crac. recognoscit quod Joannes Koziegtowski cum Elisabetha consorte sua ac filiis suis Joanne et Cristino castrum et oppidum Koziegtowy in 1300 flor. hungar. Jacobo de Koniecpole capit. premislensi obligavit.

485 – 1472. Cracoviæ X Calend. Septemb. – Marcus cardinalis patriarcha aquilegiensis apostolicæ sedis legatus in Polonia

486 – 1473 Andreas Roza de Borzyszowice praepositus lanciciensis (expost archiepisc. leopol.

490 – 1473 Cracov. fer. 4a post fest. S. Stanislai – Capitulum cracov. ordinat anniversarium Sbignei de Olesznica cardin. et episcop. crac. perpetuo die 1 octobris celebrandum pro domo canonicali duodecima in parte sinistra eundo ex castro in civitatem per Joannem Dlugosz seniorem canonicum cracov. executorem testamenti Sbignei cardinalis oblato

491 – 1473 d. 20 Julii Cracoviæ – Joannes episcopus crac. Joannem de Latoszyn canonicum et officialem crac. gener. ex praesentatione capituli cracov. post mortem olim Dominici rectoris instituit rectorem ecclesiæ paroch. in Rudawa.

492. – 1473 d. 10 Octobr. Crac. Joannes de Rzeszow episc. crac. decimas in Gebultow, Marszowice, Filipowice capitulo ecclesiæ cracov. donat.

500 – 1477 Cracov. feria 2a in crastino dom. Reminiscere. – Jacobus de Dambno palatinus sandomir. capitaneus cracov. domum suam muratam prope valvam juxta portam qua in Casimiriam itur, juxta fluvium Rudawa, muro civili applicatam cum horto ab altera parte muri civilis capitulo cracov. donat pro anniversario genitoris sui Bartholomei heredis de Dambno et genitricis suae Hawnae et consortis suae prioris Margarethae (a. 1486 castel. et capit. gener. cracov. uxor ejus Agnes de Bnin)

501. – 1477 Cracov. fer. 4a infra octav. nativit. S. Mariæ V. – Casimirus rex Pol. confirmat erectionem monasterii S. Hyeronymi Carthusiensium in oppido Casimiria penes Cracoviam.

505. – 1477 Crac. d. [illegible] Octobr. Capitulum Cracov. ordinat Anniversarium olim Jacobi de Koniecpole eccl. colleg. S. Floriani extra muros Crac. praepositi et capitanei general. Siradiensis terræ ac genitoris sui Joannis de Koniecpole olim regni Polon. cancellarii, Dorotheæ de Senno genitricis suæ nec non Joannis et Predborii fratrum suor. german., die 12 maji pro domo in castro cracov. in acie domus mansionariorum dom. reginæ Elisabeth contiguam et ecclesiæ cathedr. confrontatam in dextra parte intrando ad castrum per eundem Jacobum Koniecpole a. 1477 capitulo cracov. donatam.

506 – 1479 Cracov. fer. 4a ante fest. Anunciationis B. V. Mariæ. Joannes de Rzeszow episcopus crac. recognovit quod Christinus de Koziegłowy heres Dorotheæ filiæ Stanislai Luczki conthorali suæ 2000 flor. hungar. pro dotalitio et dote super bonis suis Koziegłowy, Lgota, Markowice, Winowno, Cynkow, Wolistawice et Kruszyn inscripsit.

508. – 1479 In convent. Piotrkow. fer. 5a ipso die S. Joan. Bapt. Casimirus rex Pol. sententiam definitivam inter Joannem episcop. crac. et Stephanum Zogorski tenutarium Bandzinensem super solutione olborae plumbi de monte duszowska góra et occasione limitum inter villas mensæ episcopalis Duszowice et tertiæ partis Cieszkowice dictis Slawkoviensis ex una et bona regalia duarum fortium villæ Cieszkowice partibus ab alteris.

513. – 1481 Radomiæ Stanislaus et Joannes dicti Sochy haeredes de Chomantow olim Sbignei Socha sculteti in Xonstow filii Joanni episc. crac. pisinam in haereditate Korytow vendunt.

509 – 1480 Cracov. fer. 3a in crastino S. Stanislai. – Joannes Felix de Tarnow palat.
lublin. villas suas Radzankow in terra bythomiensi, Dobieszowice, Tomko=
wice, Pyrzowice in terra severiensi in dioecesi crac. religiosis Joanni Dlugosz
electo leopol. et Sigismundo ac Mihaeli fratribus ord. Carthusiensis de Gemnyaw
et monasterio dicti ordinis in collibus S. Stanislai justa Vistulam fun=
dato vendit pro 3000 sexagenar. lator. gros. prag.

515. – 1481 Cracoviae die dominic infra Octav. Nativ. Christi. – Joannes episcopus crac.
significat quod Joannes Koziegłowski Stanislao Rudzki et Margarethae
consorti suae super bonis suis medietate civitatis Koziegłowy ac villis Siedlec
et Gliny quae bona idem Joannes Koziegłowski ex divisione filii sui Cristini
prose et suis filiabus remansit 400 flor. hung. auri inscripsit. (Stanis=
[illegible] laus Rudzki 200 marcas ratione dotis Dortheae filiae suae
Joannis Rogowski consortis se solutorum submisit et Cristinus Koziegłow=
ski recognosit se ab eodem Stanislao Rudzki patre suo ad solutio
nem debiti obligati 100 flor. hung. recepisse et ipsos in bonis suis castro
Koziegłowy et villis Ganeryn et Siedlec dicto Stanislao Rudzki soluturum 1484)

520. – 1483. Cracov. fer. 3a post fest. OO Sanct. Joannes de Rzeszow episcopus crac.
molendinum in Korytow in fluvio Ciepla alias Sawlowka extructum
Nicolao et Derslao Orlykowie de Lazyska germanis familiaribus
suis pro 41 marcis vendit.

525. – 1490 Cracov. fer. 6a in crastino festi b. Joannis Bapt. – Spitko de Jaroslaw palatinus
sandomir et capit. terr. Russiae domum canonicalem retro capellam S. Petri
Cracoviae sitam a capitulo crac. ad inhabitendum sub censu ad tempora vitae accipit.

529 – 1490. In convent. Petricov. feria 2a in vigilia S. Andreae apost. – Casimirus rex Pol.
Friderico electo confirmato episcopo cracov. villam Jemielno adjudicat et Ste=
phano Pogorski de Brzezie, Kosielec et Pogorzyce haeredi qui jus ad illam
villam habere putabat et eundem Fridericum ad jus polonicum seu ducale
(coram judice S. Regiae majest. et judice castri cracov.) citavit atque villam Je=
mielno violenter invasit exactionem perpetuum silentium imponitur.

532 – 1365 In colloquio gener. vislic in crastino S. Joannis Bapt. Paschko cum fratribus
de Bogumilowice, Wlodko cum Navogio fratres et heredes de Wierzchostawice
parte ab una cum Jachna relicta Czeligonis palatini sandomir. parte ab al=
tera faciunt concordiam et divisionem sylvae incipiendo a Mantowice ad
fluvium Brzeznica; pars dextra cessit Paschkoni et pars sinistra sylvae
dominae Jachnae.

534 – 1494 Cracov. feria 4a ante festum Conversionis S. Pauli – Joannes Albertus rex
recognosit quod Joannes Amor de Tarnow castellanus cracov. Nicodemo
de Spiczin servitori suo ob benemerita donat villam Zdziesławice in terra cracov.

536 – 1494 feria 6a in vigil OO Sanct. in Pilsno – Fridericus archiep. gnesn. et episcop. cracov.
villas mensae episcopalis Petczyska Kamiona et villam desertam Biskupice prope
fluvium Nida in districtu vislic. cum additamento 200 marc. Nicolao Plechowski
pro hereditatibus Lanthowice et Biadoliny prope Radlow in districtu pils=
nensi commutat coram judicio terrestri.

548 – 1503. Nicolaus Pirzchnicki haeres de Pirzchnica.
1503 Decima a lignis et roboribus per fluvium Visla fluitantibus pro rege per pro=
curatorem generalem [illegible] exigi solita.

555_1508 fer. 2a ipso die S. Philippi et Jacobi Cracoviae – Sigismundus I censum
annuum 8 marc. in zuppis bochnensis et vieliciensi pro 600 flor. hung. aur.
executoribus testamenti olim Joannis Baruchowski archidiaconi crac. con:
vertendis pro anniversario in vim reemptionis inscribit.

561–1511. Intromissio capituli cracov. in curiam dictam Rapothin in castro cracov.
jacentem.

567.–1512. Andreas de Thanczyn succamerar. sandomir. censum reemptionalem 12 flor.
pro 300 flor. in villis suis Miokinia, Czirnina et Ostroszynica capitulo cracov.
assecurat.

571.–1513 Cracov. 8 Octobr. – Joannes episc. crac. jus patronatum capellae seu prae:
bendae S. Martini in Cracovia per Barbaram relictam olim Lucae Zebrzydowski
et Felicem et Marcum germanos filios ejus haeredes de Lolajowice Nicolao
Chetmski de Chetm donatum confirmat.

585.–1517 d. 8 Octobr. Stanislaus abbas et conventus tynecensis [illegible] amicabilem com:
positionem cum Joanne de Konary episcopo cracov. occasione granicierum in:
ter oppidum Opatowiec monasterii tynecensis et villam Krasniow episcopi cracov.
facit.

587.–1518 d. 19 Martii Romae – Leo X fratrem Nicolaum Scomberg praedicator.
ord. quem ad Caesarem et reges Franciae, Hispaniae et Angliae ratione ligae con:
tra Turcas Sigismundo I regi Pol. commendat et ad expeditionem invitat.

591–1519 Cracoviae fer. 5a ante dominic. Palmar. – Sigismundus I Andreae de Tenczyn
palat. lublin domum suam hereditariam Rapothin in arce cracov. obliga:
re reemptionaliter in summa 600 flor. pro censu annuo 5 marc. capitulo
cracov. permittit.

592.–1519 limitatio granitierum inter villam regalem Szczakowa capitaneatus
Bendzinensis et villas episcopi cracov. Jaworzno, villamque noviter loca:
tam (per Joannem Konarski ep. crac) Dlugoszyn, et Ciezkowice per
Andream de Thanczyn palat. lublin. capitan. bedzinens. et Nicolaum
Jordan de Zaklczyn castell woynic. facta.

615–1523. Cracov. d. 3 Sept. – Joannes episc. cracov. confirmat Indulgentias per Kaplica Zygmuntowska
Leonem papam ad capellam regiam in ecclesia cathedr. crac. in qua corpus
Barbarae reginae Pol. sepultum concessas visitantibus in Assumptione B.
Mariae 100 annos, Sancti Sigismundi regis 1000 annos et pro festo S. Barbarae
100 annos indulgent. tribuentis.

621.–1525 Piotrkow in convent. gen. fer. 2a post domin. Sexagesimae. Sigismundus I confir:
mat commutationem villae Przecryca in districtu pilsnensi et villa Jezierzany
in terra cracov. per [illegible] Petrum episcop. crac. cum Andrea Gniady abbate
tynecensi pro villis Kargow et mediatate villae Rutka [illegible] 4 kmetones con:
tinente factam.

624–1525. Cracoviae sabbato post fest. S. Bartholom. – Sigismundus I confirmat contractum
per quem Nicolaus Zakrzowski haeres in Rudka prope Radlow eandem villam
Rudka Petro Tomicki episcopo crac. pro 900 flor. hung. vendidit.

630–1527 Andreas de Thanczyn succamerarius cracov. dislimitationem granitierum
inter villam Byczyna castro Hawkow subjacentem episcopi crac. et oppidum
Chrzanow atque villam [illegible] Balin praefato oppido attinentem Petri Ligeza facit.

633.–1528 Piotrkoviae in convent. gen. fer. 2a post domin. Sexagesimae – Sigismundus I villas
Kargow et Rudka episcopi crac. a solutione frumentaria ad castrum Korczyn
debita liberat.

641 – 1468 Joannes Gruszczynski archiepiscop. gnesn. canonicis [illegible] capituli cracov. pro domo canonicali in platea qua itur ex salinis Wieliciensibus Cracoviam in acie supra fluvium Rudawka in latere ecclesiae S. Aegydii ex opposito ecclesiae S. Martini cum contigua area inter domos Stanislai Odrowąż ex una ecclesiam S. Martinis curiamque praebendarii ejusdem ex altera parte, archiepiscopis [illegible]. gnesnens. donata decimam novalium manipularem et campestrem in bonis capituli Cracov. Pabianice donat.

638. – 1529. Romae 10 Januar. – Clemens VII Sigismundo I regi et Petro [illegible] episcopo cracov. concedit ut possint dare licentiam legendi librorum Lutheri et aliorum haeresiarcharum illis in S. Theol. Magistris qui praedicando populo Verbum Dei errores in eis contentos confutare volunt.

651 – 1531 d. 21 April. Cracoviae – Sigismundus I probat nobilitatem Andreae de Valentinis Itali medici sui, creat illum indigenam Regni Pol. atque in canonicum eccles. cathedr. cracov. praesentat.

652 – 1531. d. 3 Jul. Cracoviae – Petrus Tomicki episc. crac. domum ligneam Zerwikaptur quondam Czieleczekanty nuncupatam e regione ecclesiarum Mariae Magdal. et S. Andreae in platea castrensi in acie retro domum canonicalem per Universitatem studii cracov. capitulo cathedr. crac. donatam confirmat.

675. – 1535. d. 7 Sept. Cracoviae. Petrus Tomicki episcop. crac. capellam et altare S. Thomae cantuarensis in eccl. cathedr. crac. (Capella Tomicciana) erigit et altaristae decimam manipularem in villa Zamoscie prope Scarbimiriam assignat.

679 – 1538 d. 31 Martii Cracov. Sigismund I rex D. Stanislaum Borek Dr. Utr. Jur. canonicum crac. denarii S. Petri in provincia gnesnensi collectorem de summa 24232 flor. pol. 15 gros. 9 den. per 5 annos collecta quietat.

680 – 1540 Joannes Koscielecki haeres in Plessow succamerarius cracov. capitaneus bresteensis, dobrinensis, kovaliensis dislimitationem graniciesum inter villas: Brzezanow capituli cracov. et Sledziejowice Martini Zborowski pincernae regni Polon. facit quae granicies penes parietem villae Erasmi abbatis mogilensis circa torrentem Dzwienia incipiunt usque angulum dictum Zapaszymiesche in villa Biezanow terminant.

681. – 1540 in die Translat. S. Stanislai Cracoviae – Petrus de Gamratis episcop. cracov. confirmat ordinationem Stanislai Borek cantoris cracov. custodis sandomir. qui hortum in Zwierzyniec supra ripam Vistulae structuris necessariis utiliorem reddidit atque censum annualem ex illo 12 marc. pro 2 anniversariis pro anima sua capitulo crac. inscripsit – episcopus autem hortum hunc cum capitulo cracov. pro decima in Luborzycka Wola commutavit.

687. – 1541 Cracov. d. 11 Maji – Petrus archiep. gnesn. et episcop. crac. ecclesiam parochialem in Skalnik regia villa in archidiaconatu sandecensi alteri ecclesiae in Sowoklanski solo suo natali (Gamrata miejsce urodzenia) incorporat eidemque decimas manipulares ex villis Sowoklanski et Antiqua Zmigrod et Skalnik a capitulo ecclesiae S. Floriani in Kleparz acquisitam applicat.

688. – 1541 d. 8 Octobr. Petrus de Gamratis archiep. gnezn. et episcop. crac. decimas in villis Goslawice et Komorow Joannis comitis a Tarnow castel. crac. capit. sandomir. haereditariis (quas a mensa episcopali in recompensam sumptuum piscinae magnae in villa Chelm in clave lipovecensi cognomento familiae suae Gamrath nuncupata magnis sumptibus edificatae ademit) donat capitulo eccles. cathedr. cracov. pro tribus anniversariis pro salute animae suae

689 – 1542 Cracov. in festo Purific. B. Mariae V. – Petrus de Gamratis archiep. gnesn. episcop.
crac. domum suam archiepiscopalem supra fluvium Rudawka e ~~ex~~ regione
ecclesiae S. Aegidii sitam una cum decimis ex villa archiepiscopali Międzwiadza
in clave lovicensi donat capitulo cracov. ex causa permutationis pro domo
capituli Cracov. in platea canonicali per olim Erasmum episc. ploc. et cano:
nic. crac. ex fundamentis constructa.
693. 1544 ~~[illegible]~~ fer. 6a ante festa Pentecost. Varsaviae – Sigismundus rex Pol. locum
desertum inter domum foris judiciarii dictam Szopa ex una et domum Nicolai Wolski
dictam Minska parte ab altera adjacentem versus vallum inter muros civitatis
Varsav. qua itur in suburbium S. Bernardini donat eidem Nicolao a Wola Wolski
in Lodhajce haeredi castel. sandomir, curiae reginae Bonae magistro, capitaneo
sanocensi lanckoronen. visnen. et lomzen.
in haereditate sua Sledziejowice
696. – 1543. Martinus Zborowski castel. calisi. piscinam magnam facit.
villae capituli Biezanow contigue
generalis ~~[illegible]~~
olim Thomas Roznowski canonicus et officialis cracov. in bonis La:
707 – 1550 censum annuum 70 flor. de summa reemptionali 3000 flor. pol. et 6 mansionariorum in ecclesia
bianicensibus locatam pro erectione praecentoris Samuel episcopus cracov.
S. Georgii in arce Cracov. inscribit. Mathiae
709. – 1550. Cracov. feria 3a ante festum Philippi et Jacobi – in clave lipovecensi VII Cal.
confirmat „locationem sultetiae in villa Gelen fundanda 1303
~~[illegible]~~ „Byk sulteto collatam et dotem pro ecclesia ibidem (In actis Castrensib. Cracov.
Novembr. per Joannem episcopum Cracov. factam"
d. 31 Januar. 1791) aream in Zwierzyniec
et penes hortum
711 – 1551 d. 11 Junii in Brzescie Lithvan. – Sigismundus Aug. vojnicensi capit. lu:
inter domos Joannis Zukowski, Sebastiani lignorum custodi,
Zajfretk sitam donat Stanislao Maciejowski castel.
Stanislaum Borek
bomlen. et zawichost.
717. – 1553 Sabbato post fest. Exaltationis S. Crucis – Sigismundus Aug. regi donati
decanum cracov. ac denarii S. Petri in provincia gnesnensi a sede apostolica quietat commen:
collectorem generalem de eodem denario per annos 14 collecto limites inter villam
dando ejus fidem et diligentiam
718. – 1557 Joannes de Ocieszyno cancellar. regni Pol. succamerar. crac. seu Stanislai Dem:
Kobierzyn Stanislai comitis de Gorka haeredis in eadem Kobierzyn ab ipso acquisivit
bricki qui intermedio tempore certo jure eandem haereditatem Martinus Cromerus cano:
et villam Borek capituli cathedr. crac. cujus posessor Raphaelis Wargawski
nicus cracov. secretarius reg. circa parietem villae Zakrzow et villam Opat:
praepositi cracov. tunc posessoris tangendo rivulum Zimnucha Sophiae Dembinska
kowice conventus tynecensis statuit.
722. – 1559 limitatio villae Raciborowice capituli crac. a villis Kuncyce Racibo:
et Zdzięstawice praebendae et canonicatus crac. cum denominatione rivuli
rowiec, montium Lipowa Góra, Plebanka et fluvii Dlubnia.
724 – 1560 Joannes de Ocieszyno cancel. r. P. succamerar. cracov. limites inter haereditates
Biezanow, Kaim capituli cathedr. crac. et Bogucice et Czarnochowice Martini
Zborowski palat. posnan. et Kryszkowice conventus cisterciensis (ubi nominantur
rubeta Rogoziny gaj, Dąbrowa, magnum stagnum Sledziejowice) canonicus et officialis in
726. – 1562 Cracov. 26 Januarii – Petrus Porembski praepositus osviecimensis in ecclesia cathedr. Cracov.
spiritualibus cracov. confirmat erectionem capellae S. Mariae Nivis pro sustentatione i clerici ~~qui~~
per olim Samuelem Maciejowski episc. crac. fundatam ~~[illegible]~~ qui de summa 200 flor. pol. reemtionaliter
singulis hebdomadis ibidem missam legentis censum 4 marc. locata testamentaliter legavit.

730 – 1564 Granicies inter bona Rusiecza Stanislai et Gregorii Branickich fratrum
germanorum, bona Wyciąże capituli crac. villam Stanisławice ~~[illegible]~~ Christopho-
ri et Hieronymi Włodzisławskich filiorum Joannis Włodzisławski nec non Alberti
Gnojenski filii olim Christopheri Gnojeński in Stanisławice, Wolica et Koszelniki
haeredum, per Adamum Ocieski succamer. cracov. statuta.

733. – 1565. Cracoviae 5 maji – Martinus Izdbieński de Rusiecz archidiaconus posnan. cus-
tos et vicarius in spiritualibus generalis cracov. donationem censuum 286 flor ex summa
reemptionali 7400 flor Universitati et Academiae Cracov. pro sustentatione egentium
studiosorum per executores testamenti olim Stanislai Borek D^r. Utr. Jur. Decani cracov.
secundum voluntatem ejusdem Borek factam confirmat.

741. – 1571 Cracov. d. 4 Octobr. – Philippus Padniewski episc. crac. decimam episcopalem ex
villa Wiktorowice monasterii Clarae tumbae, assignat Andreae organario cathedr. crac.

743. – 1572 Christoforus Lanckoroński de Brzezie castel. małogost. in Kurozwenki et Szyszow haeres.

744. – 1574 d. 19 Junii Romae – Gregorius XIII Vincentium episcopum Montisregalis nuntium in
regno Poloniae capitulo cracov. commendat.

755 – 1578 d. 9 April. Romae – Gregorius XIII Joannem Andream Caligarium utriusque pontificalis
signaturae referendarium ad regem Poloniae missum capitulo cracov. commendat.

758 – 1578 d. 19 Decembr. Lucas Podoski praepositus gnesnens. canonicus, vicarius generalis et
officialis generalis in spiritualibus confirmat erectionem alterius tituli S. Hedvigis et
divisionis Apostolorum tertii ministerii fundati in eccles. cathedr. crac. retro foras
templi ad meridiem per olim Mathiam Drzewiecki canonicum cracov. qui censum an-
nuum 25 marc. de summa reemptionali ~~[illegible]~~ 1000 flor. inscripsit.

763 – 1585 d. 12 Maji Cracoviae – Petrus Myszkowski episcop. crac. confirmat commutationem
villae Dziemierzyce pro villa Zegartowice ad ecclesiam collegiatam S. Michaelis
marce cracov. pertinentem per Erasmum Dembiński decanum cathedr. ejusdem
ecclesiae praepositum factam.

765 – 1585 Valentinus Kmita burgrabius arcis cracov. haeres sortis in villa Bętkowice.

767. – 1588 d. 19 Sept. – Sigismundus III r. Pol. fundationem sacelli S. Crucis in ecclesia Cathe-
drali cracov. in qua Casimirus IV una cum Elisabeth conjuge sua sepultus quiescit
confirmat.

774 – 1590 Stanislaus comes a Gorka palat. posnan. capit. colensis domum suam lapideam
angularem in platea canonicorum supra fluvium Rudawka e regione domus Aquae
ductus castrensis alias Rorhaus donat Martino Lesniowolski de Obory castellano
Podlachiae capitaneo Zatoriensi, Lossiensi coram judicio terrestr. sabbato in crastino
festi S. Mathaei

776 – 1593 d. 29 Julii Romae – Clemens VIII Bartholomeum Powsiński cubicularium pontifi-
calem canonicum cracov. ad Sigismundum III missum commendat capitulo cathedr. cracov.

779 – 1595 Cracov. d. 15 Junii – Germanicus marchio Malaspina episcopus S. Severi et utriusque
signaturae referendarius, Clementis VIII ad Sigismundum III cum potestate legati de
latere nuntius

785 – 1596 d. 12 Sept. Romae – Clemens VIII per breve Monasterium monialium S. Andreae et S. Tri-
nitatis ord. minor. convent. S. Francisci et moniales in Antiqua Sandecz, ~~Georgio~~ jurisdictio-
nii Georgii cardin. Radziwił et episcoporum cracov. subjicit.

786 – 1596 d. 19 Sept. Cracoviae – Patres Soc. Jesu domus S. Barbarae fundum in latitudine 44 ulnarum
a lapidea Joachimi Ocieski capitanei Olsztinensis in platea castrensi ad domum altaris-
tarum S. Andreae, in longitudine vero 46 ulnarum per portam furni usque ad murum civi-
tatis Cracov. sese excedentem a conventu monasterii S. Andreae pro aedificanda
nova ecclesia pro 1200 flor. emunt.

789 – 1597 d. 13 Januar. Cracoviae – Georgius Radziwił cardinalis episcopus cracov. confirmat comutationem sortium in villa Opatkowice ad custodiam cracov. spectantium pro censu annuo reemptionali 84 floren. per Albertum Szyd: łowski custodem ecclesiae cathedr. crac. cum Nicolao Wiałecki abbate tynecensi majoris sortis in Opatkowice haerede, de summa 1400 flor. pol. factam.

790 – 1597. Limitatio granicierum inter villam Bodzeniec episcopi cracov. et villam Przeborowie ad regalem capitaneatum Krzeczoviensem spectantem incipiendo in fundo villae Niedzieliska episcop crac. ad ripam fluvii Uszew ex opposito exonerationis in alveum fluvii Łętownia et ex opposito stagni hae: redum bonorum Strzelce tangendo haereditates Wokowice, Bielcza, Łęki, Przyborowek et fluvium Glinnik.

799 – 1603 Fundus Łabiknik incipiendo a via publica ex porta Wiślna prodeunte ad alveum fluvii Rudawa secus stabula primum episcopalia demum rega: lia praefluentis ad canalem usque e platea civitatis inter curiam episco: palem et ecclesiam S. Francisci ad fluvium Rudawa sese demittentem – erat episcopi cracov.

825 – 1619. III Calend. Maji Romae – Paulus V confirmat incorporationem capellaniae altaris S. Nicolai in ~~[illegible]~~ ecclesia cathedr. cracov. per Martinum Szyszkowski episcopum crac. factam collegio musicorum qui dominicis et festivis diebus symphoniaco cantu vocali et instrumentali vesperas et Missas canonicales canerent.

828 – 1619 d. 15 Novembr. Cracov. – Thomas Oborski episcopus laodicensis confirmat erectionem altaris novi S. Stanislai ad tumbam ipsius in ecclesia cathedr. crac. per executores testamenti olim Mathiae a Skrzyszow poenitentiarii et vicarii perpetui eccl. cathedr. qui summam 1200 ~~pro~~ ad id legavit. factam.

833. – 1624 d. 27 Martii Cracoviae. – Joannes Zerzyński canonicus et officialis generalis cracov. confirmat erectionem pro dote prebendae in capella Mi: sericordiae Domini in ~~[illegible]~~ Smoleńsko extra civitatem cracov. sita per Annam de Maciejowice relictam viduam Hermolai Gładysz factam quae summam 1000 flor. pol. reemptionalem super villam Gorzkow ~~[illegible]~~ in districtu Proszoviensi fratris sui Samuelis Maciejowski in Gorzkow haeredis locavit.

837. – 1624 d. 8 Julii in Spytkowice – Martinus Szyszkowski episcopus cracov. villam episcopalem Lechow collegio musicorum donat.

840 – 1628 Paulus Fox S. R. Maj. peditum rothmagister filius olim nobilis Martini ~~[illegible]~~ Fox medici regii.

841 – 1630 Andreas Tarło de Szczekarzowice canonicus cracov. praepositus tarnov. (filius olim Sigismundi Tarło castellani sandecens.) haeres villarum Konczyska, Zaleczница, Brzeźnik, Słona in districtu Czchoviensi et sortium in Olszyny et Olpiny górne in districtu biecensi.

843. 1630. Martinus Szyszkowski episcop. cracov. villas Bogumiłowice et Biadoliny capitulo cathedr. cracov. pro custodibus sepulchri S. Stanislai, pro anniversario, pro confraternitate Compassionis et pro studio theologico conventus S. Francisci donat.

850 – 1636 d. 30 April. Vilnae. Vladislaus IV curiam antiquitus Myszkowskich nuncupatam versus portam Istulanam prope Smolensko jacentem per Nicolaum Szyszkowski episcopum varmiensem capellae Misericordiae Domini in Smolensko inscriptam in castro ciechanoviensi ab omnibus oneribus liberat ac ad jurisditionem immunitatis spiritualis transfert.

863 – 1650 d. 8 Augusti Cracoviae. – Petrus Gembicki episcop. cracov. confirmat erectionem altaris Liborii et S. Corporis Christi in ecclesia cathedrali cracov. et altaristae Warszycciani per Catharinam de Warszyce primi matrimonii Gabrielis comitis a Tarnow capitanei cracov. secundi vero matrimonii Joannis Zebrzydowski gladiferi regni Polon. capit. neokorczyn. lanckoron. uxorem factam.

868 – 1654 d. 24 Januar. Romae – Innocentius X Stanislao episcopo chelmensi concedit administrationem abbatiae tynecensis.

869 – 1654 d. 10 April. Cracov. – Petrus Gembicki episcopus cracov. villam Czarna ad praefecturam mszczynensem pertinentem Alexandro Dubianski et Annae Kopystynska uxori ejus ad tempora vitae confert.

875 – 1662 d. 20 Februar. Varsaviae in comitiis regni – Joannes Casimirus rex Polon. venerab. Marino Lauecher Saintmartin praeposito crucifericensi, canonico varsav. secretario regio nobili gallo juxta constitutionis declarationem diploma indigenatus confert.

877. – 1675 d. 28 Novembr. Romae. – Congregatio officii S. Sedis apostolicae Andreae episcopo cracov. consensum super permissione legendi libros prohibitos ad 30 personas limitat.

883. – 1679 d. 21 Junii Cracov. Andreas Trzebicki episcopus cracov. erectionem novi sacelli Immaculatae Conceptionis B. Mariae V. in ecclesia cathedrali cracov. per Joannem Casimirum regem Pol. factam approbat.

884 – 1681 Olim Andreas Trzebicki episc. cracov. turrim ex parte sinistra ecclesiae cracov. reaedificare et tecto aeneo cooperire procuravit ante annum obitus sui quae igne fulgureo d. 23 maji 1681 combusta fuit ideo executores testamenti reaedificare secundo procurarunt et tecto aeneo cooperire demandaverunt anno 1681.

897 – 1733. VI Calend. Octobr. Romae. – Clementis XII bulla super signo distinctivo crucis aureae capituli cracov. concesso.

903 – 1787 d. 18 Junii Cracov. in stuba capitulari Cracov. Stanislaus Augustus rex Pol. codicem Privilegiorum ecclesiae Cathed. crac. manu sua subscripsit et confirmavit ~~ ceptionis B. Mariae V.~~

906 – 1548 feria 3a post festum ~~d. 13 ...~~ Piotrkoviae in convent. generali confirmat Codicem Privilegiorum ecclesiae Cathedr. cracov.

– 1497 fer. 4a ante fest. Anunciationis B. Mariae V. Cristinus Koziegłowski filiae suae Dorotheae 2000 flor. hung. super dimidia parte bonorum Koziegłowy inscribit.

76. – 1291 Calendas Septembris in Luthomizl – Venceslaus rex Bohemiae con:
firmat jus super decimam salis episcopo et super ducentas marcas capitulo
ecclesiae Cracov. de Suppa salis Cracoviensis debitas.

72 – 1290 Anno IX Cal. Septembr. Cracoviae – Premislaus dux Poloniae et Cracoviae
centum 8 marcas boni fusi argenti de media parte Suppae totius Craco:
viensis cum contingente regem singulis annis Alberto decano cracov.
et successoribus ejus donat ob benemerita.

89 – 1310 in Crastino dominicae Nativitatis apud Sandecz – Vladislaus dux cracov.
et sandomir. villam Pistrawino donat episcopis cracov.

=

1443 d. 9 Aprilis Basileae. – Sacrosancta generalis synodus basileensis uni:
versalem ecclesiam representans Sbigneo tituli Anastasiae
Sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali episcopo cra:
coviensi Alexandrum tit. S. Romanae ecclesiae Laurentii in Da:
maso presbyterum cardinalem aquilegiensem nuncupatum legatum
de latere ad regna Hungariae et Poloniae missum cum informatio:
ne de statu S. Synodi commendat (Mscr. Univ. crac. No 329)

1360 feria 4a post dominicam Reminiscere. Posnaniae – Casimirus
rex Pol. cupiens nemora, mericas silvas redigere in agriculturam
ut ex eo fructus crescant, cum Jaroslao archiepiscopo gnesnen. facit
concordiam quod de antiquis villis et agris locatis detur decima mani: antiquus villa
pulatim et ubi decima solvi consuevit vel ubi maldratae 12 mensura:
rum triplicis frumenti (tritici, siliginis, avenae) cum fertonibus
solvi consueverunt, eae persolvantur; ubi antiqua villa de jure
polonico in jus theutonicum transferretur pro decima campestri
solvent incolae census medietatem videlicet 6 mensuras triplicis frumen:
ti cum 6 grossis prag. de quolibet manso szredensi; in territorio
naklensi inter Pomeraniam et Notesz pro decimis manipulatim solven:
tur per 3 scotos grossorum eorundem postquam fuerit facta mensura
culmensis sive Szredensis singulis annis feria S. Martini. Villae in terminis Siradiae, Polo:
niae et Lanciciae in sylvis locatae vel locandae gaudebunt libertate solutionis, exacta vero
libertate de manso vel szreb quolibet mensurato pro decima sol:
vent 3 scotos gross. lacus et paludes non transibunt in mensuram agrorum.
Sculteti antiquarum villarum in quibus 6 grossi de manso solvi debebunt
tantum 4 mansos liberos et non plus habebunt de quibus plebano solvent mis:
sales mensuram siliginis et mensuram avenae et sculteti astricti sunt colli:
gere et reponere pecuniam decimalem et maldratas et fertones. Non solventes
excommunicentur; ille qui emerit vel obligatam sculteciam habebit solvet
retentam ante 4 menses per antecessorem decimam et maldratas, arans mansum
desertum decimam in campo persolvet manipulatem quousque census et maltra:
tae persolvuntur. Rectores et presbyteri dioecesis gnesnensis pro columbatione,
baptismo, copula, extrema unctione nihil poscant sed quod eis charitative

datum fuerit recipiant gratuite. Locus ubi sacerdos vel clericus in sacris constitutus capietur vel occisus fuerit tandiu sit interdictus donec malefactor satisfecerit ecclesiae aut tradetur; interdictum autem suspendatur si malefactor aufugerit vel si homines loci juraverint quod operam non dederint et malefactorem non valebant detinere. Praeterea falc..ia ab ecclesiis ubi habemus jus patronatus recipiatur. Miles de agris militis alius sibi obligatis decimabit prout antea si vero occuparet et exararet plures agros repellens de illis cmetones in Gonithwam decimabit. Maldrata de villis nostris et baronum archiepiscopo et clero non ducantur sed si qui ducere soluerint non prohibemus. — Praesentibus Paszkone posnan. Krzeszlao calis. Chebda sirad. Alberto lujav. palatinis, Nicolao posnan. Andrea calis. castellanis, Nicolao posnan. Dobeslao calis. judicibus; datum per manus Ottonis cancellarii Poloniae.

1407 d. 12 Maji Cracoviae — Petrus episcopus cracov. Mscislaus abbas tinecensis, Sbigneus archidiaconus, Otto Martini scholasticus, Joannes Szafraniec custos, Swantopelko cantor, Joannes de Brzezow praepositus S. Michaelis, Dziwissius praepositus scarbimirien, Niemierza de Chrzelow custos S. Floriani, Nicolaus de Lapanow, Abraham de Manina, Derslaus decanus Kielcens. Nicolaus Loray, Michael scholasticus gnesnen. Henricus Navogii, Simon custos posnan. Florianus, Martinus Michaelis, Nicolaus Lenanszek, Sbigneus Clemens Radomski et Joannes Falkowski canonici cracov. promittunt ecclesiam cracov. cum juribus ac bonis contra pericula etiam cum dispendio vitae et fortunarum tueri. (Mscr. Universit. cracov. Nr. 329.

Synopsis omnium fundationum sub protectione Reveren:
dissimi Capituli Cathedralis Cracov. existentium cum
plena informatione quae summae, in quibus bonis
castro feria et anno est inscripta cum dispartimento,
cui quantum et ex qua fundatione debetur census ob
faciliorem solvendi modum conscripta A. D. 1763 d.
15 ~~[illegible]~~ mensis Junii. Mscr. in 8o. ppg. 152. Bbb. 1. 60. vel. No 17.

Synopsis omnium fundationum sub protectione R. Capi:
tuli Cath. Crac. existentium cum inscriptionibus cen:
sibus et decimis A. D. 1765 d. 19 Maji conscripta. Mscr.
in 8o. pp. 128. Bbb. 1. 59. vel No 96.

Summ kapitalnych zapisanych na 108 dobrach było r. 1765 w
ilości 1.586318 flor. od nich roczny procent 60067 flor.

Czynsz dzierżawny z wsi: Babiesada (na muzykę), Bogumiło:
wice i Biadoliny (zapisanych przez bisk. Szyszkowskiego), By:
szyce (na muzykę), Bularnia młyn (zapis. 1609 przez bisk. Pio:
tra Tylickiego) Belno wójtostwo (zapis. przez kanonika Józefa
Rogalli) Bobrowniki i Sączów, Dzierążna (zapis 1576
przez biskupa Krasińskiego) Kamienica niedaleko bramy grodz:
kiej zwana Dębno, Łysagóra i Jaworsko wójtostwa w kluczu
uszwickim (r. 1627 darowane przez Szyszkowskiego Kapitule)
Mąchocice (pod Kielcami) Napękow i Smykow kuźnie
żelazne z wsiami Bieliny, Sechow. Morzeszyce (w klu:
czu kieleckim) Pabianice (w sieradzkiem) Piaski, Trzebol i
Wełkiedrogi (zapisane przez Jerzego Grochowskiego kano:
nika krak.) Pleszew i Trzebiszno (zapisane przez biskupa
Trzebickiego) Potajowice (zapis. przez Andrzeja Łukomskiego
kanon. krak.) Sadowie, Golęsza i Zawada (nabyte przez
bisk. Konst. Szaniawskiego w ziemi siewierskiej dla szpitala
S. Marcina) Sieradzice (zapis. przez Stanisł. Garwaskiego kanon. krak.)
Swieciechow (zap. 1646 dla muzyki przez bisk. Piotra Gembickiego) Trzem:
cha, Wojkowice kościelne i Grodków, Stary Dąbie (kupione i zapisane przez
biskupa Konstant. Szaniawskiego) Wroszowice (zapis. przez Stanisł.

Garwaſkiego kanon. Krak.) Żychcice (zapis. przez Konst. Szaniawsk. bisk. Krak. w Siewierskiem) . . . .
czynsz rocznego dochodu (dla Kapituły na podziały różne i wydatki) . . . . 87.240 zł
Dziesięciny z różnych wsi czynszu rocznie 18.293 zł 15 gr.

Z summ kapitulnych były ciekawsze: Fundacya Bawół zwana r. 1314 którą płacili rajcy Kazimierscy rocznie 4 złp. (Ob: Privil. Lib 3. A° 1314 fol. 282.): Libiertów na tej wsi zapisał 1679 summę 3000 zł. na anniwersarz Kazimierz Waxman kanonik krak. od której czynsz roczny 150 zł. — Kamienica Rabsztyn zwana na zamku kraków. na niej Andrzej Kczyński wojewoda lubelsk. zapisał czynszu rocznego 5 grzywien roku 1519.
Dziesięciny darowali Kapitule: z Filipowic Jan Rzeszowski biskup krak. 1474, z Grojnika (Wincenty Kadłubek bisk. 1215. i Jurkowa i Szymonowa Zaklinszna i Dóni) z Marszowic Jan Rzeszowski bisk. r. 1474, z Ortowa, Parkoszowic (pod Miechowem) Brzuchania, Przecławice, Smroków przez Marc. Szyszkowskiego bisk. na Muzykę katedr. r. 1629

Anniwersarze 18 Octobr. Valentini de Ilkus D.ri — 11 Novembr. Gregorii Borasti Canonici Crac. — 13 Junii Sebastiani Krupka can. crac. et Erasmi Dangell capitanei Lobzov. — 3 Sept. Sigismundi Doctoris et Joannis Solfa Doctoris = d. 21 Septembris Anniversarium 3.um Nocturn. pro animabus quorum pia liberalitate Supellex Argentea a Svecis est redempta; ex refectionibus annuatim solvitur 50 flor.

Fundationes pro alumnis nobilibus in contubernio Jurisperitorum manentibus: (a. 1763)

1) Garvasciana prima (Stanislai Garwaski canonici crac.) habet ex Wrzosowice annuatim 1500 flor. ex Sieradzice 4500 flor. ex his septimanatim cuilibet alumno dantur 2 flor. Seniori 3 flor. Familiae 2 flor. 10 gr. pro lignis et utensilibus culinae juxta necessitatem.

2) Borastoviana habet ex Mitawczyce (a summa capitali 6000 flor. inscripta in castro cracov. sabbato post Dominicam Reminiscere 1727) annuatim 210 fl. ex Węchadłow (a summa capitali 3000 flor. inscripta in castro cracov. feria 6a post Dominicam Misericordiae 1695) annuatim 105 flor. quae summa cedunt studiosis varmiensibus 3 videlicet cuilibet septimanatim flor. 2.

3) Fylicciana haec fundatio habet annuatim (ex summa locata super Radlin) 150 flor. ex his 4 studiosis manentibus in Contubernio studentibus Jus Canonicum ac in Cancellaria consistorii Cracov. scribentibus datur septimanatim 1 flor. 10 gr.

4) Starczoviana habet ex Maciejow et Ticholow (inscript. Lublini in judiciis tribunalibus regni fer. 6a ante fest. S. Aegidii ab. 1642) annuatim 398 flor. ex his Seniori Contubernii philosophorum 40 flor. Reliquum pro Borcarna flor. 358 studiosis nobilibus 280 flor. studiosis plebeis radlovienensibus 78 flor.

5) Dębsciana (suffragan. Cracov. circa 1720.) habet ex Motkowice annuat. 39 flor. pro Borcana studiosis 369. (?)

6) Doctoriana (Lucae Doctorii canonici crac.) habet ex Motkowice annuat. 50 flor. ex Pisarzowice an. 8 f. 16 gr. Ex Witow, Dąbrowa an. 211 flor. in summa 269 fl. 16 gr. haec summa cedit studiosis osviecimensibus Cracoviae studentibus.

7) Doctoriana (altera) pro studiosis rzeszoviensibus Cracoviae studentibus ex Biskupice, Złota (?) Ex Poręba Żegocina 31 flor. Ex Pisarzowice 8 flor. annuatim.

8) Tarlowiana (Andreae Tarło canon. cracov. 1629) ex Pateznica 131 flor. 7 gr. haec summa cedit 3 de Opatow et 3 de Tarnow studiosis pro borcana.

9) Krasiniana habet ex Dobronowiec florenos 227 gr. 19 haec summa cedit studiosis in contubernio Hierusalem manentibus.

10) Zdrojowsciana (a 1648) ex Kornacice habet ann. flor. 104 cedit haec summa 5 studiosis pro bursa.

17

1496 fer. 3a ante f. S. Egidii in Bochnia – Joannes Albertus rex
approbat donationem predii quatuor laneorum et pratorum in Prandnik
per ol. Johannem Dlugossij archiepiscop. Leopol. apud nob. Jacobum
Schelwa de Cracovia ac Jacobum et Martinum Rynsza filios ol. Martini Rynsza
de Bathowice [illegible] et neptem eorum Elisabeth filiam Stanislai Rynsza emptum
–[illegible] per Johannem Gosslawsky canon. crac. executorem testamenti ejusdem
ol. Dlugosii factam Canonicis et Capitulo Ecclesiae Collegiatae S. Mariae in Sandomiria

18

Praesent. Friderico Cardinali tit. S. Luciae in Septem Soliis archiep gnesn. Andr. Rosa archiep. Leopol. Johanne Amor de Tarnow cracov. Petro sandomir Thesaurario Regni Nicolao Siradiens germanis de Kurozwanki, Nicolao de Strzeżów Vislic. Petro de Pacanow radom castelanis et Petro Kmita de Wisnicze marsalco regni capit. Scepus. et Sandec.

ia

Wyjątek z listu Kajetana Sołtyka bisk. krak
pisanego z Kaługi d. 13 Aprilis 1772 do x. Kano:
nika Olechowskiego.

„Wiesz WMPan moję intencyą dla objaśnienia koś:
cioła katedralnego, iż chciałem kazać robić okna
inne nowe, bo te staroświeckie w małych szybkach
i w malowanych staroświeckim zwyczajem bardziej
ćmią jak oświecają. Te zaś nowe okna mają być
tafle dwie krysztalowe zwierciadłowe w Wiedeń:
skiej hucie robione. Teraz zalecam aby to do skut:
ku przyprowadzić. Jednego okna wziąść miarę,
bo wszystkie zda mi się są jednakowe, pomiar:
kować wiele tafel wynidzie na nie a z niego
wziąść proporcyą na wszystkie i kazać tyle ta:
fel, a od przypadku ze sto więcej kazać w Wied:
niu zrobić, sprowadzić i okna porobić, w koś:
ciele tylko, po kaplicach nie potrzeba. Z starych
zaś okien szyby malowane konserwować propter
antiquitatem i dla pięknego malowania, jakie passim
bywa. Gdyby JX. Kanclerz Gorzeński podjął się tej
inkumbencyi, prędki by ta robota wzięła skutek.

Obrałem przy chorze Kaplicę na pochowanie grzesznego ciała mego i przeniesienia do niejże ciał ś.p. ojca i matki mojej. Sprowadziłem umyśl=nie z Warszawy do Krakowa JP. Merliniego Ar=chitekta, wziąt dymensyją wszystkiego i według mojej dyspozycyi dał abrys do wyreparowania i przyozdobienia tej Kaplicy. Jest ten abrys u JP. Waligurskiego, według niego przykażesz WM Pan tę robotę zaraz. Na te dwa ostatnie punkta niema być expensa z tych Stu tysięcy wyznaczonej sum=my na reperacye Kościołów, ale inną niechaj da JP. Waligurski.

Status ecclesiae cathedralis cracoviensis 1794
Mscr. in fol. EE. II. 11 vel No. 195. (jest to to Kaptularz opisu stanu kościoła katedralnego cracov. darowany 16. Febr. 1793 x. H. Ostrowskiemu – zrobiony był na podane pytania per Loci Ordinarium.

Kościół katedralny krakow. ma być zbudowany przez Mieczysława i Bolesława Chrobrego; później gdy się spalił Nanker bisk. Krak. 1320 rozebrawszy stary inny z ciosowego kamienia stawiać począł. Poświęcenie obchodzi się corocznie w pierwszą niedzielę po Oktawie Bożego Ciała; patrona zaś S. Wacława d. 28 Września. Podług Długosza poświęcony kościół r. 966
Kościół zbudowany w formę krzyża w którego angułach są ambity z kaplicami z początku z niskiemi sklepieniami, lecz przez Lubieńskiego bisk. ambit od części wyższej krzyża wyniesiony równo ze sklepieniem samego kościoła. Rozmiary:

Słup krzyża podłużny, z murami . . 89 łok.
Ambit za głową krzyża . . . 7 1/8 "
Kaplica w Cyboryum za ambitem w głowie krzyża, z murami wzdłuż . . . 20 1/4 "
Przychod od ulicy do wielkich drzwi od muru cmentarza aż do drzwi wielkich . . . 15 "
Słup poprzeczny krzyża kościoła z murami 41 "
Od murów cmentarza ze strony południowej od słupa poprzecznego . . . . 20 1/2 "
Od murów baszty zamkowej i cmentarza, z strony północnej do słupa poprzecznego . . . 17 1/2 "
Szerokość cała kościoła z cmentarzem . 79 "
Długość " " z cmentarzem, ambitem i kaplicą " . . . 138 3/8 "

Wieże są trzy. Od strony północnej 2 wieże: Pierwsza w gran murowana, odnowiona przez Lubieńskiego bisk. Krak. w której zegar. Druga w gran murowana, w niej na pierwszém piętrze 2 dzwony wielkie, na 2gim piętrze dwa dzwony wielkie, na 3cim piętrze dzwon Zygmunt wielki: „Ta wieża „w murach swoich jest dobra, w oknach tylko od zachodu „dla zabiania fali potrzebuje okiennic, aby wiązanie „nie gniło." Trzecia wieża od strony południowej wikaryjską zwana od dołu w gran u góry w ośmiokąt murowana na niej była kopuła blachą ołowianą pokryta, dla swej starości przed 20 lat przeszło rozebrana na której miejscu jest daszek tylko. W tej wieży są 3 małe dzwony. Drzwi wielkie do kościoła od zachodu, drugie poboczne od południa. Zakrystie 2: Pierwsza dla Księży mniejszego chóru z szafami dla wikariuszów, mansyonarzów, psałterzystów przed 4 lat przez x. Binkowskiego sprawiona. Druga zakrystia mająca wchód z pierwszej zakrystyi, zwana skarbcem kościelnym dla osób wyższej dystynkcyi przez Gembickiego bisk. wymurowana i miedzią pokryta. Wobudwu odrzwia marmurowe. W pierwszej zakrystyi przy wchodzie na boku jest izba dla świątników. Przy tej izbie są wschody do stancyi w tyle drugiej zakrystyi będących dla wigilancyi skarbu przez Księży podkustoszych w których kolejno noc i dzień czuwają. Z strony północnej przyległy do kościoła: Kapitularz po zrujnowaniu dawnego przez konfederacyjną rewolucyą niedawno przez sufragana Połkańskiego zreparowany. Z kapitularza od wschodu słońca są drzwi do archiwum głównego kościelnego w którem znajdują się akta kapitularne i biblioteka dawna kościelna. Z strony zachodniej są drzwi do 2 izb na różne użytki kościelne z kamieniczki przyległej nieg=

dyś dla pisarzów przeznaczonéj uformowanych, pod Któremi izbami są 2 dolne sklepy nowo zbudowane (nie mające żadnej Komunikacyi z górnemi izbami) na cho wanie sprzętów kościelnych. Pod Kapitularzem zaś jest sklep należycie opatrzony na chowanie oryginalnych dokumentów Kościoła, tudzież drugi sklep na chowanie drzew i starych materiałów kościelnych pod Którym są piwnice do chowania wina na potrzebę zakrystyi. „Wszystkie te budowle są należycie opatrzone i w dobrym znajdują się stanie."

Kaplic w Kościele 18 ołtarzów zaś innych prócz kaplic 10.

Kaplice: 1) S. Krzyża i S. Ducha przez Kazmierza Jagiel: lończyka r. 1477 z ciosu wybudowana ma 2 ołtarze S. Ducha i S. Krzyża już dla swojej dawności już niewybornej rzeźby nadpustoszałe. Kazmierz Jagiellończyk uczynił fun: dusz na 8 x. prebendarzy i 9 kleryka zapisawszy rocznie 100 grzywien z żup wielickich, Rzeszowski bisk. pomnożył fundusz nadaniem 5 dziesięcin biskupich. Prócz tego nadał Król Kazmierz Jagiel. do tej kaplicy kamienicę ex opposito kaplicy na miesz: kanie prebendarzy i którzy codziennie Officium de S. Cruce śpiewali i wsządze Passione Domini odprawiali. Gdy fundusz w żupach upadł przez kordon, r. 1783 biskup zniósł prebendarzy, resztę legatów ich do Mansyonarzy przyłączył i argenteryą i relikwiarze do skarbca kościelnego wcielił. Kamienicę zaś sprzedała Kapitu: ła Augustynowi Korytowskiemu regentowi grodzk. krak. za 3000 złp. S. Krzyża (z nagr. Jagiełły)

2) Kaplicę Rosarum zbudował Piotr Zawisza (z Kurozwęk bisk. Krak. zwany Róża, lecz mansyonarze przeniesieni są później do Kaplicy Cyborium. Radniewski bisk. tę kaplicę odnowił, Kapituła niedawno dachem miedzianym pokryła, a Mikołaj Wybranowski przyoz: dobił nowym ołtarzem marmurowym i posadzką ostatniemi czasy. Zawiszów (Potockich)

W tej kaplicy jest jeden ołtarz Oczyszczenia N. P. Maryi przy którem było 8 ministerium fundowanych: a) Ministerium (altare) Oczyszczenia N. P. Maryi) patronatu dziedziców wsi Michałów na dziesięcinach wsi Krolewice, Skorczów z obowiązkiem 3 mszy tygodniowo; b) Ministerium SS. Trzech Króli patronatu dziedziców wsi Michałów na dziesięcinach wsi Kolosy, Zarniewice; przyczem mają kamieniczkę na Kanonnej ulicy. c) Ministerium S. Trojcy erygowane 1524 przez Konarskiego bisk. na summie kapitalnej 500 zł. na wsi Morawiany (d) Minist. Wniebowzięcia N. Maryi Panny e) Minist. S. Jana Ewang. i Erazma, fund. 1611 na dziesięcinie wsi Slęzany jus patr. dziedziców dóbr Kurozwęki. f) Szóste ministerium 20 zł. czynszu roczn. z dobr Piotrkowice; g) Siodme patronatu Kapituły ma prowent 100 zł. od summy 11,000 zł. na dobrach Przybyszow lokowanej h) Ósme czyli Klerykatura miała roczne 10 grzyw. z żupy wielickiej, odpadła.

(Którą dawniej Andrzej Dunin z Prawkowic starosta bolesławski zapisał.

3) Kaplica Oczyszczenia N. P. Maryi pod wieżą wikaryjską odnowiona przez Żołędziowskiego Kanonika krak. który dał posadzkę i ołtarz marmurowy oraz kaplicę pomalował. Familia Szafrańców fundowała tu 3 altarystów na 36 grzyw. czynszu rocznego z wsi Sułoszowa i Rzeska i dała patronat Collegio Jurisperitor. Cracov. Klerykatura fund. 1434 przez Szafrańców na połowie wsi Sidzina, druga fundow. 1608 na dobrach Trojdanów obie Collegii Jurisperitorum. — Drugie ministerium fundowane na summie 1000 zł. na dobrach Rogów dla professora institution. Justinian. Trzecie ministerium fund. 1523 na czynszu 10 grzyw. z żup wielickich.

Szafrańców

dziś zowie się ta Kaplica S. Jana Kantego, ponieważ Prof. praw Antoni Józef Żołędziowski po kanonizacyi r. 1767 umieścił w ołtarzu obraz S. Jana Kantego. Zwana też była Capella Doctorum bo było w niej 3 beneficya dla Professorów prawa.

4) Kaplica S. Piotra przez Prandotę bisk. krak. który tu pochowany i ma tablicę nade drzwiami. Tę kaplicę Jan Kazimierz 1667 wykonywając wolę Zygmunta III nowo wybudował i kapelanię uposażył dochodem z wioski Mysławczyce i 500 zł. z żup wielickich.

(Wazów)
(Psalterystów)
(nazwał ją kaplicą Niepokalanego Poczęcia P. Maryi

4) Kaplica S.S. Piotra i Pawła zbudował i fundował Bodzanta bisk. krakow. zapisawszy 1349 dziesięcinę z wsi Olchawa i Pogwizdów

(tuż obok stała Kaplica Hińczów ob. № 20)

dla altarysty, Zbigniew Oleśnicki 1448 na części wsi Sidzina fundował altarystę i inkorporował Collegium mniejszemu. Grodzicki kanonik Krak. 1519 zapisał rocznie 10 grzywien z wsi Krampice, Krzęcice i Szczytniki

5) Kaplica x.x. Rorantystów (Assumptionis B. Mariae) f. 1540 Zygmunt I. dotowana od Anny Jagiellonki 1584. — Zygmuntowska (Capella regia) (Zygmuntowska)

6) Kaplica Niepokalanego Poczęcia P. Maryi fund. 1357 Bodzanta bisk. krak. uposażywszy 2 altarystów dziesięciną z wsi Czaple mniejsze; Zbigniew Oleśnicki r. 1435 oddał ich wikaryuszom zamku. R. 1522 Jan Konarski bisk. krak. (tu pochowany) fundował 2 penitencyarzy. Opustoszałą odbudował Konstantyn Szaniawski i dał ołtarz marmurowy S. Joachima. — Konarskiego (Penitencyarzy) (z grobowcami Konarskiego i Szaniawskich)

7) Kaplica S. Jana Chrzciciela z dawna zbudowana mająca dziesięcinę z wsi Gosza. Jędrzej Kościelecki kasztelan wojnicki i Jakub Zadzik (którzy tu pochowani) wyreparowali ją. Jakub Zadzik bisk. krak. 1642 zapisał na msze 3000 zł. lokowanych na wsi Grabowcu. — Kościeleckich (Zadzikowska) (z obrazem Sztattlera)

8) Kaplica Cyboryi dawniej dziś S. Jędrzeja dotowana przez Króla Jana Alberta r. 1515 (?) summą 1400 zł na Lipnicy i Wiśniczu lokowaną. dotowana przez Królową Elżbietę 1503. — Jana Olbrachta

9) Kaplica dawniej S. Jana Ewangelisty i Marty fund. Grot Biskup Krakow. odnowił ją Załuski bisk. krak. i dał jej tytuł SS. Niewiniątek. Altarysta miał fundusz na wsiach Bałowice i Szczepanowice; pomnożył fundusz r. 1524 Ożarowski zapisawszy 12 grzywien rocznie na Gwiazdowie. (NB Każda kaplica dawniej miała własną argenteryą) — Jana Grota (Niewiniątek) (z nagr. Dębińskiego)

10) Kaplica S. Tomasza Kantuaryjskiego miała pierwotny fundusz na wsiach Dobroniowice i Dobroniowska wola oraz dziesięciny z wsi Krywaczka i Stadniki. Tomicki bisk. zreformował tę kaplicę i zapisał jej 1535 dziesięcinę z wsi Zamoście czyli Kępa — Tomickiego (z nagr.) (Trzech Króli)

11) Kaplica Narodzenia Najśw. P. Maryi odrestaurowana przez Królowę polską Annę i Alberta Serebryskiego kanonika Krak. Pierwotny zapis ma 1302 od Rostawa kanonika Krakow. na wiosce — Batorego (z nagrob.) (Ciborium) (Mansyonarzy)

Kurdwanow; Salomon Kanonik Krak. zapisał 10 grzyw. rocz=
nego widerkaufu na kamienicy Krauzowska. Tu przyłączono
altaryję S. Maryi Egipcyaki pierwiastkowo w kaplicy zamku
Krak.*) będącego który miał zapisaną dziesięcinę z wsi Modlnicy
i Bibie. Ołtarz SS. Gerwazego i Protazego w tej kaplicy fund.
1205(?) Bolesław pudyk na pamiątkę zwycięstwa nad
Romanem ruskim pod Zawichostem, altarię uposażył lepiej
Długosze braca (odstąpiwszy biskupowi Tomaszowi z Strzępina
swej kamienicy w tafnej w której dziś Konsystorz) R. 1635 Paweł
Garliński kanonik Krak. zapisał czynsz od 3000 zł. na Milewi=
cach w ziemstwie siewierskiem lokowanych.

*) Ta kaplica S. Maryi Egipcyaki była koło Kuchni Królewskiej dopiero Zygmunt I restau=rując zamek zniosł takową a 2 prebendy w niej będące SS. Felicis et Audacti z Mariae Aegipt. przyłączył Piotr Gamrat bisk. Krak. 1543 do kaplicy Królewskiej ja=giellońskiej

Grochowskich
(z nagr. Gamrata)

12) Kaplica S. Katarzyny z dawna zbudowana około
r. 1300 miała zapisane 2 ogrody i czynszu 8 grzywien, a r.
1538 summę 200 grzywien na wójtostwie bocheńskim
Fundatorowie byli Melsztyńscy. R. 1659 Jerzy Grochowski
kanonik Krak. ją odnowił (a Franciszek Podkański
odmalował później) zapisawszy 1649 czynszu 600 zł. rocznie
na wsiach Piaski, Trebol, i Wielka Droga.

Zebrzydowskich

13) Kaplica S. Kozmy i Damiana fundowana z dawna
nad dziesięcinach wsi Nieszkowa wola i Dobroniowska wola.
Lecz kaplicę później odnowili biskupi Andrzej Zebrzydowski
a ostatecznie Michał Trzebiński kanonik który tu ołtarz
marmurowy S. Maryi Magdaleny postawił. Miała ta kaplica
czynsze z kapitału 140 grzyw. na dobrach Sieradzice w roku 1446
~~[illegible]~~ oraz 180 grzyw. na wsi Modlnicy lokowanych r. 1452
Zebrzydowski biskup r. 1585 zapisał 4000 złp. lokowanych na
Szeńcu.

Skarszewskich
(z nagr. Tomasza Rożnowskiego)

14) Kaplica S. Wawrzyńca następnie przez Stanisława Skarszews=
kiego scholast. i Jana Zerzyńskiego kanon. Krak. odrestaurowana
~~[illegible]~~ który w niej dali odmienny ołtarz Narodzenia Pańsk.

Kaplica ta miała zapisane r. 1339 dziesięciny z wsi Biskupice, Łęk, Kąty, oraz summę 400 czerw. zł. r. 1497 na żupie wielickiej lokowane, prócz tego 200 zł. i 5 grzyw. roku 1518 na miasteczku Ogrodzieńcu lokowane, oraz 600 zł r. 1504 na dobrach Klasztoru tynieckiego lokowanych. Skarszewski scholastyk krak. też fundacyją zrobił.

15) Kaplica dawniej SS. Mateusza i Macieja Ap. miała pierwotne zapisy: dziesięcinę z wsi Opatkowic, czynsz 3 żup wielickich i kapitał 600 czerw. zł. na miasteczku Nowagóra lokowanych. Kaplicę tę wyreparował Andrzej Lipski bisk krak. zapisawszy kapitału 3000 zł p. na dobrach Milejowice. Jan Lipski Kardynał tę kaplicę wspaniale wyreparował i ozdobił. — Lipskich

16) Kaplica N. Maryi Snieżnej i S. Tomasza Apost. zbudowana przez Floriana bisk. Krak. który to biskup zapisał tej kaplicy połowę wsi Bosutowa lecz Fryderyk Kardynał zamienił to na dziesięcinę z wsi Księżnic. Zbigniew Oleśnicki bisk. zapisał łan roli we wsi Skotnikach i 2 kamienice w Krakowie, oraz 3 łany we wsi Marszowicach. — Wyreparował tę kaplicę Kardynał Maciejowski. Dotacyi pomnożył Garwacki kanonik krak. oraz Doktorzyusz kanonik. krak. który pensyi rocznej 100 zł. zapisał altaryście. — Kaplicę tę niedawno suffragan krakow. nowym pozłotem przyozdobił. — Maciejowskich (z nagr. Samuela Maciejowskiego)

17) Kaplica SS. Trójcy wybudowana przez Zofię Królowę polską żonę Jagiełły która r. 1458 zrobiła fundacyję na 8 prebendary, jednego kleryka i jednego proboszcza; lecz synod Bernarda Maciejowskiego Kardyn. r. 1601 fundusz ten na Seminarium dyecezalne obrócił. Melchior Sobek Kanon. Krakow. r. 1543 zapisał summę kapitał 400 zł. na wsi Krowodrzy 100 zł. na wsi Wola Pasłowska i 300 zł na Piotrkowicach. Tylicki bisk. krak. zapisał 3000 zł. tej kaplicy i wyreparował ją. Niedawnemi czasy dla rozpadlin murów ściennych gdy się sklepienie znacznie rysowało toż sklepienie zwalone jest, i kaplica zawarta. — Królowej Zofii (dziś Wąsowiczów) (Tylickiego)

18) Kaplica: Grób S. Stanisława w pośrodku Kościoła nowo wybudowana przez Trzyszkowskiego bisk. Krak. który na utrzymanie

4 prebendarzy i 2 Kleryków nadał 3 wojtostwa: Brzeliny, Jaworsko, i Łysa Gora dziś zaś ciny z wsi Krzęsłowic, Sucha, Jaworsko, Łysa gora, czynsz roczny 500 zł. z Bogumiłowic i Biadolin oraz kapitał 4000 zł. na wsi Wrzeszczow

19) Kaplica S. Mikołaja Biskupa dla wygodniejszego wychodu po za kościoł i wchodu sposobniejszego do Kapitularza zgubiona za Sołtyka bisk. krak. który przeniosł fundusze do ołtarza Pasyi w kościele. Miała ta kaplica przed r. 1400 fundusze lokowane na wsiach Byszyce i Witkowice, 20 zł. rocznie z żup wielickich, części wsi Staroniwa, Mękarzow, 20 grzyw rocznych z cła Krakow. 4 grzyw. rocznie z wsi Piotrkowice, Rawałowice, summę 2000 lokowaną na wsi Zielony Chótel i Łękawica. Biskup Szyszkowski dochody i kaplicę dał w opiekę magistrowi kapelli.

(sub gradibus quo itur ad reliquias S. Stanislai 1479

(Transfigurationis Domini)

20) Kaplica SS. Niewiniątek czyli Sędziwojów fundowana 1465 [illegible] przez Sędziwoja kasztel. sandom który tu 4 prebendarzy i kleryka fundował zapisawszy summę 400 grzyw. oraz czynsz 14 grzyw. rocznych z żup wielickich i 12 grzywien z dobr Przybysnice i Gerałtowice: prócz tego wystawił na zamku dla prebendarzy z drewniane i jeden murowany domek. Załuski bisk. krak. dla miejsca szczupłego tę kaplicę zagubił i fundusz przeniosł do kaplicy No 9 przez siebie wyreparowanej.

21) Kaplica podziemna S. Leonarda od przychodu dzwi wielkich kościoła miała ołtarz fund: r. 1364 na dziesięcinie z wsi Rzeplina. Lecz ta kaplica z dawna opuszczona była schowanem materiałów kościelnych. Stanisław August kazał tu zwłoki Jana III pochować wybudowawszy na to katafalk i trunnę marmurową.

In capella ~~Assensionis~~ S. Clementis Domini SS. Jacobi et Clementis fundowat altarię 1407 Klemens Moskorzewski na wsiach Staroniwa, i 10 grzywnach z Dobczyc. R. 1470 Jan i Jakób z Szebni fundusz ten pomnożyli

Ołtarze w Kościele katedralnym Krakowskim: Tych nowych marmurowych na miejscu starych jest 9 a wielki ołtarz dziesiąty. Dawniej było 19 ołtarzy.

1) Ołtarz S. Antoniego Opata f. 1376 na dziesięcinach Rdzawy i Kamionki oraz r. 1515 na czynszu od summy 600 zł na dobrach Piotrkowice i Damianice lokowanej. Te fundusze r. 1760 przeniesione do ołtarza S. Wincentego Kadłubka.

2) Ołtarz S. Macieja i Rozesłania S. Apostołów i S. Jadwigi fund. 1414 na dziesięcinach wsi Sławkowice i Kamyk, oraz r. 1505 na czynszu od 700 ※ w Oświecimiu lokow, oraz r. 1578 na czynszu od 1000 zł. lokowanych na miasteczku Drewicy. Te fundusze przeniesione r. 1760 do ołtarza S. Wojciecha.

3) Ołtarz S. Jędrzeja Apostoła fund. 1369 na dziesięcinach z Gnatowic, Schadek, Łantowic oraz później na czynszu rocznym 11 grzywien i 16 groszy z miasteczka Skawiny i wsi Wola Radziszow. Te fundusze przeniesione 1760 do ołtarza S. Wincentego Kadłubka.

4) Ołtarz S. Doroty fund. 1355 na dziesięcinach z wsi Łonna, Sieradzka, Połomia; oraz fund. 1425 przez Władysława Jagiełłę na 13 grzyw. z cła krak. i 12 grzyw. z żup wielickich. – Te fundusze r. 1760 przeniesione do ołtarza S. Kazimierza.

5) Ołtarz S. Dyonizego, Wita, Fabiana i Sebestiana zniesiony

6) Ołtarz Podwyższenia S. Krzyża i Zwiastowania N. P. Maryi f. 1359 przez Kazimierza Wielk. na dziesięcinach wsi Chrosina i Królówka. – Przeniesione do ołtarza S. Kazimierza.

7) Ołtarz SS. Doktorów, Grzegorza, Hieronima, Ambrozego, Augustyna, Alexego i Maryi Egipcyanki inkorporowany Collegio Juristarum w r. 1535.

8) Ołtarz S. Anny fund. 1399 Jadwiga Królowa pol. na rocznych 20 grzywien z cła Krakow. – Na tym miejscu zbudowany inny marmurowy ołtarz z obrazem S. Wincentego Ferreriusza.

9) Ołtarz S. Wincentego męczenik: fund. 1338 na dziesięcinach z Stroiszowa, Kwapina, Woli i Kędzierzyny Woli, dotowany lepiej od Jakuba Ostrowskiego Kanonika Krakow. – Na tym miejscu zbudowany inny marmurowy ołtarz z obrazem S. Wacława.

10) Ołtarz S. Małgorzaty fund. 1322 przez Nankera bisk. Krak. na wiosce: Biskupice i dziesięcinach z wsi Biskupice, Ławrzyce, Lia: nowice, oraz Przemanowice. — Na tem miejscu ołtarz nowy marmurowy w którym obraz S. Józefa.

11) Ołtarz Wszystkich Świętych f. 1404 na wiosce Wangierzce i dziesięcinie z wsi Kobierzyno, Maranowice, inkorporowany akadem. Krak. Fundusz pomnożony r. 1427 i później przez Jo: masza Oborskiego sufrag. Krak. oraz r. 1649 przez Korycińskiego Kanonika Krak. i Gębickiego bisk. Krak. — W tem miejscu zosta: wiony ~~wiec~~ duży ołtarz marmurowy przez Serebryskiego Ka: nonika Krak w którem jest Statua Crucifixi Domini Mira: culosa uprzywilejowany indultem papieża Klemensa VIII 1592. d. 10 lutego. —

12) Ołtarz S. Władysława Króla fund. 1367 przez Kazimierza wiel: kiego który zapisał dziesięciny z Zielonki; Marszowice, Trojano: wice, Wierzbica, Wola Wierzbicka; ołtarz ten rozebrany przed wizytą Trebickiego biskupa. (Obecnie stat in latere chori circa sacristiam et circa sepulchrum regis Vladislai Lokticii)

13) Ołtarz S. Erazma bisk. Zygmunta Króla i Brygitty fund 1399 przez Jadwigę na żupach wielickich — rozebrany przed wi: zytą Trebickiego; ministeria do kaplicy Cyboryum przeniesiono.

fundusz pomnożył Jagiełło 1406

14) Ołtarz Przemienienia Pańskiego, S. Tomasza Ap. Toma: sza Kantuaryjskiego i Tomasza z Akwinu fund. 1465 na czynszu 50 grzyw. z żup wielickich.

15) Ołtarz S. Wojciecha fund. 1349 na dziesięcinie z wsi Strad: lice i dotowany kapitałem 300 zł. na wsi Raszkow r. 1519. — Ołtarz ten rozebrany i na to miast w innem miejscu marmurowy S. Woj: ciecha wystawiony. Dotacyą pomnożył 1414 Krzysztof z Ostrowa Samborzecki

16) Ołtarz Nawiedzenia N. Maryi fund. na 8 grzywnach z żup wielickich i na 500 zł. lokowanych na Prokocimie i Piaski roku 1534.

17) Ołtarz S. Jana w Oleju marmurowy postawiony staraniem Jana wikarego katedraln. fund. 1443 na dziesięcinie z wsi Rzeplina; r. 1491 na 500 zł z jatek szewskich; i kapitału 100 grzywien na wsi Gora w r. 1545 - Kollegii Akademii.

18) Ołtarz S. Marcina biskupa fund. w. XIV wieku dotowany r. 1508 kapitałem 400 grzyw. na Jaszkowicach, kapitałem 1200 zł. na Dobrzycach r. 1512. — Na tem miejscu wybudo: wany inny marmurowy ołtarz ~~Ołtarz~~ z obrazem S. Wojciecha

19) Ołtarz S. Bartłomieja Apost. fund. 1406 na wsi Trątnowice, r. 1412 na wsi Podstolice inkorporowane Akademii; — Na tem miejscu wybudowany inny nowy mar: murowy ołtarz r. 1760 z obrazem S. Floryana.

Fundusze opisał Długosz in Libro Beneficiorum (która księga,
prawem koronnym za erekcye kościołów przyznana jest) najprzód
r. 1440 Cracoviensis episcopatus castra oppida, villas, decimas
et omnia jura; a r. 1470 Cathedralis eccles. Cracov. dignitates,
praebendae, altariae etc. proventus
Podług Długosza było 6 prelatur: Decanus, Archidiaconus, Proboszcz,
Scholastyk, Kantor, Kustosz – a kanoników było 30. – Następ-
nie Szaniawski bisk. krak. za pozwoleniem papieża fundusz jednej kano-
nii Więcławska zwanej (r. 1725 d. 27 Stycznia pozwolenie papieskie) obró-
cił na fundusz siódmej prelatury: Kanclerstwo; a tak jest prałatów
7 a kanonii 29
Prelatury: Suffraganeus, Decanus, Archidiaconus 2152 zł. (podług bulli sraffi Chełm. i Imielnie)
Leona X ma być Dr. Juris) Praepositus 1564 zł., Scholasticus, Cantor (3132 zł. 90 z dziesięcin i 2894 zł.), Custos,
Cancellarius.
Kanonie fundacyj: 1. Gorecka (regia) 2. Dzemieńczycka (regiae) 1013 zł.
3. Czechowska (liberae collationis) 4. Dojazdowska. 5. Bosutowska 2658 zł. i 1098 zł.
6. Przewodzka. 7. Zakrzewska 266 zł. 8. Dziesławska 2830 zł. 9. Głębocka. 10.
Gosrycka. 11. Żyrawska 1319 zł. 12. Staniątecka 250 zł. 13. Marchowska 869 zł. 14. Chmiel-
nicka 298 zł. 15. Monetalis 1200 zł. 16. Gonowska (dla Dra medycyny – wosessor, Kazimierz Bodurkiewicz 1252 zł.) 17. Topolska 1250 zł. 18. Rauborowska 2400 zł. i 1154 zł. (dla Dra Teol. 2621 zł.)
19. Brzezanowska 258 zł. 20. Rożejowska 500 zł. 21. Krzeszowska. 22. Suryt-
nicka 2130 zł. 23. Ołądzka 3684 zł. i 636 zł. (Colat. Univ., dla Dra Praw 2500 zł.) 24. Łazowska (dla Dra Praw) 1146 zł., 25. Wawrzyniecka. 26.
Karniowska. 27. Łętkowska. (Colat. Univ.) 28. Dziewię- (dla Dra Teol.)
tlska 580 zł. 29. Krzesławska (Cajetanus Potocki) 2713 zł. 28 gr. i 565 zł.
Podług bulli Leona X 1515 ma być 4 doktorów kanoników nieszlachty
2 Teolog. 2 Prawa Ob. a podług bulli Pawła III z r. 1543 d. 16
października: piąty kanonik Dr. Med. chociaż nieszlachty
Prałaci i kanonicy używają kap fioletowych i karmazynowych z mu-
cetami gronostajami podszytemi na mocy brewe 1634 d. 13 września. od
Urbana VIII. Dystynktorie mają krzyż złoty na którem orzeł biały
obraz S. Stanisława i 3 korony na mocy bulli 1733. VI. Calend. Octob.
Canonici nati oprócz tych są: Archidyakonowie lubelski i zawichojski
opaci klasztorni cystersy i benedyktyńscy, proboszcz konwentu miechowskiego
Kanoników honorowych wcale nie było.
Dwie porcye kanoników z prezencyi kościoła które się zowią duo caeci
oddzielają się zawsze i co roku wnoszą na potrzeby dóbr i na fabrykę kościoła

Summa na dystrybucyę prezent dla kanoników i prałatów wynosi tygodniowo do 1500 zł. za co każdy kanonik i prałat ma być na nabożeństwie od pierwszego dzwonienia rano aż do skończenia nabożeństwa rannego: na które to prezenty jest dochód z wsi Łabianic, Dzierzgnie i młyn Bularnia zwany, czynsze i dziesięciny z wsi. Prócz tego są inne prezencye: na dzień Bożego narodz. każdemu 3 czerw. zł. na Nowy rok 1 czerw. zł. na Trzech Króli 3 czerw. zł. na święta wielkanocne 2 czerw. zł. na zielone świątki 1 czer. zł. na procesyą Bożego ciała 3 czerw. zł. Co roku na kapitule Translationis S. Stanislai obierają prokuratora

Brzezie 1687 zł.
Rudawa 3340 zł.
Fundusz biskupi 1510
Dziesięcina 2880
Gniazdowice 2949 zł.
Polikarcice 3205
Gorka 1640
Gnatowice 1200
Więckowice 4162
Jangrot 2200
Wyciąże 5656
Maciejowice 2698

Wsi prestymonialnych jest 17: Wyciąże, Goszcza 2826 zł. Janie 3296 zł. Batowice 2043 zł. Raciborowice, Dziekanowice 2084 zł. Witkowice 2553 zł. Grembałow 2537 zł. Łososkowice, Szymoniowice, Brzezie 1687 zł. Rudawa 3340 zł. Węgrzce, Wąsow, Zielonki 1099 zł. Garlica 926 zł. Wola Zacharyaszowska

Wsi gracyalnych jest 3 Bolechowice 3742 zł. Rogoża Przeginiow

Prócz tego jest dziesięcinnych Gracyów 4 (z różnych wsi dziesięciny

Summ na anniwersarze lokowanych na różnych wsiach jest No 73 z tych najmniejsze mają kapitału 300 zł. a zwykle 1000 zł. są i po 40000 zł. (n. p. Kajetana Sołtyka na Iwaniskach) najmniej są od pojedynczych summ dochod roczny 50 zł. i po 6200 zł. ~~[illegible]~~
Dziekania ma 2 wsie Kobylany i Brzezinka z nich 5612 zł. czynszu oraz dochody liczne Gracyalne. Prepozytura ma 2 wsie Dzierzgow i Drochlin — Kanonia Bosutowska wieś Bosutow — Kanonia Gorecka wieś Gorka pod farą Zielonki 740 zł. — Archidiakonia wieś Węgrzce 8619 zł. ~~[illegible]~~ Scholasteria: wieś Mistrzowice 2336 zł. Kanclerstwo wieś Więckowice 3108 zł — Kanonia Dojazdowska wieś Dojazdow 2254 zł — Kanonia Głębocka wieś Głęboka 154 zł. — Kanonia Rzemięczycka wieś Rzemięczyce — Kanonia Gęchowska wieś Gęchy — Kanonia Zdziesławska wsie dwie Głębinow i Zdziesławice

Szyce (?)

Fundacye pod protekcyą Kapituły dla ubogich i innych No 56 i tych dla studentów
Lucae Doctoris Canonici Crac. na burkarny dla studentów 50 zł.
246 zł. i 206 zł. 20 gr. 31 zł. — Stanisława Garwaskiego 142 zł 26 gr.
4 zł. 25 gr. — Tylickiego bisk. studentom uczącym się prawa 125 zł.
— Zadzika biskupa 126 zł. gr. 1½ 32 zł. gr. 18 — Wawrzyńca Sterczews-
kiego 334 zł. — Krasińskiego archidyakona krak. na jurisperit. 9 zł. 10 gr.
9 zł. 10 gr. 127 zł. 20 gr. — Gregorii Borasti canonici crac. 8 zł.
— Zachariae Szulc canonici varmien. — Pauli Dębski Sufrag. 31 zł. 6 gr.
Lucae Zdrojowski canonici crac. 83 zł. 6 gr. — Gaspari Bobola
canon. crac. 52 zł. — Sebastiani Komecki 65 zł. 10 gr. — Francisci Łok-
kaiński 9 zł.

Jest też pod dozorem kapituły Szpital fundacyi Ligęzy Kasztel.
Sandom. murowany i Szpital na szalonych fund. Trzebic-
kiego bisk. krak. murowany na szpitalnej ulicy — Szpital emerito-
rum sacerdotum Któremu Szaniawski biskup 2 wioski: Sadowie
i Golasza w xięstwie siewierskiem nadał

Mons pietatis przy kościele S. Barbary podług ostatniej kalkula-
cyi do r. 1783 miał 207370 zł. ~~gr~~ 8 gr.

Kapituła generalna bywa rocznie 3 razy: nazajutrz po święcie
Oczyszczenia P. Maryi, nazajutrz po S. Stanisławie w maju i
nazajutrz po przeniesieniu S. Stanisława w wrześniu i kapituły
tygodniowe w kapitularzu. — Archiwum kościoła należy do
kanclerza. Dziesięcie są 2 mniejsza i Wielka (na erekcye)

Statuta dla Kapituły pierwsze od Jana Grota 1328

Akta kapitulne zaczynają się od r. 1463 ksiąg jest 24, zaś od r. 1684
do r. 1690 przez 6 lat z powodu powietrza nie ma akt.

„Są przy Kościele katedralnym dobrze konserwowane przywileje oryginal-
„ne i dokumenta tak do dóbr biskupstwa krakowskiego jako i kapitulnych
„należące które także copiatim znajdują się w książkach wpisane. Tych
„wszystkich jest rejestr osobno ułożony... Zgniłych i zbutwiałych
„z dawien z dawna dokumentów są szlady to jest pieczęci na wosku
„wybijanych wiszących będzie przeszło około 200. Archiwum czyli miejsce
„na konserwacyą aktów i dokumentów jest dwojakie jedno obok Kapitularza
„na górze gdzie się konserwują akta i inne potoczniejsze dokumenta, tudzież
„biblioteka, drugie Archiwum jest sklep pod wieżą Łubieńskiego zwaną obydwa
„za dobrym zamknięciem."

„Biblioteka Kapitulna jest w tem miejscu gdzie się akta Konser=
„wacji Kapitulne. Z tej biblioteki żadnego użytku nie masz
„z przyczyny że się składa najwięcej lub z ksiąg pisanych
„przed wynalezieniem druku lub z książek pierwszego druku,
„gdzie pod ten czas lubo na wielkich foliałach niewiele treści
„wyrażali. Staranie ma o tej bibliotece ksiądz pisarz Kapituły.
„Książek kanonicznych rachuje się przeszło 100 książek mo=
„ralnych 183 książek historycznych, filozoficznych i poli=
„tycznych około 130. Rejestru tych książek spisanego nie
„masz, z przyczyny że w dawnym sposobie drukowanych
„książkach z trudnością jest tytułu i autora znaleść a
„tym bardziej że leżące przez lat kilkaset pełnione są
„napełnione." – „Wzwyż wyrażone książki zdają
„się być złożone ex oblatis starodawnych prałatów i
„Kanoników."

Zakrystya kośc. kat. ma dochodu rocznego 6556 zł. sta=
ranie o niej ma prałat Kustosz
Argenterie i rzeczy pojedynczych altaryj specyfikowane są w osta=
tniej wizycie Łubieńskiego

R. 1791 znajdowało się Wikaryuszów 11 i mają pro dote miasto
Skalmierz (wynosi do [illegible] 2020 zł) czynsz ex villagio Łęgzichów
na Kleparzu 121 zł. i dziesięciny fundusz owe, summy wi=
derkaufowe – Starszym ich jest poddziekani; mieszkają w
kamienicy zwanej Borek, oraz w 5 Kamieniczkach. i domku na
Zamku – Wikarzy mają statuta Jerzego Radziwiłła
1597. Bernarda Maciejowskiego 1602, Tylickiego Piotra
1611 Andrzeja Trzebickiego 1675, Kaspra Cieńskiego dziekana
1699, Kazmierza Łubieńskiego 1711 i Michała Wodzickiego
dziekana 1743.

Psałterzystów jest 10 i jedenasty Kleryk który we dnie i w nocy
psałterz śpiewają. Prowentu mają roczne 4605 zł. gr. 3 (mają wioskę
Bryształowice) mają swego seniora, prokuratora i statuta

502 Kondygnacyach pomiędzy Kolegiatami S. Michała i S. Jerzego

Mansyonarye, podług pierwotnej fundacyi w r. 1381 było 8, teraz zaś 4 i jeden kleryk i mają inkorporowane altarie - mają na mieszkanie kamienicę przytykającą do seminarium zamkowego i do kamienicy rorantystów wedle statuta Marcina Szyszkowskiego z r. 1628 d. 8 Octob. Ci mansyonarze mieli różne dochody z fundacyi i anniwersarzy i mieli przydzielone altarie. - mieszkali wspólnie pod jednym seniorem czyli prefektem

Pro consolatione et aerario miała kapituła r. 1792 kapitału 143000 a procentu rocznego 7150 zł. przypadało z niej na jedną osobę 380 zł 28 gr.

Expensu rocznego na muzykę 6400 zł.

R. 1755 następne dobra posiadali: Bieżanów (Mirozzewski) 8000; Wyciąże (Trzebiński) 5000; Tonie (Łopacki) 5000; Goszcza (Rogalli) 5000; Batowice (Grodzicki) 3000; Grębałów (Lubiński archidiac.) 3000; Dziekanowice (Chojnacki) 2500; Wola Zacharyaszowska (Ossoliński) 300; Raciborowice (Wielogłowski) 2500; Witkowice (Gorzeński) 2500; Rudawa (Czerny) 2200; Brzezie (Pruski) 1500; Łososkowice (Szembek) 1800; Zielonki (Łukaszkiewicz) 600; Szymoniewice (Bieńkowski) 1800 = Węgrce (Potocki) 1000; Borek (Ankwicz) 900; Wąsów (Pataszowski) 1000; Pychowice (Podkański) 1000; Garlica (Kietczewski) 600.

Badyni cześnik winnicki 1755

Joannes Derjakubowicz eccles. par. B. M. V. Crac. poenitentia-
rius +1754

Groby Królów polskich w Katedrze Krakowskiej.

Nagrobek Kazimierza Jagiel. zdaje się że fundowała żona jego Elżbieta (+1505)
Nagrobek Władysława Jagiełły zdaje się że Zygmunt I dał zrobić Francisco Italo Florentino
Grobowiec Wład. Łokietka podług Orędownika 1842 No. 51 mylnie dzieło garncarzy Krak.

Wydatki na trunę Zygmunta Aug. 1574 (w Pamiętn. Sandomir. i z tąd w Gazecie Krak. 1834) Snycerzowi co formy rzezał 55 zł. Konwisarzowi za cynę i od roboty 238 zł, od pozłocenia i malowania 39 zł. i t. d. Trumnę tę robiono w Gdańsku. Summa całego wydatku na trumnę 548 zł. 11 gr. z Mscr: Sumptus funeris et Sepulturae Sigismundi Aug. 1574.)

Stachowicz za pozwoleniem Woronicza r. 1814 porobił rysunki trumien i grobowców na zamku; sprzedał je Józefowi Mateckiemu, który chcąc ~~w~~ wydać, prenumeratę ogłosił. — R. 1819 Stanisł. Potocki kupił te rysunki od Mateckiej za 100 #, kazał rytować Dytrychowi i prenumeratę ogłosiła Deputacyja Komissyi rządowej Wyznań d. 1 pazdz. 1821 złożona z Prażmowskiego, J. hr. Sierakowskiego i Lindego. Miało być rycin 24 w zeszytach po 4 ryciny. Cena prenumeraty 120 zł. Cena sklepowa 180 zł. Spis miał wyjść na końcu: Monumenta regum Poloniae Cracoviensia cura supremi Magistratus Institutionis publicae Regni Poloniae publicata Varsaviae 1827. Fasciculus I–VI (wyszło 1822–1827) jako bez textu jednak.
Blachy złożone w Towarzystwie przyjaciół nauk r. 1831 odesłane do Warszawy.

W Kaplicy bisk. Tylickiego obok wielkich drzwi wchodząc do Kościoła po lewej ręce był kamienny nagrobek w posadce 3½ łok. dług. 1½ łok. szer. zakrywał wejście do grobu pod Kaplicą (Wąsowiczów) wytarty tylko w narożniku był napisu ślad: ANNA (może Anna Gedyminówna żona Kazimierza W. lub Anna żona Jagiełły) przy ten kamień na chór Kościelny się szło — zginął podczas reparacyi przez Wąsowiczowę.

R. 1840 cesarz austr. Ferdynand kazał trumny naprawić: 1) Anny Jagiellonki drewniana okryta blachami cynowemi z wyobrażeniami gdy zbutwiała dano nową trumnę drewnianą a konwisarz Marcin Pietrzyk przybił blachy cynowe. b) Władysława IV ~~Cecylii Renaty~~ naprawiał mosiężnik Franc. Kausal ~~w środku były drewniane trumny bez zbutwiałe~~
Władysław IV był w sukni aksamitnej czerwonej zniszczonej, miał obuwie skórzane zniszczone; w trumnie były z kule świata i berło srebrne pozłacane, korona srebrna pozłacana z napisem do koła: Vladislaus IV rex Poloniae et Sveciae. Z ciała tylko kości i proch został
c) Trumna Cecylii Renaty była drewniana obita miedzianemi blachami; tę naprawiał Kausal, bo dano nową drewnianą trumnę. Królowa była w sukni jedwabnej czerwonej

złotem i srebrem przerabianą: trzewiki na wysokich korkach czerwone axamitne haftowane srebrem i złotem: z ciała proch i kości. W nogach tej trumnie napis: Nata Graeciis Anno Christi — MDCXI. VI Juli S.V. — Coronata Regina Poloniae Varsaviae — MDCXXXVII. XIII Sept. — Moritur Vilnae — MDCXLIV. XXIV Mart. Resztę napisu obacz Grabowski: Groby Krolow i tę poprawki: tredecim — Caecilian — thoriq. — precatur — vendicat — gloriosam = Ci na trumnie Władysława IV czytaj Tauricae zamiast Turcicae

O trumnie Władysława IV pisze dawny manuskrypt w Stan. Jaszowskiego Dniestrzanka 1842. str. 85.

Kazał futrować trumnę blachą żelazną; dostał za obie 500 zł.

Do reparacyj tych trumien doradził cesarzowi Meternich; dozorem trudnił się Liehman.

c) Trumna Zygmunta Aug. cynowa porozpadana została zanitowana

d) Trumna cynowa Barbary Zapolskiej żony Zygmunta I — w niej znaleziono 3 głowy

małe ~~trzy~~ cztery trumienki cynowe obejmujące ciała dzieci Zygmunta III niewiedzieć gdzie się podziały — Za grobowcem Zygmunta I znajdowała się r. 1840 znaczna ilość sproch: niałek z drewnianych trumien, te wyrzucono na spalenie

Nie było więc kogo coby dla Krolow swoich naprawił trumny.

W grobie ~~Jag~~ Zygmunta I są dziś: a) Trumna Zygmunta I kamienna na środku (b) Zygmunta Aug: cynowa na sztabach na boku c) Barbary Zapolanki na sztabach na boku d) Anny Batorowej cynowa na sztabach

Grabowski A. widząc że w tychże grobach trumny Maryi Kazimiry Sobieskiej i Augusta II drewniane się rozlatują, r. 1838 pisał do saskiego ministra Lindenau 1838; nadesłano więc z Drezna 1839 miedzianą trumnę (ogromną, robioną w Wiedniu) na wierzchu tablica owalna z napisem

☧ — Fridericus Augustus I, Elector Saxoniae Rex Poloniae, natus Dresdae A. D. 1670 mortuus A. 1733. ~~robiona dębowa drewniana trumna~~ włożono do niej trumnę nadpsutą drewnianą w której jest pierwotna trumna cynowa bez wieka d. 25 pazdz. 1839 przełożono ciało w obec Łętowskiego, zrobiono protokół.

Na odsłydę przytoczyć można, iż Mikołaj I w Warszawie u Kapucynów d. 26 czerwca 1830 w Warszawie z wielką uroczystością Serce Jana III spoczywające w tymże Klasztorze w skarbcu

O trumnę dla Maryi Kazimiry r. 1840 Grabowski wstawiał się do hrabiny Wodzickiej _ nie chcieli zrobić _ tymczasem rząd austriacki 1840 kazał zrobić Leptowskiemu z kamienia pinczowskiego z napisem: Ferdinandus I imperator Austriae poni curavit A. 1840

Ziemomysł 1830 Tom II Nr. 11 i 12 opis ciekawy Krakowa

Maria Kazimira + 1716 w Blois sprowadzona do ~~Krak~~ Warszawy miała drewnianą trumnę a w niej druga drewniana materią jedwabną powleczona Krolowa miała berło i koronę żelazną a w ustach medal z napisem: Maria Casimira Regina Poloniae Magna Dux Lithuaniae invictissimi Joannis III vidua obiit Blosiis in Gallia die 30. m. Januarii A. 1716 aetatis suae 75 currente et die tertia
dopiero za Augusta III pochowane w Krakowie (Ob. Alleluja 1840.)

August II r. 1734 został zabalsamowany w srebrzystej sukni z złotemi frendzlami na to suknia złotogłowiowa płaszcz karmazynowy brokatowy, trzewiki z srebrnemi mory. Trumna cynowa włożona w dębową obitą drap d'or z frendzlami, antabami i cyfrą A. R.

Sarkofag Kościuszki 1833 podług rysunku Fr. Lanci z marmuru Dębnickiego wykuł Paweł Filippi; kosztował 3000 zł. ze składek trumna drewniana.
Pomnik Włodzimierza Potockiego 1830 stawiał Lanci Fr. kosztował 5000 ⁂

1381 d. 11 Maji Cracoviae – Zavissius episcopus cracov. significat quod ad honorem S. Mariae capellam contiguam ecclesiae cathedr. crac. penes turrim versus ecclesiam S. Michaelis sitam fundavit suis sumptibus in qua praecentorem cum 6 mansionariis instituit cum salario praecentori 10 marc. et cuilibet mansionario 8 marc. in decimis mensae episcopalis villarum Grotkowicze, Giethczyna wola, Lanzcowicze prope fluvium Raba ex altera parte Wislae (sub clave Biskupicze), item in villis Gruszow (prope Czirzicz) Blandowka et Sanspow (prope oppidum Skala) Loramba Jaskonis et Gardlicza Thomkonis (prope oppidum Skala) Sczekarzowicze (sub clave de Sedlcz) Dziewiatrowicze, Zelenicze (prope Wrocimowicze (sub clave Luboricensi) Smarzowicze (prope oppidum Skala) item unum hortum in Czarna wiesz ex opposito molendini Benafsii in suburbio civitatis Cracov. pro vino et oblatis. Praesentabunt episcopus loci et mansionarii. Mansionarii astricti sunt horas de B. Virgine cum nota et alta voce decantare et 3 missas quotidie explere et in summis festivitatibus nativitatis Domini, Epiphania, Purificationis, Paschae, Ascensionis, Penthecostes S. Trinitatis, Assumptionis (niema Bożego Ciała) Mariae, nativitatis Mariae, festivitatibus patronorum ecclesiae S. Stanislai ep. et S. Venceslai in diebus nativitatis S. Joannis Bapt. et SS. Petri et Pauli solenniter decantare, singulis feriis quintis vesperas et vigilias et singulis feriis sextis missam pro defunctis explere – Praesent. Johanne Grothonis cantore, Swentoslao Gregorii custode et officiali, Mathia Laurentii Decret. Doctoribus, Sbigneo cancellario, Nicolao scarbimir. Derslao vislic. Bodzantha S. Floriani, Johanne S. Michaelis praepositis, Mathia cantore, Marco custode sandom, Michaele de Knyssyn, Michalcone de Bronissow, Nicolao de Tarnow, Sethegao de Chmielik, Meczslao Meczslai de Gori, magistro Venceslao medico, Mstugio dicto Lisz, Meczslao Adae, Clemente de Lubnicza, Marco

de Tursko, Alberto de Turba, Johanni de Kalina et
Navogio de Tenczin praelatis et canonicis crac. (Oblat
in Libr. Relat castri cracov. Anni 1779 Tom 210 pag.
1449-1461 Nr. 531.)

1453 fer. 5ª post fest. S. Dorotheae, Cracoviae. — Sbigneus
tit. S. Priscae S. R. Eccl. presbyter cardinalis episcopus cra=
cov. confirmat fundationem altaris tit. SS. Helenae et
Apoloniae F in ecclesia cathedr. cracov. pro qua fundatio= F in capella SS. Cos=
ne ol. Adamus de Banthkow Decret. Dr canonicus cracov. mae et Damiani
180 marc. polon. legavit, et quam summam executor
testamenti Thomas de Strzampino Mgr in Theol. Dr De=
cretor. canonicus gnesn. et cracov. cum censu annuo pro altarista
12 marc. pol. locavit apud conventum monialium in
Swyerzynec super illorum villa Modlnycza. Altarista
institutus Johannes Lychowski canonic. posnan. nepos
olim Adae de Banthkow debet qualibet hebdomada 3
missas legere. Communitas vicariorum expost praesentabit.
Literas has confecit Johannes Dlugosch canon. cracov.
secretarius domini Cardinalis. mp. cum sigillo. —
Et in continenti: A. 1452 fer. 4ª ante f. S. Margarethae
in monasterio Swyerzinensi: Venceslaus praepositus
Pyechna abbatissa cum toto conventu in Swyerzynyecz
recepta summa [illegible] 180 marc. pol. a Thoma
de Strzampyno canon. crac. propter solvenda certa debita
(videlicet pro redimenda villa nostra Luborza in 100 mar=
cis invadiata item pro redimenda monstrantia Sacra=
menti Corporis Jesu Christi in 71 florenis pignorata et
insuper pro solvendis debitis in fabricam ecclesiae et
pro solvendo mutuo 50 marc. nob. Nicolao de Polanzo=
nicze) censum 12 marc. in villa monasterii Modlny=
cza inscribunt. (Libr. Relat. Anni 1777 Tom. 208
pag. 3097 – 3106 No 709)

1390 in Crastino S. Michaelis Cracoviae – Joannes episcopus cracov. decimam mensae episcopalis in Chroberska wola sita in procuratione cracoviensi, loco villae nostrae episcopalis dictae Chrapkowice quam nuper de novo pro ecclesiâ cracoviensi pecunia comparavimus, assignat pro lampade nocte dieque ardendae in Capella Nativitatis S. Mariae V. in ecclesia cathedr. cracov. ultra chorum sitae ubi per mansionarios deputatos quotidie Horae et Missa de Domina voce ~~[illegible]~~ peraguntur – quos Mansionarios per ol. Zawisium episcopum cracov. in capella Assumptionis S. Mariae circa turrim ecclesiae cathedr. fundatos nos ob minus aptum ibidem locum transferimus ad Capellam Nativitatis S. Mariae V. ultra chorum cum eorum juribus. – Testes: Zbigneus de Massanchowice archidiac. Marcus de Gnoynik cantor, Joannes de Drogiczyn Dux custos, Nicolaus de Gorzkow Dr. Decret. Navogius praepos. Scarbimirien et officiâlis, Mathias de Szwerzowice cantor sandomir, Nicolaus de Scronow praepos. S. Floriani Michael de Kniechin, Meczslaus Adae, Clemens de Lubnicz archidiac. zavichost. Nicolaus de OOSanctis, Divislaus Clementis, Marcus Marci, Wlostiborius de Modari, Joannes de Pomerano. (Oblat. fer. 5a post domin. Oculi 1629 in Libr. Relat. castr. Crac. Tom 53 przy Końcu pierwszej połowy książki)

+

·1633 d. 2 Aprilis Cracoviae. – Vladislaus IV capellae regiae a Kazimiro III rege et Elisabeth conjugibus in ecclesia cathedr. cracov. sub tit. Passionis Salvatoris nostri „satis magnifice extructa et adinstar ritus „graeci adornata" tenui provisione dodatae praebendariis censum annuum 200 flp. ex zuppa bochnensi assignat.

1396 ipso die S. Francisci confes. Cracoviae. – [illegible] Ołtarz S. Katarzyny

[illegible] Spitko [illegible] palatinus et capit. cracov. haeres de Melstin ac dominus terrae Podoliae significat quod conthoralis ejus Elisabeth pro melioratione altaris S. Catherinae in eccles. cathedr. crac. Johanni de Theschin vicario ecclesiae cathedr. et altaristae dicti altaris 5 marcas census [illegible] annui destinavit, quem censum 5 marc. nos super paternis juribus nostris montium Bergracht dictis in zuppa welicensi assignamus cum conditione, ut altarista singulis diebus dominicis vigilias novem lectionum, feria 2a pro defunctis, fer. 3a pro peccatis et fer. 6a de S. Cruce missas legat et singulis quatuortemporibus unum psalterium legere [illegible] et post obitum dominae Catherinae anniversarium complere debet. Testes: Nicolaus Michaelis canon. crac. rector [illegible]. Martinus canon. crac. rector in Klobucko, nob. Pascho dictus Rpischka de Bedlno, Spitko judex castri cracov. Borko de Tczeniecz et Nicolaus dictus Kyczki haeredes –

b) 1397 in vigilia S. Thomae Apost. Cracoviae – Hedvigis regina Poloniae et Haeres Hungariae ad petitionem Johannis de Theschin vicarii et altaristae eccles. cathedr. crac. confirmat suprascriptam fundationem strenui Spytkonis de Melsztyn palat. cracov. Testes: Petrus episcopus cracov. Sbigneus archidiaconus cracov. Johannes custos cracov. Nicolaus Decret. Dr decanus S. Floriani canon. cracov. nob. Navogius de Lankawa tribunus cracov. Jacussius de Bothurzyn subcamerar. noster. –

c) 1423 in crastino S. Joannis Bapt. in Nova civitate – Wladislaus rex Poloniae ad petitionem inclytae dominae Elisabeth consortis Johannis ducis Sambicensis confirmat praefatum privilegium Hedvigis reginae. Testes Cristinus de Ostrow castel. Johannes de Tarnow palat. cracov. Nicolaus de Michalow sandom. Jacobus de Koniecpole sirad. palatinis, Michael de Czizow sandomir. Johannes de Szczekoczyny lublin. castelanis. Datum per manus Alberti episc. crac. cancellarii et Joannis decani cracov. vicecancellarii R. Pol. Ad relationem Stanislai Czolek cantoris cracov. R. Pol. vicecancellarii. (Libr. Relat. A. 1780 Tom 211 pag. 2127–2131 nr 663.)

1414 sabbato in Crastino Purificationis Mariae, Cracoviae - Albertus episcopus cracov. ad petitionem Cristini de Ostrow castellani cracov. qui altare in honorem S. Mathiae Apost. et Divisionis Apostol. ac S. Hedvigis in ecclesia cathedrali cracov. erexit cum jure patronatus ad suos successores spectante - approbamus hanc erectionem et altaristae decimas mensae episcopalis in villis Stawkowice (strenui Joannis Liganza palat. lancic. in distr. vislic.) et Camyk (ad castrum Dobrzicense pertinente) adjungimus, cum conditione ut altarista singulis hebdomadis 2 missas pro defunctis et semel vigilias legat. - Praesent. Joanne electo haliciensi; Nicolao Pienaszkonis praeposito, Andrea archidiacono, Joanne Schafranecz scholastico, Felice cantore, Dionisio praeposito Scarbimir. Nicolao Nemerza custode S. Floriani; Derslao decano et Nicolao Lepanowski praepos. kielcen. Nicolao Poray, Michaele scholast. wislicien. Zbigneo de Sluzow, Adamo archipresbytero S. Mariae officiali et vicario in spiritual. generali magistro, Joanne Olszowski; Martino Bestfalski; Simone Joanne magistro Nicolao Hinczonis et magistro Jaroslao canonicis cracov. Obl. Libr. Relat. A. 1784. Tom. 215 p. 465-468 Nº 123) Ołtarz

1463 fer. 3a ipso die Felicis et Audi, coram judicio terrestri sandomir. – Petrus de Weschmuntow judex et Nicolaus de Winari subjudex terrae sandom. recognoscunt quod magn. Johannes Amor de Tharnow castellanus sandecens. vicariis perpetuis canonicalibus cathedr. crac. accepta ab eis summa 560 flor. hung. censum annuum 22½ marc. inscripsit super villis suis Lankawicza et Lankawka prope Tarnow. (Libr. Relat. castr. crac. A. 1780 Tom 211 pag. 1161 Nr. 355.) Testes Joannes Jaroslawski de Sglobien, Johannes Rokos de parva Kosszicze, Petrus de Rozemberg, Petrus de Latoszyn, Joannes de Kunowa, Dobeslaus de Chischow.

1460 fer. 2a post fest. S. Trinitatis coram judicio terrestri cracov. – Joannes Bohun de Dunosy judex et Joannes de Pyelgrzymowicze subjudex terrae cracov. recognoscunt quod tempore Johannis Rokorz de Kosszycze judicis terr. cracov. gen. Andreas de Thanczyn cum filio Johanne ex ol. Hedvigi de Magna Xansz procreato censum perpetuum Berkraicht dictum in zuppis vielic. qualibet septimana per mediam septimanam hoc est 30 marc. gros. lator. bohemic. pro 1100 flor. hung. Joanni de Staw, Mathiae de Myslegow Casparo de Wyeliczka et Mathiae de Grodzecz vicariis perpetuis et altaristis eccles. cathedr. crac. vendiderunt. Fidejussores Johannes Balyczki de Balicze, Nicolaus Trzebienski de Trzebienicze et Jacobus de Trzonow Trzonowski (Libr. Relat. castr. crac. A. 1780 Tom. 211. pag. 2123 No 661.) et Casimirus rex (Posnaniae sabbato proximo ante f. S. Mariae Magdalenae 1460) mandat Georgio Mornsteyn zuppario salis utriusque et Russiae, ejusque consorti Magdalenae, ut censum hunc inscriptum ex zuppis vicariis exsolvant (p. 2125 Nr. 662)

1460 sabbato ante fest. S. Mariae Magdalenae. Posnaniae–
Casimirus rex approbat inscriptionem census annui
30 marc. super Bergrecht in zuppis vielic. per gen.
Andream de Thanczyn factam vigore emptionis per Ra.
Johannem de Staw et Mathiam de Grodzecz altaristas
et vicarios cathedr. crac. comparatae. Quam approbationem
Pieczęć Król. Sigillo majestatis Regiae quamprimum sculptum fue=
rit sigillare promittit. (Libr. Relat. castri Cracov. Anni
1781 Tom 212 pag. 1927–1928 N° 665)

1464 fer. 6a die S. Viti Cracoviae – Kazimirus rex Pol. quoniam a presbiteris capellae S. Trinitatis in ecclesia cracov. villas Zielonki et Marschowicze cum praediis et 3 molendinis, quibus eadem capella per ol. Sophiam reginam Poloniae de nostra voluntate erat dotata, reemimus pro mensa nostra regali, pro censu annuo 100 marc. et 8 mensuris salis minuti in zuppis bochnens. et vielic. ideo mandamus Georgio Mornsthen et suae consorti Magdalenae zuppariis ut hunc censum ad quodlibet quatuor tempora anni per 25 marc. et 2 mensuras salis exsolvant.

(Oblat in Libr. Inscript. castri crac. A. 1562 Tom 80 p. 1140 № 739)

1477 d. 7 Octobr. Cracoviae – Joannes de Rzeszow episcopus cracov. significat, quod Casimirus rex Poloniae in remedium salutis animae suae et consortis suae Elisabeth ac prolis „capellam notabilem in ecclesia cathedrali cracov. „in dextra manu penes ostium magnum quo intratur de civitate sitam, de lapidibus quadris ex fundamentis muratam et sumptuose constructam, more graeco depictam „et decoratam, ornamentis, apparatibus, calicibus, crucibus et aliis clenodiis sufficienter dotatam" in titulum S. Spiritus et S. Crucis consecratam, erigens et instaurans, instituit in eadem 8 praebendarios, quibus 100 marcas census annui de zuppis vielicens. et bochnens. una cum domo impensis ejusdem regis murata penes domum magnif. ol. Joannis Thaska ex opposito dictae capellae sita pro habitatione ipsorum assignavit, quam erectionem nos episcopus approbavimus et insuper pro manutentione dictae capellae et apparatuum ejus decimas mensae nostrae in villis Lazany, Wola prope Lazany, Skrzydlna, Zodtownik, Niezowa addidimus et nunc hanc fundationem confirmamus cum conditione quodque nullus praebendariorum aliud beneficium habere debeat. – Praesentibus Paulo de Glowna decano, Joanne de Woycza custode, Stanislao de Kurozwanki Reg. Pol. vicecancell. Joanne Raphael de Tarnow, Joanne seniore Dlugossik custode vislic. Jacobo de Radoszewnica, Stanislao de Swiradzice praeposito kielcen. officiali; Jacobo de Szadek Decret. Doct. Mathia de Blandow cantore praemissl. Joanne Stankonis Med. Dre Joanne de Latoszyn Decr. Dre Joanne de Stupcza, Arnolpho de Myrzyniec Dr Doct. et S. Theol. professoribus, Thoma de Trampczyno et Joanne Pieniązek de Kruzlowa canoniis crac. Martino Rynza de Bathowice vicar. et aliis – Tenor privilegii regii est:

1473 fer. 4a ante Assumpt. Mariae, Cracoviae – Casimirus rex Poloniae significamus quod in Cathedrali ecclesia in castro crac.

in honorem Passionis D. Jesu Christi et S. Spiritus capellam "lapidibus quadris Moysayco more depictam et certis "ornatibus et apparatibus insignitam a fundamentis "ereximus" beneficiaque 8 ecclesiastica monocula alias 8 presbyteros capellanos sive Mansionarios sub ea conditione quod nullus eorum aliud beneficium tenere possit, instituimus, quibus census annuos 100 marc. ex zuppis vielic. et bochnen. et pro mansione domum lapideam penes curiam ol. Joannis de Koniecpole R. Pol. cancell. ex opposito capellae praefatae in castro crac. assignavimus; quem censum 100 marc. zuparii nostri et modernus factor dictarum zupparum hon. Gregorius Ludbranski et alii singulis quatuortemporibus per 25 marcas solvere debent. Capellani 8 praedictorum beneficiorum monoculorum debent singulis diebus horas de Passione Domini videlicet Matutinum, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Vesperas, Completorium et Missam de Sancta Cruce simul omnes decantare, quilibet vero 2 missas in septimana, demum 7 psalmos et Missam singulis Quatuortemporibus et post mortem nostram pro 7 psalmis Vigilias et die mortis cujuslibet nostrum anniversarios duos cum missa defunctorum pro nobis et uxore nostra ~~[illegible]~~ debent decantare et quilibet post praedictae Missae defunctorum unam Missam ~~per~~ Requiem legere sit astrictus. Super his capellanus erit unus Senior. Jus patronatum regibus Poloniae reservamus. (Obl. Libr. Relat Anni 1384 Tom 215 pp. 429–442 No 117)

1499 fer. 2a post Conduct. Paschae Cracoviae in convent. regni: Joannes Adalbertus rex Polon. Capellanis capellae S. Crucis in ecclesia cathedr. crac. per ol. Casimirum regem et Elisabeth reginam parentes nostros fundatae, ultra 100 marc. assignatas, ~~[illegible]~~ conferimus adhuc 60 marc. annis pol. in zuppis vielic. et bochnes. per genitricem nostram Elisabeth reginam ab honorab. Luca de Czchow plebano emptas et F in Camera Wesschka et super tertium opus Curek appellatum in camera seu monte Mokrosch assecuratas; qui capellani omni die praeter dies festos missam defunctorum Requiem aeternam vocatam voce summissa pro animabus fundatorum complere debent. – Praesent. Friderico miserat. div. Sacr. Sanct. Rom. Eccles. tit. S. Luciae in Septem Soliis praesbyt. card. archiep. gnesn. et primate et aliis (Obl. Libr. Relat. A. 1384 Tom 215 pp. 442–447 No 118)

F super 2 opera videlicet Loy et Chwalek nuncupata

1549 d. 2 Maji ipso die S. Sigismundi Cracoviae – Sigismundus Aug. rex communitati Sacerdotum Sacelli Regii quos Praebendarios Assumptionis Mariae vocant in Sacello (quod Sigismundus I magno sumptu in arce cracov. extruxit et ibidem praebendarios, qui singulis diebus missam De incarnatione Jesu Christi et Annuntiatione B. Mariae decantant, instituit) assignat singulis quartalibus anni 2 metretas aliâs Czwierthnye salis minuti ex zuppis. (Libr. Relat. Anni 1780 Tom 211 pag. 3131–3132 № 917)

1633 d. 15 Martii, Cracoviae – Vladislaus IV rex Praebendariis Sacelli Regii sub invocatione Assumptionis B. Mariae Rorantistarum dictae (quam Sigismundus I sumptuose et magnifice ex lapide cellato extruxit et dotavit, ubi etiam Regum Poloniae corpora jacent, et cujus fundationem Anna Jagiellonia regina Poloniae auxit) pensionem 300 flor. pol. in zuppis bochnensibus in auctionem redditum assignat. (Libr. Relat. Anni 1780 Tom 211 pag. 3129 – 3130 № 916)

1508 fer. 2a ipso die s. SS. Philippi et Jacobi. Cracoviae —
Sigismundus I rex pro 600 flor. hungar. censum an=
nuum reempt. 18 marc. super zuppis vielic. et bochnens.
recepta summa 600 flor. hung. a Joanne episcopo crac.
Nicolao de Schadek altarista eccles. cathedr. crac. execu=
toribus testamenti ol. Joannis Baruchowski Decret.
Doct. archidiaconi crac. pro Mansionariis ~~eccl.~~
~~ecc.~~ S. Mariae retro Majus altare in ecclesia ca=
thedr. crac. Libr. Rel. A. 1781 Tom. 212 pag. 956–
959 No. 358)

1451 fer. 2a ante fest. S. Aegidii. Cracoviae – Petrus de Pieskowa Skala succamerar. cracov. patronus capellae Praesentationis S. Mariae V. super haereditate sua Sułoszowa censum annuum reempt. 36 marc. pro summa 440 marc. inscribit Petro Choranzyc canon. crac. Joanni filio strenui Stanislai de Młodziejowice et Jacobo altaristis Capellae Praesentationis S. Mariae in ecclesia majori cathedrali castri crac. cum conditione quod iste census cassandus erit si idem Petrus de Pieskowaskala villam Bogucice dictis altaristis exemerit. (Libr. Relat. 1781 Tom 212 pag. 2297–2299 No 774) – in actis terrestr.

1540 d. 1 Octobr. Cracoviae – Petrus a Gamratis archiepiscopus gnesn. episc. cracov. approbat erectionem altaris tit. Immaculatae conceptionis B. Mariae ac S. Andreae apost. Joannis evang. et Martini confes. in Sacello Rosarum ecclesiae cathedr. crac. cum censu annuo 20 flp. ex summa 500 flp. legata per old. Joannem Jakubowski canonicum cracov. (qui in sacello Rosarum tumulatus est) et per executorem testamenti Thomam Roznowski canon. crac. super bonis Piotrkowice, Piotrkowska Wola et Zakrzow in distr. xiąznen. gen. Valentini Dembienski vicecapit. crac. d. 2 Julii 1540 locata – cum conditione ut altarista qualibet septimana 2 missas legere debeat, altarista ex familia Rosarum eligendus est per alios quatuor altaristas in eodem sacello per familiam Rosarum fundatos (quorum 2 habent fundationem super balneo cracov. juxta curiam abbatis tyneciensis, et alii duo super villam Lubocza et decimis.) – pro hac vice electus est discr. Martinus Zdbienski de Rusiecz de domo Rosarum. (Obl. Libr. Relat. A. 1784 Tom 215 pag. 2263–2276 No 677.)

1510 d. 29 maji Cracoviae. — Joannes Konarski episcopus
cracov. approbat erectionem altaris [secundi ministerii] tit. S. Andreae, Stanislai
Georgii, Annae, Catherinae, Barbarae in capella S. Nicolai
ante Capitulare sita in eccles. cathedr. crac. per hon. An:
dream Mylanowski carbarium wielicens. cubicularium regis,
Mathiam Schewlowski et Nicolaum de Schidlow vicarios
perpetuos eccles. cathedr. crac. executores testamenti olim
Stanislai Mylanowski cubicularii regis Polon. qui censum
annuum 20 flp. reemptionalem super zuppis (cracov.) vielic.
et bochn. pro summa 500 flp. (Cracoviae fer. 4a post fest.
Epiphan. 1510) apud Sigismundum I regem, emerant, cum
conditione ut altarista qualibet hebdomade 2 missas legat
et quod altarista secundum ordinationem Andreae Mylanow:
ski carbarii (Cracoviis fer. 6a ante fest. S. Vitalis 1510) ex
numero ~~[illegible]~~ [promotorum primi gradus] in jure canonico deligendus sit, et qui
in universitate Crac. ultra missas, in diebus Vacantiarum
alias a festivitate Paschae usque ad Rectoris electionem
tractatum seu Libellum: Modus legendi juris abbrevia:
turas, qui incipit „Quia praeposterus" — et in diebus Va:
cantiarum a fest. S. Michaelis ad alteram rectoris electio:
nem: Lecturam super arborem consangvinitatis et affi:
nitatis; nec non in diebus canicularibus omnia capitu:
la de poenitentiis et remissionibus situata additis decla:
ratis dubiis singulis annis in collegio juristarum per
se habere debet. Jus patronatum habebunt doctores ordi:
narii juris canonici actu legentes. (Obl. Libr. Relat. R.
1784 Tom 215 pp. 1939 – 1962 No. 592.)

1532 in die S. Thomae apost. Cracoviae — Sigismundus I rex pro fundando capellano seu altari in capella S. Thomae Canthuariensis eccles. cathedr. crac. quam capellam Petrus de Tomice episcopus cracov. vicecancellarius regni eximio artificio et apparatu ampliavit, receptis ab eodem episcopo 1000 flor. censum annuum 25 marc. in zuppis vielic. et bochnens. inscribit in reemptionem — Testes: Nicolaus Wolski castel. woynic. capit. lanckoron. sanoc. visnens. lomsens. Paulus Wolski castel. sochazov. Martinus Wolski vexillifer curiae reg. (Libr. Rel. A. 1780 Tom 211 pag. 3105–3109 No. 906)

1636 d. 14 Maji Cracoviae. – Jacobus Zadzik episcopus
cracov. approbat fundationem factam per Catherinam
Warszycka 1i voti ol. Gabrielis comitis a Tarnow capit. crac.
2i voti Joannis Zebrzydowski gladiferi regni consortem
quae 5000 flp. deposuit pro locatione in censum reemptio-
nalem annuum, ~~[illegible]~~ pro altarista qui in Capella
Ciborii ecclesiae cathedr. crac. ubi corpus ol. Gabrielis
comitis a Tarnow jacet, septimanatim 2 missas legeret.
(Libr. Relat. A. 1643 Tom 69)

Poenitentiaria major in eccles. cathedr. crac. fundował Jakób Zadzik bisk. krak. i przyłączył do kanonii Łętkowskiej (dla Teologów) Uniwersytetu krak. Piotr Gembicki bisk. krak. (Cracoviae d. 9 Septembr. 1644) nadał tej prebendzie uniwersyteckiej dziesięciny z Zentkowic, Siewierzyc, Podlesia, Krzywoplotów i Woli Żarnowieckiej.

Altaria S. Bartholomei Apost.

Kamienica
S. Stanisława.

1667 die 1 Octobris, Cracoviae. – Joannes Casimirus Rex Poloniae significat: quia olim venerabilis Stanislaus Krasiński archidiaconus cracoviensis, tempore Stephani Regis magnam partem collapsi muri in posteriori parte aedium, quas olim Sanctus Stanislaus inhabitabat, suis sumptibus instaurari curaverit, prout tabulae marmoreae supra januam, quae extra civitatem ex illa domo ducit, ex antiquo positae testantur, jamque Joannes Markiewicz Canonicus cracoviensis et varmiensis, secretarius noster, eundem murum magnis fulcris ad 40 cubitos in longum substruxerit, ejusque domus partem Vistulam respicientem in formam bonae defensionis et ornamenti civitatis adaptaverit: ideo nos ad preces ejus, concedimus ipsi ad augendum fundum, 30 passus humanos in latum et in longum, usque ad determinationem muri Carmelitarum discalceatorum, penes quem murum via publica est, quae ducit versus portam Wislna civitatis, et donamus hunc fundum ex nostra antiqua area stabulorum, canonicali domui S. Stanislai adjungendum: quia revisores nostri

Stanislaus Wojenski Canonicus cracoviensis, Secretarius regius et Vladislaus Morsztyn bach= magister retulerunt, quod res parvi momenti sit et area stabulorum nostrorum satis ampla est et adhuc versus moenia castri omnimode pro= tendi potest. Area haec quam donamus, pertine= bit ad eandem domum S. Stanislai et contigua est areae ejusdem domus abextra, et iuxta are= am desertorum stabulorum nostrorum.

1724 die 31 Januarii Cracoviae. – Andreas Franciscus Olszowski Canonicus Cracoviensis summam 1500 flor. pol. super bonis villae Kurdwanow Vicariorum cathedr. cracov. locatam, offert Capitulo cathedr. cra= cov., ut ex censibus hujusce summae celebretur qua= libet septimana in quacunque die per annum una missa lecta cum memento et colleta pro anima olim Remigii Suszycki Archidiaconi Cracov. primarii fun= datoris in Capella Sancti Stanislai consecrata, quae est in lapidea quondam residentiali eiusdem Sancti Stanis= lai, quam ad praesens idem Andreas Franciscus Olszows= ki inhabitat. Dedicatio hujus Capellae, quae incidit die 9 Octob= ris, altaris autem 20 Novembris, quoties celebranda ve= nerit ad minimum duae missae eadem die absolvantur. Clavis a foribus eiusdem Capellae penes Canonicum regentem eiusdem lapideae actu residentem manere debet; quoties autem Cracovia discesserit, obstrictus erit reddere clavem Capellae

ad manus Vicedecani. Et quatenus semper pateat aditus Communitati Vicariorum ecclesiae cathedralis, semel in septimana e gremio sui unus pro celebratione Missae sacrae deputabitur.

1724 die 18 Februarii, Cracoviae. – Capitulum ecclesiae cathedralis Cracoviensis auctionem hanc fundationis pro celebrandis Missis in Capella S. Stanislai intra lapideam ordine quartam, parte sinistra descendendo ex arce positam, per Andream Franciscum Olszowski Canonicum Cracov. factam admittit, cum obligatione, ut Communitas Vicariorum candelas ad Capellam hanc procuret, et Apparatum novum, si praesens deterioratus fuerit comparet.

1725 die 30 Augusti, Cracoviae. – Coram Officio consistoriali Cracoviensi, Communitas Vicariorum ecclesiae cathedralis Cracoviensis obligationem absolvendarum Missarum in Capella S. Stanislai assumit et officiose inscribit juxta ordinationem Andreae Olszowski Canonici Cracov., qui supplens collapsam injuria temporum anteriorem fundationem, novae suae fundationis erectionem in eadem Capella procuravit, oblatis pro eadem nova fundatione 2000 flor. pol. super bonis Kurdwanow eorundem Vicariorum locandis.

1731 die 10 Maii, Cracoviae. – Capitulum ecclesiae cathedralis Cracoviensis dispositionem Andreae Olszowski Canonici cathedralis Cracov. de Missis in Capella S. Stanislai episcopi, in lapidea ordine quarta a manu sinistra, celebrandis

ratam habet decreto vim Statuti habente – ubi memoratus Capellam hanc in cubili Sancti Stanislai exstructam fuisse.

Possessores lapideae capitularis S. Stanislai:

Krasiński Stanislaus de Krasne Archidiaconus Cracovien., Scholasticus Gnesnen., Custos Plocens., Secretarius regius + 1598 d. 12 Septembris.

Suszycki Remigius Canonicus Cracov. 1693, Archidiaconus Cracov., Custos Kielcensis, Scholasticus Lanciciensis, Secretarius regius, natus 4 Decembris 1642 + 1705. – poeta.

Markiewicz Joannes Jur. U. Dr., Canonicus Cracovien. Posnanien. Varmien. Praepositus ecl. S. Jacobi in Casimiria ad Cracoviam, et Tarnoviensis, Secretarius reg. natus d. 9 Martii 1603 + 1682, autor multorum scriptorum contra religiosos Societatis Jesu editorum, qua de causa Romae anno 1655 carcerem perpessus est. (Cf. Biographiam ejus in: Zaborzyński: Archiwum teologiczne, Rok II 1837 Zeszyt IV pag. 483-499 – Łukaszewicz Józef: Obraz histor. statyst. m. Poznania T. II p. 200-211)

Olszowski Andreas Franciscus Canonicus Cracov. 1690 + 1747 die 2 Aprilis.

Marmurowy nagrobek Władysława Jagiełły, posta=
wiony pewnie przez syna Kazmierza Jagiellończyka
~~~~~ w Katedrze Krak. istniał już przed r. 1480
albowiem Długosz (Lib XI. Ann. 1434 Edit. Lips. Tom
I pag. 653) pisze o nim: „quod ex marmoreo simu=
„lachro, busto suo superimposito, cernere licet."

Władysław Jagiełło nie pijał miodu ani wina („nec
vinum nec siceram aliquando gustans.") jabłek i ich za=
pachu nie mógł znieść, lecz zato rad jadał gruszki. Lu=
biał wystawne objedy (Homo non profusae modo sed
et intestivae gulae, utpote qui feriatos et solemnes
dies, aut praesentia hospitum nobilitatos, centum, com=
muniter vero triginta, quadraginta et quinquaginta
ciborum numerum prandendo absolveret."), lubiał łowy
nianowicie na żubry; w stroju pojedynczy chodził w
futrze barankami podszytym, płaszcza axamitnym za=
rym w święta tylko, ozdób nienawidził. „Gnesnensem, San=
domiriensem et Vislicensem ecclesias sculptura Graeca
(illam enim magis quam latinam probabat) adornavit."
Krom Kościołów kilku żadnych gmachów i zamków nie
stawiał. — Chodził co drugi dzień do łaźni — miał przysło=
wie: „Verbum ex ore proferentis evolare in morem passeris,
irrediturum si inconcinnum fuerit, in similitudinem bovis."
(Długosz Lib XI. Ann. 1434 Tom I p. 660)
~~~~~

Ordo
funebris pompae Sacrae Regiae Maiestatis

Convenient ad Maiestatem Regiam in locum corporum depositorum Senatores Regni atque ex eis mittentur, qui Principes et Oratores externorum Principum in eundem locum deducent: quos Maiestas Regia cum Serenissimis Principibus in cubiculo ante eam cameram, in qua corpora Sacrarum Regiae et Reginalis Maiestatum deposita erunt, expectabit. Serenissima vero Infans Regni cum illustribus matronis in camera exadverso eius, in qua corpora sita erunt, sedebit. Reverendissimus dominus Archiepiscopus cum Episcopis et Abbatibus infulatis, Canonicisque

ecclesiae cathedralis ac Vicariis, quos locus capere poterit, convenient in eam cameram, ubi corpora deposita sunt, atque ibi Archiepiscopo praeeunte, Vigilias novem lectionum et Laudes decantabunt: omnes autem camerae et atrium utrumque panno nigro contectum esse debet. Feretra 30 sub porticibus statuentur. In area 31 Vexilliferi armati, equis insidentes consistent; reliquum areae pauperes cappis nigris induti, qui cereos tortos gestabunt occupabunt. Quae omnia parata esse debent atque suo loco consistere, quam Principes et Oratores convenire incipient, dum cantabuntur Vigiliae, processiones in aream convenire debent, atque hoc ordine procedent: primum ibunt Scholastici omnium Scholarum; eos sequentur Monachi omnium ordinum; qui sunt in civitate et suburbiis; post ibunt Sacerdotes omnium ecclesiarum; post eos S. Georgii et S. Michaelis praebendarii. Eos sequentur Magistri et Doctores Universitatis. Ibunt deinde cathedralis ecclesiae Canonici; post eos qui pedo Abbatibus et Episcopis praeferrent. Eos sequentur

Abbates ipsi et Episcopi, quorum agmen claudet dominus Archiepiscopus inter duos Praelatos Maioris Ecclesiae deductus, praeeuntibus illi duobus, altero cum pedo, altero cum Cruce. Dominum Archiepiscopum sequentur pauperes cappis vestiti cum tortis cereis, quorum aliquot centena esse debent. Deinde ibunt Vexilliferi vexilla praeferentes eo ordine:

Zathorien.	Halicien.	Lublinen.	Homagialis Valachiae.
Osvecimen.	Praemislien.	Podoliae.	Homagialis Prussiae.
Chelmen.	Dobrzinen.	Leopolien.	Lithuaniae Ducatus.
Sanocien.	Vielunen.	Sandomirien.	Gonicza
Cuiaviae.	Ravensis: Masoviae.	Posnanien.	Regni Gonicza
Lancicien.	Plocens.	Cracovien.	
Siradien.	Belzens.	Terrarum Prussiae	Homagialis
Calissiensis	—	—	— Stolpensis

Mox ducetur equus velo nigro tectus. Ferrent deinde singula feretra; quatuor feretra sequetur eques totus armatus equo cataphracto insidens, gladium nudatum ad terram acie obversum gerens; post ibit puer cum scuto, armis regiis, hastaque, ferro in terram demisso, cum banderio oblongo, in quo ab altera Regni, Magni Ducatus autem ab altera parte arma depicta erunt. Hinc pedes sequentur Consiliarii Regni; post eos ibunt Gladiferi, Cracoviensis ensem, d. Palatinus

Posnaniensis pomum, d. Palatinus Cracoviensis sceptrum,
Castellanus Cracoviensis coronam, insignia Regni ferent;
Portabuntur deinde corpora regia a Castellanis in fere=
tris primum Coloniensi, deinde panno, postremo veluto
nigro opertis, armis regiis ab omni parte pendentibus. Cir=
cum feretra centum faces accensas albae cerae Aulici
ferent. Sequetur haec feretra Maiestas Regia inter Caesa=
reae et Regiae Romanorum Maiestatum Oratores; dein=
de serenissimi Principes Regni, postea serenissima Infans
Regni inter duas primarias et illustres feminas, dein=
de vero grex virginum et matronarum; postremus
ibit Magistratus civitatis huius cum reliqua turba
quae funeri aderit.

Ibunt autem processiones in Arcem; in ecclesiam
vero nemo ex iis praeter Vicarios et Canonicos Maio=
ris Ecclesiae, Abbates et Episcopos ingredietur; porro
qui cereos tortos ferent, circa divi Michaelis ae=
dem et ante eam in area consistent; vexilliferi autem
et equus veluto nigro tectus a porta Castelli ad por=
tam Arcis stabunt. Porro qui feretra portabunt in
ecclesiam procedent, atque eam ingressi primum fere=
trum ad dextram, alterum vero ad sinistram partem
inter columnas et parietem ferent, et alia eodem ordi=
ne sequentur: donec a tergo altaris maioris conve=
nient; armatus autem cum puero ante templi portam
consistent. Corpore in ecclesiam illato, hi qui insignia
Regni praeferent, ea in feretro, in quo corpus feretur,

collocabunt. Ipsum vero feretrum inter fontem et sepulchrum statuetur, corona cussino nigro, quod semper ab uno puero portabitur, imposita, quo in loco pavimentum totum ecclesiae panno nigro consternetur. Maiestas Regia cum Principibus Regni ad stallum d. Palatini Cracoviensis, cum externis Principibus et Legatis, Senatuque toto consistet; serenissima vero Infans eam partem, in qua fons est aquae benedictae, tenebit; Aulici autem cum facibus albis circum chorum consistent. Ad summum altare erunt omnes Episcopi, Abbates et Canonici; reverendissimus d. Archiepiscopus Sacris operabitur. Ingresso Rege in chorum, singulisque in locis suis pro cuiusvis dignitate constitutis, Missa cantabitur; quo tempore apud omnes ecclesias campanae sonabunt, usque dum concio coepta erit; qua finita, iterum sonabitur, et cum ad Kyrieleison ventum fuerit, Rex imprimis ad Offertorium ibit, caeteri deinde procedent; cantato vero Evangelio, concio habebitur, qua finita atque Offertorio coepto, ibunt deinde eodem ordine ad Offertorium. Cum vero Pater noster coeptum fuerit cantari, eques cataphractus equo insidens cum puero templum ingredietur usque ad cancellos, interimque gladio, quem ille districtum ferebat, galeae, scuto et hasta cerei parvi accensi affigentur. Ibuntque Regni Senatores, praeter eos qui insignia

Regum portabunt, ac primus quidem galeam, alter scutum, tertius gladium, quartus hastam accipient atque ea Maiestati Regiae et Principibus variis vel Legatis qui aderunt, reddent. Intereaque et qui insignia Regni gestabunt, ea ex feretro accipient, atque Agnus cantari coepto, hoc ordine ad altare procedent. Primus ibit Gladifer qui coronam feret, hos sequetur Maiestas Regia galeam gestans, ibit deinde qui scutum, post eum qui gladium, post eum qui hastam portabit. Quo tempore armatus in equo chorum ingredietur, atque apud feretrum cum impetu concidet. Qui vero insignia portabunt ea in altari reponent. Galeam autem Maiestas Regia, scutum et gladium alii ante altare iactabunt, postremus hastam, qua maxima poterit vi franget, cuius eam partem, ad quam banderium affixum erit, Maiestas Regia corripiet, atque in altum levato, tradet primo ex Senatoribus Regni. Accedent postremo Cancellarius atque Vicecancellarius et Marsalci omnia pro more facient, illique sigilla, isti baculos confringent. Finita Missa, cantabitur Conductus per vicarios, eoque

expleto, corpus ad sepulchrum deferretur, in quod dum corpus demittetur, Maiestas Regia cum Senatu accedet, atque cordam, per quam demittetur, tenebit. Quo in testudinem demisso, Maiestas Regia cum Principibus Regni in Arcem redibit. Interim autem ab eo tempore, quo progredi pompa coeperit, usque dum corpus conditum fuerit, campanae apud omnes ecclesias sonabunt. Adhiberi autem debent ubique ex Aulicis Sacrae Regiae Maiestatis, qui diligenter caveant, ne quis eum ordinem interrumpat.

Postridie eius diei exequiae in ecclesia Omnium Sanctorum celebrabuntur, Episcopo Missam cantante; secunda in ecclesia Sanctae Annae; tertia in ecclesia Sancti Stephani; quarta in ecclesia Sanctissimae Trinitatis similiter exequiae celebrabuntur: in quavis ecclesia Episcopi omnes interesse debebunt.

Król Zygmunt August w testamencie swym d. 7 Maja 1572 ręką sekretarza swego Augustyna Rotunda Mielińskiego spisanym (druk. w Pamiętniku warszaw. 1819 Tom XV. Nr. 9 Wrzesień str. 72) między innemi mówi: „To tedy ciało nasze chcemy,
„aby tam pochowane było, gdzie nas ostatnia godzina
„zastanie, to jest: jeżeliby tu w Koronie Polskiej
„będąc P. Bóg na nas śmierć dopuścił: tedy w Kra=
„kowie na zamku w wielkim Kościele w Kaplicy,
„gdzie ciało nieboszczyka pana ojca naszego w
„Chrystusie zmarłego leży, w sklepie tamże na
„dole; a na górze aby nam także grób albo depozyt
„wystawiony był pod grobem J. K. Mości marmu=
„rowym, na ziemi z wyobrażeniem naszém, nakształt
„grobu J. K. M. Jakoż raczyli nam P. Bóg zdrowia
„użyczyć, samiśmy się oń starać umyślili:"
/ Nagrobek ten siostra Królowa Anna r.   przez rzeźbiarza Santo Guczi kazała wykonać. / Dobra swe i posiadłości leguje siostrom Katarzynie Królowej szwedzkiej, Zofii Księżnie brunświckiej i Królewnie Annie. - Bibliotekę swą i księgi „których jest nie mały i nie podły sprzęt," i które są w ręku i w uschowaniu Łukasza Górnickiego, zapisuje do Kollegium Jezuitów w Wilnie. - Tymże siostrom

swym swym leguje klejnoty wszelkie w kościech, pierś-
cieniach, zaponach, noszeniach, krzyżach, alzbanciech,
manelach, pendenciech, także złoto, srebro, perły robione
i nierobione, łańcuchy, pasy, alsbanty, korale, obręcze,
manele, noszenia, pendenty, zawieszenia, krzyżyki
i inne ochędóstwa i sprzęty złote, srebrne, perłowe i
jakokolwiek oprawne, srebro ku służbie stołowej przy-
należące „także i korona złota, co też jest u Zielińskie-
„go, aby Jmciom były wydane, wyjąwszy dyament
„Pont z obu stron [illegible] ostry, który jest w pierścieniu
„na czterech nożkach osadzony, ten królewnie Jmci An-
„nie darujemy, aby Jmć sobie przed podziałem wzięła."
Także jednorożce dwa, kredens i wszystko ochędóstwo
i na koń siedzenia, stroje złote, srebrne i perłowe, uz-
dzki, siodła ze wszystkiem, rzędy, alzbanty, dywdyki,
rapiry, deki, kotary i ogółem wszystkie [illegible] jezdne
ornamenta, ubiory i ozdoby, jakimbykolwiek polskim,
włoskim, niemieckim i innym językiem rzeczone, kamieńmi
drogiemi, perłami, złotem, srebrem i czemkolwiek innem
oprawione są, włoskiego, niemieckiego, hiszpańskiego
stroju i jakiegożkolwiek innego rynsztunku. Także i
wszystkie zbroje bojowe, gończe, kirysy i krotofilne la-
drowania, pancerze, karaceny ze wszystkiem na wszyst-
ko wojennym rynsztunkiem, strojem i ubiorem, i siodła
blachowe, włoczne, oszczepy, partezany, konki (?), alabardy, pi-
ki, lance i inne tak jezdne drzewca, tarcze, puklerze, rodele
jako i piesze bronie, aby to Jmciom siostrom wszystko było od-
dane (krom rusznic drabskich i hakownic, które są przy działach);
także i obicie wszystko, flanderskie opony ze złotem i figurami, zło-
togłowowe, axamitne i inne jedwabne obicia, kobierce, szpalery, race
(arrazi) łoża, pologi, namioty, grobki, kołdry, wezgłowia i wszystkie
instrumenta musica, szaty i ubiory, cugi woźnikow z ich ubiory, strojemi, rzędy, szory,
slami chomąty, kolebki, karety, wszelkie wozy, rydwany skarbne, robotne z oponami i

p i ozdobami ich złoto-
głowemi, axamitnemi,
szarłatnemi, sprzęt
kuchenny – Gdyby wszyst-
ke 3 siostry pomarły
odkazuje te rzeczy
na Koronę Polską i
Xięstwo litewskie
łoż i działa

Przy obrządku pogrzebowym Zygmunta Aug. w Knyszynie nieśli Piotr Czarnkowski referendarz miecz, Mikołaj x. Radziwiłł Kanclerz litew. Koronę, Radziwiłł marszałek nadw. berło, Ostafi Wołłowicz kaszt. trock. jabłko a Mniszech pierwszy dworzanin pokojowy narręczaki. Każde z tych insygniów gdy wkładał x. Franc. Krasiński bisk. Krak. na ciało Królewskie, odczytywał z książki jakie znaczenie miało każde. Zwłoki Zygmunta były złożone w sali obszernej kirem wybitej na wielkim katafalku okrytym złotogłowiem i po ziemi rozpostartym. Król miał na sobie żupan i czapkę z atłasu karmazynowego, odziany był w ferezyę z adamaszku karmazynowego, na nogach miał obuwie ze złota tkanego, a twarz i ręce odkryte. Przy stopie katafalku z każdej strony leżał proporzec, narręczaki ze stali, tarcza perska nazwana Kałkan: wszystko to było suto złotem nabijane. Obok katafalku stała chorągiew rozłożysta z karmazynowego axamitu, w środku jej odmalowany był Orzeł biały mający na piersiach litery S. A.; a wokoło herbu Królestwa umieszczone były innych prowincyi herbowne znamiona. Na przeciw katafalku stał stół, na którym mszę odprawiono. Tak ubrany leżał Król Zygmunt przez 3 dni otoczony świec mnóstwem i strzeżony we dnie i w nocy od kapłanów którzy śpiewali, i kilku szlachty którzy pilnowali Królewskiego ciała, w tym czasie każdy miał wolny przystęp. Po 3 dniach włożono go w trumnę drewnianą, gdyż ołowianej nie było a obok ciała umieszczono podobnie insygnia Królewskie, które

z pozłacanego srebra porobiono: bo taki był zwyczaj, w Polsce. Ponieważ zamek Knyszyński leży wśrod lasów opodal od miast gdzieby potrzebnych ozdob i innych rzeczy dostać można było, niemogli przeto Panowie jak tylko w części dopełnić to co mieli za powinność uczynić

W r. 1785 z mocy dekretu Kapituły krak. JmX. Dziekan Sołtyk miał pozwolenie otworzyć trumnę cynową Zygmunta III. W tej znaleziono 1º.) Koronę złotą ważącą ✱460. 2º.) Łańcuch wiszący robotą szmukową z orderem Złotego Runa. 3º.) Berło i Jabłko zaśniedziałe pozłacane. 4º.) Sygnet na palcu w którym był szmaragd ✱500. Ale na Kapitule jeneralnej Septembralnej z pewnych przyczyn był wykluczowany ten dekret. (Ob. Łętowski: Katalog IV. str. 133.)

(T. Czacki w liście do A. Naruszewicza 1791 pisze: „Z woli J. K. Mci był dawniej odkryty grób Zygmunta III. Znaleziono tam bogate ozdoby." Ob. Grabowski: A. Kraków I. Edyc. str. 296)

W Skarbcu Krakowskim katedr. Kielichy złote zaczynają się od Maciejowskiego. Kielich Trzebickiego waży czerw. zł. 360

Głowa S. Stanisława w złotym kompendymencie złożona, ten waży ✱6000; na wierzchu jest szafir wielki taxy ✱1000 i dyament przy nim szacowny. Robota en basrelief szacowna.

Głowa S. Floryana w srebrnym kompendymencie od ognia pozłacanym, na wierzchu jest pas kamieniami sadzony

Ornat Królowej Jadwigi i Pallium z perłami tkany

R. 1873 podczas restaurowania królewskich grobów w kościele katedralnym krakowskim i przybrania dla ich rozszerzenia sklepów pod nawą boczną będących, a przypierających do krypty, naprawiono także niektóre kruszcowe trumny, celem przeniesienia takowych w dostępniejsze miejsce. Otwarto zaś następujące:

1) Trumna cynowa Anny Austryaczki żony Zygmunta III, królowy (+1598) lubo już r. 1840 kosztem Rządu Austryackiego pod dozorem rezydenta Liehmana, w lutym naprawiana, miała pogięte boki i dno zupełnie zniszczone. Otwarto ją d. 6 sierpnia 1873 w obecności Józ. Łepkowskiego konserwatora, Teof. Żebrawskiego budowniczego kierującego restauracyą grobów, x. Teofila Midowicza podkustoszego, Jana Matejki malarza, Antoniego Hutlauera bronzownika, oraz 2 murarzy, 1 cieśli i 1 ogrodnika. Trumna zewnętrzna drewniana była zupełnie zbutwiała; kości, szczątki szat niegdyś purpurowych oraz ziół już dawniej przetrząsane i porozrzucane, tak iż pończocha i rękaw obok czaszki leżały. Na czaszce była korona z blachy srebrnej pozłacana, z wyrytym na jej tubku napisem: „Anna D. G. Poloniae, Svetiaeque Regina, N. D. L. Archidux Austriae." Wśród szczątek zbutwiałych odszukały nader drobne filigranowe z srebra pozłacane perełki i rozetki (szczątki koronek). Jabłka, berła i tablicy z napisem nie było, tylko u stóp butelka zakorkowana w której była papierowa zapiska, d. 23 lutego 1840 przez x. Macieja Klubę podkustoszego sporządzona, donosząca iż trumna ta Anny Królowy równie jak i jej córki Anny Maryi zrestaurowane zostały kosztem Rządu Austr. – Przełożono wszystkie szczątki do nowej trumny z desek sosnowych. Po oczyszczeniu i wyprostowaniu cynowej trumny do której wewnętrzne wieko i spód z desek sosnowych dorobiono, po dodaniu nowych 6 sztuk nóg cynowych

(ważących 66 funtów), włożono wewnątrz drewnianą trumnę z zwłokami d. 15 Maja 1874 i takową zalutowano.

2) Trumna cynowa Królowej Konstancyi Austryaczki (+1631) także r. 1840 naprawiana, otwartą została d. 12 Sierpnia 1873 w obecności tychże samych powyżej wymienionych osób. Trumna wewnętrzna obita niegdyś axamitem ponsowym, zupełnie była zbutwiała. Szczątki sukien natle ponsowych z kwiatami złocistemi; koło rękawów i stanika lamówka złocista. Na czaszce była opaska uwita z wstążek z szczątkami koronkowej zasłony, a na takowej osadzona korona srebrna pozłacana, mająca na łubku napis: „Vladislaus IV. Rex Poloniae" (widocznie przemieniona podczas restauracyi w r. 1840); po lewej stronie leżał srebrny trzon berła bez wierzchnego zakończenia; jabłka nie znaleziono. Przełożono zwłoki do nowej trumny drewnianej, którą d. 15 Maja 1874 do dawnej cynowej trumny, po oczyszczeniu takowej i po dorobieniu uszkodzonych lub brakujących figur, oraz dodaniu 8 nóg cynowych kulistych (przez Antoniego Hutlanera bronzownika) i dna sosnowego, włożono ~~[illegible]~~ i takową zalutowano.

3) Trumna cynowa Króla Zygmunta III (+1632) otwartą została d. 3 Września 1873 w obecności tychże samych powyżej wymienionych osób. Trumna wewnętrzna drewniana zbutwiała obita była axamitem ponsowym ćwieczkami srebrnemi. Kości i szczątki szat były porozrzucane. Na czaszce była czapeczka axamitna a na niej odcisk łubka i listków korony; samej korony już nie było. Przy czaszce leżało jabłko srebrne z krzyżykiem i blacha srebrna z takim samym napisem jak zewnątrz trumny. Po wyprostowaniu przygotówka, zalutowano na nowo trumnę d. 4 Września 1873, a oczyszczeniem zewnętrznej powierzchni i dorobieniem brakujących części zajmował się aż do d. 15 Maja 1874 Antoni Hutlauer bronzownik.

4) Trumna cynowa Anny Jagiellonki żony Stefana Batorego
Króla (+1596) otwartą została d. 15 Maja 1874 (lubo już r. 1840 kosz:
tem Rządu austr. naprawiana) w przytomności tychże samych co
powyżej osób, do których jeszcze przybył x. Franciszek Pobudkiewicz
poddziekani Kapituły Krak. Po zdjęciu wieka trumny metalowej
widać było zwłoki leżące w drugiej drewnianej trumnie, chmielem
przesypane, mianowicie kości, szczątki szat z brunatnego axamitu
i czarnego atłasu. Na czaszce była srebrna korona pozłacana
z wyrytym na łubku napisem: "Anna Jagielonia Dei gratia Regi:
na Poloniae, Magna Dux Litvaniae etc."; berełko srebrne poz:
łacane z głowicą o 4 listkach nakształt tulipanu, trzewiki axamit:
ne ponsowe, sznur długi z kutasem; wreszcie flacha srebrna z na:
pisem (jak w dziele Grabowskiego: Groby, tylko z dodatkiem, że
r. 1840 trumnę restaurowano kosztem rządu austriackiego). Jabłka
nieznaleziono. Ponieważ trumna drewniana w swych spojeniach już
zbutwiała, przełożono zwłoki do nowej trumny drewnianej. Po
naprawieniu cynowej trumny przez Antoniego Hutlanera i przy:
twierdzeniu takowej do nowej drewnianej i po dodaniu 6 nowych
metalowych nóg, włożono do takowej trumnę z zwłokami i d. 9
Lipca 1874 zalutowano.

5) Trumna cynowa Barbary Zapolanki żony Zygmunta I (+1515)
z zwłokami także jej córki Anny (+1520) została otwartą d. 15
Maja 1874, w obecności tychże samych co powyżej osób (z wyjąt:
kiem x. Pobudkiewicza). Zwłoki w takowej były poprzerzucane, po:
mieszane z szmatami sukien, rumowiskiem a nawet kawałkami ce:
gieł. Oprócz czaszki, kości, włosów, były tam jeszcze szmaty atłasu
i axamitu, kutasy, czepiec z siatki jedwabnej szarej; a pod kawałkami
zbutwiałych ubiorów znalazły się jeszcze 2 inne czaszki. Jak napis
wyryty na blasze przylutowanej do wieka trumny opiewa, sprawił tę
trumnę r. 1632 Zygmunt III na miejsce dawnej zniszczonej, później widać
tę trumnę odkrywano i inne zwłoki do niej dosypywano. Po sprawie:
niu nowej wewnętrznej drewnianej trumny (do której cynowe boki przytwierdzono), po przełożeniu zwłok
do takowej, odczyszczono trumnę cynową i po umieszczeniu w
takowej trumny z zwłokami, d. 9 Lipca 1874 zalutowano takową.

6) Sarkofag i znajdującą się w nim trumnę miedzianą z zwłokami Księcia Józefa Poniatowskiego, zalutowaną jeszcze d. 23 Lipca 1817, nieotwierając takowej przeniesiono na inne miejsce d. 4 Lipca 1874 kosztem 230 złr. W. A. które na ten cel Księżna Małgorzata z Orleanów Czartoryska ofiarowała. Przeniesienie to było konieczne, albowiem sarkofag był na zawadzie wykuciu przechodu łączącego groby Królewskie z Kryptą.

Trumna Stefana Batorego.

W Kaplicy Ciborii czyli Mansyonarskiej podczas restau=
racyi nagrobka Króla Stefana Batorego (którą w maju
1877 rozpoczęto) d. 19 Czerwca 1877 (po zdjęciu posadzki natra=
fiono na grób Stefana Batorego i po rozebraniu sklepienia
weszli do takowego J. Łepkowski, J. Matejko, x. Midowicz i x. Łobud=
kiewicz. Znaleziono zwłoki Króla w drewnianej spróchniałej trumnie z której cynowe
pokrycie obleciało; wieko również było spróchniałe. Grób ten założywszy
deskami opieczętowano. D. 10 lipca popołudniu w obecności J. Łepkowskiego,
x. [illegible] Midowicza, x. J. Polkowskiego, T. Żebrawskiego, Antoniego Hutlauera
brązownika, Jana Murawskiego murarza, Franciszka Paszkowskiego,
Andrzeja hr. Potockiego, Antoniego hr. Potockiego, Karola hr. Lanckoroń=
skiego, Władysława Michała hr. ~~Potockiego~~ Branickiego oraz Adamowej, Augusto=
wej i Antoniowej hr. Potockich odchylono wieko trumny. Wnętrze
trumny drewnianej wybite było ponsowym axamitem. Zwłoki do kolan
zasypane chmielem, na axamitnej czerwonej poduszce spoczywała głowa w czapeczce axamitnej
axamitnej w koronie srebrnej blaszanej, w prawej ręce berło, po lewej stronie na
poduszce jabłko z blachy srebrnej – po prawej stronie złożona była
szabla w pochwie ~~[illegible]~~ na której wierzchu pendent w kształcie pasków z grubego
jedwabiu. Król przykryty był kapą z złotogłowiu. Skóra na twarzy (tak iż rąk nie było widać)
przyschła zczerniała, wąsy, broda z włosami ciemnoblond, nos w końcu
wypróchniał. Wyjęto części metalowej trumny, która już w r. 1649
obleciała, bo kariatydy cynowe były umieszczone na wieku trum=
ny. Robotnicy i słudzy kościelni przenieśli drewnianą trumnę z
zwłokami Króla do Kaplicy Zadzika, a części cynowej trumny
do Kaplicy Tomickich dla zrestaurowania przez Hutlauera. –
D. 18 lipca 1877 wzięto miarę na nowe wieko drewniane przyczem byli
x. Midowicz, x. Łobudkiewicz, T. Żebrawski, Fr. Paszkowski, Stanisław
hr. Tarnowski, Bernard Kalicki, Andrzej Potocki, Alexander hr. Branicki,
x. J. Polkowski, Alexander Schedler, Jan Matejko, Ludwik Łepkowski, hr.
Adamowa Potocka.

D. 20 lipca Jan Bąkowski stolarz podsunął nowe dno i wprawił nowe wieko (na które dano
stare z portretem malowanym Króla, Sebastian Szymczykiewicz
ślusarz zamknął trumnę żelaznemi śrubami przyśrubowa=
nemi, a Antoni Stuttauer wziął się do naprawy rozleciałej
cynowej trumny i karyatyd kosztem Adamowej hr. Potockiej

Izabella x. Czartoryska pod pozorem miłośnictwa wyłamała kolumnę z grobowca Kazimierza W. (Ob. Opis domu gotyckiego)

Ob: Woronicza Świątynia Sybilli gdzie w Przypisach spis pomników z grobów przez Czackiego wyjętych będących w Puławach.

List Czackiego o grobach Krolow polsk. Ob: 1797 Grabowski Krakow Edyc I i II

Podług Katalogu biblioteki Porzyckiej posiadał Czacki:

1. Blacha srebrna 7 1/2 cali dług 4 cale szer. na niej w medalionach herb Polski Litwy i herb Sforcyow i herb austriacki (z grobu Zygmunta I wyjęta) z napisem: F

F Albertus Sacri Sigismundi I regis Poloniae Magni Ducis Lithuaniae &c cum serenissima Domina Bona Sforzia Arragoniae Regina coniuge sua infantulus abortivus in venationibus Niepolomicensibus A.D. 1527 in vigilia S. Mathaei Apostoli quae fuit 20 Septembris natus, ibidemque in ecclesia sepultus Cracoviam tandem opera Serenissimae Matris suae translatus, simulque cum Serenissimo suo patre A.D. 1548 humatus est.

2. Cyfra A wysadzona 12 dyamentami w tafelsztejny szlifowanemi (brakuje 4 ech) U spodu zawieszona perła podługowata dwie osobki emaliowane podają sobie ręce, koronę zdobi 10 rubinów. Na drugiej stronie tej cyfry (czyli noszenia) emalia w der en ponsowa i zielona w środ której kwiatki złote na białym dnie. (Wyjęte z grobu Anny Austriaczki żony Zygm III - leżała na piersiach)

3. Łańcuch z 10 wielkich ogniw wytwornej roboty spojony 10 małemi kotkami z emalii różnych kolorów (z grobu Konstancyi Austriaczki żony Zygmunta III)

4. Order złotego runa (z grobu Władysława IV)

5. Guzik złoty kształtny z emalią i okrągłym szlifowanym onyxem. (Na podobnym sznurku z takich onyxów zawieszony był pałasz w grobie Władysława IV)

6. Blacha złota 3 cale długa 2 1/2 cali szeroka (z trumny Maryi Ludowiki) z napisem: Ludovica Maria Gonzaga Regina Poloniae et Sveciae, Magna Dux Lithuaniae, Russiae Prussiae, Masoviae nata Princeps Mantuae, Montis-Ferrati, Niverniae haereditaria, - nata est A. MDCXI Aug XVIII obiit A.D. MDCLXVII Mai X. Vladislai IV ex primo thoro et Joannis Casimiri uxor.

R. 1807 gdy Austriacy Zamek na Koszary przerabiali – rozrzucono Kości Katarzyny Sobieskiej (?)

Zygmunt III pochowany był w Koronie ważącej 450 # i z pierścieniem szafirowym kosztującym 1200 talarów.

Na obraz S. Jana Chrzciciela sprawiony do Kaplicy na Zamku, malowany przez Wojciecha Stattlera r. 1836

W mieście Krakowie neutralnem siedle
Święty Jan Chrzciciel Chrystusa chrzci w Wiśle;
Biskup kmotr, klęczy na wdzięki dziewicze; (Skorkowski)
Chrystus ze wstydu ~~oblicze~~ odwrócił oblicze (3 cnoty)
I kazał się w nagrodę za tę całą grupę,
Statlerowi z Łętowskim pocałować w d...

Odpowiedz: (Hasselquist Ludwik prałat P. Maryi od 1841 † 1846.)

Zgadłeś nie przeczę połowę obrazu;
Ale Chrystusa nie pojmiesz od razu,
A z słów które mu w usta kładziesz teraz,
Widzę że w d.... całowałeś nie raz.
(Łętowski)

Kościół S. Judyty albo Małgorzaty przed r. 1603 przez Księdza Dackę zbudowany. od 1595 Kśięni † 1614.

Wiersz przez Lucyana Siemieńskiego o x. Lud. Łętowskim napisany z powodu wydanych przez niego: Próby wierszów miarowych. Kraków 1866:

Jeśliś Bartoszu tak do płci nadobnej
Jak i do wiersza sposobny,
Nic dziwnego że z dragona
Przeszedłeś już na Kaptona.
Komu tak trudno wiązać w rymy słówka,
Temu szwankuje końcówka.

Katedra (r. [illegible] 1411 w dzień S. Katarzyny zawieszone (Dług. XI. p. 315) było ich 51.

Gdzie są chorągwie z pod Grunwaldu z r. 1410. F
(Dług. XI. 276.) Jagiełło zdobywszy zamek w Brodnicy zabrał rękopis Quinque partes Speculi Vincentii i te 1410 darował katedrze krak.

70

„In templum Cracoviense quod nobilissimum et excel:
„lentissimum habet Polonia 51 Cruciferorum signa
„tunc illata, splendorem et decus templo adje:
„cere, quae in perpetuum memoriale et insigne a
„Polonis custodienda servandaque sunt et in locum
„vetustiorum nova retexenda, ut propter incredi:
„bilem ingentemque dimicationem et triumphum
„ex ea relatum extet tantae victoriae exemplar
„et partim eadem illa signa videantur, partim tan:
„quam illa eadem essent appareant." (Ob. resztę XI p. 315 – Wtedy uchwalono święcić Dzień Rozesłańców

Franz

Marmontel.

Silvain, comédie en un acte. Par

Kaplica S. Lenarta pod ziemią miasta nada-
nie od biskupa Bodzanty
Kaplica Jagiellonów w niej obraz stary
na którym Jagiełło jako Litwę do chrzt.
a Jadwigę do Unii z Koroną przywodzi
Akademią Krak. i psałterzystów funduje.
Z. Zofii + 1822

Zyg

1512 K

1521 d. 9 Julii – Campana magna quam rex Sigismundus fieri fecit de 220 cent. cupri aliis aeris consecrata et d. 13 Julii incepit ejus pulsatio.

Notata Mgri Martini de Ilkusch

1523 d. 15 Decembris Joannes Bonar consul cracov. zupparius et procurator ar-cis Crac. mortuus est et d. 20 Decembr. sepultus

Not. ~~Laurent~~ Leonardi Vitreatoris de Wyschka Zasarski.

73

Krakau – Die Häuser an fronte derselben ist mit einer Brustwehr
umgeben daher man den Dach nicht sehen kann u. erinnert
an Italien – der Bau d. Schloßkirche ist altdeutsch – jedoch sind
viele Kapellen mit italienischen Kuppeln versehen, das Innere ist
einfach gebaut. – Der Sarkofag des h. Stanislaus ist mit zierlichem
silbernem Laubwerk geschmückt – In der 1ten Kapelle zur Rechten
Grabmahl Bischof Soltyk. 1763 mit andern Senatoren nachts von
den Russen nach Sibirien transportirt. Auf einem schönen Posta-
mente ruht sein Sarkofag worauf en basrelief die Entführung d. Bischof
eingegraben ist auf einer Seite sucht der Tod den Deckel zu zu
drücken auf der andern öffnet ihn die mit der Posaune stehende
Genius des Ruhms. Auf dem Deckel erhebt sich die Büste des
Bischofs Über demselben steht er selbst nur ... in
voller Gestalt. weiter in andern Grabmahl Skotnickis von einem
florent. Meister Kaplica Zygmuntows: ma piękne małe obrazy
naprzeciw niej nagrobek Włodzimierza Potockiego przez Thor=
waldsena: osoba w Greckiej sukni lewą ręką przy mieczu u nóg
hełm: pancerz a na postumencie genijusz gasi pochodnię. – Kazimierz
Wielki z czerwonego marmuru na trumnie w starownej postaci
leży Nagrobek Sobieskiego popiersi Jana i żony razem w basrelief
po obu stronach Kenotafium z jednej turek okuty z drugiej
Turek z brody który wyrywający sobie a na Kenotaf bitwa pod
Wiedniem – Kościół Panny Maryi tu Kościuszko 1794 dnia
24 Marca przysięgał na Konstytucję z 3 Maja 1791. i czytał
Kazał – Okna w Chórze malowane S. Anny Kościół nagrobek
Kopernika od Krakowskiego mistrza na postamencie z czarnego marmuru
stoi Urania ~~i~~ po lewej bjustą Kopernika koronuje prawą trzyma
tarczę na której Skutum Sobieskie: ciotek poniatowskich. Wstęga szeroka
na której zodyjak wisi jej nakształt harfy koło biustu Kopernika
miesięcowy krąg i system słoneczny Kopernika nad nim słońce z na=

risem: Sta sol ne moveare! na postamencie: Sapere Auso! — Nicolaus Copernicus, — Patriae, Urbis, Universitatis Decus, Honor, Gloria. Cały wyższy postument jest z bronzu — W Kościele Bernhardynów jest obraz Todtentanz

jednorożec, bazyliszek, (gryf) w średnich wiekach (syreny) skąd przyszły?

cf. Legenda u L. Maryi na Kleparzu o jeden węgłem zamurowat[?]

K

potrzebno zachodzi (czego się osobliwie podziewać należy)
Do utrzymania się cen większych i to się niepomału przyczyni
że z Polski pogranicznej gdzie tak znaczna jest potrzeba mąki, aby
tam nie robić drożyzny, ~~wiele~~ ~~wo~~ część jedną także w okolicach
naszego sami i wszystko zakupią.

74

Franciscus Mgr. Cancellarius canonicus Crac. rector ecclesie S. Marie in Cracovia 1308

~~774~~

Nagrobek młodego Wita Stosa w kościele mias-
teczka Ząbkowice czyli Frankenstein na Szląsku
z ~~[illegible]~~ aniołkiem, tarczą herbową i napisem:

Im 1.5.6.9 ior am tage ma
rie himelfart ist vor
schiden veit stos. des
junger dem got ge
nedig sei. amen.

Relikwiarz srebrny w kościele S. Floriana w Krakowie (gotycki
Spód (mający 5 półdisków) jak u kielicha, na nożce
guz (Knorrum) z napisem I.h.e.s.v.s. dalej cylin-
der okrągły szklanny z relikwiami, szczyt w kształ-
cie dachu na baszcie spiczastego w dachówkę. Na
spodzie do koła napis minuskułami gotyckiemi:
anno. domini. m. ccc. sexagesimo. v. compa-
rata. est. monstrancia. illa. p. domnu. henricū.
de bock. comendatorē. in schonse* (sprawione
przez jakiegoś Komtura pruskiego Henryka de Bode
w Kowalewie r. 1365.)

Nagrobek Anny córki Kazimierza Wielkiego (1o voto za
Wilhelmem hrab. Cilli 2o vot. za Ulrykiem III ślepym
księciem Teck) w kościele farnym miasteczka Mindel-
heim w Bawaryi, z kamienia wapnistego przedstawia
relief kobiety dobrej tuszy młodą w sukni fałdzistej idą-
cej pod szyję, z złożonemi rękami, płaszczu otwartym i
czepku długim z kryzami w całej figurze, u spodu rodzaj
gotyckiego podnóżka z herbem polskim; napis minus-
kułami gotyckiemi idący od lewej strony głowy po 4
stronach i z boku:

1) Anno dni M
2) CCCC·XXV· starb. fro. an. des durchluchtigen hochgeboren
3) fursten hrn hr
4) hr. Kasimiri carln (seligen) Kung zu polan tocht' vn herzogn
5) am montag nach unsers herrn frohleichnams:tag vierten tag.

(d. 11 Czerwca 1425 ?)

Stradom

Kościół św. Jadwigi

76

1428 Spitko de Tarnow dominus de Jaroslaw cum consorte Sadochna et filiis Raphaele, Joanne, Spitkone et Hedvigi

1546 gen. Alexius Brandis de Grabyszyce (vicecapit. osviecim (1557)) cum filiis 1) Dionisio 2) Petro 3) Martino plebano in Koszielecz (anno 1557 erat plebanus in Lobiodr)

1556 Stradomia et Kazimiria igne conflagrata sunt.

1579 praepositi ecclesia S. Hedvigis Stradomiae in Ponte regali: 14) Leonardus Slonczewski de Wysogrod nominatus episcopus camenecensis a. 1551. +1563 (15) Bartholomeus a Thur Art. et Theol. Baccalaur. ab anno 1552, privatur 1562 16) Joannes Xiążnensis 1562 post duos menses cessit in parochum Skarzeszoviensem. 17) Joannes a Przedborz parochus Skarzeszov. 1562 a die 30 Octobr. +1563. 18) Martinus Andreoviensis custos Miechovien. 1563. + 1572 tempore pestis. 19) Stanislaus Balatoviensis sive Blawthowicz Art. Baccalaur. 1572. +1579 mense Februario. 20) Simon Thurski parochus Lucoviensis et Zbucinensis. 1579. custos thesauri S. R. M. assumptus in Coadjutorem Praepositi Miechov. 1607 et in Praepositum 1609 de armis Rogala +1611. 21) Albertus Koszkowski Art. Baccalaur. 1609 + 1616 d. 14 Decembr. 22) Samuel Nakielski 1617 S. Th. Dr. Seloviensis + 1651. 1648

Silvester Urbanowicz praep. S. Hedvigis 1667

Erectio ecclesiae S. Hedvigis Stradomiae 1351 per Casimirum Magnum —; incorporatio conventui Miechoviensi a. 1375 per Elisabeth reginam Hungariae et Poloniae (sororem Casimiri Magni, consortem regis Ludovici Andegavensis.); Praepositi: 1) Marcissius sive Martinus Swiebrowski de armis Strzemię antea plebanus in Szydlow, ab a. 1375, sub quo 1386 Dominus Gez civis Cracov. monasterio villam Jugowice [illegible] vendidit; — + 1389 die 30 Octobris. 2) Baltazar + 1399. 3) Nicolaus Wolborius seu de Wolborz + 1405. 4) Venseslaus de Dziechowa, a. 1409 translatus ad praepositurem Przeworscensem. 5) Nicolaus Michaelis Casimiritanus, a. 1424 electus in Praepositum generalem Miechoviensem + 1428. 6) Martinus Lugyna + 1431 Idus Septembris peste 7) Magister Jacobus Cracoviensis, S. Theol. Prof.

seta. 1428 ad Miechoviensem + 1432.

Rector Universit. Cracov. +1457. 8) Magister David Radomscensis +1473. 9) Joannes Bartoszowski de armis Zadora +1482 ~~[illegible]~~ d. 9 Augusti peste. 10) Martinus de Radom electus 1501 in Praepositum generalem Miechoviensem +1508 11) Stanislaus Skawinka sive Skawiński Prof. S. Theol. Dr. Theol. Rector Universitatis Cracov. +29 Martii 1527 (concionator in ecclesia cathedr. crac. et in eccles archipresbyter.) 12) Joannes de Lezeysko parochus Uniejoviensis + 1534 d. 10 Julii. 13) Joannes ~~a~~ de Przerąb Skarbnik seu ~~de~~ armis Trowina +19 Decembris 1543. 14) Leonardus Stonczewski ~~[illegible]~~ de Wyszogrod S. Theol. Dr.

Vide Mspta: Inscriptiones ecclesiae et monasterii S. Hedvigis Cracoviae. fol. Nr. 55. et 56.

Kraków

kościół N.M.P.

Kościół archiprezbyteralny N. Panny Maryi w Krakowie zaczął stawiać Iwo Odrowąż biskup Krak. r. 1222 i nadał mu przywilej fundacyjny r. 1226 (Cracoviae d. 10 Septembris) potwierdzony przez biskupa Krak. Piotra Wysza Radolińskiego (w poniedziałek przed Św. Franciszkiem) r. 1394, oraz przez Andrzeja Krzyckiego arcybisk. gniezn. i Jana Latalskiego bisk. Krak. r. 1536 (we środę przed Bożem Narodzeniem). Pamiątka poświęcenia tegoż Kościoła obchodzi się w niedzielę pierwszą po Oktawie Nawiedzenia N. P. Maryi, jak świadczą napisy po lewej stronie Wielkiego ołtarza: Sacra dies dedicationis hujus templi Dominica post Octavam Visitationis B.V. Mariae. – D.O.M. Beatissimae V. Mariae in coelum assumptae sacras has aedes Ivo Odrovonsius episc. Cracov. erexit A.D. 1226.
Cmentarz naokoło kościoła był dawniej murem otoczony; dopiero za Rządu austryjackiego zniesiono mur, a r. 1802 cmentarz powszechny ku wsi Rakowicom przeniesiono. Później Urszula Dembińska starościna wolbromska swoim kosztem kościół łańcuchem żelaznym lanym długości 120 sążni opasała, zawieszonym na 36 słupkach kamiennych.
Wieże czyli dzwonnice. 1) Wieża wyższa czyli strażnica (turris excubiatum) ma 8 piętr, z których 6 niższych są czworościenne, a dwa wyższe zaś ośmiościenne. Wysokość od szczytu 255 stop, z których mury zajmują 162 stop, a szczyt z wiązaniem drzewnem 93 stop. Wchód z rynku przez 212 stopni, z których 69 niższe są kamienne, a 131 drewniane prowadzące do mieszkania trębacza czyli dozorcy utrzymywanego kosztem miasta, do którego i reparacya wieży należy. Nad mieszkaniem dzwon bez serca do wybijania godzin mający średnicy u dołu 5 1/2 stop a wysokości 3 1/2 stop. Dach wieży składa się z 5 wieżyczek z chorągiewkami pokrytych blachą ołowianą. Na środkowej piramidzie bania miedziana złocona, z koroną miedzianą u dołu

na której wyryte herby oraz rok 1666 i napis „Petrus Antonius Pestalo-
tius consul et lunar." Korona ta waży funtów 798. Na jednej z chorągiewek
jest rok 1628. Wieża ta była reparowana r. 1739. Podczas ostatniej reparacji
w r. 1843 znaleziono w bani skrzyneczkę ołowianą z wyrytemi latami
1478 – 1545 – 1562 i pergaminy 3, z roku 1478 donoszący iż wtedy tę wieżę
dotąd gontami drewnianemi pobitą, pokryto blachą ołowianą; drugi z r. 1545
donoszący iż wtedy Just Ludwik Decyus rajca i edyl przedsięwziął naprawę
drewnianego wiązania sprowadziwszy do tego majstra Jana ze Spiry za Re-
nem; trzeci z r. 1562 donoszący iż wtedy wiązanie poprawiono. (Ob. Opis
tych pergaminów w Gazecie Krakow. 1843 Nr. 165). Chorągiewka nad banią
ma herb Odrowąż. Od ulicy Floriańskiej widoczne są ślady zegara który
pokazywał godziny całego dnia (24) oraz kwadry miesięczne z dwoma ru-
chomemi figurami (Zegar ten opisuje Haur Jakób w dziele Skład albo Skar-
biec. Kraków 1693). Na wieży tej wygrywają przez całą oktawę Bożego
Ciała Hejnał*) (na co ostatni zapis uczynił r. 1810 wiceprezydent Tomasz
Krzyżanowski z żoną Julianną z Lichockich). – Druga wieża czyli
dzwonnica niższa ma tylko 6 piętr. Wchód do niej jest z wewnątrz Koś-
cioła; prowadzą na nią na pierwsze piętro 64 stopni kamiennych, a na
wyższe 158 stopni drewnianych. Na tej wieży mieści się 5 dzwonów: 1) Pierw-
szy dzwon na 1m piętrze zwany Półzygmunt ma średnicy 5 3/4 stop, a wyso-
kości 5 stop; jest na nim herb Krakowa i Orzeł polski oraz napis gotycki:
„Hoc opus perfecit Joannes Freudintal Rotgisser ad honorem Dei Omni-
„potentis et benedictae Matris eius Anno Domini 1468 (czyli 1438) – Jhesus
„Maria suscipe animam meam resonante pio populo succurre – O Rex
„gloriae veni cum pace, Maria mater gratiae, mater misericordiae tu
„nos ab hoste protege et in hora mortis suscipe." Oraz herby Polski, Dęb-
no (Zbigniewa Oleśnickiego), Leliwa, Nałęcz, Topór i Boża wola. 2) Drugi
dzwon na drugiem piętrze, zwany Tenebrat*), średnicy 5 1/2 stop, wyso-
kości 4 1/2 stop, ma herby Miasta Krakowa, Pogoń litewską i napis gotycki:
„O rex gloriae veni cum pace. Ave Maria gracia plena Dominus te-
„cum, benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus." 3) Trzeci dzwon
na trzeciem piętrze zwany Missyonat, mniejszy od poprzednich ma napis
gotycki: „Johannes von dem Neuendorf – O rex gloriae veni cum pace."
ma średnicy 4 1/2 stop, wysokości 4 3/4 stop. – 4) Czwarty dzwon na tem że piętrze
rozbity, ma napis gotycki „O rex glorie veni cum pace. Amen". ma średnicy
3 1/2 stop, wysokości 3 stop. 5) Piąty dzwon nad kopułą wieży, zegarowy (czyli alarmowy) uderzany
bywa młotem na osi osadzonym, średnicy 5 stop, wysokości 3 stopy; na nim rok 1501.
– Wieża ta była reparowana r. 1737.

*) Łepkowski Józ.: O hejnałach krakowskich. (Tygodn. illustr. 1861 Tom III Nr. 84) Hejnał (z nutami – Tygodn. illustr. 1888 Ser. IV. Nr. 303 Tom XII Ogólny Nr. 1515)

*) Dzwoniono w niego w piątki pod nasmozy gdy śpiewano „Tenebrae factae sunt" (Z zapisu Agnieszki Żernicowej 1554)

Kościoła samego długość 270 stóp (a podług Mączyńskiego 236 stóp) szerokość w chórze mniejszym 36 stóp, a w chórze większym 130 stóp (podług Mączyńskiego 116 stóp), wysokość 88 stóp. Dach pokryty blachą miedzianą kosztem Piotra Stadnickiego kasztelana wojnickiego za staraniem Hiacynta Łopackiego archiprezbytera. Chór mniejszy czyli presbyterium ma sklepienie gotyckie. Sklepienie zaś chóru większego czyli nawy głównej spoczywa na ~~10~~ 6 filarach połączonych arkadami, które zamieniono (1753) w pilastry z gzymsami i galerią w stylu włosko-francuskim. Nad głównem wejściem od zachodu przybudowaną jest fasyata z kruchtą wybudowana r. 1736 (właściwie 1754) przez Szymona Kamieniarza kosztem Hiacynta Łopackiego, pokryta dachem miedzianym, kopułą, kolumnami, piramidami z statuą miedzianą Salwatora. Wielkie drzwi kościelne mają odrzwia z czarnego marmuru stawiane przez Jakuba Bielawskiego mieszczanina Krak. r. 1685 z napisem: Georgius Jamszowicz Canonicus et Archipresb. Cracov. restauravit A. D. 1685 — Drugi wchód do Kościoła ~~[illegible]~~ od strony północnej przez kruchtę, w której duża kropielnica z ołowiu stojąca na 3 lwich łapach z napisem gotyckim: „Ave Maria gratia plena Dominus tecum." Rok nad bramą tego wchodu wyryty: Anno Domini 1689. — Trzeci wchód do Kościoła od strony południowej przez kruchtę w której kropielnica ołowiana lana z napisem gotyckim: „Jhesus autem transiens per medium. — Hilf libur gott — illorum." — Czwarty wchód od strony południowej do prezbiterium czyli chóru mniejszego. — Cały Kościół wyłożony posadzką z marmuru czarnego i białego. Nad wejściem z presbiterium do głównej nawy jest tęcza z Ukrzyżowanym Chrystusem, N. Marią, S. Janem i aniołami z drzewa pomalowane z roku 1729. W prezbyterium jest okien 11, z których 3 mają malowania na szkle. W chórze większym okien 9 (z których jedno nad głównem wejściem. Kaplice mają 11 okien. Sklepienie malowane w złociste gwiazdy na tle żółtem. W chórze większym czyli nawie głównej w górze na ścianach są duże obrazy z Historji świętej. Na zewnątrz Kościoła od strony południowej są na pilastrach ciekawe starożytne satyryczne rzeźby kamienne pozostałe z dawnych pinaklów

Ołtarzy w Kościele i w Kaplicach było 39; z tych N. 13 teraz nieistnieje i niewiadomo gdzie stał; Nro 14. 35 i 36 nieużywane dziś z powodu dezolacji; Nr. 15 i 16 połączone zostały. Ołtarze te są następne:

1) Ołtarz wielki Wniebowzięcia P. Maryi fundowany przez Mikołaja Wierzynka rajcę i stolnika Krak., dotowany r. 1425 przez krewną jego Konstancyę Warszowską r. 1425. Mensa z kamienia czarnego gagatkowego przetrąconego na 2 połowy wskutek oberwania się sklepienia; nad nią ołtarz szafiasty rzezbiony 1477 – 1489 przez sławnego Wita Stosa, wysoki 22 łokci, szeroki 17 łokci, malowany i złocony, sprawiony kosztem 2808 zł. owczesnych. Ramy i tabulatura tego ołtarza zupełnie od robaków stoczone i spróchniałe; dolna częsć ołtarza zakryta mensą. Przed ołtarzem mosiężna lana balustrada r. 1593 przez Michał Otten odlewana.

2) Ołtarz S. Longina (Corporis Christi et S. Longini) od strony ewangelii, fund. r. 1365 Herman Krantz, powtóre uposażony przez Łukasza Noskowskiego Dr. Med. 1531. Ma obraz Matki Boskiej z sukienką srebrną; na zasuwie obraz SS. Teresy i Zofii na płótnie, oraz u dołu obraz mały S. Longina na drzewie malowany.

3) Ołtarz Ofiarowania N. Maryi P. (Praesentationis B. V. Mariae) od strony epistoły fund. 1497 przez x. Macieja Polner, powtóre uposażony przez Małgorzatę wdowę po Andrzeju Celari 1627. Ma obraz Bogarodzicy z dzieciątkiem Jezus, z sukienką srebrną; na zasuwie obraz S. Barbary, u doły mały obraz owalny na desce malowany.

4) Ołtarz Bożego Ciała czyli Ciborium (Sanctissimi Corporis Christi) fund. 1427 Arnold Welcher mieszczanin, pod tytułem Dziesięciu Tysięcy Męczenników; powtóre uposażony przez Macieja Przyjaciela kupca Krak. i jego syna Jana Bakałarza prawa kanon. r. 1494 pod tytułem Bożego Ciała. W jednej fasyacie tego ołtarza ku północy mieści się marmurowe i mozaikowane cyborium (tabernaculum) do którego prowadzi ganek marmurowy z stopniami i balustradą, w zachodniej fasyacie ozdobionej marmurowemi rzezbami przez Franciszka Torzani r. 1704 jest mensa z obrazem Pani rzezbami przez Franciszka Torzani r. 1704 jest mensa z obrazem Bogarodzicy i trzech Królów.

5) Ołtarz S. Krzyża uposażył go powtóre x. Jan Stoller altarysta i pisarz miejski r. 1458; marmurowy z 4 kolumnami spiżowemi wziętemi z kaplicy Wizenbergów, mieści w sobie P. Jezusa na krzyżu z jednostajnej sztuki kamienia pięknie rzezbionego na tle z blachy srebrnej z napisem D. O. M. Altare hoc translatis columnis ex capella P. Wisenberg erectum et corpore S. Theodori Martyris insignitum A. 1735 dedicatum die 19 m. Decembris" Ołtarz ten złoczony balustradą marmurową, pod krucyfixem ma ciało S. Teodora za szkłem.

I) Kaplica Weynrychowska, później Krauzowska, Romerowska, Załaszowska, w końcu Bartschów (po prawej stronie), fund. 1433 x. Jan Kaznodzieja w Żarach i Agnieszka wdowa po Piotrze Kaldherberg; powtórnie uposażył r. 1449 Teodoryk (Ditrich) Weynrych dziekan sandecki; i Machna czyli Małgorzata Księżna oświęcimska (wdowa po Kazimierzu Księciu oświęcimskim). W tej Kaplicy jest:

6) Ołtarz S. Jana Nepomucena (dawniej S. Jana Chrzciciela) fundacji Teodoryka Weynrich r. 1449; na nowo uposażył r. 1740 Maciej Bartsch rajca z żoną Salomeą Tomaszkiewiczow. W ołtarzu obraz S. Jana Nepomucena, pod nim mały obraz S. Kajetana. Kaplica ta zamykana kracianemi żelaznemi drzwiami.

7) Ołtarz Niepokalanego Poczęcia N. P. Maryi między Kaplicą Weynrichowską a wejściem od południa do kościoła, fund. 1490 x. Jan Wolny z Olkusza bakałarz filoz. W ołtarzu obraz Niepokalanego Poczęcia P. Maryi na płótnie malowany, nad nim owalny obraz S. Wojciecha.

II) Kaplica SS. Aniołów Stróżów niegdyś Waltkowska czyli Kislingów i Zarembów później Pernusów, ostatecznie Mączyńskich, znajduje się nad sklepieniem kruchty wejścia południowego. Od nawy bocznej dzieli ją balustrada żelazna; fund. Waltek Kisling oraz Zarembowa z tejże rodziny w XV wieku. Wchód do Kaplicy z kruchty po 29 stopniach kamiennych w ślimak ułożonych. W tej Kaplicy jest:

(Kaplicę tę wystawił r. 1435 Michał Lang de Czirla wyposażyła jego córka Nawojka żona Wawrzyńca Zaremby Kasztel. sieradz. 1441.)

8) Ołtarz SS. Aniołów Stróżów fundowany r. 1491 przez rodzinę Waltkonów Kislingów; uposażony powtórnie pod tytułem Boleści Matki Boskiej, r. 1519 przez Jana Kieslinga rajcę i sołtysa Bronowic niemieckich; następnie przez Mikołaja Zajdlica 1663, Jana Pernusa rajcę krak. 1677 i ostatecznie przez Wojciecha Mączyńskiego i jego żonę Maryannę z Dzianottów 1785. Ołtarz malowany na ścianie ma w środku obraz S. Anioła Stróża. Na ścianie z boku stary obraz P. Maryi na tle złotem deseniowem – a przy wschodach obraz Ecce homo malowany na blasze miedzianej. Na ścianie pomnik zawieszony do 4 stop wysoki mający na skórze złotemi literami wypisaną całą genealogię Mączeńskich z podpisem: „Adalbertus Mączeński „Juris supremi regalis theutonici provincialis magdeburgensis castri Cra„coviensis advocatus filius senior ex innato in parentes ac consuccesso„res suos affectu epitaphium hoc superstru curavit A. 1785."

9) Ołtarz S. Katarzyny i S. Hieronima, po prawej stronie połud-niowej kruchty, fund. 1393 Gotfryd Fattinanti z Genui żupnik wielicki; ma obraz na płótnie S. Hieronima pędzla Michała Stachowicza; nad którym w owalu obraz S. Katarzyny na płótnie.

Teraz Ozanna Weingartówna wdowa po Bortłomieju z Górki pisarzu ziem. Krak. 1444,

III) Kaplica Św. Walentego, zwana Leśniowolskich fund. w XV. wieku Jan Dółnicz; r. 1643 na nowo odrestaurował i uposażył Prokop Leśniowolski starosta brański. W tej kaplicy jest:

10) Ołtarz S. Walentego (dawniej Przemienienia Pańskiego) ma obraz S. Walentego pędzla Rafała Hadziewicza z r. 1834, oraz posągi drewniane S. Szczepana i S. Wawrzyńca. Na ścianie obraz S. Sebastiana na płótnie.

11) Ołtarz S. Karola Boromeusza, Zgromadzenia Kramarzy fund. w XV wieku przez Langów, uposażony lepiej 1519 i następnie 1643 przez Jana Mazurkowicza rajcę; - ma obraz S. Karola Boromeusza, a nad nim obraz S. Jana Chrzciciela.

IV) Kaplica S. Łazarza, zwana Zbylitowskich (dawniej Kaplica Matki Boskiej Śnieżnej), fundowana 1494 przez Jadwigę córkę Kunczy Kuśnierza a żonę Sebastiana kupca. Wtedy zwano tę kaplicę Gehanowską, później Jaskierowską, Czeczotkowską od ~~Fogelderowska~~ r. 1547, a od r. 1588 Fogelderowską, albowiem wtedy Erazm Słokiński Czeczotka odstąpił ją x. Stanisławowi Fogelwedrowi archidyak. warszaw. R. 1641 uposażają tę kaplicę Piotr i Mikołaj Zbylitowscy. R. 1693 Andrzej Zbylitowski odstąpił tę kaplicę Kazimierzowi Bonifacemu Kantelli rajcy. Ostateczny zapis uczynił r. 1748 Franciszek Łazarz Dêrjakubowicz rajca. W tej kaplicy jest.

12) Ołtarz S. Łazarza, w nim obraz S. Łazarza na płótnie malowany nad nim drugi obraz S. Homobona patrona krawców, a wyżej obraz owalny S. Małgorzaty; u spodu ołtarza obraz Matki Boskiej z srebrną sukienką.

13) Ołtarz S. Felixa i Aukta później zwany Bożego Miłosierdzia, - dziś nie istniejący, stał w chorze mniejszym obok kaplicy S. Łazarza w ścianie naprzeciw ołtarza S. Krzyża. Fundowany przed r. 1414 w Kościele S. Barbary przez Wawrzyńca Szyrmera, na początku XVII wieku z Kościoła S. Barbary przeniesiony do Kościoła P. Maryi, uposażony r. 1644 przez Zuzannę Walaszkowinę, zniesiony r. 1756 podczas restaurowania ołtarzy przez Łopackiego.

V) Kaplica S. Pawła czyli Nawrócenia S. Pawła, na niższej
wieży czyli dzwonnicy od strony zachodniej na piętrze, z wejściem
z rynku po 30 stopniach kamiennych prowadzącem na ganek, z którego
wiodą drzwi do kaplicy. Oprócz tych drzwi są w kaplicy także drugie
drzwi naprzeciw okna okrągłego prowadzące na chór mały. Nad drzwia=
mi napis: Anno Domini 1522; a na sklepieniu herb Montelupich.
Kaplicę tę fundował r. 1521 Paweł Kauffman. Przeto też zwano tę kap=
licę Kaufmanów, a później Kizlingów. Synowie Pawła Kaufmana
odstąpili r. 1540 tę kaplicę Piotrowi Thanigell rajcy. R. 1607 Mel=
chior Kosla z Korzkwi odstąpił tę kaplicę Walerianowi Montelu=
piemu. Odrestaurował ją 1876 r. Zygmunt Golian. – W tej kaplicy jest.
14) Ołtarz Św. Pawła, przy ścianie północnej, ma obraz Nawróce=
nia S. Pawła na desce malowany z monogramem malarza i rokiem
1522 (pęknięty). Pod nim drugi obraz staroniemieckiej szkoły piękny:
Złożenie do grobu Chrystusa. Po bokach napis: „Anno 1614 die 2 De= (1714?)
„cembris rev. fr. Valerianus Lubieniecki episcopus Bachoviensis
„in utraque Valachia hanc capellam in honorem Conversionis S. Pauli
„benedixit et altare consecravit, cui induxit reliquias SS. Zenonis et
„Sociorum et 11000 Virginum; Anniversarium Dedicationis prima Do=
„minica post Octavam Corporis Christi instituit."
VI) Kaplica S. Alexego i Matki Boskiej Częstochowskiej po (dawniej były w tej
prawej stronie wielkich drzwi Kościoła, dziś zwana ta kaplica Czę= kaplicy 2 ołtarze: S.
stochowską, dawniej Salomonowską, w wieży niższej czyli dzwon= Alexego i P. Maryi
nicy na dole. Pierwotny ołtarz w niej fundował Arnsberg na począt= Częstochowskiej)
ku XV wieku, następnie dotował 1425 Paweł Beme i r. 1483 Urszula
żona Jana Bem. R. 1511 rajcy odstąpili tę kaplicę Piotrowi Salomon
rajcy. Odrestaurował 1820 Jan Kanty Stumer kupiec. Sklepienie gotyckie. W niej:
15) Ołtarz N. P. Maryi Częstochowskiej, w nim obraz N. P. Maryi
Częstochowskiej na tle srebrnym, pod nim obraz mniejszy S. Alexego
na szkle malowany przez Michała Stachowicza. Na ścianach kaplicy na marze
malowane sceny doby ~~...~~ wzięcia Częstochowy przez Szwedów, ~~...~~ pędzla Mi=
chała Stachowicza. W tej kaplicy jest piękny bronzowy pomnik Eraz=
ma Dänigel odlewany przez Jakuba Weinmann.
16) Ołtarz S. Apolonii, po prawej ręce od wielkich drzwi przy drugim
filarze przed stałami ławniczemi, dawnej fundacyi, uposażyła 1539 Lucya Paszko=
wa i r. 1599 Szyllingowie. W ołtarzu obraz S. Apolonii, na płótnie malowany.

nad nim obraz mniejszy owalny S. Apolinarego, a u spodu ołtarza obraz mały P. Maryi Łaskawej.

17) Ołtarz S. Maryi Magdaleny po prawej ręce przy trzecim filarze, fundowała 1425 Klara Rolynne, dotował lepiej Mikołaj Zatorski r. 1521. W ołtarzu obraz S. Maryi Magdaleny, nad nim drugi obraz w owalu S. Maryi Magdaleny; na mensie obraz S. Wiktoryi za szkłem.

18) Ołtarz S. Anny przy tymże trzecim filarze od ~~północnej~~ południowej strony, zwrócony do nawy głównej, pierwotnie Ołtarz Męki Pańskiej (Passionis) fundował 1477 Stanisław Lang; pomnożył uposażenie 1538 Bartłomiej z Lipnicy pleban w Uszwi i 1658 Jan Wiżemberg. W ołtarzu tym obraz S. Anny z sukienką srebrnej blachy. U góry w owalu obraz S. Joanny; na mensie zaś mały obraz Głowa Chrystusa w cierniowej koronie.

19) Ołtarz S. Filipa Nereusza przy czwartym filarze na zachodniej ścianie fundował 1675 x. Stanisław Grocki penitencyarz. W ołtarzu obraz S. Filipa Nereusza, w Rzymie malowany na płótnie, nad nim obraz owalny S. Jana Kantego.

20) Ołtarz SS. Fabiana i Sebastiana przy siodmym filarze na zachodniej ścianie naprzeciw ołtarza S. Filipa Nereusza, fundował 1468 x. Paweł Wagier z Krakowa; przyczynił dotacyi Zajfryd Bethman z żoną Urszulą 1481 i Wojciech Sztamet rajca 1679. W ołtarzu obraz S. Sebastiana pięknie malowany na płótnie; nad nim owalny obraz S. Kazimierza.

21) Ołtarz S. Józefa przy osmym filarze naprzeciw ołtarza Św. Anny, pierwotnie Św. Emeryka, fundował 1465 Imbram Salomon przyczyniła dotacyi Elżbieta Ochocka 1630. W ołtarzu obraz S. Józefa w srebrnej sukience, nad nim w owalu obraz S. Joachima w srebrnej sukience, nad nim obraz owalny S. Joachima; na mensie obraz Matki Boskiej Częstochowskiej malowany na miedzi za szkłem.

22) Ołtarz SS. Trzech Króli, przy osmym filarze na zachodniej ścianie, naprzeciw ołtarza S. Maryi Magdaleny; fundowała 1409 Anna córka

Mikołaja Plessnera a żona Jana Krolber; przyczynili dotacji x. Jan Gleizer altarysta r. 1433 i Rafał Delpace rajca 1643. W oltarzu obraz Trzech Króli włoskiego pędzla, nad nim owalny obraz S. Jacka, a na mensie obraz S. Rafała.

23) Ołtarz SS. Szymona i Judy przy dziewiątym filarze na zachodniej ścianie, naprzeciw stal radzieckich, fund. 1425 Piotr Fetter rajca; powtórnie uposażył 1442 Jan Stolle z Wielkiej Głogowy pisarz miasta Krakowa, i następnie Hieronim Hortemes rajca. W ołtarzu piękny obraz Szymona i Judy; mensa marmurowa z mozaiką herbu Krakowa, 2 orłów i liter S. A.

VII) Kaplica S. Antoniego, po lewej ręce wielkich drzwi wchodowych pod wieżą wyższą, zwała się pierwotnie Kaplicą Łtoczyńców (Captivorum), później Słowikowskich. Miała dawniej 2 ołtarze: 1) SS. Stanisława i Wacława i 2) Sądu Bożego, a później S. Antoniego. Dziś jest w niej tylko jeden ołtarz następujący.

24) Ołtarz S. Antoniego fund. Krzysztof Słowikowski rajca krakowski 1629. W ołtarzu obraz S. Antoniego.

VIII) Kaplica N. P. Maryi Loretańskiej czyli Loret po lewej ręce w bocznej nawie fundował właściwie Stanisław Szembek z żoną Anną 1641; są tu piękne drzwi spiżowe z balustradą i ołtarz:

25) Ołtarz N. P. Maryi Loretańskiej, pierwotnie Zwiastowania N. P. Maryi; fundował najprzód r. 1432 Piotr Koppersmed pod tytułem Zwiastowania N. P. Maryi i S. Jana ewang.; uposażył lepiej 1597 x. Paweł z Zatora altarysta; Jadwiga po Marcinie Dobroszowskim burgrabim 1616, Stanisław Szembek 1641. W ołtarzu obraz N. P. Maryi w srebrnej sukni, zasuwany innym na desce malowanym przedstawiającym Zaślubienie N. P. Maryi

IX) Kaplica Św. Jana Chrzciciela czyli Bonarów (dawniej S. Trójcy) (była pierwotnie własnością rodziny Waltdorfów 1461, później Wolfów, dalej Sepezów (z Marcin Betze kupił ją od Waltdorfów) 1491, Betzów, od których nabył 1513 Jan Boner, który ją odrestaurował. W niej:

26) Ołtarz S. Jana Chrzciciela, pierwotnie S. Ducha fundował (pierw. r. 1437 Łukasz Waltdorff rajca) x. Stefan Leipniger altarysta r. 1446, następnie x. Jan Sepez 1491 i Jan Boner 1513. W ołtarzu obraz S. Jana Chrzciciela na płótnie, nad nim owalny obraz

S. Jana ewangelisty; na mensie mały obraz S. Homobona. Jest tu piękny
obraz z życia S. Jana Chrzciciela malowany r. 1516 przez Jana Suess
z Nuremberga.
27) Ołtarz SS. Piotra i Pawła Apost. obok kaplicy Bonarów
w nawie bocznej, fundował pierwotnie r. 1396 Piotr syn Czartkona;
powtornie przed r. 1431 fundował Hanus Degen pod tytułem SS. Piotra
i Pawła i S. Klemensa, pomnożył dotacyję r. 1524 Jan Schilling i 1615
Hieronim Schilling. W ołtarzu obraz S. Piotra na płótnie, a nad nim
owalny S. Pryski.
X) Kaplica S. Wawrzyńca, Turzowska, później Gutteters
rowska, przytykająca do kruchty, fundował w XV wieku Marek
Noldenfesser; r. 1491 Mikołaj Czeiskindorf odstąpił ją Janowi
Turzo, od których r. 1609 przeszła na Gutteterów, a od r. 1640 na
Chełmskich. W tej kaplicy jest
28) Ołtarz S. Wawrzyńca i S. Marka fundował pierwotnie Ma:
rek Noldenfesser; uposażył lepiej Paweł Gertlar 1474 i Jerzy Turzo ry:
ca. W ołtarzu obraz S. Wawrzyńca piękny, a nad nim owalny S. Łukasza.
29) Ołtarz S. Mikołaja obok kaplicy Turzowskiej z lewej strony
kruchty północnej; przedtem S. Benedykta - nadawnictwa rajców
Krak. istniał już w XV w. uposażony r. 1481 i później 1502 przez x. Mi:
kołaja z Gumnisk, plebana w Tarnowie, oraz r. 1666 rodzina Puzków i
Fryznekierów. W ołtarzu obraz S. Mikołaja, a nad nim mniejszy owalny
obraz S. Benedykta.
XI) Kaplica N. Matki Boskiej Różańcowej czyli Św. Michała
archanioła albo Kuśnierzy (pellificum) wystawiona r. 1443
przez Jana Baumgart; wchodzi się do niej z kruchty północnej
przez drzwi po 12 stopniach kamiennych. Kaplica ta leży nad kruch=
tą, oddziela ją od nawy bocznej otwór z galeryją żelazną. W tej kaplicy:
30) Ołtarz Matki Boskiej Różańcowej uposażony r. 1614 przez
Wincentego Szylder, fundowany zaś w XV wieku przez kuśnierzy
Krak. Ołtarz szafiasty ma obraz Matki Boskiej Różańcowej na płót:
nie z srebrną sukienką, nad nim obraz owalny S. Michała. Na boku
obraz szafiasty starożytny ma w środku obraz starożytnej Matki Boskiej,
na desce, a na skrzydłach obrazy S. Katarzyny i S. Barbary na tle złoconem.
Prócz tego są tu na szafach 2 obrazy starożytne na desce malowane: Koro

nacya i Zwiastowanie Matki Boskiej. Nad ławkami jest 6 obrazów starych na desce malowanych: Nawiedzenie, Zwiastowanie, Boże narodzenie, Obrzezanie, Trzech Króli i Jezus pomiędzy Apostołami w świątyni, a wyżej obraz na płótnie Ukrzyżowanie. Z prawej strony ołtarza marmurowa tablica z napisem: „Anno 1614 Vincentius Szilder civis „Cracov. fundavit huic Capellae 200 censum a singuliscentum flor. 4, „ut sacrificium tremendum feria 5ta semel in mense ipso vivente pro felici successu domus suae, post mortem vero pro defunctis absolvatur." (i herb: Kozioł i 3 gwiazdy). Na drugiej tablicy napis odnowienia tej kaplicy r. 1828 przez zgromadzenie Kuśnierzy Krak.

31) Ołtarz S. Agnieszki w nawie pobocznej między drzwiami prowadzącemi do kruchty północnej a kaplicą Przemienienia Pańskiego fund. 1444 Piotr Hirschberg; drugą dotacyję tyt. S. Elżbiety uczyniono r. 1468 z nadawnictwem Akademii Krak. Collegium majus; trzecią dotacyję tyt. S. Agnieszki, Perpetui, Felicyty, Piotra nowego, Jana i Pawła wyznaczył r. 1494 Mikołaj Zedwat kupiec Krak. W ołtarzu obraz S. Agnieszki na płótnie, a nad nim owalny S. Cecylii.

XII) Kaplica Przemienienia Pańskiego czyli Schwartzów fundowana przez Jerzego Schwartz rajcę Krak. 1438 (Capella Corporis Christi) miała odpusty papieskie z r. 1441. W niej

32) Ołtarz Przemienienia Pańskiego fundowany r. 1438 pod tytułem Bożego Ciała przez Jerzego Schwartz rajcę; pomnożył dotacyję pod tytułem S. Erazma 1479 Erazm Kreydler celnik Krak., z rostąwą Barbarą żoną Jana Waltek, oraz później Waxmanowie i Rappowie. W ołtarzu duży obraz Przemienienia Pańskiego, pod nim mniejszy S. Florjana. Na mensie relikwiarz hebanowy z pięknemi figurkami z kości słoniowej za szkłem przedstawiający Ukrzyżowanie. – Na ścianach kaplicy wielki obraz Zwiastowania, pod nim mniejszy S. Barbary – oraz 2 obrazy piękne starożytne przedstawiające sceny z życia S. Jana z napisem: „Hanc divi Joannis Apostoli historiam Joannes Sues Norimbergensis complevit – 1516", oraz obraz na płótnie S. Leonarda.

33) Ołtarz S. Stanisława bisk. w wschodniej ścianie lewej pobocznej nawy; pierwotnie pod tytułem S. Katarzyny, fund. 1423 Urszula Wilandowa i Małgorzata Gleser; dotowała na nowo 1444 Osanna Wajngartówna wdowa po Bartłomieju z Górki pisarzu ziemskim Krak. – R. 1583 przeniesioną została z kościoła S. Barbary do tego ołtarza, altaria tyt. S. Chryzogona, Fabiana i Se-

bastyana fundowana r. 1412 przez Annę wdowę po Janie Slepkogel, oraz altarya fundacyi Jana Czandecz z Opawy 1428. Ołtarz cały rzezbiony i wyzłacany miernej roboty przedstawia figurę S. Stanisława bisk. i płaskorzezby z jego żywota; antepedium mozaikowe z cyfrą S. A. Ołtarz ten jak napis głosi, wraz z amboną, r. 1670 wystawiony przez x. Stanisława Grodzickiego penitencyarza, konsekrowany został 1675 d. 2 Augusti przez Mikołaja Oborskiego biskupa laodyck. sufragana krak.

34) Ołtarz Zwiastowania N. P. Maryi, obok drzwi do Zakrystyi prowadzących, fundowany pierwotnie pod tyt. Wniebowzięcia P. Maryi przez Zofię Lajmiterową r. 1466. R. 1583 przeniesioną została z Kościoła S. Barbary do tego ołtarza altaria S. Jana Chrzciciela i S. Barbary przez Hankona Bertfal r. 1402 dotowana. – Pomnożył dotacyi do ołtarza P. Maryi r. 1482 Paweł Neuburger. W ołtarzu wielki obraz Zwiastowania N. P. Maryi pędzla Gion. Battist. Pittoni; restaurowany r. 1830 przez P. Sontag; – na mensie piękny obraz Wieczerza Pańska niemieckiej szkoły.

35) Ołtarz S. Salwatora w Zakrystyi przy ścianie wschodniej na obraz na płótnie S. Salwatora w całej figurze.

36) Ołtarz Ukrzyżowanego Jezusa Chrystusa (w skarbcu), na przeciw drzwi; w nim obraz na płótnie P. Jezus na krzyżu, a nad nim obraz P. Maryi dziecinę Jezus piastującej. (Ołtarz zniszczony mocno)

Prócz tego należą jeszcze za Kościołem dwa ołtarze czyli Kaplice:

a) Kaplica Najśw. Imienia Jezus, na północnej ścianie Kościoła S. Barbary, z ciosowego kamienia, dachówką pokryta, z drzwiami żelaznemi na zewnątrz, miała wewnątrz ołtarz Imienia Jezus; dziś zniszczona i zamknięta – zbudowana 1608 przez Jerzego Wieczkowicza kupca i Marcina Rajsika pasamonika, dotowana 1757 przez Józefa Łuszarkiewicza rzeźnika; ostatni patronowie 1816 Zaremba tokarz z żoną Antoniną z Schweigerów.

b) Kaplica Ogrojec, na cmentarzu po lewej stroni drzwi Kościoła S. Barbary, z sklepieniem gotyckiem i ozdobami takiemiż kamiennemi. Wewnątrz P. Jezus w Ogrojcu na ołtarzu w figurach kamiennych. Okno zakratowane. Rząd austryacki około r. 1800 zakazał tu odbywać nabożeństwa. Fundował tę Kaplicę Adam Schwartz rajca krak. 1516 r., upiększył r. 1643 Hieronim Zuter.

Zakrystya ma 4 okna, lawaterz marmurowy, wewnątrz nad drzwia=
mido piwnicy portret owalny na blasze złoconej x. Dominika Lochma=
na archiprezbitera, z napisem. Nad drzwiami do Skarbca takiż por=
tret x. Jacka Łopackiego archipresbitera z napisem; są tu szafy na appa=
rata. Z zakrystji prowadzą schody drewniane na ganek w chórze mniej=
szym z organem. W zakrystji wiszą 10 obrazów starodawnych odnowionych;
z tych 9 przedstawiają sceny Męki Chrystusa, a jeden większy Zwiastowanie.
Zakrystya malowana fresco. Jest tu ołtarz Nr. 35.

Skarbiec I ma 3 okna (2 na północ a 1 na wschód) na zewnątrz
z ciosowych kamieni z figurami. Wewnątrz ołtarz (Nr. 36) i szafy na których jest
11 obrazów z scenami z życia S. Katarzyny, pędzla Suesa; nade drzwiami duży
poprzeczny obraz Chrystus w ogrojcu z uczniami. Pod tym Skarbcem piw=
nica z 3 okienkami do której wejście z Zakrystyi.

Skarbiec II położony nad Zakrystyą. Wchód do niego schodami z Zakrystyi;
minąwszy ganek i Organ jest wejście po 12 stopniach na poddasze Zakrystyi
gdzie jest duża Sala z 4 oknami, szafy małe i stół.

Skarbiec III położony za Wielkim Ołtarzem od którego się wchodzi 18 kręcone=
mi schodami drewnianemi do małej celi z 3 oknami na wschód; z tej celki jest
wchód do drugiej celki mniejszej 2 okna. W obu celach są szafy

Skarbiec IV. Pod Skarbcem trzecim, jest skarbiec czwarty złożony z 3 iz=
debek sklepionych do których wejście za Wielkim Ołtarzem

Izby. Przy drzwiach południowych prowadzących ze stalów do choru
mniejszego jest nieznaczne wnijście po 16 drewnianych stopniach na ga=
nek w chórze naprzeciw Organ. Z tego ganku prowadzi z drzwi do 2 osob=
nych Izb mających po 2 okna na południe.

Nyże. Zewnątrz pomiędzy filarami są 4 wielkie framugi czyli Nyże
sklepione, zakratowane do połowy z nagrobkami.

Grobarnie. Po prawej stronie wielkiej Nyży wschodniej są między fi=
larami 2 sklepione zamykane Grobarnie czyli Kostnice.

Ambona na północnej ścianie drugiego filara wystawiona r. 1670
kosztem x. Stanisława Grodzkiego penitencyarza fundacyi Szembekowskiej.

Chrzcielnica spiżowa (obok ołtarza S. Stanisława) z napisem gotyckim:
hilf her got gesus xpe amen grach. ja: istud opus fecid magister ulri=
cus ana oix warnia prukora.

Organy większe na chórze nad głównemi drzwiami wysta:
wiony r. 1800 za staraniem x. Karola Lochmana archiprezbitera
przez sławnego Ignacego Ziernickiego organmistrza Krak. z dobra:
niem piszczałek ze starego Organu i z Organu tak zwanego Kró:
lewskiego, za summę 8000 złp.; figury i rzezby wykonał r. 1802
Ignacy Kornecki snycerz, malowidła herbów na murach i złoce:
nie wykończył Michał Stachowicz malarz za staraniem x. Jó:
zefa Wincentego Łanuckiego archiprezbitera r. 1819. Organ ten skła:
da się z 22 głosów, jako to: Manuał czyli Klawiatura pierwsza obej:
mująca 12 głosów (t.j.: pryncypał, flet major, quinta de na, salicy:
nał, octava quinta, superoctava, cynek, quintadecima, cymbał,
mixtura, flet minor - i Pozytyw obejmujący 4 głosy (t.j. flet major,
flet minor, octava i superoctava) - i Pedał obejmujący 5 głosów (t.j.
subbas, salicynbas, pryncypał, quinta i superoctava). Za orga:
nem jest 8 miechów. Pod chórem jest umieszczony herb miasta Krakowa
a nad organami pod sklepieniem Orzeł biały z królewskich organ. Wchód
na chór z lewej strony po 39 stopniach kamiennych kręconych. Za mie:
chami jest 2 drzwi żelaznych: jedne prowadzą na galeryję dobudowanej
facyaty nad kruchtą, drugie zaś przez wchody łamane do strychów
nad kaplicami od ulicy Floryańskiej.

Organy małe w prezbiterium po lewej stronie na chórze, już
takowe r. 1522 przerabiał Andrzej z Olkusza; r. 1536 wystawił no:
we organy Mikołaj organmistrz. R. 1638 postawił organy krzywe
nad kazalnicą Jurek Mitrowski z Lewoczy organmistrz za 950 złp.
(Acta consul. Crac. Tom 37 pag. 139) z pryncypałem manuałem, pedałem
i z ladami. - Dziś składa się ten organ mały po największej części z pisz:
czałek cynowych o 2 klawiaturach i mieści w sobie 13 głosów jako to
w Manuale: pryncypał, flet major, quinta dena, cymbał, flet minor; -
w Pozytywie czyli drugiej Klawiaturze: flet major, flet minor i octava.
Ma 2 małe miechy. Wystawił ten organ r. 1782 Ignacy Ziernicki. Wchód
do tego organu jest z zakrystyi. Organ ten r. 1832 Błażej Głowacki zniżył
o jeden ton wyższy i do kamertonu wystroił.

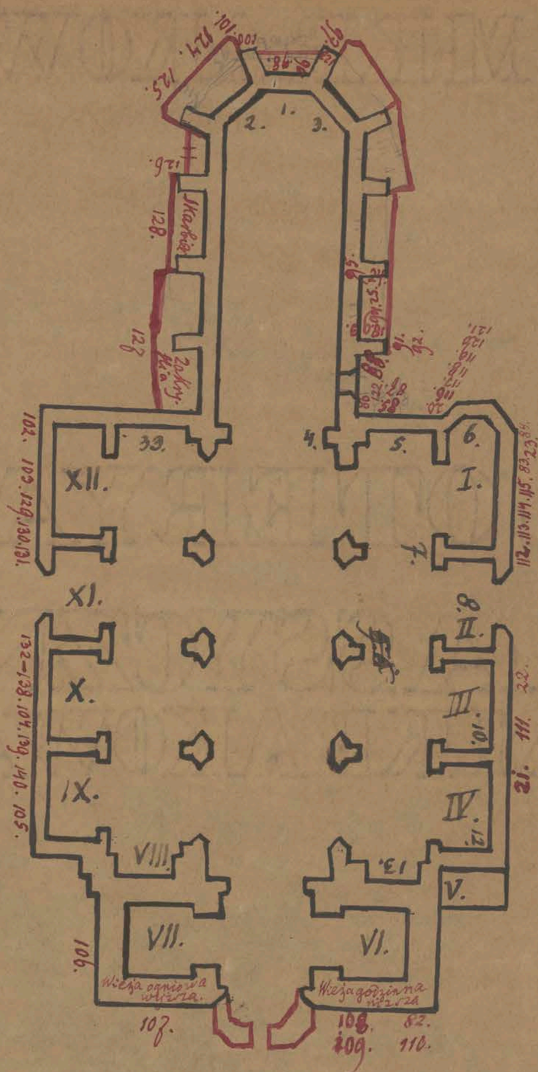
Trzeci organek mały a raczej pozytyw przed ołtarzem Ukrzyżowanego
Chrystusa obok stalów radzieckich, roboty Ignacego Ziernickiego.
Czwarty Organ zwany Królewski był w wielkim chórze między obrazami
naprzeciw ołtarza S. Józefa czyli nad ołtarzem Św. Anny, wysoko nad galeryą;
ten r. 1821 zniesiono i rozebrano do reszty dla niebezpieczeństwa. W miejsce

tego organu wybito okno z pińczowskiego kamienia z rzeźbą a ścianę
zasłonięto obrazem Chrystus nauczający między mędrcami pędzla Michała
Stachowicza.
Groby podziemne murowane sklepione (według spisu z r. 1746): a) Wewnątrz Kościoła:
1) w Zakrystyi pod schodami na chór. – Idąc z Zakrystyi do Wielkiego ołtarza:
2) Cyrusów i Domosławskich, 3) Mamczyńskich razem. – Przed wielkim oł=
tarzem za balustradą: 4) Archipresbiterów. – Idąc od rogu Epistoły Wielkie=
go ołtarza na kościół: 5) Penitencyarzy z napisem 1696. 6) Mansyonarzy
Assumptionis B.V.M. 7) Miklaszewskich. – Na środku Kościoła naprze=
ciw Wielkiego Ołtarza. 8) Wodzickich. 9) Smutkowskich. – Przed ołtarzem
Annunciationis: 10) Marcinkowskich. – Od rogu Epistoły ołtarza S. Sebastya=
na: 11) Janiszowiczów i Węgrzynowiczów. 12) Szafatkiewiczów. – Przed
ołtarzem S. Józefa: 13) Ochockich razem. – Przed ołtarzem S. Anny: 14) Wizem=
bergów. 14) – Pod amboną: 15) Zacherlów. – Przy Lorecie przed gradusami
16) Szembeków. – W Kaplicy S. Jana Chrzc. 17) Bongrów. – Przed ołtarzem
S. Piotra naprzeciw Loretu: 18) Kraussów. – Przed ołtarzem Trzech Króli:
19) Frezerów. – W Kaplicy S. Wawrzyńca 20) Suborowi Chełmskich. – Od rogu
Ewangelii ołtarza Trzech Króli: 21) Łopackich. – Przed ołtarzem S. Miko=
łaja naprzeciw ołtarza S. Sebastyana: 22) Ryntów i Kenzłów. – W Kruch=
cie od ulicy S. Floryana: 23) Cechu Kuśnierzów. – Przed ołtarzem S. Agniesz=
ki: 24) Grób wspólny bracki. – W Kaplicy Przemienienia Pańskiego: 25)
Waxmanów. – W Kaplicy Przemienia Pańskiego przed ołtarzem: 26) Celes=
tów. – W Kaplicy Przemienia Pańskiego od rogu Ewangelii ołtarza S. Stanis=
ława: 27) Maciejowskich. – Przed balustradą ołtarza S. Krzyża: 28) dla
osób znakomitszych. – Przy ołtarzu S. Krzyża od rogu Epistoły: 29) Szta=
metów i Zeidfertów. – W Kaplicy S. Jana Nepom. 30) Barszczów. –
Przed ołtarzem Niepokalanego Poczęcia: 31) Kromerów. 32) Kosińs=
kich i Lucinów. 33) bez nazwiska. – Przed ołtarzem S. Filipa Nere=
usza: 34) Królików i Markiewiczów. – W Kruchcie południowej: 35)
Zeidliców i Pernusów. – Przed ołtarzem S. Katarzyny: 36) Borzęckich.
– W Kaplicy S. Walentego: 37) Leśniowolskich i Oborskich. – W Kaplicy
S. Łazarza: 38) Zbylitowskich i Derjakubowiczów. – Przed ołtarzem S.
Karola Boromeusza: 39) Mieszczan znaczniejszych. – Wychodząc z Kap=
licy S. Łazarza przy ławkach: 40) bez nazwiska – Przed kaplicą Matki
Boskiej Częstochowskiej mają być 2 groby. 41) Madternich, na kościół wy=
chodzący. 42) Bemów i Szastrów, pod kaplicą. – W Kaplicy S. Antoniego: 43) Sto=
wikowskich i Dzianottych – W kruchcie wielkiej wychodząc z Kościoła: 44) Szru=
binów i Bemów (po lewej stronie). 45) Jarynów (po prawej stronie).

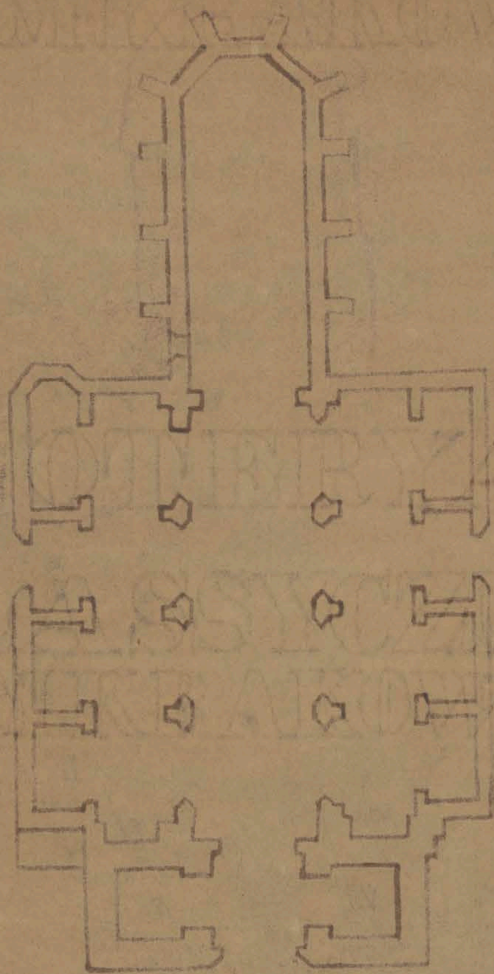
6) na zewnątrz: Przy drzwiach bocznych naprzeciw Zakrystji: 46) Schnei=
derów (Schilderów) – Obok tychże drzwi w niższy: 47) Postoleckich (Pestaloci)
i Lukiniów. – Obok tychże drzwi w nyży drugiej: 48) Pankracych,
Tyxów, Pluańskich. – W nyży trzeciej od rogu Epistoły Wielkiego
ołtarza: 49) Zeidlców, Międzyńskich. – Na rogu Kaplicy Bone=
rowskiej: 50) Rapów (zagubiony dziś) – Przy kruchcie od ulicy Flo=
ryańskiej: 51) bez nazwiska (zagubiony dziś) – Przy Kaplicy Prze=
mienienia Pańskiego: 52) Szadowiców, Toryanich (zagubiony dziś)
– W tyle Skarbca: 53) Nagotów. 54) Gajerów ~~W tyle Wielk~~
(zagubione dziś) – W tyle Wielkiego ołtarza: 55) Laskiewiczów
(zagubiony dziś) – Przed Kaplicą Imienia Jezus przy Kościele S.
Barbary: 56) Lazurkiewiczów (dziś zagubiony). – W miejscu gdzie
Kaplica Matki Boskiej Bolesnej w Kościele S. Barbary: 57) bez
nazwiska (dziś zagubiony). – Idąc na chór do Kościoła S. Bar=
bary: 58) Dwa duże groby w których dzieci chowano (zagubione). – Przed drzwia=
mi wielkiemi Kościoła S. Barbary: 59) Srebrnickich, Miklaszews=
kich (dziś zagubiony) – Między Kościołem S. Barbary a Kamieni=
cą xx. Mansyonarzy: 60) Pipanów, Gherardinich i Bellich
(dziś zagubiony) – Przed Wikarye 61) Kornica.

Obraz N. P. Maryi Taskanej na ścianie zewnętrznej Kościoła od ulicy
Floryańskiej trzechłokciowy na płótnie malowany przez Micha=
ła Stachowicza, odnowiony kosztem Czosnowskiego Kupca Krak,
zamykany był drzwiami drewnianemi skrzydlastemi na których
wewnątrz było wyobrażenie owalne S. Jana Nepom. i S. Jana Kan=
tego; – wewnątrz zaś SS. Świętosława i Cesława. (podług Inwen=
tarza urzędowego z r. 1838)

86

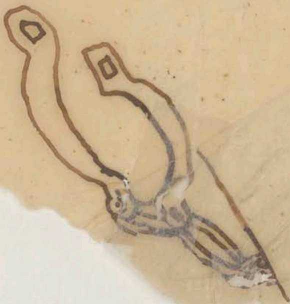
Kościół archiprezbiteryalny N. P. Maryi
w Krakowie.

87

W Kościele P. Maryi na zewnątrz na przeciw S. Barbary.

Kuna w Kościele P. Maryi.

87

W Kościele P. Maryi [illegible]

Figura w Kościele Maryi.

88

<u>Kraków</u> Archipresbyterowie Kościoła P. Maryi

Petrus capellanus S. Mariae in Cracovia et canonicus Crac. 1248. (Kod. małopolski I p. 36)

2. Andreas praepositus 1330 et Joannes archipresbyter 1330.

1. Johannes Grothonis plebanus 1326. 1330

Joannes de Lubsicz viceplebanus 1328.

Bertrandus Bertrandi praepositus + 1367.

Nicolaus de Kurnik 1367–1375 episcopus Posnan.

Licenciatus in iure can. - Judex curiae epsi crac. canonicus crac. 1359–1366

Theodoricus de Damerow 1375–1378 episcopus Tarbatens.

Kelinus de Karzniowice cancellarius ~~[illegible]~~, cantor crac. 1391 (żył 1421)

Paulus rector eccl. S. Mariae 1394

Nicolaus Piniąż ~~Konex~~ z Okrzejska Dzów 1400–1405. 1407.

Adam de Bantkow de stem. Wilczekosy seu Prus 2º archipresbyter, canon. et offic crac. 1413. 1419 + do 1450

Joannes Craker 1444

Georgius Schwartz (Schworcz-Jurga) 1485–1489

Johannes Heideke de Damis notar. civit. Crac.

Nicolaus Lwowek ~~Ort Bancal~~ archipresbyter 1500–1511 + 1514

Nicolaus Walther J. U. Dr 1521–1550.

Thomas (Lrchoka) ~~Pronka~~ Cracoviensis Dr Phil. et Theol. canon. plocen. pultov. sandomir. vratislav. praepositus dibovien secr. S. R. M. + 1563

Albertus ninejski canon. crac. 1564–1583

Jacobus Gorski + 1585

Hieronimus ~~D~~ Powodowski 1586 + 1613.

Hieronimus Alanus ~~Alae~~ Dr. 1613 + 1614 d. 10 Septemb.

Christophorus Trzciński (plebanus S. Stephani 1613) 1615 + 1640 d. 20 Januar. aet. 72.

Justus Słowikowski Dr Jur. et Theol. canon. crac. archidiac. zavichoft. secr. S. R. M. + 1652.

Nicolaus Słowikowski 1662

Georgius Januszowic resignavit 1697 + 1700.

(42)

Franciscus Dominicus Lochman 1700+1738 (post)
~~Martinus Węgrzynowicz + 1917~~
Hiacinthus Aug. Lopacki Med. et Theol. D. 1723+1761
Leonardus Kietczewski + 1795.
Carolus Lochman + 1803.
Joannes Franciscus Hofmann 1805 – 1809
Vincentius Josephus Lancucki + 1841
Ludovicus Hasselquist + 1846.
Franciscus Xaver. Stachowski + 1850.

89

Liber mortuorum ecclesiae S. Mariae in Cracovia ~~[illegible]~~ 1437. — Statuta domus Altaristarum Ecclesiae S. Mariae in Crac. retro Macella Carnificum in aue vite a. d. 1437 — Continuatio Libri mortuorum Altaristarum ecclesiae S. Mariae ab a. 1982 — 1671. Mscpt. ~~[illegible]~~ papier. in fol.
K. 9 (rejestru do Statutów) K. 32 (Liber mortuorum) K. 19 (Statuta) K. 11 (Continuatio Libri mortuorum)

A. 1632 d. 1 Martii obiit r. Stanislaus Przezdziecki plebanus Gdovien.
(odzież wszelka)
" 1431 d. IV Idus Martii obiit d. Petrus Grotki.
" 1409 d. XIV Kalend. martii ob. d. Romanus Nicolaus.
" 1474 d. X Kal. Martii ob. ven. Mr. Michael de Krosna Decret. Dr.
" 1407 d. II Kal. Martii ob. Klaus Kesinger feria 4a
" 1477 d. 1 Aprilis rev. Sbigneus S. Priscae presb. Cardin. episc. Crac mortuus anno vitae suae 66, Cardinalatus anno 16, pontificatus 32.
" 1516 d. VIII Idus Aprilis ob. Joannes Sommerfelt (altarista) confrater legavit pro necessitate domus 2 ampulas argenteas inauratas.
" 1484 d. VI Idus Apr. d. 8 April. ob. Joannes Andreae alias Czeyskendorf confrater
" 1475 d. ult. April. ob. hon. d. Gregorius plebanus de Czeskowicze confr.
" 1454 d. 8 Idus Maii ob. Petrus Kaldherberg — dies Canonizationis S. Stanislai ep.
" 1471 d. IX Kal. Maji feria 6a ante Urbani — ob. rev. d. Johannes Luthkonis de Przeszyce Utr. Jur. Dr. Episc. Crac.
" 1460 d. IV Kal. Maji ob. d. Nicolaus de Glywicz frater (sacerdos)
" 1434 d. III. Kal. Maji in die S. Petronellae Virg. fer. 2a. ob. Wladislaus rex Poloniae, amator et tutor cleri
" 1407 d. 1 Junii ob. Caspar Krugel

A.D. 1443 d. 4 Nonas ob. Johannes Zebenwirt consul.

" 1443 Nonas Junii in die Bonifacii terrae motus magnus in Cracovia.

" 1459 d. VIII Kal. Junii ob. Johannes Teszner consul.

" 1637 d. IV Idus Julii ob. rev. Martinus Wolbram plebanus in Dzierzgena, confrater, senior domus

" 1399 d. XVI Kal Julii ob. Hedvigis regina.

" 1651 d. 14 Aug. ob. Petrus Sasin J. Utr. Dr. confrater.

" 1459 d. V. Kal. Aug. ob. Mgr. Stephanus Leypniger frater

" 1407 d. II Non. Sept. ob. Andreas Wizing pater.

" 1461 d. 21 Sept. in die S. Mathiae Ap. ob. Zophia regina Polon.

" 1460 d. 22 Sept. ob. Thomas episcopus Crac. Decr. Dr. et Theol. professor

" — d. V Kal. Sept. (Octobris właściwie) Translatio S. Stanislai, Cosmae et Damiani Martyrum.

" — d. XIII Kal. Octobr. [Novembr. właściwie). Translatio S. Adalberti episc.

" 1447 d. V Idus Decembr. ob. Johannes Croker altarista.

" 1429 d. XIII Kal. Decembr. (właśc. Januarii) ob. Mgr. Nicolaus Goltberg praedicator ecclesiae S. Mariae.

" 1513 in octava S. Stephani Mgr. Johannes Graudenz obiit.

" 1519 in crastino S. Valentini ob. Andreas de Cracovia alias Wazygarneg frater domus.

(sic) " 1526 ~~[illegible]~~ ob. Joannes Sommerfelt frater et benefactor domus

" 1580 sub factoratu Simonis Wolski Bylina Sandecensis Canonici Karbimir. plebani in Bieżanow muratae sunt testudines cum cameris in domo Altaristarum.

/: Dom dla Altarzystów nabył altarzysta Jakob Zilber i dla powiększenia dokupił domek leżący koło Nowej Bramy od Mikołaja Beliczer r. 1398 – jest tu akt radziecki potwierdzający kupno domu: / primi rectores domus: Johannes Schönthore et Jacobus Zilbir altaristae

Reinholdus canonicus et plebanus ecclesiae Cracoviensis S. Mariae V. villam Bronowice ejusdem ecclesiae Detmaro de Ketscher civi Cracoviensi jure teutonico locandam confert.

In Bythom, anno 1294, die 9 mensis Maji.

In nomine domini, Amen. Rei geste noticia in posteros propagatur nullius oblivionis caligine aut calumpnie scrupulo prepedita, dum scripto testium et scripti testimonio perhenne recepe=rit munimen. Proinde ego Raynoldus Craco=viensis canonicus et plebanus sive rector ecclesie Sancte Marie Virginis de civitate Cracoviensi volens per ipsius reditus ampliatos ecclesie condicionem facere meliorem, Brunovij=cze villam eiusdem ecclesie do et confero viro provido ac discreto domino Dethmaro dicto de Kethser civi Cracoviensi et filio suo Cristanno et titulo perpetue locacionis trado Jure Theuto=

nico Meydeburgensi locandam et ibidem mansis et laneis iure franconico metatis et limitatis ponendi incolas cujuslibet lingvagii, sub eodem iure, sive eciam nacionis; et ut hoc comodius et melius possint facere, eos facio, constituo et ordino ibidem Sculteto perpetuos sub hac forma: Quod primo anno de dictis laneis non solvant decimam neque censum; In secundo autem anno solvant pro decima de quolibet manso maldratam, scilicet quatuor mensuras tritici, quatuor siliginis et quatuor avene absque censu; In tercio vero et deinceps in perpetuum omnibus annis censum octo scottorum argenti tunc currentis in terra sive denariatum fuerit, sive fusum et maldratam dictarum annonarum sive granorum de quolibet manso plene et integre secundum consvetudinem Theutonicam mihi et meis successoribus solvere tenebuntur, Excepto duntaxat sexto manso quolibet sculteis sive scultecie semper libero et exempto secundum Jus Theutunicum pertinente: Volo etenim ut idem omnes mansi sculteTorum secundum consvetudinem Theutonicam sint liberi perpetuo et exempti. De terra autem inculta videlicet eiusdem

ville territorii de virgultis quinque annorum eis concedo libertatem, ut ibidem laneos extirpent et extollant sive mansos, de quibus iidem quinque annis evolutis maldratas cum censu similiter exsolvent sicuti de predictis, salvo semper sexto manso scultetorum in solita libertate. Preterea do et conferro de iudicato ipsis semper tercium denarium, duobus pro meo ecclesie dominio reservatis. Item eciam prata, tabernas et molendina quotcunque edificare poterint in aqua Rudaua eisdem scultetis libere tenenda et possidenda do et conferro perpetua potestate. Hec itaque universa et singula do confero et facio de benivolo favore grato consensu pariter et assensu et unanimi voluntate venerabilis in Christo patris ac domini Procopii Dei gratia Cracoviensis episcopi nec non totius Capituli Cracoviensis dictis scultetis et omnibus ipsorum haeredibus ac posteris ad habendum, tenendum, possidendum donandum permutandum vendendum et quomodolibet alienandum, salvis pro dicta ecclesia maldratis censu et iudicato superius dictis et omni iure et consvetudine que ex ipso iure Theutonico meo et meae ecclesiae dominio in perpetuum pertinent et poterunt pertinere. In horum itaque omnium evidenciam cerciorem et evidens

testimonium presentes conscriptas dictis scul=
tetis tradidi munimine sigillorum tam predic=
torum domini Episcopi et Capituli quam mei
dependencium roboratas. Datum et actum in
Butom Anno domini Millesimo ducentesi=
mo nonagesimo quarto, Indictione septima
in crastino Sancti Stanislaij episcopi et
martiris, Concurente quarto, Praesentibus hijs
domino Petro Custode Cracouiensi, domino
Jaroscio preposito Scarbimiriensi, domino
Bertoldo vicario Sancte Marie in Cracovia,
domino Jescone aduocato Cracouiensi et aliis
quampluribus viris honorabilibus et fide
dignis etc. ~~[illegible]~~

(Ex transsumpto chartaceo sae=
culi XV.)

1480 d. 6 Decembr. Cracoviae. – Joannes de Giemielno praebendarius S. Joannis in Cracovia et Gregorius quondam advocatus in Myslenice domum lapideam propriis sumptibus exstructam in area deserta praebendae S. Joannis ex opposito dictae ecclesiae ad parochiam S. Mariae pertinentis, partim in area ipsius ecclesiae partim per Consules Cracov. assignata murata donant pro mansionariis praesbiteris altaristis seu lectoribus Missarum ecclesiae S. Mariae Cracov. cui domo pro lignis et pro instauratione assignant censum annuum reemptionalem 3 marc. apud Fraternitatem Artis Sartoreae Crac. emptum pro 100 flor. cum consensu d. Gregorii Szwort decani Sandomir. archipresbyteri S. Mariae Crac. – et in provisores dictae domus constituunt praefatam Fraternitatem Sartorum Cracov. – Erectionem hanc confirmat Joannes de Rzeszow episcopus cracov. Cracoviae in loco capitulari d. 7. Februar. 1481. (Lib. Transactionum perpetuarum Magistratus Cracov. Tom V pag. 125–131. Nr. 97.) (Lib. Arch. 107)

1530 fer. 6a ante f. S. Thomae Apost. Consules Cracov. mansionariis novae fundationis in ecclesia parochiali S. Mariae in circulo censum annuum 30 marc. pol. inscribunt super Pensa utraque una: in qua plumbum, cuprum et alia metalla ponderantur simul cum conflatorio seu officina in qua aurum et argentum conflari et probari est solitum; alia vero in qua communes merces ponderantur simul cum domo pellificum et cellario ibidem et hoc pro receptis 1200 flor. hung. in auro a venerab. Michaele de Lublin Decretorum Dre Anno 1509 pro fundanda mansionaria praefata donatis. (Lib. Trans. perpet. M. Crac. Tom V. pag. 156 Nr. 120 – Lib Arch. 107)

1548 fer. 3a post f. S. Simonis et Judae Apost. Piotrkovia in Conventione generali. – Sigismundus Augustus Rex Pol. quia nob. Brictius Wezyk notarius cancellariae nostrae, renunciasset donationi nostrae lapideae qualis Cracoviae in platea hospitalis (penes domum Alberti Crayna Med. Doct. et consul. crac.) a contubernio Sartorum hactenus possessae atque jure caduco ad nos devolutae, eidem Brictio per nos a. 1548 fer. 2a ante f. S. Laurentii collatae – ideo nos eandem lapideam post ignis voraginem a. 1528 per Contubernium Sartorum reaedificatam, iterum Contubernio Sartorum Cracov. donamus. (Lib. Transact. perpet. M. Crac. Tom V p. 455 Nr. 386. – Lib Arch. 107)

A. 1801 Kamienica ta w ulicy Szpitalnej Nr. 567 i 568 należała do Cechu Krawieckiego.

1440 am ersten Freitage vor Sinte Jorgentag. – Wir Johan Briger, Johann Syndram, Mathias Pokeler, Heinrich Weissenburg, Paul Hoze, Herman Cranz, Thomas Stelczer, Johannes Pitczin, Mathias Paschke, Peter Bogner und Johan Goltschmed Scheppen bekennen das vor unserm gehegten Ding da Johannes Ederer unser Vogt sass – herr Peter Graser seine halbe Mark jährlichen Erdczins of dem Garten der Kinder eczwen Niklas Byalken, „der do gewacht hat off dem Torme unser Liben Frawen Kirche" gelegen bei der Santmole, offgegeben hat den obgenanten Johann Briger und Johann Syndram in dem namen der Bruderschaft zu Unser Liben Frawen allhi am Ringe, dass man damete lohnen soll den Schülern die man offnehmen wirt zu Merrungen des Gesangs unser Liben Frawenmesse. (Lib. Transact. perpet. Magistr. Crac. Tom V p. 155 Nr. 119 – Lib. Arch. 107.)

1494 d. 3 Decembris, in Izlza castro nostro. – Fridericus tit. S. Luciae in Septem Soliis Presbyter Cardinalis archiep. gnesn. episcopus cracov. ad petitionem honorabilis Stanislai presbyteri de Piotrkow vicesacristiani ecclesiae parochialis S. Mariae crac. erigit et approbat fundationem novi altaris secundi ministerii sub titulo Praesentationis B. Virg. Mariae et S. Joannis Bapt. in Capella Giehanowa alias Sebastianowa, per Hedvigim Sebastianowa viduam filiam ol. Cunczae consulis cracov. quae censum annuum 20 flor. hung. super macellis carnificum cracov. pro 300 flor. aur. hungar. et 100 flor. mediorum grossor. polon. apud Joannem Albertum Regem Polon. emptum huic altari inscripsit, et sequentes res ad illud altare donavit: Missale pergameneum cum fibulis argenteis, Calicem deauratum argenteum, Ampulas argenteas deauratas, Crucem argenteam deauratam, Palam alias Schirzynka auro intextam, Casulam de axamento rubeo auro intextam cum cruce margaritis reformata et humerali margaritis reformato, Casulam griseam de axamento auro intextam et aliam viridem auro intextam cum cruce subtili labore laborata, Casulam albam de Adamascho cum cruce auro intexta, Casulam rubeam de Axamento simplici cum cruce, Antepedium altaris de axamento viridi cum auro intexto et aliud de Camcha auro intexta et tertium de alba Camcha auro intexta.

Kaplica Zbylitowskich (Fogelwedrów) w Kościele archipresb. N. P. Marii

Censum praedictum in transsumpto privilegiorum subsequentium expressum 20 flor. et 4 marcar. cum 16 grossis incorporat Altaristae hujus novi altaris. Qui altarista singulis septimanis debet legere 3 missas pro dotatoribus videlicet pro salute animae ol. Georgii Sworcz plebani ad S. Mariam in circulo Cracov. Hedvigis filiae olim Cunczae consulis crac. relictae ol. Sebastiani mercatoris cracov. Stanisslai de Piotrkow vice sacristiani ad S. Mariam et Petri de Popowicze olim campanatoris ecclesiae S. Mariae - item Vigilias novem lectionum singulis Quatuor temporibus. In summis vero festivitatibus Anni altarista liber erit a lectura missarum dictarum, imposita tamen collecta pro benefactoribus. Ad munus altaristae hujusmodi praesentandus est semper Vice sacristianus ecclesiae; jus patronatus vero et praesentatio ipsa pertinebit ad Hedvigim filiam ol. Cunczae consulis, relictam ol. Sebastiani, ejusque posteros. In munus altaristae investimus dictum Stanisslaum de Piotrkow vicesacristianum. Cum transsumpto sequentium privilegiorum:

(przepisane) a) A. 1441 fer. 2a Rogationum, Budae. - Vladislaus Rex Poloniae et Hungariae famoso Cuncza consuli crac. pro summa 1800 marc. lat. gros. prag. per 48 gros. in pellibus sabellinis, mardurinis, migalinis (Grischelmürich) et aliis levata inscribit censum 2 marcar. lat. gros. et 1 minutae pecuniae septimanatim in zuppis velic. et bochnens. quorum tunc zupparius erat Nicolaus Serafin de Bernalt gladifer. Crac.

b) A. 1460 fer. 5a post f. Exaltat. S. Crucis - Casimirus rex Pol. transsumendo privilegium Vladislai regis A. 1441 Budae. fer. 2a Rogationum (: vide a) :) quia post mortem praenominati

Cunza filia ejusdem honesta Hedvigis consors Sebastiani mercatoris Cracoviensis quartam partem summae praedictae et census pro altari S. Catharinae in ecclesia S. Mariae in Circulo Cracov. per praefatum Kunza vigore testamenti legatam exdividere petiit; ideo nos summam 412 marc. cum media de pecunia capitali et 21 lat. gros. communis monetae, i fertonem praeter summam 37½ marc. pecuniae principalis et 3 gros. lat. prag. census septimanalis in zuppis vielic. et bochnen. assignamus. Praesent. Joanne Cracov. Vincentio et Posnan. episcopis, Joanne de Thanczin Cracov. Kmita de Visnicze lublin castellanis, Joanne de Rythwiany mareschalco, Jacobo de Dambno thesaurario Regni Pol. capit. cracov. Relatio Alberti de Zichlin Reg. Pol. Vicecancel.

c) A. 1494 fer. 2a post f. S. Jacobi Apost. Cracoviae — Joannes Albertus rex Polon. honorabili Stanislao vicesacristiano ecclesiae S. Mariae in Cracov. et aliis futuris vicesacristianis pro summa 300 flor. hung. aur. et 100 flor. medior. gros. (quemlibet florenum per ½ marcam computando) inscribit censum annuum reemptionalem 20 flor. sumendum ex censu regali ex carnificibus Cracoviensibus; cujus census solutionem gen. Martino Borzymowski procuratori generali Cracov. injungit. — Relatio Gregorii de Ludbrancz Reg. Pol. Vicecancel. (Oblat in Libr. Transactionum perpetuarum Civitatis Cracov. V Anni 1801. Tom. 107 pag. 101–111 Nr. 85)

1572 Cracoviae in conventu S. Spiritus. – Mathaeus Regiomontanus Magister et praepositus hospitalis et conventus Ordinis S. Spiritus generalis in Polonia, rector parochialis ecclesiae S. Crucis Cracov. cum toto conventu (Antecessore Praepositi, Praedicatore, Sacristiano, Hospitalario, Clavigero, Decimatore, Cantore, Organario, Confessario et aliis 2) significat: quia venerab. Jacobus a Rokicie sacristianus ecclesiae B. Mariae [symbol] parochialis Cracov. Librum Officiorum Divinorum vulgo Graduale appellatum Ecclesiae S. Spiritus Cracov. donavit: ideo pro hujusmodi benevolentia concessimus ipsi aream desertam in aprico nostri fundi campo extra civitatem Clepardiensem prope Patibulum sitam in longitudine 240½ ulnarum, in latitudine 240½ ulnar. pro aedificandis 2 domibus cum hortis, quarum domorum unam idem Jacobus a Rokicie destinat pro mensa communi Senioris cum sacerdotibus tam altaristis quam gratialistis S. Joannis Cracov. alteram vero pro victu communis mensae Sacristiani B. Mariae V. cum 3 aedituis sive campanistis et 2 juvantibus Ecclesiae B. Mariae V. Post decessum fundatoris successores ejus debent 1 flor. pol. census annui conventui S. Spiritus solvere atque

qualibet feria 2a unam missam pro fundatori:
bus ad altare S. Mariae Magdalenae in Ecle:
sia B. Mariae V. proximum ac vicinum altari
quod Hortus Domini apellatur decantare
et in quolibet quartali anni feria 4a vigilias
mortuorum decantare. In domibus vero istis
proconsul et consules nullum jus gubernandi
habebunt ut in aliis videlicet in fundo villae
Bendzichow, Blonie etc ad Conventum S. Spi:
ritus pertinentibus. — Fundationem hanc
approbavit Petrus Myszkowski episc. crac.
d. 25 Augusti 1589. — Thomas Oborski episcopus
laodicensis Administrator episcopat. crac. d.
14 Maji 1642 approbat hanc fundationem
et hortulanias ibidem noviter extructas, ex
quibus a singula census terragii annuus 10 flp.
solvitur Altaristis B. Mariae V. (Libr transact.
perpet. civit. Crac. Anni 1801. Tom. 107
pag. 87 Nr. 89.)
1589 d. 10 Septembr. Cracoviae. — Petrus Myszkowski
episc. crac. approbat fundationem quam fecit
Jacobus a Rokicie Sacristianus B. Mariae qui
pro sacerdotibus templi S. Joannis Cracov. 100
flp. donavit, quae A. 1587 postridie S. Michaelis
super instita pistorea Stanislai Łatka pistoris
crac. pro censu annuo reemptionali 5 flp. lo:
cata sunt. (Ibid. Tom. 107 pag. 91 Nr. 80)

1582 d. 4 Maja Burmistrz i rajce miasta Krakowa opisują zły stan gościńców i bruków w Krakowie których kilka lat nie poprawiano: jakoto w Grodzkiej ulicy aż za bramę grodzką ku mostku – u bramy podzamkowej – za Wislną bramą za mostkiem który jest nad Rudawką – w ulicy Szewczej aż do bramy i podle muru ku Szczepańskiej ulicy. – Za bramą Szewczą kędy idzie gościniec ku Oświecimiu, na Garncarskiej ulicy aż do samego Błonia. – Zła Krupnikach przeciw Prusowi kędy dom murować poczęto ścieśniono drogę, że trudno i prostym wozem wyjechać. – Na Garbarskiej Ulicy – zła wale od Szewczej Bramy do Kamiennego młyna – W ulicy Sławkowskiej, za bramą Sławkowską, w długiej ulicy aż do mostku który jest za Kościołem S. Walentego, na gościńcu wielkim ku Szląsku. – Za mostkiem gościńce które idą do Olkusza, do Zabierzowa, do Skały, bardzo złe. – Zła Krowiej ulicy do rynku Kleparskiego. – Przed bramą Floryańską ku Strzelnicy – Od Kościoła S. Floriana ku Prądnikowi droga zła. – W ulicy Floryańskiej od rynku do Bramy i w poprzecznicy ku Szpitalnej ulicy. – Za Bramą Floryańską gościniec który idzie od Strzelnicy ku Kamiennej Karczmie są 3 mosty – W ulicy Mikołajskiej i za bramą aż za Kościół S. Mikołaja w pole ku folwarkowi Morsztynowskiemu. – U Dąbia cegielnie miejskie popsute. – W Siennej Ulicy i za Nową Bramą od Stajen miejskich do Młyna

Kuthlowskiego i na Wale wszędy złe gościńce. — Ruiny: Za Nową bramą za pierwszą wieżą ku Grodkowi mur się wali. Od nowej Bramy mur wielki ku Bramie grodzkiej, w nim i około Kościoła S. Trojcy naczyniono wiele futryn i dziur w murze, mury porysowane. — Od dworu p. Bazego ku Wiślnej bramie mur się psuje. — Od Wiślnej Bramy do Furtki i Bramy Szewczej mur dobry — Od Szewczej bramy ku Rurmuzowi mur niedobry, Rurmus bardzo obleciały i dach zły — Od Rudawy kamienie pospadały na ziemię i do Rudawy i zasklepienie bardzo się psuje a do baszty bydło chodzi bo niema opatrzenia. — Złej strony miasta na wielkim murze w bramach schody złe i futryny i więze się psują; ganki we wszystkich bramach i prawie około wszystkich murów poginęły, bo cieczę iż dachy niedobre i dachówki powylatywały

(Libr. inscript. terrestr. castr. cracov. Tom 49 Anni 1583 pag. 328–330.)

Kościół P. Marji
Ugoda między proboszczem a rajcami

1598 d. 5 Februarii – Coram illustriss. Georgio Cardinali Radziwiłł episcopo Cracov. spectab. Gaspar Gutteter et Gaspar Okurowski Mixta Consules Cracov. nomine totius Senatus civitatis, productis literis erectionis ecclesiae B. Mariae V. Ivonis episcopi Cracov. per olim Petrum episc. Crac. innovatis, item Decreto Sigismundi I regis quoad collationes et electiones ministrorum de anno 1532, item Decreto Sigismundi I ratione custodiae thesauri ejusdem ecclesiae de anno 1524, statuunt cum rev. Hieronymo Powodowski Archipresbytero ecclesiae B. Mariae V. in circulo Crac. sequentem concordiam et ordinationem: Consules debent erectionum literas et alias quasvis proventuum et reddituum ecclesiae B. Mariae in libris duos scribi facere, unum in praetorio retineant, alium ecclesiae B. Mariae tradant; similiter habeant duo Inventaria redituum ac suppellectilis ecclesiasticae, unum pro ecclesia aliud pro praetorio; – Consules qui ab immemorabili tempore in possessione juris praesentandi et eligendi Praedicatorum, Sacristae, Vicesacristae, Organarii, Rectoris scholae et Cantoris fuerunt, conserventur circa jus suum, sed praesentent cum scitu et Consilio Archipresbyteri; qui electi jurisdictioni et regimini Archipresbyteri subesse debebunt; Consules eligent provisores seu vitricos ecclesiae cum scitu Archipresbyteri, qui habeant duplicia regestra perceptorum et expensarum, quarum unum pro Archipresbytero, expensas quoque extraordinarias nonnisi cum scitu Archipresbyteri faciant et de iis singulis annis Consulibus in praesentia Archipresbyteri rationem reddant; Collectam ecclesiae quae diebus dominicis ac festivis fiunt, pro usu ecclesiae convertent, exceptis in 5 festis Anni: Paschatis, Pentecostes, Assumptionis Mariae, Nati-

vitatis Domini et Dedicationis ecclesiae, in quibus collecta Praedicatori juxta antiquam consvetudinem cedere debet; – dispositio scamnorum foeminarum in ecclesia penes Archipresbyterum et provisores ecclesiae maneat. –

1598 die 10 Julii, in monasterio Staniątecensi. — Georgius tit. S. Sixti S. R. E. Presbyter Cardinalis, Radziwił nuncupatus perpetuus Administrator Episcopatus Cracovien. et Ducatus Severien., Dux Olycae et Nieswież, significat quod gener. Martinus Dobroszewski Burgrabius arcis Crac. summam principalem 2000 flp. cum censu annuo reemptionali 120 flp. super villa sua Zielenice in palatinatu Cracov. inscripsit[1], pro fundandis 6 psalteristis ad decantandum continue, cessantibus aliis divinis officiis Psalterium Davidicum in ecclesia parochiali B. Mariae V. in circulo Cracov. ita ut quilibet psalterista annuatim 20 flp. percipiat. Quam fundationem idem Cardinalis approbat cum hac conditione quatenus iidem psalteristae actu presbyteri aut in sacerdotii maioribus ordinibus constituti existentes, superpiliciati cessantibus officiis divinis, cantatum Psalterium in nocte et die ante Liborium in eadem ecclesia decantent item per ordinem feria 6a qualibet, missam lectam et qualibet feria 4ta missam cantatam ad altare sub Liborio situm expleant (cum transsumpto 2 inscriptionum). Praesent. Joanne Baptista, Dominico de Peregrinis Bononiense Capellanis, Hermolao marschalco, Zarotha de Zarothis Medic. Doctore, Samuele Cerasino, Joanne Trepka, Joanne Graiowski, Sebestiano Lubomierski, Nicolao Oborski; caeterisque curiae nostrae familiaribus.

Fundacya Psalterystów w Kość. P. Maryi.

1) 1591 d. 26 Augusti Cracoviae. — Sigismundus III Rex Polon. significat, quod coram Actis Cancellariae regalis gen. Martinus Liszyk Dobroszowski burgrabius arcis Cracov. summam 2000 flp.

cum censu annuo reemptionali 120 flp. super omnibus bonis suis inscripsit pro fundandis 7 Psalteristis in ecclesia parochiali B. Mariae V. Crac., qui more aliarum ecclesiarum die nocteque Psalterium ante Ciborium in eadem ecclesia decantent. Praesent. Hieronymo Powodowski canon. gnesnen. posnan. cracov. Archipresbyter et Parochus ecclesiae B. Mariae Virg. Crac. et Nicolaus Dobrocieski Dr Theol. Concionator ejusdem ecclesiae.

2) 1596 d. 16 Novembris, Cracoviae. – Sigismundus III rex significat, quod gen. Martinus Dobroszowski burgrabius arcis Crac. summam capitalem 2000 flp. cum censu annuo 120 flp. pro fundandis [illegible] Psalteristis in ecclesia B. Mariae V. Crac. super villam suam Zielenice in palatinatu Cracov. per se non ita pridem acquisitam, transportavit.

1643 d. 3 Decembr. in Drohiczyn. – Procopius in Kłoczew Leśnowolski capit. branscens. nemonoviensis nec non Anna de Leśnowola consors Laurentii Bogusłworow-ski vexilliferi calis. frater ac nepos ol. Martini Leśnowolski capit. drohicinens. nuper defuncti volentes intentionem piam ejusdem defuncti ad effectum deducere Capellae Leśnowolscianae in ecclesia paroch. B. Mariae V. in circulo Cracov. in qua ol. Martinus de Obory Leśniowolski palat. podlachiae pater et ejus parentes siti sunt pro sustentatione sacerdotum [illegible] 804 flp. census annui super bonis haereditariis: Gieraltowice, Witkowice, Przybradz et Swinia Poremba in palat. crac. inscribit (quae bona ad praesens Catharina de Brzin 1° voti ol. Pauli Leśniowolski capit. zator. 2° voti Christophori Komorowski capit. osviecim. consors advitaliter possidet) (ma się czynsz począć od jéj śmierci). Sacerdotes debent esse 6 qui singulis septimanis quolibet die missam votivam in capella Leśniowolsciana et Litanias in Capella B. Mariae V. Lauretanae post vesperas decantare debent (Oblat. ad acta castr. crac. fer. 5a post fest. S. Martini pontif. 1646 Libr. Relat. Tom. 72)

Fundacya Kaplicy Leśniowolskich

1746 fer. 6a post fest. S. Petri in Vinculis, Cracoviae coram actis castr. oblatum est sequens documentum:

1746 fer. 4a post festa Paschae in actis castrens. varsav. – Theresia de Rostworowskie (ol. Hiacynthi de Rostworowo Rostworowski vexilliferi livensis et Sophiae de Dmigrod Stadnicka conjugum filia) consors 1i voti ol. Stanislai Godlewski capit. nurensis 2i voti cum ol. Josepho Załuski capit. ravens. divortiata uti nepotissa ol. Annae Lesniowolska (ol. Martini Lesniowolski filiae) consortis ol. Laurentii Rostwororowski vexilliferi caliss. – pronepotissa vero ol. Procopii in Kłoczewo Lesnowolski castelani et post palatini Podlachiae capitanei nemoiecensis. facit sequentem Inscriptionem Capellae Lesnowolscianae in ecclesia B. Mariae V. in circulo cracov. ante annum 1593 ordinatae sedexpost oblivioni deditae, jam vero per Procopium Lesnowolski palat. podlach. et Annam Lesnowolska ol. Laurentii Rostwororowski vexill.feri caliss. consortem de novo coram actis tribunal. lublin sabbato ipso die S. Margarethae 1647 dotata censu in bonis Sendowice (distr. stęzyc. palat. sandom.) magn. Lesnowolskiego et in bonis Gutanow (distr. lublin) magn. Rostworowskich inscripto sedexpost per Annam de Lesnowolskie Rostworowska revocato et invalidato – ideo eadem Teresia de Rostworowskie Załuska innovat hanc erectionem capellae Lesnowolscianae inscribendo super bonis suis Osuchowo in palat. ravens. summam 14000 flp. cum censu annuo reemptionali 980 flp. pro sustentatione 5 sacerdotum qui qualibet septimana ~~[illegible]~~ quotidie ~~[illegible]~~ missas in eadem capella legere debent

(Oblat. in act. castr. crac. Libr. Rel. 1746 Tom. 175 pag. 621. No 181)

Reformacio fraternitatis Sancte Marie in circulo Cracovien:
si facta est anno incarnationis Domini 1481 ad Quatuor
tempora Cinerum modo subscripto. (Mscr. in 4o. kart pergam.
Co roku będą obierani seniorowie który mają zdawać rachunki.
Każdy kto chce należeć do Bractwa (Bruderschaft czu Unser li:
ben Frawen czu Crokaw am Ringe) ma dać 2 funty wosku
i co kwartał 2 grosze; biedni księża zamiast 2 groszy mają czytać
2 msze: biedni ludzie zaś jako to służący i służące mają dawać
tylko 1 funt wosku i co kwartał 1 grosz. — Co sobotę ~~...~~ odpra:
wi bractwo 1 mszę śpiewaną w chorze w kościele P. Maryi; przy
której 7 studentów z 1 sygnatorem mają śpiewać, a bractwo
ma być na mszy — Z wosku uzbieranego mają się palić 12 świec
w koronie (crone) który z posągiem (bilde) N. P. Maryi wisi
koło krzcielnicy (Tauffsteyne), 12 świec w chorze i 2 wachle
(fackeln) czasami przed wielkim ołtarzem. — Wszyscy mają
iść na pogrzeb zmarłego brata i żałomszę. — Bractwo ma na
każdego zmarłego trumnę (Bore) położyć najlepszy lejtuch
(Spolium) i za niego kazać odśpiewać wilią i żałomszę. —
Na pogrzeb dziecięcia lub sługi którego z członków bractwa
ma być pożyczony pośledniejszy lejtuch czyli całun i brackie
świece. — Biednemu bratu może bractwo dać tajną jałmużnę
nie wymieniając osoby w rachunkach — Codziennie na chórze
w kaplicy brackiej gdy się śpiewa Rorate ma się palić 7
świec przez cały Adwent. — Przez cały adwent i post ma się
na koronie z posągiem P. Maryi przy chrzcielnicy palić 12 świec
gdy śpiewają Salve regina. — R. 1544 dodano iż schadzka ogólna co
roku w niedzielę Reminiscere ma się odbywać, gdzie z pozostałych pienię:
dzy po 16 złot. osobom biednym brackim mają rozdzielać.

Bractwo to miało osobną kaplicę i osobnego Altarystę (Altarherren)

Anno 1497 Petrus Schalomon consul erat. Stanislaus Morstyn scabinus, Marcus Dynewolff, Paulus Carnifex seniores confratriae ecclesiae S. Mariae in Circulo Cracov. oświadczają iż Bartholomaeus Ruskonis de Cracov. Art. baccal. altarista Hynczonis in ecclesia cathedr. crac. darował Jus patronat ołtarza secundi ministerii cum 10 flor. Bractwu. Erekcja tego to ołtarza ad honorem Omnip. Dei. Virg. Sanct. Mariae et SS. Johannis Baptistae, Antonii heremitae, Thomae, Stanislai nastąpiła 1493; altarysta obowiązany był czytać 3 msze.

= Haus des her Tursen - Haus des Franczke Bang of der Brudergasse - ~~[illegible]~~ Gerten off dem ~~[illegible]~~ Swartczen Dorffe - eyn Crome - eyn Garte bey der Santmolen płaciły czynsze do tego bractwa; prócz tego posiadało bractwo dom własny na ulicy platea spiritus sancti ~~[illegible]~~ na jednej stronie przytykający do domu Marcina Rhegier a z drugiej strony do narożnego domu Hannusa Lang.

Der Bruderschaft Gerete: 3 Leichtucher adir spolien ein neues Samet mit Golde, dy andern 2 seyn alde tucher myt geringem Golde gewyrket. 2 Kazelen mit Golde und i Gruner, i obirgulter Kelch und i Kleinsilberner, i silberne Kreutze, 2 silberne ampullen, 2 Missalia, 2 Gradualia, i Kazula samet swartcz vnd gelb gemengit, i schoner Vorhangk von Samete (vom herrn Hans Gobil) Item hot her gegeben der Bruderschaft eine~~s~~ sameten Casule mit eynem schonen Umeral mit 3 perlenen geschaften bildern - Ulrich Lang eyn seydenhafter geselle hot gegeben czu der bruderschaft 10 gulden.

Bractwo płaciło rocznie: Kantorowi i szkolarzom którzy

ranną mszę śpiewali w sobotę i kopę. Organiście 3 fertony i 4 grosze co kwartał, zakrystianowi 4 grosz, nauczyciełowi szkoły co kwartał 6 gr. od śpiewania wilij – Księdzu co był altarystą ołtarza pani salomei (fraw Salomeen) 6 grzyw. [illegible]. Taż pani Salomea zapisała na ten ołtarz dom na szpitalnej ulicy; wikaremu co ranną mszę śpiewa 6 grzyw. Temu co świece zaświeca co kwartał 1 ferton; kaznodziei (Prediger) co czyta za dusze zmarłe imiona i Grzywnę.

Bractwo ma juspatronat nad ołtarzem S. Alexego pod wieżą (Torme) w kościele P. Marij. Pierwotnie miał ten ołtarz 6 grzywien zapisu później jeden z starszych rajców za 280 zł. kupił czynsz co rocznie 10 grzywien co później na 20 grzywien czynszu widerkaufowego poprawiono.

R. 1484 Kazmierz Krol pol. z żoną Elżbietą i synami Albrechtem, Alexandrem i Fryderykiem wpisawszy się do bractwa dał 200 flor i 3 konwich mit Gulde. Później wpisał tenże Król swego synka Kazmierza z obowiązkiem aby na zawsze śpiewano zań wilie na nieszporach a nazajutrz w czwartek mszę św.

1486 Das Gerethe der Bruderschaft vnser liben frawen Ruthgolder Sammet Kazel – Ein weys Tamaszkin Kazel mit eynem yrhotē creutze of wilchim yn der mittel ist das bylth Marie mit yrem Kynde. Und hoteyn gut humerale mit parlin vnd bilden ausgehefftit of wilchin Zcint bylder Zinte Stenzel, Cristoforus vnd Eustachius mit alle stola vnd [illegible]allin czugerethe wilchin hot gegebin Eustachius Scholcz mitburgir czu Cracow. – Item ein weis Tamasken Kazel mit eyn slechten creucze mit eynem perlen

humerale, dorauf is-t Zinte Ursula, beata Maria Salvator vnd Katherina mit allin czu gerethe. –
Item eyn swarcze sameth Kazel mit eyn gutten crewcze of wilchim crewcze ist radix Jesse aus gehofft dem man zal noczen czu den zelemesse.
Eyne Cammech mit golde Kazel dy frawe Barbara Croske-rynne gegeben hot mit allim czugerethe
Eyn newer guttir obyrgolter Kellich vnden am fusse ist Marie mit yrem Kinde bilt wegit iiij marc swer minus iij schoth welchen Hannus Streycher.... gegebin hot.
Item eyn par ampullin obirgulte dor of ist das gemercke: Her Hannes Clattners, her Hannes Gawrons, Herr Vlrichs Geczenbergers vns Sebastians Fogilwedirs welche ze habin gegebin czu lobe S. Marie..
Eyne Ubirzinke mit golde vnd mit zeyde gehofft hot gegebin dy fraw Przepirczynyn. – Eyne Toffel vnser Frawen bilt dor off ist mit golde. – Eyn gut-ter gulden Sammet Spolium vnd andir alde, vnd eyn Teppich vnder dy Bare.
Dis seyn dy bruder vnsir lyben frawen Bruderschaft czu Crokaw am Ring.: Dominus sacristianus, Her Martinus Can-tor Altarista, her Niclis Genug altarista, George Gortler, Furenschildyne, Sweydniczeryn, Paul Apoteker, – Erasmus Creydler, Hans Graser, Matis Przyaczil, Hans Cromer, Hans Felix, her Ulrich geczeberg, her Hans Gaffran, Niclis Seydehafter, Sebastian Fogilweder, Hans Cletner, her Petir Salomon, Matis Ulman, Janke Swartcz, her Hans Tursy, dy alde Gleywitczeryn, dy alde Seyfridyn, Fredrich Schilling, Hans Nonart, Hans Gobil, Hans Reichil, Micher Fiweger, Lenhart Messingsloer, her Wirsingk, Mertin der

junge Belze, dy fraw Laulberyn, Niclis Bank, Adam Scholcz, Hans Weynreich, Keta Bogeneryn, Jerlachynne, dy Mosanteryn, Hans Seyffrid sneyder, Nicolaus organista, Nickel Vngir, Stenczil Hase, Hans Czymerman, Jurge Goltsmid der Brenner, her Johannes Michalowszky, Ulrich lang Seydenhafter, her Jorge altarista von der Lanczhuth, Agnes Langepeteryn, Hannus von Jomful vlrich Cromer dyn von Norenbergk, Jacub Cromer, Simon des hern Salomonis hausknecht, Barbara Sworcz snegderin, Hedwigis Koszlyn, Herardus Konnegisser, Swanthoslaus pauper, Doctor Nicolaus ad sanctum Nicolaum plebanus, Heinrich hern ~~Jozzin~~ diner

hat uffgenomen dyse bruderschafft

Anno 1484 Kazimirus rex Poloniae, Elizabeth regina, Olbricht, Alexander, Fredrich nati regis Polonie, Johannes episcop. crac. Sigismundus Stosz miles, Bartholomaeus altarista von Byecz ~~Sta~~nislaus Seplar altarista cracov. Jacob Glaser, Wyelky Loreck, Gyrge scheynhan, Statnyczky castellanus premisliensis, Ymbram Salomon, Kazimirus dux, Stanislaus Halyczky magnificus dominus capitaneus leopoliensis, Barbara Potnebyanka, Jacobus Yzdzawy piscator cum uxore . . .

1508 Petrus Salomon et Joannes Boner . . . nobilis Nicolaus Glynszky consul et Jacobus de Wola

1493 feria 6a ~~…~~ ipso die S. Priscae priv. regis Alberti

Kraków

Kościół św. Michała
na Zamku

109

1494 d. 16 Febr. in castro Bodzanciensi. – Fredericus tit. S. Luciae in septem soliis presbyter cardinalis archi: ep. gnesn. et primas episcopus cracov. confirmat ~~fonn~~ erectionem ~~tione~~ mansionariae pro 8 presbyteris in Ecclesia colle: giata sive capella S. Mihaelis in castro cracov. videli: cet 7 mansionariorum et octavi clerici (qui horas diur: (dicaturus) nas et nocturnas sive cursum de B. Maria V. [in cantu expleturi sint, per Elisabetham reginam Poloniae „ge: nitricem nostram" fundatam assignato ~~ep~~ pro dote censu annuo 100 marc. pol. super proventibus ~~ep~~ officii carbariatus alias Karbarstwo zuppae vielicen: sis ultra alium censum (60 marcar.) ad testamentum olim genitoris nostri pertinentium provenientibus, pro 1600 flor. hung. apud Joannem Albertum regem Pol. per eandem regi: nam Elisabeth empto – cum adjecta conditione ut mansionarius et clericus quilibet praeter horas, 3 missas pro regina fundatrice qualibet septimana legat cum vigiliis novem lectionum et Salve regina. Mansionarii debent inter se prae: centorem eligere, qui negligentes punire possit. Jus patro: natus et collatio ad regem pertinebunt. Testes Paulus de Costen plebanus in Dziepotomice, Thomas de Rożnow notarius curiae nostrae; cum sigillo antiquo pensili in filo. – Cum insertione sequentis privilegii regii: – 1492 sabbato ante fest. S. Catherinae. – Joannes Alber: tus rex Poloniae recognoscit quod prius speciali privi: legio, deducens ultimas deliberationes ol. Casimiri regis geni: toris nostri, inscripsit censum annuum 60 ~~[illegible]~~ marc. pol. super officio carbariatus zuppae vielicens. pro capellanis ac presbiteris certis ad sepulchrum regale patris constituen: dis (Król Kazmierz Jagiellończyk umierając mianował exe: kutorami testamentu Fryderyka bisk. krak. Krzesława z Kuro: zwęk kanclerza i ~~w~~ Piotra z Kurozwęk podskarbiego starostę krakow.)

[videlicet Matutinum, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Vesperas et Completorium.

nunc pro 1600 flor. hung. vendit Elisabethi re=
ginae censum annuum 100 marc. super proventi=
bus officii carbaniatus zuppae vielic. pro funden=
dis capellanis in ecclesia collegiata S. Michaelis
in castro cracov.; quem censum per ven. Johan=
nem de Borzymowicze canonicum cracov. zuppa=
rum factorem et zupparium, futurosque zup=
parios exsolvi jubet. Praesent. Joanne de Gora
castelano cracov. Petro de Kurozwank. thesau=
rario et capitaneo generali cracov. Petro Kmita
de Wisnicze capit. Sandec. et Scepus.

(Oblat. in Libr. Relat. castr. crac. Anni
1781 Tom. 212. pag. 55 – 63 No. 26)

Kościoł S. Piotra małego na Piasku przy Goryczh młynach po lewej stronie idąc ku Łobzowu zburzony 1800 · zwał się S. Piotra Apostoła na Garbarach

S. Stefana oddany Jezuitom zburzony 1809

S. Krzyża na Klepażu fund 1390 Cracoviae fer 5a post diem S. Jacobi Apost · Wład. Jagiełło

S. Jerzego i S. Michała zniesione 1803

111

Kościół S. Piotra w Krakowie. 111a

Głowa błog. Stanisława Kostki darował Zygmuntowi III r. 1621 Mutius Vitelleschi Generał Jezuitów, przywiózł ją z Rzymu. Łukasz Grochowski proboszcz katedralny płocki kanonik Krak. r. 1621 – Król Władysław IV za instancyą Piotra Gembickiego bisk. Krak. darował z skarbu tę głowę Jezuitom do Kościoła S. Piotra i Pawła, dla której relikwiarz sprawił Zborowski.

Kraków

Kościół św. Piotra i Pawła

Relikwie w Kościele SS. Piotra i Pawła w Krakowie

Głowę S. Stanisława Kostki r. 1621 Mutius Vitel-
lescus jenerał Jezuitów w Rzymie przesłał w darze
Królowi Zygmuntowi III przez Łukasza Grochowskiego
prałata płockiego, Kanonika Krak. Król Władysław
IV darował (r. 1638) tę głowę do Kościoła i Kollegium S. Piotra
w Krakowie ~~ze biskupstwa Piotra Gębickiego bisk. Krak. (r. 1642)~~
(S. Stanisław Kostka ur 1550 w Grudniu + 15 sierpnia 1568 w Rzymie)
beatyfikowany 1601) Głowa ta w relikwiarzu złotym umiesz-
czoną została w Krakowskim Kościele jezuickim S. Piotra
w kaplicy po prawej stronie wśród relikwij umieszczo-
nych tu d. 22 Maja 1639 przez Erazma Kretkowskiego
archidiakona Krak. – Po ~~[illegible]~~ supressyi Jezuitów i skaso-
waniu Kościoła S. Piotra za pierwszych czasów austryac-
kich, głowa ta S. Stanisława Kostki zmieszana z in-
nemi głowami i kościami pochowaną została na cmen-
tarzu. – Kościół S. Piotra Jezuitów w Krakowie posia-
dał z klejnotów po Męcińskich i Myszkowskich po-
chodzącą złotą monstrancyję misternej roboty, 2¾ łokci
wysoką, kosztem Makowieckiej Kasztelanowej Krak. spra-
wioną r. 1714. W tej monstrancyi (podług inwentarza z r.
1714 było dyamentów 4140, rubinów 1247, ametystów 22,
chryzolitów 5 (jeden jak orzech włoski, inne jak laskowe),
szmaragdów 833, szafirów 2, rubinów in effigie Korony S. ~~[illegible]~~
Pauli 31, pereł 1463; razem 7783; złota na tę monstrancyję

wyszło 2000 dukatów; jubilerowi od roboty dano 6000. Wacław Warszycki: (Imion herbownych Summaryusz. Gdańsk 1782 str. 146 pod Męcińskim) pisze o tej monstrancyi: „Po skassowaniu Jezuitów gdzie „się podziała, niewiedziec, słyszałem jedną Damę „chełpiącą się trzęsidłem albo sztuką dyamentową aktu„alnie na głowie błyszczącą, że miała być z tej mon„strancyi w roku 1775. Lecz druga dama nogę wysta„wiwszy, sprzączkami u trzewików będącemi z tejże „monstrancyi w brylanty kameryzowanemi niemniej „szczyciła się."

Summarium documentorum ecclesiae S. Mathaei in Cracovia.

1440 Liber Beneficiorum ecclesiarum dioecesis Cracov. mentionatur, quod Capella SS. Mathaei et Mathiae Apostolorum ad ecclesiam S. Stephani Cracoviae sita habet censum 14 marc. a summa 250 marc. super villa Dobieslawicze inscripta proveniens pro absolvendis 3 missis septimanatim.

1488 d. 1 Septembr. in Judicio Consistorii generalis Cracov. – Inscriptio census annui 14 marc. pro summa 250 marc. super villa Dobieslawicze altari SS. Mathaei et Mathiae extra coemeterium ecclesiae S. Stephani Cracov. (Oblatum in Actis terrestribus Cracov. 1781 fer. 2a post f. SS. Innocentum 1781)

1527 d. 28 Martii in Judicio Consistorii Cracov. – Concordia et moderatio census 14 marc. in 12 marc. tantum pro summa 250 marc. super villis Dobieslawicze et Drwaczowicze altari S. Mathiae in coemeterio ecclesiae S. Stephani Crac.

1472 d. 24 Febr. in Judicio episcopali Cracov. – Inscriptio census annui 12½ marc. pro summa 350 marc. super villis Zielenice et Wroximowice altari SS. Mathiae et Mathei apost. in caemeterio ecclesiae S. Stephani Crac.

1549 d. 17 Julii in Judicio Curiae episcopalis Cracov. – Approbatio inscriptionis census annui 20 flor. pro summa 400 flor. super villis Zawizyce et Surowki plebano ecclesiae S. Stephani et praebendario S. Mathiae per g. Nicolaum Lubomirski factae.

1556 d. 21 Aprilis, in Judicio Consistorii Cracov. – Approbatio inscriptionis census annui 15 flor. pro summa 300 flor. super lapidea dicta Wolfkich in platea S. Floriani, praebendario S. Mathaei in caemeterio ecclesiae S. Stephani Cracov.

1556 d. 21 April. in judicio consistorii Crac. – Aprobatio inscriptionis census annui 5 flor. pro summa 100 flor. super lapidea Szwayzarska Cracoviae in platea judaica, praebendario S. Mathaei in caemeterio ecclesiae S. Stephani Crac.

1585 d. 14 Junii, in curia episcopali crac. – Translatio praebendae SS. Mathiae et Mathaei Apost. ad ecclesiam S. Stephani Cracov.

1590 d. 12 Junii, in curia episc. crac. – Incorporatio altaris SS. Mathiae et Mathaei praesbiteris in domo Turcia habitantibus ecclesiae B. V. Mariae in circulo crac.

1605 d. ultima Augusti, in judicio curiae episcopal. crac. – Translatio et incorporatio altaris SS. Mathiae et Mathaei Apost. ecclesiae S. Stephani Cracov.

1833 ~~[illegible]~~ Domus novitiorum Patr. Soc. Jes. ad ecclesiam S. Mathiae Cracov. possidet bona Marchocice, Kłoniów, Zielenice, Stempocice, Węcławice et Wolka Węcławska.

Kraków

kościół św. Szczepana

Summarium documentorum ecclesiae parochialis S. Stephani in Cracovia, A. 1785.

1454 d. 15 Maji – Judicium episcopale cracov. censum annuum 1 marc. ex prato in Lobzow inter prata Johannis Theszner et piscinam molendini Olszowi in dotationem ecclesiae S. Stephani inscriptum approbat.

1480 fer. 2a post f. S. Michaelis Arch. in Judiciis terrestr. – nob. Stanislaus et Johannes haeredes de Brzegi fratres 280 flor. aur. super Lysokania prope villam Brzegi in distr. crac. altari SS. Petri et Pauli in ecclesia S. Stephani fundati inscribunt

1452 d. 4 Febr. in Consistor. Crac. – Inscriptio decimae manipularis ex villa Gora (Gorka) ecclesiae S. Stephani.

1453 d. 10 Junii in Consist. Crac. – Inscriptio decimae manipularis in villa Janowice nob. Sbignei de Janowice ecclesiae S. Stephani.

1463 d. 20 Julii in Consistor. Crac. – Inscriptio decimae manipularis ex villa Zielonki ecclesiae S. Stephani.

1472 d. 27 Julii in Consistor. Crac. – Inscriptio decimae in villis Gora et Wierzwoiowice per V. Petrum Baizkowski ecclesiae S. Stephani.

1534 d. 5 Octobr. in Judicio episcopali crac. – Eratio altaris 1i ministerii tit. S. Corporis Christi ac Concionaturae in ecclesia parochiali S. Stephani cum inscriptione census anni 10 marc. pro summa capitali 400 flor. super villam Stryow (gen. Branickich)

1[illegible]78 sabbato post fest. Immaculat. Concept. B. Mariae in Castro Neo Koriczyn. – Franciscus Koryciński censum annuum a summa 400 flor. pol. super villa Więckowice in district. proszov. inscribit.

1585 Co[illegible] d. 4 Martii Varsaviae – Stephanus rex Pol. ecclesiam S. Stephani et domum parochi pro noviciatu Societatis Jesu incorporat – cum approbatione Sigismundi III Cracoviae d. 10 Junii 1602 – et Bernardi Maciejowski ep. crac. d. 20 Novembr. 1602 – et Joannis III Cracoviae d. 21 aprilis 1676.

1588 d. 1 Octobris – Introductio PP. Soc. Jesu ad ecclesiam S. Stephani Cracoviae.

1576 Romae in Curia – Concessio processionis publicae cum indulgentiis perpetuis temporibus ecclesiae paroch. S. Stephani ad preces v. Thomae Plaza plebani.

1606 d. 28 Novembr. Cracoviae – Sigismundus III inscriptionem census annui super bonis Ryczow et Ryczowek a summa capitali 1000 flp. per gen. Martinum Lisik Dobroszewski burgrab. arcis crac. pro fundatione decantandi cursus B. Mariae V. cum sacro in ecclesia S. Stephani Cracov. inscripta.

1637 ~~[illegible]~~ in castro crac. fer. 5a post f. S. Michaelis – Nicolaus Korycinski castel. sandec. censum reemptionalem a summa capitali 1500 flor. super bonis suis Karsnica in distr. xiązn. inscribit ad capellam S. Ignatii in ecclesia parochiali S. Stephani Crac. pro absolvendis 3 missis septimanatim.

1675 sabbato ante f. S. Mariae Magdalenae in curia reg. Varsov. – Stephanus Hieronimus Gębicki (Gembicki?) castel. rogozn. cum consorte Anna de Krasne capellae S. Ignatii fundationis Korycinskianae in ecclesia S. Stephani censum 600 flp. a summa capitali 10,000 flp. juxta dispositionem testamentariam olim Stephani de Pilca Korycinski supr. regn. Cancellarii super bonis suis Lubiechow palat. posnan. district. medzirzecen. inscribit.

1659 fer. 2a ante f. Visitat. B.V. Mariae in castro cracov. – ol. Stanislaus Samuel Kochanski summam 6000 cum censu super bonis suis Sciborzyce ad Capellam S. Stanislai Kostka in ecclesia S. Stephani Cracov. pro missis testamentaliter legat.

1552 fer. 4a post dom. Laetare, Petricoviae – Sigismundus Aug. concedit super emptione domus cum horto Casimiriae in circulo Prirynek dicto per plebanum S. Stephani ecclesiae Cracov. (Na tym domie Magdalena corka s.p. Andrzeja Garncarza zapisała 300 zł. na odprawianie 1 mszy w roku za zmarłych i 7 mszy S. Gregorza Tomaszowi Płazie plebanowi Kościoła S. Szczepana w Krakowie i jego następcom)

1652 d. 17 Augusti in Judicio Scabinali Cracov. – Oblata testamenti fam. Alexandri Haley et Hedvigis conjugum quo 2000 fl. pro missis Rorate et candelis Rorantinalibus in ecclesia S. Stephani Cracov. legant.

1613 gen. Anna Daniglowa summam 200 flp. cum censu annuo 12 flor. rev. Trzcinski plebano S. Stephani et ejus successoribus pro communi mensa inscribit

1613 fer. 6a in vigilia f. S. Bartholomaei in judicio scabinali crac. – gen. Christophorus Korycinski secret. et aulicus S.R.M. 200 fl. cum censu 12 flor. pro decantando cursu B. Mariae V. in ecclesia S. Stephani inscribit super lapidea sua aciali in platea S. Stephani e regione scholae templi.

collat. regia (Varsoviae d. 4 Maji 1585

Kościół S. Stefana paraf. Król Stefan Batory) oddał
Jezuitom na Dom probacyi – lecz gdy jezuici zbudo
wali ecclesiam SS. Mathaei et Mathiae Apost.
r. 1732 d. 20 Maji Tomasz Dunin S. J. rektor domus
probat. odstąpił nazad świeckim na probostwo, (został
proboszczem Stanisław Lelowski J. U. Dr Archidiaco
nus Pilecensis) kościół z zakrystyą z kaplicami S. Ignacego
i S. Stanisława Kostki wraz z funduszem 10000 zł.
przez Stefana z Pilcy Korycińskiego Kanclerza Kor.
na kaplicę Korycińskich S. Ignacego tamże loko
wanej a ~~przez ...~~ na dobrach Lu
biechow w wojew. poznań. r. 1676 lokowany
równie z summą 4000 złp. przez Franciszka
Korycińskiego dapifer crac. 1678 zapisany
i z summą 20000 złp. przez Mikołaja Koryciń
skiego starostę Czchowskiego chorążego Łęczyckiego
1725 oddany (z zapisu Stefana były te obie
summy) – Kościół S. Macieja i Mateusza wybudowali
jezuici na miejscu kaplicy przy kościele S. Szczepana tegoż
tytułu z której dawnej kaplicy ołtarze przeniesiono
do P. Maryi = Konstanty Szaniawski po otwarciu
kościoła S. Macieja i Mateusza Cracov. 1732 d. 28 Maji
nanowo probostwo S. Stefana przywrócił z funduszem 34000
złp. kolacyję oddał staroście lipowieckiemu przyczem jezuici
zobowiązali się być kaznodziejami – Proboszcz ma chować 4 wikaryuszy
~~Kapl~~ Kościół S. Macieja od rezydencyi jezuitów przedzielał
cmentarz S. Stefana.

Donatio horti pro cemeterio ad sepulturam pauperum erigendo 1456 d. 20 Octobr. penes Capellam SS. Petri et Pauli in Cerdonia chowano tam parafian ramię [illegible] skich S. Stefana parafii jak ugoda między prebendarzem S. Piotra a proboszczem S. Stefana 1479 d. 20 Octobr. połowę funeraliów prebendario ad stypione

Varsavia d. 4 Mar 1585 Stef. Bat[ory]
pozwolił z kościoła S. Barbary był dla Jezui[tów]
za mały na nowicyat na prośbę Tomasza
[illegible] który od lat kilku trzymał jezuitów
przy S. Szczepanie za zezwoleniem Piotra
Myszkowskiego bisk. Krak. i kardyna[ła]
legata Bolognetti, wystąpił
kościół [illegible] z domami
[illegible] i placami
jezuici tych [illegible] bowiem byli
[illegible] wikarego

to potwierdził Zygm III Cracov. d. 10 Junii 1602 i Bernard Maciejowski episc. crac. d. 2 Novembris 1602 i znow Bernard Maciejowski tit. S. Joannis ante Portam Latinam Cardinalis Cracov. 1605 III Idus Decemb. i Jan III [illegible]

119

Kościołek S. Wojciecha.

Towarzystwo literatów w nim zaprowadził biskup Myszkowski 1583 a odnowił Lubieński 1712
Kościół odbudowali Mniszkowie w XVIII wieku
kopuła alfresco malowana
Stary obraz S. Stanisł. z XV wieku

11

5257 t. 10.

Klasztory

Kraków, Kazimierz,
przedmieścia

k. 120 - 240

Casimirus Magnus rex Poloniae permittit civitati Casimiriensi locare villam Czyzowa sive Janowa Wola dictam super 13 mansis in loco rubetorum sub monte Liassoczino penes piscinam regiam ante Casimiriam: ratione quorum mansorum cives Casimirienses 11 scotos de quolibet manso ad magnam procuratoriam pendere debent excepto laneo libero Joanni Dilecto per idem privilegium donato (qui Joannes postea jus suum Civitati Casimiriensi cessit) —

~~[illegible]~~

Anno 1370 in die S. Magdalenae. mylna data d. 22 Julii

Z tych 13 łanów, Augustianie Kazimierscy dostali później 4 łany (circa fluvium Czyzowa seu Wilga sub monte Liassoczino); o te 4 łany rajcy Kazimierscy prowadzili proces z Augustianami — aż wreszcie Zygmunt August dekretem dt. w Lublinie fer. 3a in crastino S. Joannis Bapt. 1566 przysądził te 4 łany miastu, aby je od Augustianów wykupiło.

Stradom

bernardyni,

1483 fer. 2a ante Viti. – Consules Civitatis Cracov: recognoscunt quod ad solvendum debitum 300 flor. Agneti uxori prov. Josephi Czeiskindorf civis crac. (a qua summa singulis annis censum 12 flor. solvebatur) nunc a fam. Alberto altarista olim d. Hincza in castro crac. et Martino de Belza pro:visoribus monasterii monialium S. Agnethis in Stradomia extra muros Cracov. 300 flor. hung. receperunt, pro qua summa dictis Monialibus cen:sum annuum reemptionalem 8 marc. vendunt super pensa majori in qua cuprum, plumbam et alia gravia ponderantur. (Lib. Transact. perpet. civit. Cracov. Tom 107 pag. 5. Nr. 8.) — Klasztor S. Agnieszki

1604 fer. 5a post f. S. Thomae Apost. Cracoviae – Sigis:mundus III rex recognoscit, quod gen. Nicolaus Zebrzydowski capit. sandkoviens. filius ol. gen. Andreae pocillatoris curiae regni, consentit ut lapidea [gen. ol. Stanislai comitis a Rozrażow castel. rogoznensis per filium ejusdem ol. Hiero:nimum a Rozrażew episc. vladisl. renovata, juxta ordinationem ejusdem episcopi, adjunga:tur pro dilatando monasterio fratrum Bernar:dinorum in Stradomia, summamque sive censum annuum 100 flp. super eadem lapidea per ol. Hieronymum a Rozrażew episcopum Monialibus Monasterii S. Agne:tis inscriptam, transportat super suam lapideam in Circulo Cracov. cum consensu primariorum fratrum Congregationis Misericordiae. (Lib. Transact. perpet. civit. Crac. Tom 107 p. 6. Nr 8) — Klasztor S. Agnieszki i Bernardynów

[sub arce cra:cov. prope conven:tum frat. Ber:nardinorum

Kazimierz

konfratrzy

17 97

Zakon Trynitarzy bosych przybywszy r. 1685 z Hiszpanii do Polski, i założywszy r. 1686 pierwszy konwent we Lwowie, zwrócił swe starania na to, aby osiąść także w Krakowie. W tym celu wysłano O. Michała a S. Maria Hiszpana kapłana i Andrzeja a S. Joanne de Mattha Polaka laika do Krakowa z listami polecającemi kardynała Cantelmi legata apostolskiego do biskupa krakowskiego Jana Małachowskiego. Przybywszy do Krakowa ciż Ojcowie r. 1688, nie zastali biskupa, który właśnie bawił w Kielcach. Zabawiwszy miesiąc cały w klasztorze Dominikanów w Krakowie, gdy tym czasem jeszcze 2 Ojców: O. Franciszek a Jesu Maria Hiszpan i Jan a Conceptione podobnież Hiszpan d. 25 listopada 1688 do Krakowa przybyli i również u Dominikanów gospodą stanęli, udali się ciż Trynitarze do Kielc z prośbą, aby im biskup pozwolił osiąść w Krakowie. Z razu przyjął ich biskup dość cierpko, lecz wreście, dał im w Kielcach w pałacu biskupim d. 2 Grudnia 1688 pozwolenie przebywania w Krakowie i okolicy. Wróciwszy do Krakowa robili Trynitarze zabiegi, aby otrzymać kościołek SS. Piotra i Pawła właśnie co odbudowany przez pewnego kapłana, lub kościół S. Krzyża odrestaurowany

przez Proczyńskiego mieszczanina. Lecz gdy oba te Kościoły na Kleparzu należały do Kościoła S. Floriana, Uniwersytet Krakowski jako patron onych, pomimo wstawienia się biskupa, żadną miarą niechciał przystać na oddanie ich Trynitarzom. Wtedy to r. 1689 Adam Józef Lubowiecki Starosta oświecimski darował Trynitarzom swą kamienicę na Kazmierzu, aby w niej założyli konwent, na co od biskupa krakowskiego (w Krakowie d. 13 Czerwca 1689) pozwolenie otrzymali. W tej kamienicy otworzyli Trynitarze najprzód Kaplicę, którą Jerzy Januszewicz kanonik krak. dziekan

*) sandom. d. 25 listopada 1689 poświęcił: *) w niej d. 24 Grudnia 1690 umieszczono tabernaculum, co później dopiero biskup w Krakowie d. 13 Marca 1691 pozwolił. — Na rozszerzenie konwentu darował Andrzej Rynth zakonowi d. 26 Marca 1693 przyległą kamienicę Wacławikowską zwaną oraz inną leżącą w tyle zwaną Fryznerowa z browarem. — Kamienicę tę Wacławikowską zaraz tegoż roku pierwszy przeor konwentu O. Franciszek a Jesu Maria Hiszpan przerobił na Kościół, w którym pierwsze nabożeństwo odprawiono d. 25 Listopada 1693, przeniósłszy z pierwotnej kaplicy Najśw. Sakrament. Pozwolenie jednak formalne do odprawiania nabożeństw w nowym Kościele udzielił dopiero Jan Małachowski biskup w Krakowie d. 12 Czerwca 1694. — Tegoż roku zjechawszy z Jadownik do Krakowa Adam Józef Lubowiecki starosta oświęcimski wraz z swą żoną Urszulą z Krasińskich, zeznał przed aktami sądowemi d. 23 Stycznia 1694 uroczystą rezygnacyją swej kamienicy na rzecz Trynitarzy. — Następnie pomnożył fundacyję Cieszkowski darowawszy swą kamienicę w Ulicy żydow:

skiej na Kazimierzu d. 13 lutego 1695 zwaną Sypierowską;
a konwent zaś dokupił tegoż roku kamienicę Mroczko-
wiczowską przytykającą do kamienicy Lubowieckich. — R.
1703 darował Pośliszewski [illegible] stolnik bracławski leżącą w
rogu jak się idzie z rynku na cmentarz i do Kościoła Bożego
Ciała.

R. 1738 Helena z Potockich Morsztynowa wojewodzina inflanc-
ka darowała Trynitarzom krakowskim na budowę obszerniejsze-
go kościoła 300 czerw. zł. Ówczesny przeor O. Grzegorz a S.
Joanne Bapt. Karbowski powziął myśl zbudowania nowego
konwentu i kościoła i w tym celu jeszcze tegoż r. część
dawnej kamienicy Lubowieckich zburzył; lecz budowę dopie-
ro r. 1741 rozpoczął, gdy taż wojewodzina na nią 1000 czerw.
zł. znowu udzieliła. Pierwszy węgielny kamień położył i po-
święcił Jan Alexander Lipski kardynał biskup krak. d. 30
czerwca 1741. Po śmierci ~~przeor~~ Karbowskiego w r. 1742, ciągnął
dalej rozpoczętą budowę nowy przeor O. Antoni a Resurrectio-
ne Gutkowski, lecz dla braku funduszów r. 1743 zaprzestać mu-
siał. Dopiero r. 1751 przeor O. Stanisław a SS. Sacramento Obor-
ski (ur. 1702 d. 21 lutego, wstąpił do zakonu we Lwowie d. 11 stycznia r. 1716 + d. 8 maja 1772
w Krakowie) zajął się gorliwie budową otrzymawszy na rozpo-
częcie 100 czerw. złot. przez Zygmunta Lipnickiego starostę li-
pnickiego przeznaczonych. Wyprowadziwszy konwent po pierwsze
piętro, rozpoczął r. 1752 budowę dzisiejszego kościoła (wyko-
pawszy fundamenta r. 1741 położone), którego kamień węgielny
poświęcił i położył Mikołaj Lipski kanonik i oficyał krakow-
ski d. 3 listopada 1752. Malowidło sklepień kościoła wznie-
sionego rozpoczął r. 1757 malarz słynny Józef Piltz sprowa-

Obrany 1753 generałem zakonu na Kapitule w Barcelonie

Robotami murarskiemi kierował Jakob Kłapiński majster murarski kazimierski.

Józef Pilz malarz historyczny, urodzony w Kromieryżu na Morawie. Są jego obrazy w Kościołach w Holleschau, w Ołomuńcu, w Warnsdorf, w Weisskirchen na Morawie. (Ob. Ernst Hawlik: Zur Geschichte der Baukunst der bildenden und zeichnenden Künste in Mähren. Brünn 1836. 8vo str. 51.)

(Holeschau)
dzony z Morawy z miasteczka Holochowa. W środku Kościoła w przeciągu 3 miesięcy wymalował Wykupienie więzni z niewoli pogańskiej; dalej Wniebowzięcie N. P. Maryi i w 2 mniejszych kaplicach sklepionych owalnie Geniusze Devotionis et Pietatis. Z Końcem jesieni powrócił do Morawii. Gipsatury i sztukaterye wykonali braciszkowie zakonni. Wykonczony Kościoł poświęcił d. 12 listopada 1758 Franciszek Potkański biskup patareński suffragan Krakowski w przytomności Andrzeja Załuskiego bisk. Krakow. i architekta Kościoła Placidi oraz przeora Stanisława Oborskiego. – Poświęcenie Kościoła obchodzone bywa co roku w trzecią niedzielę miesiąca listopada. – Pierwszy ołtarz poświęcono na cześć S. Kajetana – Statua P. Jezusa Nazareńskiego w której głowie są relikwie drzewa S. Krzyża, S. Józefa Kalasantego i Bł. ~~[illegible]~~ Władysława z Gielniowa poświęcona w Rzymie r. 1759 przez Klemensa XIII, w uroczystej processyi z Kościoła Missyonarzy na Stradomiu d. 9 Czerwca w sobotę 1759 przeniesiona została do Kościoła Trynitarzy i umieszczona w wielkim ołtarzu. – R. 1760 d. 9 sierpnia zaprowadzono przy Kościele Trynitarzy bractwo Jezusa Nazareńskiego. – Korytarz, Cele, Kuchnia, Refektarz, Zakrystyja i Chór z tyłu Kościoła wykonczono 1765. – Jednakże pożar który d. 11 listopada 1765 o godzinie 8ej wieczorem w browarze kamienicy mącznej Gorączki przytykającej do kamienicy trynitarskiej wybuchł, zniszczył dach Kościelny gontowy oraz okna wysadził, w skutek czego malowidło Kościelne poczerniało. W następnym roku pokryto Kościół dachówką. – Refektarz oraz zakrystyję około 1766 malował braciszek laik zakonny Józef od S. Teresy Br. Prechtl

Prechtl Józef trynitarz malował też obrazy do Kościołów w Łucku, wszył profesią w Beresteczku 1758 1799 w Braiłowie

(ur. w Wiedniu d. 13 lut. 1737 wstąpił do zakonu we Lwowie 1754) ~~1763 do Kość. w Krakowie~~ + malował al fresco Katedrę w Kamieńcu podolskim, Kość. Trynitarzy w Braiłowie, Beresteczku, Kamieńcu podol. pałac w Boremlu, obrazy do Kościołów w Łucku, Tomaszowie, Stanisławowie.

R. 1748 znajdował się w Kaplicy trynitarskiej cudowny Krucyfix i łaskami słynący obraz P. Maryi Passawskiej (Kopija)

126

Ołtarz wielki ma odpusty od Innocentego XII nadane 1691 — Kościołowi nadał Klemens XIII w Rzymie d. 18 Maja 1765 zupełny odpust zwiedzającym Kościoł w czasie odpustu na S. Kajetan.

Dla Klasztoru zapisał testamentem Adam Józef Lubowiecki Starosta oświecimski summę 12000 złp. na Rogowie widerkaufową r. 1731; Franciszek Korycinski Kasztelan bracław. summę widerkaufową 1000 złp. r. 1698; Jadwiga Bobińska 2000 złp. roku 1701.; Katarzyna Jasińska 2000 złp. r. 1704; Zofia Cichonska 1000 złp. r. 1722; ~~Reblowna~~ panna 1200 złp.; Jan Lukini Kanonik Krak. 2000 złp. r. 1752; Józef Boguski 4000 złp. r. 1766

R. 1740 d. 22 Maja zakupił Klasztor Trynitarzy ogrod Korbaszowskie leżący w ulicy Rożannej (pomiędzy ruderami Kamienicy Korbaszowskiej a placem Głoszowskim leżący) od Klasztoru Augustyjanek; — drugi przyległy grunt zwany Głoszowskie nabyli Trynitarze r. 1740. — trzeci grunt Konieczkowiczowskie na ulicy Rożanej, dokupili Trynitarze r. 1740 — czwarty przyległy kawał gruntu zakupili Trynitarze r. 1751 od Wawrzeńca Otkowskiego rzeźnika. +) — Kamienicę przyległą Kościołowi zwaną Zarowska nabyli zakonniny r. 1753 od Magdaleny wdowy po Macieju Rozmarynowskim (Kamienica ta leżała w ulicy Wielickiej i z jednej strony przypierała do ~~Klasztoru~~ ogrodu Trynitarzy a z drugiej do Kamienicy Okońskich — i należała r. 1688 do Jana Zaur murarza.)

+) na miejscu tych 4 gruntów założyli Trynitarze r. 1767 ogród i folwark.

766

Przełożeni Klasztoru Trynitarzy:

1. Michael a S. Maria Hiszpan 1688 – 1689
2. Joannes a Cruce Hiszpan 1689 – 1690. (+1750 w Toledo)
3. Franciscus a Jesu Maria Hiszpan 1690 – 1698 (zaprowadził Konwent)
4. Joannes a S. Francisco Hiszpan 1698 – 1699
5. Petrus a Jesu Hiszpan 1699 – 1701.
6. Antonius a S. Clemente Balsam (ormianin) 1701 – 1705 (+1714 w Antokolu)
7. Franciscus a Resurrectione Hiszpan 1705 – 1706
8. Didacus a S. Augustino Hiszpan 1706 – 1711
9. Hieronymus a Jesu Hiszpan 1711 – 1714
10 Mathaeus ab Angelis Hiszpan 1714 – 1716
11. Alexander a S. Thoma Hiszpan 1716 – 1720
12. Josephus a Sanctis Polak 1720 – 1723.
13. Antonius a Resurrectione Domini Nowakowicz 1723 + 1752 we Lwowie
14. Antonius a Spiritu Sancto 1725 Jezierski + 1758 w Teofilpolu.
15. Josephus a S. Maria 1729 Gruszkowski + 1733 we Lwowie
16. Thomas a S. Maria 1730 Chojecki
17. Gregorius a S. Joanne Baptista Karbowski + 1742
18. Antonius a Resurrectione 1742 Gutkowski
19. Antonius a Spiritu Sancto 1746. Jezierski
20. Stanislaus a Sanctissimo Sacramento Oborski rodem z Mazowsza
21 Josephus a Sanctiss: Sacramento Bystrzycki (kupił kamienicę Rozmarynowską czyli Zaorowską.) – 1754
22. Franciscus a Jesu – 1757 Giebułtowski
23. Benedictus a S. Christophoro 1757
24. Antonius a Visitatione B. V. Mariae
25. Simon a S. Joanne de Matha 1761
26. Franciscus a Jesu
27. Isidorus a S. Antonio 1765 (Krauss z Warmii)
28. Franciscus a Jesu 1768
29. Antonius a Sma Trinitate 1769. Sabatowicz

30. Mauritius a S. Stanislao 1772
31. Foelix a S. Josepho 1774
32. Franciscus a Jesu (Glat)
33. Florianus a Nativitate B. V. Mariae 1784.
34. Fortunatus a S. Thoma 1787
35. Adalbertus a B. Simone de Roxas 1790
36. Gregorius a S. Jacobo 1793.

Ostatni raz wizytowany Klasztor 1797 d. 5 Lutego (pierwszy raz 1697.)

(Obacz: Protocolum Conventus Casimiriensis Ordinis Discalceatorum Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum ab a. 1692–1797 in fol. mscr.)

Pierwotny klasztor Braci zakonu S. Jana Bożego czyli Bonifratrów założył w Krakowie r. 1609, Walerian Montelupi kupiec z Florencyi, później po otrzymaniu szlachectwa Wilczogórskim zwany, który sprowadziwszy tychże zakonników z Włoch, oddał im aktem urzędowym z d. 31 Grudnia 1609 (w dzie feria 5a pridie Circumcisionis Domini) na konwent i szpital swą kamienicę narożnią przy ulicy S. Jana (gdzie dziś kamienica pod Nrem $\frac{469}{299 n}$). Piotr Tylicki biskup Krak. d. 1 Sept. Września 1615 potwierdził tę fundacyję i oraz kościołek klasztorny zbudowany ze składek pod tytułem S. Urszuli poświęcił, a w roku następnym testamentem r. 1616 d. 20 Czerwca spisanym na lepsze uposażenie tegoż zakładu 9000 złp. legował. Gdy z czasem gmach ten upadkiem groził, przekazał Fryderyk August król saski i wielki xiążę Warszawski dekretem datowanym w Pilnitz d. 17 lipca 1812 Bonifratrom kościół i klasztor po wygasłym zakonie XX. Trynitarzy na Kazmierzu, dokąd Zgromadzenie wraz z Szpitalem przeniesione zostało.

pierwszemu ich przeorowi Br. Melchiorowi Bonawenturze

na prośbę Br. Franciszka Barbarara wikarego generalnego zakonu potwierdził

Pierwszym fundatorem Klasztoru [illegible] XX. Trynitarzy [illegible] na Kazmierzu przy Krakowie był r. 1689 Józef Adam Lubowiecki starosta oświęcimski. – ~~[illegible] po uroczystego aktu poświęcenia węgielnego kamienia~~ Stanisław Szembek sufragan Krakowski dopełnił d. 13 Czerwca 1689 uroczystego aktu poświęcenia węgielnego Kamienia na Klasztor i Kościół pod tytułem S. Trojcy, po którego zbudowaniu Jan Małachowski biskup krakowski w Krakowie dnia 12 Czerwca 1694 udzielił pozwolenia do odprawiania w nim nabożeństwa. Reszta gmachów klasztornych wystawiona została r. 1742 kosztem Heleny z Potockich Morsztynowej wojewodziny inflantskiej.

Klasztor poświęcił Jan Lipski. 1741.

Dzisiejszy Kościół S. Trojcy Zgromadzenia Braci miłosierdzia, który zdobią piękne malowidła ścienne, mieści w sobie 8 ołtarzy;*) – W Szpitalu zaś utrzymuje Zgromadzenie 12 stałych łóżek dla chorych, która to liczba częstokroć stosownie do potrzeb i funduszów powiększaną bywa.

*) t.j. główny ołtarz i 7 pobocznych

Kamienicę [illegible] na Kazmierzu darował Trynitarzom Rynt, który r. 1693 do Kościoła darował statuę P. Jezusa naturalnej wielkości (?) a Kopię obrazu N. P. Maryi Passawskiej miała darować Helena z Potockich Morsztynowa wojewodzina inflant.

Kościoł S. Urszuli z Klesztorem Bonifratrów i Szpitalem przy ulicy S. Jana
w Krakowie, przed przeniesieniem takowego r. 1812 na Kazmierz, posiadał:
1) Kościoł w nim 6 Ołtarzy: S. Urszuli (wielki ołtarz), Najśw. Panny, Passionis,
Flagellationis, Bł. Jana Bożego, N. Panny Moskiewskiej. – 2) Infirmarya
mającą 12 łóżek. 3) Apteka. 4) Nowicyat o 5 łóżkach. 5) Mieszkanie przeora.
6) Kapitularz, 7) Cel 8. 8) Kuchnia. 9) Refektarz. 10) Browar.
Kościoł S. Urszuli Nr. 468/282 nov. z Klasztorem Nr. 469/299 nov. sprzedał Senat Krakowski
(na mocy Uchwały z d. 23 Wrześ. 1816) Maciejowi Knotz d. 15 Lutego 1818 za 15,000 złp.
gdzie urządzono Teatr 1830–1842. – R. 1844 na licytacyi nabył te realności od sukcesso-
rów Knotza Jan Nep. Bochenek-bankier za 20001 złp. jako Kredytor. – R. 1845 przebudował
na Kamienicę J. Kowalski Wojciech i sprzedał takową Aleksandrowi hr. Stadnickiemu.

Kościół S. Trójcy (przy Klasztorze Bonifratrów na Kazimierzu) wystawiony podług planu architekta Placidi za staraniem przeora Trynitarzy x. Stanisława od S. Sakramentu Oborskiego r. 1758 dzieli się na Presbyterium (Chór mniejszy), Oratorium (Chór większy) czyli Nawa środkowa z 2 pobocznemi nawami.

Presbyterium oświecone oknem okrągłem z szkła kolorowego i 2 oknami bocznemi oddzielone od nawy głównej balustradą marmurową, ma 1) Wielki ołtarz w którym się mieści cudowna Statua P. Jezusa Nazareńskiego drewniana z relikwiami, Tabernaculum, oraz w górze na murze S. Trójca. – Po bokach są 2 niższe: w pierwszej (po prawej stronie) jest Kaplica P. Jezusa Ukrzyżowanego z 2) Ołtarzem mającym z drzewa rzeźbioną Passyę t.j. Pana Jezusa za Krzyżu z 2 statuami, poniżej Liborium, a nad nim Obraz Matki Boskiej za szkłem. – W drugiej niższej (po lewej stronie) wchód do Zakrystyi.

Oratorium oświecone 6 oknami ~~po~~ bocznemi oraz dużym oknem nad organami i wchodem głównym wyłożone jest posadzką białą i czarną marmurową w kostki. Sklepienie malowane fresko przez morawskiego malarza Józefa Pilz przedstawia Wykupienie niewolników. Posiada ambonę drewnianą oraz chór z organami i ławki. W nawach bocznych jest 6 ołtarzy jakoto: 3) Św. Jana Bożego z obrazkiem S. Tekli ~~i~~ S. Agnieszki i S. Piotra na murze ~~w~~ górze. 4) S. Kajetana z obrazkiem S. ~~Jana Nepom.~~ ~~Stanisława~~ na murze. F 5) S. Tadeusza z obrazkiem S. Jana Nepom. i S. Stanisława na murze F 6) S. Heleny z obrazkiem S. Krzysztofa i S. Jana Nepomuc. na murze. 7) S. Józefa z figurką Matki Boskiej za szkłem i obrazem S. Katarzyny na murze. 8) Matki Boskiej Częstochowskiej (Passawskiej ?) z obrazkiem S. Hieronima i S. Pawła na murze. – Konfesjonałów 5.

Koło Ołtarza S. Jana Bożego jest w murze tablica ~~[illegible]~~ marmurowa z datą Konsekracyi Kościoła r. 1758. (po lewej)

Koło Ołtarza S. Jana Bożego jest w murze tablica czarna marmurowa dla Stanisława Oborskiego + 1772.

Na wieży frontowej mieszczą się 2 dzwony i sygnaturka.

Pod całym Kościołem podziemne groby murowane.

Inwentarz (z r. 1874 spisany na mocy Rozporządzenia Namiestnictwa we Lwowie d. 6 Lutego 1870) Kościoła i Klasztoru wymienia jeszcze 3 Obrazy Matki Boskiej w Kościele i 8 Portretów olejnych w Klasztorze oraz 4 Portrety olejne xx. Trynitarzy – jakoteż: Szczątki Biblioteki po Trynitarzach pozostałej „nieużyteczne“. – Prócz tego zapisane w takowym: 1 Monstrancya srebrna 6 funtów ważąca, 1 Monstrancya miedziana, 3 Kielichy srebrne, 2 Puszki srebrne, 1 Pacyfikał srebrny, 2 Ampułki srebrne, 1 Turybularz srebrny, Mszał okuty srebrem, 3 Korony srebrne do obrazów

1649 fer. 3a post domin. Oculi, in Castro Cracov. – relig. Balthasar Jaskulski Vicarius conventus S. Ursulae Cracov. ordinis b. Joannis Dei summam 1800 flp. per olim gen. Joannem Wielżyński legatam, cum censu annuo reemptionali 126 flp. locat super villa Bachowice in palatinatu Cracov. districtu Zator. magnif. Isabellae de Tenczyn (olim Joannis Comitis de Tenczyn palatini Crac. filiae) consortis Lucae de Bnin Opaliński succamerarii Posnan. Capitanei Hrubiesovien.
Summa ta przeniesiona na Radoczę w powiecie zatorsk. r. 1712 przez dziedzica Alexandra Załkrzewskiego spłacona, ulokowaną została 1712 (fer. 2a post domin. Cantate) na wsi Będzynek (w powiecie szczyrzyckim) Franciszka Odrowąża Wilkońskiego stolnika podolsk., a r. 1741 Marcina Kurowskiego.

1650 fer. 2a post f. Conceptionis B. Mariae (d. 12 Decembr.) in Praetorio Cracov. – rev. Matthaeus Gorski ord. b. Dei Bonifratellorum conventus Crac. Prior summam 100 flp. ex instita sutorea Simonis Mucha sutoris deportatam, cum censu annuo reemptionali 8 flp. locat super institam sutoream in circulo Crac. Jacobi Kolenda sutoris.

1651 Sabatho post f. S. Aegidii, in Castro Cracov. – gen. Alexander Szembek Secretarius S.R.M. burgrab. Crac. (cujus consors Helisabeth Jędrzejowska) ex Summa 14,500 flp. quam apud magn. Alexandrum Michaelem Comitem in Wiśnicz Lubomirski Supremum Stabuli Regni Praefectum, Sandomirien. Zator. Niepołomicen. Capitaneum (vigore Inscriptionis in Castro Cracov – fer. 6a post festum S. Mariae Magdalenae 1649) assecuratam habet, egestati et paupertati pauperum in Hospitalibus infrascriptis degentium subvenire cupiens, ex hac Summa inscribit: a) Xenodochio pauperum ad ecclesiam S. Spiritus Cracoviae 3000 flp. b) Xenodochio pauperum nobilium ad ecclesiam S. Hedvigis Stradomiae 3000 flp. c) Hospitali pauperum infirmorum ad ecclesiam S. Ursulae Cracoviae ordinis b. Joannis Dei 1500 flp.;

d) Xenodochio S. Spiritus in oppido Daleszyce, ejusque praeposito 1000 flp. e) filiis et filiabus ol. nob. Samuelis Krzestowski cum Marianna de Pągów consorte procreatis 6000 flp. – Konwent Bonifratellów odebrawszy tę summę 1500 złp., ulokował takową na dobrach Sudoł w województwie sandomir. powiecie wiślickim, z których płacono czynsz wyderkaufowy roczny 52 złp. 15 gr. roku 1841.

1651 fer. 4a post diem S. Luciae in Castro Cracov. – gen. Franciscus Szembek olim gen. Stanislai Szembek Secretarii S. Reg. M. filius accepta a rev. Paulo Kałowicz poenitentiario ad ecclesiam B. Mariae V. in circulo Crac. et ad dispositionem concredita summa 10,000 flp., hanc cum censu annuo reemptionali 700 flp. super bonis suis Stupow in palatinatu Crac. districtu Xiążen. assecurat, atque ita distribuit: a) Conventui Carmelitarum calceatorum antiquae regularis observantiae ad ecclesiam B. Mariae V. in Arenis Cracoviae 3000 flp. cum censu 210 flp. b) Conventui Carmelitarum discalceatorum ad ecclesiam S. Michaelis et Josephi Cracoviae 2500 flp. cum censu 175 flp. c) Conventui Virginum Carmelitanarum discalceatarum ad ecclesiam S. Martini in platea Castrensi Cracoviae 2500 flp. cum censu 175 flp. d) Conventui monialium S. Francisci de poenitentia ad ecclesiam S. Agnetis Stradomiae 1000 flp. cum censu 70 flp. e) Hospitali pauperum infirmorum ad ecclesiam S. Ursulae ord. b. Joannis Dei in platea S. Joannis Cracoviae 1000 flp. cum censu 70 fl. reemptionali annuo.

Na Bonifratrów
Summę tę (1000 złp. Jan Szembek na dobra swe Chotdowice i Zakuszowice (wojew. sandomir. pow. wiślick.) przeniósł 1676 (fer. 2a post domin. Laetare – in Castro Cracov.)

1654 Sabbatho in vigilia f. Purificationis B. Mariae V. in Castro Cracov. – gen. Franciscus Łaczek de Wroniowowice accepta a relig. Paulo Falkowicz Priore Ord. b. Joannis Dei ad ecclesiam S. Ursulae Cracoviae summa capitali 5000 flp. eidem Conventui S. Ursulae censum reemptionalem annuum 350 flp. super villa sua Raysko in districtu Cracov. inscribit.
Czynsz ten płacił Arnolf Dembiński podczaszy krak. z Rajska r. 1841.

1657 d. 3 Augusti, w Krakowie w Infirmaryi Szpitala S. Urszule. – Karol Koska syn mieszczanina miasteczka Skały uczeń szewski, będąc postrzelony na grabarce, zapisuje swą rolę w miasteczku Skale Szpitalowi S. Urszuli w Krakowie.

1658 d. 15 Novembr. Cracoviae. – Andreas Trzebicki episcopus Cracov. a S. R. M. et Ordinibus Regni deputatus Commissarius, domos ligneas et lapideas, super quibus Monasterium Conventus S. Ursulae Ordinis B. Joannis Dei est locatum, liberat a solutione contributionum vulgo Pobor alias Szos ad preces relig. Caroli Krypski Prioris ejusdem monasterii.

1649 fer. 3a post fest. S. Lucae evang. in Castro Cracov. – gen. Susanna de Borek relicta vidua ol. gen. Alexandri Rozyński Conventui S. Ursulae ord. B. Joannis Dei summam 2000 flp. cum censu annuo reemptionali 120 flp. in remedium animae suae donat atque super villa sua Podgaje in palatinatu Sandomir. districtu Vislic. inscribit. (Oblata in Castro Novae Civitatis Korczyn fer. 2a ante f. S. ~~Eliz~~ Helisabeth. 1659).
Summę tę przeniósł Jan Szembek na dobra swe Chotlowice i Jakuszowice (w wojew. sandomir. powiecie wiślick.) r. 1676 (fer. 2a post dom. Laetare, in Castro Cracov.)

1660, Sabbatho pridie dominicae Misericordiae (d. 10 Aprilis), in coram Actis Consul. Cracov. – honesta Christina relicta vidua olim fam. Simeonis Giza Lanii Cracov. summam 100 flp. cum censu annuo reemptionali 7 flp. super domo sua partim lignea partim lapidea in platea hospitaliensi inter hospitale S. Rochi et aream Pielgrzymowska Cracoviae sita, inscribit Conventui S. Ursulae Cracov. vigore decreti Andreae Trzebicki episcopi Cracov. d. 17 Martii 1660 adjudicatam.

1674 fer. 3a post dom. Ramispalmarum – in Castro Cracov. – gen. Casimirus Proszkowski olim gen. Joannis Proszkowski vicecapit. Sandec. filius, cum fratre suo Venceslao Proszkowski, summam 2000 flp. cum censu annuo reemptionali 140 flp. per gener. Christophorum de Zakliczyn Jordan pro absolvendis 60 missis lectis et 4 cantatis singulis annis in refrigerium animae suae et gen. Annae Proszkowska consortis ejus, ad ecclesiam S. Ursulae ord. B. Joannis Dei Cracoviae inscriptam, assecurat eidem Conventui S. Ursulae et Priori ipsius Patri Seraphino Kęsiewicz, super villa sua Piekiełko in palatinatu Cracov. districtu Czchovien.
R. 1741 była dziedziczką Piekiełka Joanna Dzięgielowska podstolina czerniechowska.

1680 in crastino f. S. Mathiae Apost. d. 26 Februar., coram Actis Consul. Cracov. – nob. Martinus Albertus Piątkowicz civis crac. recepta ab rel. Eustachio Biesiekierski vicario Conventus S. Ursulae Cracov. summa 1000 flp. quam ol. Andreas Trzebicki epis. Crac. (+1679) Conventui Ord. b. Joannis Dei vulgo Benfratellorum Cracoviae pro pauperibus ibidem degentibus legavit, eandem summam 1000 flp. cum censu annuo reemptionali 60 flp. inscribit super lapidea sua antiquitus Białkowskich dicta Cracoviae in platea Sutorum inter lapideas Lemieszowska et Pieniążkowska sita.

Kamienica ta pod Nr. 230 ant. / 212 nov.

1680 fer. 2a in crastino dominicae Conductus Paschae d. 29 Aprilis, coram Actis Scabinal. Cracov. – gen. Theresia Constantia Schedlowna olim gen. Francisci Lemczowski relicta vidua recepta ab rel. Eustachio Biesiekierski Vicario Priorali Conventus S. Ursulae Cracov. summa 300 flp. eandem summam 300 flp. cum censu annuo reemptionali 18 flp. inscribit Conventui Patrum Bonifratellorum Cracoviae super sorte domus lapideae suae Schedlowska in circulo Crac. inter lapideas Podkrzysztofory et illustr. Lubomirskich sita.

Summa powyższa spłacona r. 1698 z dołączeniem do niej summy ~~[illegible]~~ 100 złp. z Jatki Szewskiej Kumornikowicza spłaconej, – razem w ilości 400 złp. z czynszem widerkaufowym rocznym 24 złp. ulokowaną została r. 1698 (fer. 3a post domin. Conductus Paschae) na Kamienicy Strojkiewiczowskiej na Szewskiej ulicy Nr. 350 ant. / 222 nov.

1689 fer. 5a ante dom. Quinquagesima d. 17 Februar. coram Officio Consulari Cracov. – nob. Hedvigis 1i voti ol. nob. Martini Kącki Quartnaliensis civis Crac., 2i voti nob. Pauli Popiołek mercatoris Crac. consors, recepta de manibus rev. Eustachii Biesiekierski Vicarii Conventus S. Ursulae Cracov. summa 500 flp. (quae summa ex duabus summis constat, videlicet 400 flp. per Hiacynthum Łopacki Med. Doct. et Prof. Proconsulem Cracov. et 100 flp. per gen. Sigismundum de Przybysławice Oraczowski pro Conventu S. Ursulae ord. b. Joannis Dei pro Conventu S. Ursulae Crac. datas, hanc summam

500 flp. cum censu annuo reemptionali 25 flp. assecurat pro Conventu S. Ursulae Cracov. super lapidea sua in platea S. Joannis penes Conventum S. Ursulae et lapideam magnif. Potockih consistentem ad se partim ex vi emptionis, partim jure haereditario post ol. primum maritum Martinum Kącki devolutam. =

1689 fer. 3a ipso die f. S. Francisci Confessoris d. 4 Octobris, coram Officio Consulari Crac. – honor. Hedvigis 1i voti olim nob. Martini Kącki, 2i voti nob. Pauli Popiołek mercatoris Crac. consors, in suffragium animae suae Conventui S. Ursulae ord. b. Joannis Dei Cracoviae summam 2500 flp. cum censu annuo reemptionali 150 flp. inscribit super lapidea sua in platea S. Joannis penes Conventum S. Ursulae et lapideam magn. Potockih Cracoviae, cum hac conditione ut religiosi Patres ejusdem Conventus qualibet hebdomada singulis feriis sextis Missam cum Passione Christi adhibita Musica celebrari, diebus autem Sabbativis Litanias B. Mariae V. tempore vespertino decantari curent. – Quae fundatio approbata est per Stanislaum Szembek nominatum Episcopum Suffraganeum, Canonicum Vicarium in Spiritualibus et Officialem generalem Cracov. Cracoviae d. 1 Februarii 1690. =

1695 fer. 2a ipso festo S. Petri in Vinculis, d. 1 Augusti, coram Officio succamerali montanico Salisfodinarum Vielicensium. – honor. Hedvigis 1i voti ol. Martini Kącki Quartaliearii, civis Crac. 2i voti nob. Pauli Popiołek civis Crac. consors. lapideam suam in vico transversali ex platea Sławkoviensi eundo, inter tergum aedis lapideae olim Ptaszyńska nunc gen. Potocki, et tergum Conventus S. Ursulae Ord. b. Joannis Dei ex altera parte sitam, per priorem maritum ol. Martinum Kącki et se juncta manu coram Officio Consulari Cracov. acquisitam d. 1 Martii 1659, post fata vero mariti sui Martini Kącki ad se devolutam, donat Conventui S. Ursulae Cracov. ord. b. Joannis Dei, ejusque Priori relig. Bernardo Makiewitz. – Inductum ad Acta Metrices Regni Cancellariae Majoris d. 23 Augusti 1695.

1690 fer. 6a post f. S. Matthaei Evang. in Castro Cracov. – relig. Stephanus in saeculo, Bartholomaeus vero in religione Kącki filius ol. Stanislai Kącki cum ol. gen. Sophia Niewiarowska procreatus filius, ord. b. Joannis Dei conventus S. Ursulae Cracov. professus, summam

1000 flp. per gen. Joannem de Lubraniec Dąmbski ensiferum Junivladislaviensem super villa Chycza in palatinatu Cracov. districtu Lelov. sibi vigore Inscriptionis A. 1685 (Sabbato post fest. Visitationis Mariae coram Off. castr. Cracov.) sibi debitam, cedit Conventui S. Ursulae ord. b. Joannis Dei Cracoviae.

Od tej summy r. 1741 płacił Psarski czynszu widerkauf. rocznie 70 złp.

1695 fer. 6a post f. SS. Trium Regum in Castro Cracov. — gen. Stanislaus Nielepiec super villa sua Kozy dolne et gorne in palatinatu Cracov. ducatus Zator. et Oświecim, summam 2000 flp. cum censu annuo reemptionali 140 flp., ex bonis Krakuszowice gen. Philippi Nielepiec deportatam, assecurat conventui S. Ursulae ord. b. Joannis Dei Cracov.

1695 fer. 6a post f. SS. Trium Regum, in Castro Cracov. — gen. Jacobus in Raiborsko Morsztyn capitaneus Kowaliensis, [illegible] super bonis suis Skrzyszowice et Polanowice in palatinatu Cracov. districtu Proszov. summam 5000 flp. cum censu annuo reemptionali 300 flp. assecurat Conventui S. Ursulae ord. b. Joannis Dei Cracov., quam summam eidem Conventui pro curandis infirmis gen. Joannes Laurentius a Granow Wodzicki pocillator Varsavien. inscripsit.

A. 1727 fer. 2a post dom. Exaudi in Castro Crac. summa haec reemptionalis 5000 flp. transportata est in villam Rzęska in palatin. et district. Cracov. magn. Joannis Thomae de Raiborsko Morsztyn capitanei Siradien.

1695 fer. 4a post fest. Paschatis, in Castro Cracov. — gen. Petrus Soliński summam 900 flp. quam patruus ipsius rev. Sigismundus de Solanki Soliński super villis Ochojno et Zbigniewice per gen. Gasparum Pałek a. 1644 coram Actis castr. Cracov. habuit inscriptam, post fata ol. rev. Sigismundi Solinski, coram Actis castrens. Ostrzeszovien. a. 1694 sibi cessam, Conventui Cracovien. ord. b. Joannis de Deo, in sustentationem infirmorum donat.

R. 1741 pobierano od tej summy rocznego czynszu widerkaufowego 63 złp.

1696 fer. 2a post dom. Misericordiae. – gen. Simon Kurdwanowski Conventui S. Ursulae Cracov. summam 1000 flp. cum censu annuo reemptionali 60 flp. super villa sua Lipniczka in palatinatu Cracov. district. Biecen. inscribit, occasione filii ipsius rel. Michaelis in [illegible] saeculo, Victoris in religione Kurdwanowski qui religionem ord. b. Joannis Dei in conventu Cracov. professus est.

1697 fer. 4a post festa Pentecosten, Petricoviae. – hon. Marianna Tomiecka olim hon. Alberti Tomiecki vidua civis Petricoviensis, summam 400 flp. super lapidea Tomiowska in circulo civitatis Petricoviensis inscribit relig. Casimiro in religione, Sebastiano in saeculo Tomiecki ord. b. Joannis Dei atque Conventui S. Ursulae Cracov.

Summę tę odebrał v. 1703 (fer. 2a ipso die Transfigurationis Domini, Petricoviae) Bernard Maczkiewicz prowincyał Bonifratellów, dla konwentu krak.

1696 Sabbato post f. S. Martini, in castro Cracov. – relig. Dionisius in religione, in saeculo Hieronymus Giedziński filius ol. gen. Pauli Giedziński et Catharinae Sieprawska, ordinis b. Joannis Dei conventus Cracov. de portione sua Summae 10,000 flp. super villa Wierzchnia in terra Haliciensi, ipsum vigore contractus cum suis parentibus ad Acta Leopoliensia fer. 2a post f. Purificationis Mariae oblati concernente, cedit Conventui S. Ursulae Cracov.

1678 fer. 5a ante f. Visitationis Mariae, in Castro Cracov. – relig. Sigismundus Radecki Provincialis omnium Conventuum ordinis b. Joannis a Deo in regno Poloniae et Magno Ducatu Lithuaniae, nomine horum Conventuum manifestatur quod sub tempus irruptionis hostilis per Suecos, Kozakos, Tartaros, Moschos et Turcas circa compilationem monasteriorum, magna pars privilegiorum et documentorum disperiit in conventibus.

1703 x. Walerian Ługowski przeor krakowskiego konwentu S. Urszuli pożycza 1000 złp. Janowi z Kassaragi Trewaniemu i jego żonie Mariannie asekurując takowe na ich wsi dziedzicznej Czajowice.
R. 1744 przeniesione na wieś Czuszów Dembinskiego czesnika krak. w województwie krak. powiecie proszowsk.

1703 Sabbato post f. S. Trium Regum, in Castro Cracov. — rev. Adalbertus Gawlikowicz poenitentiarius ecclesiae S. Mariae in Circulo Cracov. uti executor testamenti, summam 1000 flp. cum censu annuo reemptionali 70 flp. per ol. Joannem Miłkiski Conventui S. Ursulae Cracov. pro necessitatibus infirmorum legatam, locat super villam Drożejowice in palatinatu Sandomir. districtu Vis: lic. gen. Josephi Szembek.
R. 1759 płacił czynsz z tej wsi dziedzic Adam Zborowski starosta czermiechowski.

1704 fer. 5a intra Octavas Corporis Christi, in Castro Sandecensi. — gen. Helisabeth filia ol. gen. Andreae de Moszyn Moszyński consortis vero Alexandri Francisci in Sidek Sidecki tribuni horodlien. summam 2000 flp cum censu annuo reemptionali 140 flp. a Conventu S. Ursulae Cracov. mutuatam, super bonis suis Wytynne et Piekiełko in palatinatu Cracov. distr. Sandec. Conventui S. Ursulae Cracov. pro sustentandis infirmis inscribit.

1704 fer. 6a post f. Nativitatis S. Joannis Bapt. d. 20 Junii, coram Actis Scabinal. Cracov. — gen. Stanislaus vicegerens et judex Castri Cracov. atque Casimirus burgrabius arcis Cracov. filii ol. Joannis de Janowice Chwalibog summam 1000 flp., quam pater ipsorum ol. Joannes Chwalibog vigore inscriptionis coram Officio Consulari Cracov. fer. 2a post fest. S. Trinitatis d. 25 Maji 1671 habuit per debitum super lapidea ol. hon. Sophiae Motylowiczowa vidua (ul. Szewska) Cracoviae in platea Sutorum inter lapideas Pawlikowiczowska et ol. fam. Jacobi Piechowicz civis Crac. ad praesens gen. Łodzyński sita, inscribunt Conventui ord. S. Joannis Dei Cracoviae ad ecclesiam S. Ursulae pro celebratione missarum pro defunctis parentibus.
Ta kamienica pod Nr $\frac{347 \text{ ant.}}{225 \text{ nov.}}$ była już r. 1736 własnością Bonifratrów.

1708 fer. 4a postridie f. S. Valentini d. 15 februar. coram Actis Consular. Crac. — Jędrzej Cyrus rajca Krak. zapisuje Klasztorowi Bonifratrów S. Urszuli summę 1800 złp. czynszem rocznym widerkaufowym 126 złp. na swej kamienicy narożnej na Sławkowskiej ulicy z powodu umieszczenia swego brata x. Cyrusa Dra Braw., paralityka w Infirmaryi tegoż Szpitala.
Kamienicę Cyrusowską Nr $\frac{442 \text{ ant.}}{281 \text{ nov.}}$ narożną posiadał r. 1727 Domasławski a r. 1742 Wielopolski cześnik Koron. starosta żarnowiecki.

17.. Marianna z Kożuchowskich Richingierowa, gdy jéj syn Antoni in saeculo, Benedictus in religione Richingier wstąpił do zakonu Bonifratellów w Krakowie, zapisała na dobrach Wojciechowie 3000 złp. z rocznym czynszem widerkaufowym 180 złp. Po sprzedaży tych dóbr Helenie z Potoku Morsztynowéj wojewodzinie inflantskiej przeniesiono tę summę na dobra Janowice w wojew. Krak. powiecie Szczyrzyckim Kazmierza Michalczewskiego stolnika bielskiego viceregenta zowomiejskiego, 1736 fer. 5a in vigilia SS. Petri et Pauli, in Castro Cracov.)

1718 relig. Valerianus Wierzbięta exprovincialis et prior conventus S. Ursulae summam 1400 flp. locat super villis Bolesław eapost vero super villa Sieraków in palatinatu Crac. districtu Scisicien. Annae Romiszowska et filiorum ejus Alexandri et Francisci Joannis Romiszowskich. –
A. 1757 feria 6a ante domin. Quinquagesimae in Castro Crac. translata haec Summa 1400 flp. cum censu annuo reemptionali 98 flp. super villis Zagaje et Kawęcin gen. Casimiri Romer.

1739 fer. 4a post domin. Invocavit, in Castro Crac. – Summa 5000 flp. per illustr. Czartoryski vexilliferum M. Duc. Litho. pro subsidio pauperum Conventui S. Ursulae Crac. donata, locatur super villa Chorowice in palatinatu Crac. districtu Scisicien. gen. Michaelis de Korabniki Waxman venatoris Lelicovien.
A. 1752 fer. 2a post festum Trium Regum in Castro Crac. – Summa haec 5000 flp. cum censu annuo reemptionali 350 flp. locata est super villa Kozy in districtu Zator. et Osviecim, gen. Theresiae de Rusockie Jordanowa.

1765 fer. 6a ante f. S. Mariae Magdalenae. – magn. Antonius Potocki ex palatinus belzensis Summam 6000 flp. pro sustentandis infirmis in uno lecto Hospitalis S. Ursulae Cracov. donat, quae summa cum censu annuo 360 flp. locata est super villa Stawkowice gen. Simeonis Chwalibog.

1765 ex bonis Justowska Wola solvit annuatim provisionem 10 flp. rev. Capitulum Cracov. Hospitali S. Ursulae Cracov.

Wyjątek z Testamentu s. p. Fryderyka Klein miesz= czanina Krak. spisanego w Krakowie dnia 9 Grudnia 1644 r.

...„Odkazuję Złotych Tysiąc polskich Ojcom Boni=
„fratellom przy Kościele S. Ursule tym sposobem,
„aby takowy Tysiąc Złotych przez Pany Exekutory
„był na dobrach miejskich niezawiedzionych fundowa=
„ny[; za który czynsz aby oni odprawowali jedną Ża=
„łobną Mszą każdego tygodnia tego którego ja umrę,
„tak za duszę moję jako i małżonki mojej zmarłej;
„a ta msza ma być odprawowana w Infirmaryey,
„gdzie ubodzy u nich leżą; a mają to zaczęć od dnia
„którego ja umrę, a mają wiecznymi czasy odprawo=
„wać Ojcowie Bonifratellowie i assekuracyą uczynić
„u Urzędu duchownego jako temu dosyć czynić będą."

[; ażeby od niego czynsz szedł wiecz= nymi czasy od Ała po Złotych siedmi tymże pomienionym Bonifratellom;

Testamentum hocce ~~[illegible]~~ post mortem testatoris apertum, publice lectum et ad Acta Judicii Scabinalis Cra= coviensis insertum est Feria quarta pridie Festi S. Nico= lai Episcopi, die 5 Decembris A. 1646.

(środa)

Coram Officio et Actis Consularibus Cracoviensibus feria quinta post festum Omnium Sanctorum proxima, die 4 Novembris A. 1649. - Spectabilis Andreas Czeski Consul Cracoviensis Summam capitalem 1000 flor. polon. per olim famatum Fridericum Klein Civem Cracoviensem Religiosis Patribus Ordinis Beati Joannis Dei Conventus S. Ursulae Cracoviae in platea S. Joannis siti, pro celebrando Missae pro anima ipsius in Infirmario ibidem existente, qualibet Feria quarta Sacrificio testamentaliter legatam et penes se remanentem iisdem Religiosis Patribus Bonifratellis assecuravit et cum Censu annuo reemptionali 70 flor. polon. super domo lapidea sua Cracoviae in platea Slawkoviensi intra Krausowska et aulalem Rogowska ab utrinque sita, titulo reemptionis alias na Wyderkaff inscribit.

Kościół S. Trojcy na Kazmierzu. Jan Małachowski bisk.
krak. w Krakowie d. 13 czerwca 1689 dał Michałowi a S. Maria, Hiszpanowi
trynitarzowi konsens, aby zakon Trynitarzy w Krakowie lub
na Kazmierzu mógł się lokować. Tenże biskup w Krakowie d. 13 marca 1691
pozwolił Maryi Franciszkowi a Jesu prezydentowi Trynitarzy
w Polsce wystawić na Kazmierzu kościółek – po którego
zbudowaniu tenże biskup, w Krakowie d. 12 Junii 1694, poz=
wolił odprawiać w nim nabożeństwo. – Szlachta na Sejmiku
proszowskim zgromadzona r. 1692 na rozprzestrzenienie tego
Klasztoru pozwoliła zakonowi nabywać kamienice. –
Józef a S. Sacramento (Bystrzycki) przeor klasztoru r. 1753 d. 26 Octobris
nabył kamienicę (dziś pod Nr. 16) dawniej Zaorowska zwaną
wraz z gruntem na ulicy wielickiej pomiędzy kamienicą Wa=
wrzyńca Okońskiego ławnika kazimiersk. a kościołem Trynitarzy,
od Magdaleny wdowy po Macieju Rozmarynowskim ławniku
krak. (Kamienicę tę r. 1728 sprzedał Ignacy Michałowski Dr. med.
rajca kazimiersk- owemu Maciejowi Rozmarynowskiemu. –
Ogród zaś klasztorny (mający w środku domek drewniany pod
Nr. 153) powstał z następnego kupna: R. 1740 d. 11 Junii Gre=
gorius a S. Joanne Bapt. (Karbowski) przeor kupił od Jadwigi Kępkowiczo=
wej rzeźniczki i jej siostry Justyny Ciesielskiej (córek Łukasza
Gniadkowskiego rzeźnika kazimiersk. dom drzewiany rzeczony
Gniadkowski z ogrodem na Kazmierzu na Ulicy Różanej
leżący pomiędzy ogrodem Karbeszowskim a domem Koniecz=
kowskim (Ostkowskich małżonków) przypierający od wschodu do
gruntu Dyłowskiego od południa do muru miejskiego, od zachodu
do podwórza Klasztornego, a od północy do ulicy Różanej. –

zwaną ogród Konieczkowski

Drugą część tego ogrodu d. 27 Novembr. 1740 nabył tenże przeor od Anny Konieczkowiczowej piekarki (Część ta leżała przy ulicy Różanej pomiędzy ogrodem Gniadkowskim a ogrodem Otkowskiego rzeźnika.) – Trzecią część tegoż ogrodu zwaną ogród Karabaszowski leżącą przy ulicy Różanej, pomiędzy ruderami kamienicy Karabaszowskiej a gruntem Głoszowskim, nabył tenże przeor d. 23 Maja 1740 od Ludwiki Chwalibożanki przeoryszy Augustianek na Kazimierzu. (Ogród ten r. 1696 darowała Katarzyna z Pięgłowic wdowa po drugim małżonku Andrzeju Irlant, Augustiankom) – Czwartą część tegoż ogrodu zwaną Konieczkowiczowski leżącą przy ulicy Różanej z obu stron pomiędzy ogrodem Trynitarzy nabył d. 29 Januarii 1752 Stanisław a S. Sacramento przeor od Katarzyny z Konieczkowskich żony Wawrzyńca Otkowskiego rzeźnika. – Ostatnim przeorem trynitarzy na Kazimierzu był r. 1800 Adam a S. Trinitate Eysymont. – Do tego to klasztoru na mocy dekretu Fryderyka Augusta króla saskiego księcia warszawsk. w Pilnic d. 17 lipca 1812 za zezwoleniem Gawrońskiego biskupa krak. przeniesiono konwent Braci Miłosierdzia z Krakowa z ulicy S. Jana z powodu ruiny którym groził, przyczem oddano na własność tymże wszelkie dobra potrynitarskie i summę zebraną za sprzedany przez licytacyję dawny klasztor S. Urszuli, z obowiązkiem jednak żywienia aż do śmierci 2 pozostałych Trynitarzy kazimierskich.*) – Przed r. 1820 przeniósł Grzegorz Kwaterski przeor bonifratrów krakowskich konwent z Krakowa urządziwszy w nowym klasztorze salę dla chorych. – R. 1830 wynosił fundusz kapitału Zgromadzenia Braci Miłosierdzia 62125 zł. 13 gr. (od którego roczny czynsz 3957 zł. 22 gr.) a fundusz potrynitarski wcielony kapitał 93,465 złp. 15 gr. (od którego roczny czynsz 5711 zł. 23 gr.) razem kapitału 155590 zł. 28 gr. (czynszu 9663 złp. 15 gr.) Główną rubrykę kapitału stanowi summa 50000 złp. na Nieznanowicach gubern. radomsk. Widerkauf ten pochodzi z summy 100000 złp. przez Stefana Bidzińskiego wojew. sandomir. zapisanej na wykupno niewolników,

*) Ci ostatni dwaj trynitarze: Rudolf Kamsiewicz † 12 grudn. 1815 mając 79 lat – i Dominik Smarzewski ostatni trynitarz krakowski † d. 12 grudn. 1815 mając 73 lat. (obu zmarli w skutek zagorzenia od pieca)

pierwotnie r. 1698 na Januszowicach umieszczonej.

Zakon Bonifratrów przybył na początku XVII wieku do Polski, pierwszy klasztor ich w Krakowie założył im r. 1609 Walery Montelupi oddawszy im na ten cel narożną kamienicę na S. Jana ulicy s.p. doktora Wojciecha Bazy (Kto rej część (odziedziczył p. Zygmunt Łaziński) po swej ciotce Urszuli żonie Sebastiana Montelupie-go ([illegible] sprzedał r. 1597) a drugą część Piotr Paliszowski Waleremu Montelupiemu sprzedał) (Cracoviae coram off. cons. fer. 5a pridie f. Circumcisionis D. 1609) Do tego doku-pili Bonifratrzy r. 1635 na powiększenie konwentu drugą kamienicę pierwotnie Żyliszowską później Gajowską zwaną w ulicy S. Jana wpodle domów Macieja Czeżotki i Stanisława Cyrusa od braci Mikołaja, Jerzego, Samuela i Stanisława synów Jana Szyltry Trzebińskiego. – Pierwszym przeorem był r. 1609 Melchior Bonaventura Włoch; r. 1609 kupił dla nich Walery Montelupi na klasztor dom Brodowskiego. – [illegible] Gabriel Longus jenerał zakonu Bonifratrów wysłał do Polski Franciszka Barbavara jako wikarego jeneralnego aby zakon tamże osadził. Bonifratrzy wybudowawszy szpital (i ze składek) i kaplicę S. Urszuli na ulicy S. Jana otrzymali erekcyję od Piotra Tylickiego biskupa krak. w Krakowie d. 1 Septembr. 1615. – Biskup Piotr Tylicki zapisał temuż klasztorowi testamentem z r. 1616 (Zapis Tylickiego z 1616 r. na 6500 złp) summę widerkaufową 9000 złp. na Turznie lokowaną. Podobnież zapisał testamentem (r. 1643) Jakób Zadzik biskup krakow. 3333 talarów i 1 złp. czyli 10000 złp. jako summę widerkaufową na dobrach Kamienna w województwie rawsk. – Franciszek Pauzek 1654 r. zapisał 5000 złp. na dobrach Rajsko.

Dzisiejszy kościół S. Trójcy ma piękne malowidła ścienne po prawej stronie prezbyterium na lewo jest kaplica P. Jezusa ukrzyżowanego; ołtarze są następne 1) Wielki ołtarz z figurą cudowną P. Jezusa Nazareńskiego z drzewa rzeźbioną. 2) Ołtarz S. Heleny po lewej stronie. 3) Ołtarz

S. Józefa po lewej. 4) Ołtarz Matki Boskiej (w sukience złoconej) (Łasawskiej) po lewej stronie 5) Ołtarz S. Tadeusza po prawej. 6) Ołtarz S. Kajetana po prawej 7) Ołtarz S. Jana Bożego po prawej. 8) Ołtarz P. Jezusa ukrzyżowanego rzeźbiony w Kaplicy – Ambona, Organy z nowszych czasów. Pod Kościołem Grobowce. – Kościół ma i srebrną monstrancyję, 6 Kielichów srebrnych, 2 puszki srebrne, Pacyfikał, Turybularz, Łódka, Ampułki i Tace srebrne, i monstrancyja miedziana – znaczną ilość ornatów Kościelnych

Jest tu Cathalogus religiosorum defunctorum

Biblioteka ma 2200 tomów

Refektarz z obrazami

Infirmeria

Przychód na r. 1843 był 11725 złp 4 gr. – Rozchód 11984 złp 24 gr.

Ludwik Czianowski (Piotrowski) wstąpił do zakonu d. 22 Października 1617 + 20 Sierp. 1647. Pierwsi co wstąpili w Krakowie: Michał Janecki d. 5 pazdz. 1615 (+1625) po nim Karol Zajkowski 1615, Baltazar Jaskólski 1616 + 1653

Księga wstępujących do zakonu od r. 1615 – 1836 fol. str. 272.

Trynitarze w Polsce i Kościół S. Trojcy na Kazimierzu przy Krakowie (z widokiem) + Przyjaciel Domowy Lwów 1861. d. 7 pazdziern. 1861. Nr 20 pag. 314 – 317

Kościół (S. Tomasz?) restaurował 1860 Jan Zieliński gdy był przełożonym zgromadzenia x. Paulin Maturzewski.

Jan Małachowski bisk. Krak. (Kielcis d. 2 Decembr. 1688) dał pozwolenie (w skutek polecenia nuncyusza apostol. Cantelmi) Michałowi a S. Maria hiszpańskiemu trynitarzowi na założenie Klasztoru Trynitarzów w mieście Krakowie lub na przedmieściach; chciał im nawet oddać kościołek S. Krzyża na Kleparzu, lub SS. Piotra i Pawła na Garbarach, lecz się sprzeciwili temu Proczyński mieszczanin Krak. i Uniwersytet Krak. jako Kollatorowie i patronowie. Dopiero r. 1689 Józef Adam Lubowiecki starosta oświecimski darował Trynitarzom, którzy dotąd u Dominikanów mieszkali, swoją kamienicę na Kazimierzu i zapisał na swych dobrach dla tej nowej fundacyj summę wyderkafową 12000 złp. Trynitarze objęli ~~urządzili w~~ tę Kamienicę, którą ~~[illegible]~~ d. 13 Czerwca 1689 Stanisław Szembek, sufragan Krak. poświęcił na Klasztor, za powtórnem równocześnie zezwoleniem Jana Małachowskiego bisk. Krak. (Cracoviae d. 13 Junii 1689). Osiedli w tej kamienicy 3 trynitarze hiszpańscy: Dydak a S. Maria ksiądz, Jan a Cruce kapłan i Andrzej laik; urządzili w niej kaplicę, którą d. 26 Listopada 1689 Jerzy Januszewicz archiprezbyter kościoła P. Maryi i kanonik katedr. Krak. uroczyście poświęcił. Kaplica tą dla publiczności

dopiero d. 25 Grudnia 1690 otwartą została. R. 1693 d. 23 Maja darował Rynth na rozszerzenie Klasztoru przyległe 2 Kamienice. Drugi przeor Franciszek a Jesu Maria Hiszpan r. 1693 przebudował i rozszerzył kaplicę. - R. 1694 d. 23 Stycznia Józef Adam Lubowiecki starosta oświęcimski z żoną swą Urszulą Krasińską potwierdził swą fundacyą w aktach grodzkich. - Na rozszerzenie Klasztoru przykupiono 1695 przyległe 2 kamienice z pieniędzy ofiarowanych przez Cieszkowskiego i innych. Dopiero r. 1739 przeor Grzegorz a S. Joanne Bapt. Karbowski rozpoczął podług planu Frant. Placidi budowę dzisiejszego Klasztoru, zebrawszy na to przeszło 22000 złp. (głównie od Heleny z Potockich Morsztynowej wojewodziny inflantskiej), przyczem kamienia węgielnego uroczyste poświęcenie odbył Jan Lipski Kardynał bisk. krak. Wybudowano wtedy 10 cel; resztę budynku dokończył r. 1750 przeor Stanisław a S. Sacramento.

Ob: Onuphrius a S. Sacramento (Paczalski): Facies chronologica caelestis Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum. Leopoli typis Collegii Soc. Jes. 1748. 4to. pag. 275-281.

Marianus a S. Stanislao (Sikorski): Hypomnema Ordinis Discalceatorum Sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum in regnum Poloniae introducti. Varsaviae in typogr. Schol. Piar. 1753. fol. pag. 472-484.

Koronka do Pięciu Ran P. Jezusa Nazarańskiego która w Piątki całego roku przed Obrazem Jego w Kościele Kazimierskim przy Krakowie WW. XX. Trynitarzow, od Konfraternij tegoż Pana Jezusa Nazarańskiego bywa śpiewana, z Przydatkiem Litanii y innego o Męce Pańskiej Nabożeństwa z Informacyą o tejże Konfraternii, do druku podana R. P. 1760. w Krakowie, w Drukarni Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego J. K. M. Typogr., w 8ce Kart 16. (Sign. A–B) (Approbata: Reimprimatur. Libellus devotionis Koronka.. Cracoviae 6 Maii 1760. M. St. Mamczyński U. J. D. Can. cath. Crac. Univ. Crac. Procancellarius et Rector.)

Obejmuje: Hymny: Duszo moja wspomni sobie i t. d. – O Jezu ukrzyżowany i t. d. – Koronkę – Modlitwy – Litanię. – Pieśń o P. Jezusie Nazarańskim: (Stołecznego Klejnocie Krakowa, Całej Polski obrono gotowa i t. d. gdzie mówi iż ten obraz czyli raczej statua P. Jezusa Nazarańsk. z Maurów miasta został do Madrytu sprowadzony, benedykowany od Klemensa XIII z Rzymu przysłano go do Krakowa, podobnie jak we Lwowie. W Krakowie założono Konfraternię czyli Bractwo, którego znakiem był pierścień z wyobrażeniem P. Jezusa. Uroczystość główna tej Konfraternii odbywała się w święto Najśw. Imienia Jezus (w niedzielę 2gą po Trzech Królach) do której przyłączone były też święta Konfraternii: a) Uroczystość Znalezienia S. Krzyża (d. 3 Maja), b) Przemienienia Pańskiego (d. 6 Sierpnia), c) Podwyższenia Krzyża S. (d. 14 Września), d) Najśw. Odkupiciela Świata czyli Redemptora (d. 23 Października). W te święta odprawiało się Nabożeństwo solenne z kazaniami, processiami, odpustami nadanemi tejże Konfraternii od Klemensa XII. Prócz tego nadał Benedykt XIV d. 26 Septembr. 1742 w liście do arcybiskupa lwowskiego, odpust członkom tejże Konfraternii noszącym pierścionek z portrecikiem P. Jezusa Nazaren. Urzędnikami tejże Konfraternii byli x. Promotor, Minister, Viceminister, Podskarbi, Konsyliarze, Prowizorowie, których elekcya odbywała się d. 6 Sierpnia o godzinie 2giej z południa, przyczem wpisywano członków do Księgi, a kapłan rozdawał nowym członkom benedykowane pierścionki z modlitwą. Obowiązki członków tej Konfraternii były odmawiać codziennie 5 Ojcze nasz, 5 Zdrowaś, i Wierzę, odpiewać co piątek rano w Kościele Koronkę, i bywać na nabożeństwie w święta Konfraternii, asystować księdzu do chorego, przyjmować ubogich i dawać jałmużnę, nawiedzać i pocieszać chorych, godzić zwaśnionych i wypełniać miłosierne uczynki.)

Wierzytelny Odpis z Karty własności realności pod l. K. 15/16 (Stemp. 1 fl.) Gm. VI w Krakowie położonej na imię Klasztoru Zgromadzenia Braci Miłosierdzia zapisanej z dawnych Ksiąg hipotecznych, które z powodu założenia nowych Ksiąg z dniem 31 Maja 1882 zamknięte i od dalszego użytku usunięte zostały sporządzony.

Nr 15 Gm VI

19 Dz VIII.

Karta własności. – Ks. gł. Gm. VI. vol. ant. 1. pag. 246

Pozycya 1.

Imię nazwisko właściciela: Klasztor Zgromadzenia Braci Miłosierdzia właścicielem Kamienicy wraz z ogrodem pod L. 15 i 16 na Kazimierzu chrześciańskim przy Ulicy Wielickiej położony.

Rubryka I. Tytuł własności: Wypis Dekretu Najaśn. Króla Jm. Saskiego Książęcia Warszawskiego z d. 17 Lipca 1812 r. w Pilnic zapadły dozwalający aby Klasztor wraz z Kościołem XX. Trynitarzy na Kazimierzu w Krakowie będący mógł zostać użytym na przeniesienie do niego Zgromadzenia Br. Mił. pod zastrzeżeniem, iż wyż wymieniony Klasztor i Kościół XX. Trynitarzy wraz z ogrodem i Kamienicą oraz Kapitałami i funduszami na zawsze Zgromadzeniu Br. Mił. służyć ma; – powtóre iż ciż Bracia Miłosierdzia pozaciągane przez XX. Trynitarzy długi z procentów zaspokoić, a pozostałych w Klasztorze 2 Xięży Trynitarzów we wszystkie potrzeby życia do zgonu ich przystojnie opatrywać mają.

1816 r. d. 4 Kwietnia Reskryptem Senatu Rządzącego Rzeczypospolitej Krak. zezwolone zostało, ażeby 90 sążni muru miejskiego przez Komissyę delegowaną wyznaczone służyły na oparcie ogrodu przy Szpitalu Zgromadzenia Br. Mił. – Zł. podania 965 i 3441.

Szacunek dóbr: Złp. – gr. –

Wydano z c. k. Urzędu hipotecznego w Krakowie d. 21 Maja 1890.

(L. S.)

Wierzytelny Odpis z Aktu w przechowaniu c. k. Urzędu hipoteczne= (Stemp. 1 fl.)
go się znajdującego przy zakładaniu pierwszych ksiąg gruntowych
w r. 1826 do protokołu dochodzeń złożonego.
Kopia do № 363/44 Lipca 12. – Wypis z protokołu Sekretaryatu
Stanu w Pałacu naszym w Pilnic 17 d. M-ca Lipca r. 1812. :
Fryderyk August z Bożej Łaski Król Saski, Książe Warszawski etc.
Zważywszy przedstawienie Zastępcy Ministra Spraw Wewnętrznych
i Religijnych z d. 6 Lipca 1812, o upadku, którym grozi Klasztor
Zgromadzenia Braci Miłosierdzia w Krakowie, i niebezpieczeń=
stwie które ztąd dla Szpitala przez nich dozorowanego wynika,
dozwalamy: Aby Klasztor wraz z Kościołem X.X. Trynitarzy na
Kazimierzu w Krakowie będący, użyty mógł zostać na przenie=
sienie do niego powyższego Zgromadzenia Braci Miłosierdzia
pod zastrzeżeniami następującemi przez Przewielebnego Xię=
dza Biskupa dyecezalnego przełożonemi, to jest iż dopiero
wymieniony Kościół i Klasztor X.X. Trynitarzy wraz z ogrodem
i Kamienicą oraz z Kapitałami i wszelkiemi ich funduszami
na zawsze Zgromadzeniu Braci Miłosierdzia służyć ma. –
Powtóre, iż ciż Bracia Miłosierdzia pozaciągane przez X.X. Tryni=
tarzy z przyczyny zatrzymanych im od Kapitałów przez znaczny
czas procentów na własne swe potrzeby, długi z tychże procen=
tów zaspokoić a pozostałych w Klasztorze dwóch Księży Tryni=
tarzów we wszystkie potrzeby życia aż do zgonu ich przystoj=
nie opatrywać mają. – Po trzecie, iż Klasztor w którym dotych=
czas Bracia Miłosierdzia mieszkają, wraz z Kościołem, kamie=
niczką i wszelkiemi przyległościami przez publiczną licytacyą sprze=
danym, a pochodząca z tąd summa na urządzenie stosowne Klasztoru
X.X. Trynitarzów obrócona ma zostać. Udzielając w szczególności jesz=
cze stosownie do Artykułu 2045 Kodexu Napoleona niniejszem na=
sze zezwolenie co do powyższego trzeciego punktu, tyczącego się prze=
daży Klasztoru, w którym dotychczas Bracia Miłosierdzia mieszkają,
wraz z Kościołem, Kamieniczką i wszelkiemi przyległościami przez
publiczną licytacyą, i obrócenie pochodzącej z tąd summy na urządze=
nie stosowne Klasztoru X.X. Trynitarzów, dopełnienie téj naszej woli
Zastępcy Ministra Spraw wewnętrznych i religijnych Księstwa naszego War=
szawskiego zalecamy /:podpisano:/ Fryderyk August; przez Króla /:G. S.:/ Minister
Sekretarz Stanu Stanisław Breza. Zgodno z oryginałem Minister Sekretarz

1 Stanu /: podpisano: / Stanisław Breza. Zgodne z oryginałem Radca Stanu zastępca Ministra spraw wewnętrznych Kochanowski. Zgodność zaświadczam Stokowski wr. L. S.

II

(1 fl.) Nr. Dziennika głównego 5631 Praez. 7 Czerwca 1814 w biorach Prefektury d. 27 m. Maja 1814. Prefekt Departamentu Krakowskiego. Na prośbę JX. Przełożonego z d. 12 b.m. podaną, oświadcza, iż żądane tabele połączonych funduszów, po uczynionym dopiero z nich urzędowym użyciu, później mu zwrócone być będą mogły; tymczasem zaś udziela Prefekt w Kopii zaświadczonej Dekret Króla JMci Saskiego z d. 17 Lipca 1812 w Pilnitz wydany, połączenie funduszu Trynitarskiego z dawnym funduszem Braci Miłosierdzia nakazujący. Wielogłowski w.r. Z. P. Stokowski w.r. Z. S. G. Do JX. Przełożonego Zgromadzenia Braci Miłosierdzia.

III

Nr. 730 Dz. główn. S. z 1816 r. Wypis wierzytelny. – Senat rządzący Wolnego M. K. i jego Okręgu. Na przedstawienie Wo Prezydenta z d. 7 Marca r. b. Nr. 1370 odpowiadając oświadcza, iż zezwala, ażeby 90 sążni Muru miejskiego przez Kommissyą od Wo Prezydenta zostaną, a w dniu 5 Sierpnia 1815 uskutecznioną, wyznaczone służyły na opasanie ogrodu przy Szpitalu Zgromadzenia Braci Miłosierdzia będącego, z tem jednak zastrzeżeniem, ażeby gdy do użycia tegoż muru przystępować będą, uwiadomili o tem Senat, który osoby zarządzić tą fabryką mające wyznaczy. Kraków, d. 4 Kwietnia 1816 r. /: podpisano: / Wodzicki. /: podpisano: / Mieroszewski Sek. Jen. Senatu. Do Prezydenta Municypalności. Zgodność z Aktami w Archiwum głównem Senatu znajdującemi się poświadczam. W Krakowie d. 11 Marca 1825. Markiewicz w.r. Archiv. Jen. L. S.

144

Coram officio Consulari fer. 5a pridie f. Circumcisionis Domini 1609.

Valerianus Montelupi Kamienicę narożną na ulicy S. Jana (którą nabył od Zygmunta Łazińskiego r. 1597) braciom Regulae b. Joannis Dei fratri Melchiori Bonaventura priori

Nr 469 / 2 99 now.

ecclesia tit S. Ursulae

fundacyą tę potwierdził Piotr Tylicki bisk. Krak. d. 1 Sept. 1615

12

capellam S. Ursulae poświęcił na prośbę Francisca Barbavara wikary gener. zakonu

Piotr Tylicki testamentem d. 20 Junii 1616. 9000 zł. legował

z składek obywatele krakowscy przy ulicy S. Jana gdzie dziś dom pod l. 468

Frydryk August król saski w. ks. warszawski dekretem wydanym w Pilnitz 17 lipca 1812 przekazał Braciom miłosierdzia Gmach po wyzbytym zakonie Księży trynitarzy na Kazimierzu.

Trynitarzy tit S. Trynitatis poświęcony Kościół d. 13 Junii 1689 Hennigstanf Szembek sufragan Krak.

Rynt darował Kamienicę 1742 klasztor kosztem Heleny z Potockich Morsztynowej wojewodziny inflant. poświęcał Jan Lipski bisk. Krak.

Trynitarzom udzielił na założenie Klasztor
licencyją d. 19 Czerwca 1689
a Kościoła d. 13 marca 1691.

145

Petrus Tylicki episc. crac. za naradą Gabriela Longi magistri generalis klasztor założyli z jałmużn na ulicy S. Jana gdzie były domy Valeriana Montelupi i Jerzego Brodowskiego; został z włoch przysłany na wykarania generalnego Franciscus Barbavara kaplicę S. Urszuli zbud. i infirmarię Cracov. d 1. Sept 1615 zapisał testamentem 9000 zł na widerkauf na wsi Turzno r. 1616. w woj chełmin na malowanie katedry 1200 zł. Statuę srebrną kazał S. Piotra w Rzymie zrobić Maciejowski a na podobną S. Pawła Tylicki zapisał 70 grzyw.

za życia dał bonifratellom 9000 zł

P.

Ex. 1. Książka do czytania dla dzieci, w szkole i w domu. Lwów 1848. in-8°.

Złp. 1 gr. 10.

Kościół i Klasztor Bonifratrów

Paulin Matuszewski przeor

1860 opuszczony wraz z świątynią gmach szczupłemi
funduszami i wraz z ofiar pobożnych sprawił
czego brakowało zrestaurował i na wiele
lat zabezpieczył

z małym funduszem w ręku odnowił facyatę
mocno uszkodzoną

Szpital odnowił i wyporządził

1861 wyreparował zakrystię ołtarze
statuę naturalnej wielkości darowaną
przez obywatela Krak. Ryorth 1693
i obraz N. P. Maryi Łassawskiej darowany
przez Helenę z Potockich Morsztynową
wojewodzinę inflancką.

147

1818 d. 15 Lut. Senat (na mocy Uchwały z dn. 23 Września 1816) sprzedaje Maciejowi Knotz Gmachy po przeniesieniu Braci Miłosierdzia pozostałe przy Ulicy S. Jana z Kościoła, Klasztoru i Szpitala tudzież Kamienic pod No 468 i 470 położonych składające się za 15,000 złp.
18 30 Maciej Knotz właścicielem Realności No 448, 449, 450, 451 przy ulicy Sławkowskiej – No 460, 468, 469, 470 przy Ulicy S. Jana – No 608 przy Ulicy Szpitalnej – No 297 dom Rajtszula zwany na Wielopolu za Nową bramą Gm VIII
Realności No 468, 469 i 470 kupuje na licytacji od sukcesorów Knotza Jan Boskenek za 20,001 złp. jako kredytor

Land= und Forstwirthe zu

ort. **deutschem Göpel** und
n **Preisen prämiirt** worden.

Thlr.

sehr wirksam) 38 Thlr.

Thlr.

n und 3 Rädern. 100 Thlr.

ern. 80 Thlr.

neitler & Andree.

Kraków

dominikanie

Nawogius praepositus scarbimirien. canonicus et officialis cracovien. significat se sequentes litteras Johannis ep. crac. per fratres monasterii ordin. praedicat. de Cracovia praesentatas recepisse:

Johannes episcopus crac. praeposito scarbimirien. et cancellario ecclesiae cracovien. nec non venerabili viro praeposito Mechoviensis domus Sepulchri Hierosolymitani significat se litteras Johannis olim papae XXII bulla plumbea bullatas per Petrum lectorem ordinis fratrum Praedicatorum domus S. Trinitatis de Cracovia praesentatas, sequentes recepisse:

Johannes episcopus servus servorum dei (papa XXII) archiepiscopo gnesnensi, episcopis [illegible] cracoviensi et plocensi mandat ut fratres ordinis praedicatorum suscipiant in protectionem suam et tueant. Datum Avinioni VI Calendas Maji; pontificatus anno III.

ideo mandat iisdem ut requisiti pro parte fratrum praedicatorum commissionem faciant et eisdem justitiam tribuant. Cracoviae A. 1383 d. 5 Junii

vigore istius mandati peracta commissione inter Stephanum priorem totumque conventum monasterii S. Trinitatis ord. praedicatorum actores ex una et Johannem dictum Stornschacz civem cracoviensem parte ex altera de et super pecuniis censualibus et sepo de macello, annuum censum de eodem macello carnium 5 marc. pro comparandis carnibus pro nutritione fratrum praedicatorum et 5 lapidum sepi pro candelis eisdem fratribus qui a 60 annis iisdem fratribus ord. praedicator. pertinebat testamentaliter in scriptum quem Johannes Storschacz a. 1388 et 1389 solvere recusavit, fratribus ord. praedicat. adjudicat et eidem Johanni Storschatz [illegible] reddere jubet. Cracoviae 1390 d. 3 Augusti.

Z podpisem i ~~Zpo~~ znakiem notarialnym Marcina Strelicz syna Michała de Olschowa z wrocławskiej dyecezyj notar. imperial.

(Na pergamin. pieczęć oderwana tylko zielony jedwabny sznurek pozostał = Nr. klaszt. 38)

Protocolum privilegiorum fundationum dotationum inscrip=
tionum, censuum, proventuum villarum domorum obligationum
literarum regalium comissionum decretorum transactionum con=
cordiarum inventariorum clenodiorum apparamentorum librorum
choralium ecclesiae et conventus SS. Trinitatis fratrum Praedicato=
rum fideliter descriptum et consignatum per Fr. Arnolfum
Presinium S. T. Magistrum 1648 Mscr. in fol. k. 6. nie liczb. k. liczb. 531.
Index kart. 39.

1. Tytuł. 2. Ad Lectorem. 3. Index diversarum materiarum.
Fundatio Sacri Ordinis et Monasterii – Iwo biskup Krak. kanclerz Leszka
białego wysłany do Honoriusza III; r. 1219 w Rzymie czterech swych domowni=
kom kazał przyjąć regułę S. Dominika w Rzymie i r. 1223 oddał im parafial=
ny kościół drewniany S. Trojcy na klasztor w Krakowie. Koło kościoła S. Trojcy
był wtedy drugi kościół S. Tomasza apost. (gdzie dziś mieszka Dolabella malarz)
który r. 1567 dominikanie rozebrali przez klasztor płynęła rzeka Rudawa
na której był w klasztorze młyn na co dał przywilej Leszek czarny 1286
(który to przywilej klasztor w oryginale już wtedy nie posiadał. tylko w ko..
pii fol. 3); później ten wodociąg Rudawy zniszczony został jak widać z przywileju:
1395. Petrus episcopus Cracov. significat quod cum inter Conventum fratrum monas=
terii S. Trinitatis ab una et consules comunitatemque cracov. parte ab altera
excorta esset controversio super domo et area retro domum dictam Francisci
Prager muratam et in postico ejusdem via decursus aquae pluvialis per
metas limitum coemeterii dicti monasterii, nec non super ductum aquae
fluvii Rudawa a molendino Benesji et a capite principalis fluvii Ru=
dawa abextra civitatis Cracov. muros ad intra eosdem ad monasterium
praefatum. Et super quadam porta circa scholam ecclesiae S. Mariae per fratres
praedict. in ambitu muri ipsorum penes fontem de novo erecta, Et super
projectiones fimorum luti et lignorum depositionibus penes ambitus mu=
rorum monasterii, Et super quadam cloaca domus Thomasii Niedzwiedz
erecta in coemeterio, amicabilem compositionem inter partes fecit: primo
Consules viam pro transitu defluxus aquae Rudawae ab ipso Molendino Be=
nessii inter muros Cracov. ad oppositum Hospitalis et Monasterii S. Spiritus
et intra civitatem per plateam S. Crucis aut alibi assignare et ad preparationem
decursus duas fornaces seu 24000 laterum ~~2000~~ itemque 12 marcas conven=
tui dare debent; monasterium aquaeductum tenere debet cum juribus per principem
Leszkonem ducem crac. literis suis privilegialibus concessis. Item quod porta circa
scholas frangi debet et obstrui antiqua vero per Consules emendari. Item quod fimum
et lutum et cumulos lignorum de ambitibus murorum monasterii Consules demen=

(pag. 86) oryginał zaginął tylko z kopii która wak. tach kapituły krak. oblatowana była za biskupa Piotra Wysza 1395 produkowana ta kopia w sądach król. 1568

+

dare debent abduci infra duorum mensium sub poena excommunicationis. Item
prior et conventus cesserunt liti causa domus et areae retro domum Francisci
renunciantes omni juri. Item conventus debet ordinare ut Thomasius cloacam
ab aditu hominum et semita publica removeat ne sit in aspectu transeuntium.
Episcopus inter partes poenam 200 marc. vallat. Cracoviae 1395 penultima Apri-
lis (fol. 4.5) k. 1.
Znowu r. 1454 domagali się Dominikanie od rajców aby im wolno było
rurami wodę do klasztoru sprowadzić jak to inni mieszczanie mają lecz
biskup Zbigniew nową ugodę między stronami zrobił mocą której klasztor
dostał 10 grzywien odstępnego a rajcy pozwolili klasztorowi wodę rurami spro-
wadzić z Rudawy tylko wodociągu nie obowiązali się więcej stawiać. Dary
te r. 1454 wystawione dopiero r. 1613 magistrat podczas powietrza kazał poprze-
cinać aż r. 1638 komisja królewska uchwaliła że „wody z Rudawy idącej która się z cugu
„miejskiego przez stolarską ulicę prowadzonego konwentowi pozwoliła odej-
„mować magistratus nie ma dopokąd wody rurmusowe do miasta prowa-
dzone będą." — R. 1488 domus in fine plateae latae sita olim Gasparis
Crugelii; anno 1441 Gasparis Beck.; anno 1488 Septem coronatorum titulo in-
signita haereditaria Seyfredi Betman civis penes cemeterium monasterii —
Domus Psalteristarum S. Mariae virg. sive Turcia (a quodam sacerdote Turcho
imprimis in hac domo manente per fratres ord. Praedic. 1446 consulibus
cracov. pro dote ecclesiae S. Mariae vendita —

vlad. 1228 przekład

Szos census ab aedificio
Turris latrinarum seu cloacarum conventus praedic. a. 1223 extructa
(antequam porta civitatis nova dicta a. 1395 aedificata fuit) diruta 1819 ad man-
datum senatus Cracov.
Przecieszów i Podolsze (r. 1627 dominikanie krak. (kupili od braci Ferdynanda starosty
grodeckiego i Władysława margrabiów Myszkowskich (który te dobra jako
nepotes ex fratre germano Alexandro Myszkowski marchione castellano
oświecimensi patruo suo cujus consors Cristina de Gajow erat. oddzie-
dziczyli) przyczem wdowa Krystyna de Gajow Myszkowska prawo swe dożywot-
nie na Przecieszowie za 46000 złp. dominikanom odprzedała 1631; przywileje były: za 50000 flor pol.

1456 a) Wacław xiążę oświecimski i zatorski za pozwoleniem xiężny Małgorzaty
małżonki swej i rady starszych ziemian swoich sprzedał wieś Podolsze w
zatorskiem xięstwie L. Mikołaszowi Myszkowskiemu z Przecieszowa za
750 zł. węgierskich kromnickich z brzegami rzeki Skawy poczęwszy od
granicy miasta Zatora dołem brzegiem Wisły aż do Przecieszowskiej granicy
gdzie Brzeznica rzeka Przecieszowska w Wisłę wpada z lasem dziesięciną
snopową, łąkami i pożytkami. W Zatorze w poście w sobotę przed niedzielą co śpie-
wają Laetare 1456 (po morawsku)   fol. 401. (tłomaczenie treści)

1483. b) Włodek xiążę oświecimski i zatorski z Januszem starszym bratem
swym rodzonym będąc na tej majętności Podolszu w potrzebie pożyczyli półczwar-
ta set złotych i zastawnym sposobem zapisali Janowi Myszkowskiemu

a gdy się potym dzielili znowu tenże xiążę wziął 300 złotych u p. Jana Myszkowskiego które mu na tymże Podolszu obwarował, a potem że mu p. Mikołaj Myszkowski dał za wieczność mianowanej wsi Podolsza 400 złotych węgierskich zaczym mu wieczność wsi Podolsza ustąpił; także i frymark albo zamianę Przeciszowa za Osiek tym listem potwierdza. A we wszystkich tych granicach jako jest ograniczona także i ta granica którą xiążę Wacław oświęcimski i zatorski ociec jego od Podolszowskiego lasu dał a do Przeciszowa przyczynił mianowicie począwszy od Łowiczkiej podle łąki którą zowią Księska łąka mimo Borek przez Olszynkę klinkowatą ku rzece Brzezniczka która z Przeciszowa idzie za dalekim pogonieniem po niejakiej lipie która nad reką stoi &c ze wszystkim prawem, panstwem etc. W Zatorze w poniedziałek po S. Andrzeju 1483. (po morawsku) fol. 401

1494 c) Janusz xiążę oświecimski i zatorski który część i dział w Podolszu i Przeciszowie swoj wziąwszy od Jana i Piotra Myszkowskich 200 złotych, prawa swego odstąpił i swoje części i dział tych majętności Podolsza i Przeciszowa dziedzicznie synom pomienionego Mikołasza Myszkowskiego dzierżyć dziedzicznie wzdał. Zator we wtorek po Przewodniej niedzieli 1494. (po morawsku). fol. 402.

1452 d) Janusz xiążę oświecimski uznając wierną służbę którą Mikołasz Myszkowski z Przeciszowa ukazował dajemy jemu i jego potomkom łąkę naszą która za siedlski zależy podle jego łąki którą mu xiążę Wacław brat nasz dał pierwej niżli nam. Dwory przedał przeciw białemu jeziorowi w kącie ku przecznym drogom które niegdy Piotrowicanie siekali; także tę istą łąkę drugą którą tam pierwej miał a teraz na bregu Wisły zależy pospołu zwierzchu pisany Mikołasz ~~wszelk~~ i jego potomki wyrąbać, dzierżeć, pożywać a dziedzicznie ku Przeciszowu oбiesić mają. - W Oświęcimiu w niedziele Oculi w poście 1452 (po morawsku) fol. 398. (~~Regstr~~ Inscript. capit. zator. 1521. fer. 3a ante fest. S. Joan. Bapt.)

1448 e) Janusz xiążę oświecimski las przy Przeciszowie (przeciszowski) odgranicza od lasu manowskiego począwszy od potoku a dołu Brynnice aż do Wisły. W Oświęcimiu we czwartek po Trzech Królach 1448. (po moraw. 1.1632) fol. 399. 402. (Regstr 1521 ut prius

Wieś Przeciszow - (Kmiecie w tej wsi robili po 5 dni w tydzień, poniedziałek mają wolny; przędą pułsztuki; czynsza albo płatu dają na świątki 8 gr. lub 16 gr. na S. Michał 8 gr. lub 16 gr. na Gody 8 gr. lub 16 gr.; Odpaszy krownego na S. Wojciech 2 gr.; kapłonow 5; jajec 12; Przenicznego albo miałko pszenice 4 zł. (Ospu:) żyta na nasienie korcy 2; owsa ospowego korcy 6 (dziesięciny xiędzu scholastykowi Krakow: zł. 2; Taczmy

x. plebanowi przeciszowskiemu żyta 2 korce, owsa 2 korce. — Było 27 kmieci — zagrodników 28 co robiają po 2 dni w tydzień i każdy 2 niźli dziesiątek szczypu do roku wyrąbać lub po kopie zapłacić powinien — chałupników 25 nie mających roli powinny robić co tydzień 1 dzień. — są tu 2 młyny jeden pod dworem o 2 kołach; drugi zwany Wilczy młyn o 1 kole — Łąki 2 — Las młodociany, grabowy olszowy, dębowy i jodłowy.

<u>Wieś Podolsze</u> r. 1632: Kmieci 20, zagrodników 9; chałupnicy dwa dni w tydzień robią; komornicy 1 dzień w tydzień robią. — Młyn o 2 kołach — Las młodociany grabowy, olszowy, dembowy i jodłowy. — Stawów wielkich w Podolszu i Przeciszowie 7: Staw stary, Nowy, Goreczyk, Borek, Janowski, Nowieńczyk, Jastrzembiec. — Stawów płodowych 11: Michalczyk, Krolewczyk, Rudnik, Szyrki, Piekarzowski, Dąbrowski, Lilichowski, Skotniczny, Chodnicy, Borowy, Folwarczny — Formuła zapisu z ksiąg wójtowskich ~~[illegible]~~

Piotrowice wsi Piotrowic: R. 1573 ~~por~~ po wielkiej nocy po drugiej niedzieli przed nami Wójtem na ten czas Janem Szeligą i z ławicy wdowa Andziowa położyła 30 zł. które Sołtyn Fakta podźwignął za rolę. „Na tym był i siedział wójt z ławicą; na co stawiała świadome „piwo ut moris est."

Myszkowski starosta zatorski + 1648

Palczewice Smolice r. 1757 posiadała Krystyna de Starawieś Łodzińska wdowa po Mikołaju Radwan de Chorągwice Łodzińskim burgrab. krakow.

<u>Stróża</u> koło Skrzydlny wieś wraz cum sortibus in villis Porąbka Przyłasek i Zawada kupili dominikanie krakowscy r. 1628 za 18000 zł od Olbrychta Rożna (który miał żonę Katarzynę Niewiarowską) R. 1610 Sebastian Pieniążek dziedzic na Stróży dobra swe dziedziczne: Stróża, Porąbka, Przyłasek czyli Zawada; ~~[illegible]~~ przed aktami grodzkiemi sądeckiemi sprzedał Adamowi Rożnowi z Rożnowa podsędkowi ziemi krak. (ojcu Olbrachta) i Jadwidze która wydana za drugiego Dóbka Łowczowskiego (urodziła 1603 syna Zbigniewa Dóbka Łowczowskiego żyjącego 1647) — Olbrycht Rożen zaś rostawił córkę Elżbietę zakonnicę w Staniątkach 1629) — Potok Przenośnik dzieli tę wieś od Skrzydlny — R. 1529 w grodzie czchowskim dział: Zofia Stradomska dostaje wieś Janowice, a Katarzyna Sikorska wieś Stróże.

<u>Rupniów</u> wieś (w powiecie czchowskim) kupili 1625 dominikanie krakowscy za 1000 flor. od Jana Cieniawskiego i jego żony Jadwigi Dębickiej. graniczy z Rybiem i Tymbarkiem (ef. arianie)

Sędziejowice należą do Stanisława Szembeka 1633

Sczurow alias Zimbrzeg villa circa viam ad Wieliczkam tendentem haereditas Branickich 1631.

1402. Michael Judex et Dobeslaus Subjudex terrae cracov. generales notum fa-
ciunt quod Wirzbantha haeres de Branice prata sua jacentia circa Wislam
in haereditate Sczurow prope Wsdzary ad monasterium S. Trinitatis in
Cracovia donavit pro quali donatione Ursus prior unam missam pro salute
antecessorum Wirzbenthae et aliam pro peccatis ipsius Wirzbenthe tempo-
ribus perpetuis circa altare S. Gregorii in monasterio legendas se obligavit.
Cracoviae ipso die dominico post diem S. Michaelis 1402 praesent. Joanne pala-
tino, Joanne de Tarnow cracov. Cristino sandomir. Cristino sandecens. cas-
tellanis (fol. 43 k. 1/3)
Stanislaus et Gregorius Branicky fratres germani 1566 haeredes in Branice
et Sczurow (Gregorius a 1573 erat jam venator terrae cracov. capit. niepolomic.)
horum successor Joannes Clemens a Rususza Branicki haeres de Branice
capitan. chencin. 1631.
~~[illegible]~~
Stanislaus Lubomirski palat cracov. capit. zatoriensis 1633

1395 f) Joannes tertius dux osviecimensis capellanis suis fraternitatique
ipsorum in ducatu osviecimensi existentium qui quater in anno singu-
lis quatuor temporibus in unum conveniebant et missarum ac vigilia-
rum solennia pro sua suorumque progenitorum ducum osviecimensium
animarum salute peragebant, naulum sive navigium suum in littore
fluvii Wisle in terra sua ex opposito villae Jankowice locatum
addito censu duarum marcarum singulis annis in villa Mucharz, ei-
dem fraternitati sive capellanis donat cum conditione ut fraternitas
praedicta unum altare in ecclesia civitatis Zator construere in
honorem Corporis Jesu Christi in quo singulis hebdomadis 3 missas
pro nostra nostrorumque progenitorum salute legere sint adstricti
feria 2da unam missam pro defunctis, feria 5a pro honore Corporis
Christi etc. vigilias etiam defunctorum semel in hebdomada lectis;
jus patronatus praedicti altaris pertinebit ad [illegible] duces osvietimenses
ita ut mortua persona Joannis ecclesiae de Piotrowice rectoris nostri ca-
pellani fraternitas praedicta unum ex fraternitate principibus prae-
sentare tenebitur. Anno 1395. (fol. 151 tylko treść - Łaciński - ten przewoz-
-naulum leżała we wsi Podolsze)

1486 g) Kazimierz xiąże Oświecimski nadaje Jakubowi Drozdowi z Prze-
uszowa kąt jeden który leży w Chrościnie u granice Słowieńskiej,
włosienice a u granice Manowskiej aż do bagna, którego ma używać
na rolę. - Ten przywilej Księże Janusz approbuje Michałowi Drozdowi
1488 (fol. 399)

Kościół S. Idziego w Krakowie podług Miechowity założony r. 1082 przez Władysława Hermana. - Długosz zaś in libr. benef. pisze iż ten Kościół nie stał pierwotnie na tym miejscu lecz tam gdzie stoi Kościół S. Jędrzeja; gdy do Krakowa zjechały zakonnice i założyły Klasztor S. Jędrzeja przeniesiono Kościół S. Idziego na miejsce dzisiejsze nad Rudawą. Kościół ten S. Idziego należał pierwotnie do opactwa benedyktyńskiego założonego w Sieciechowie r. 1010 [illegible] przez Bolesława chrobrego we wsi Sieciecha. Kościółek ten za czasów Długosza r. 1480 był Kollegiatą mającą 1 Kustosza i 3 prebendy. Dochody Kustosza stanowiły: dziesięciny z wsi Modlnica mniejsza (własność Klasztoru zwierzynieck.) z wsi Karniowic (własność Andrzeja Tęczyńskiego) dochód z 2 kramów w mieście i z domu zwanego Kokosz za Rudawą [illegible] naprzeciw Kościoła S. Idziego. Pierwsza prebenda miała na własność wieś Sadowie koło Goszczy leżącą (którą r. 1440 [illegible] prebendarz puścił w dzierżawę Sędziwojowi z Tenczyna herbu Topor.) Druga prebenda miała na własność wieś Górka (leżącą koło [illegible] Proszowic - którą to wieś prebendarz r. 1440 puścił w dzierżawę Joanni Otto de Leszow herbu Topor) wieś graniczyła z Stogniewicami, Kowala, Mniszów, Jakubowice) Trzecia prebenda miała [illegible] dziesięcinę z wsi Prądnik (należącej do opata tynieckiego) [illegible] [illegible]) i dziesięcinę z wsi Królewskiej Rakowice.

1320. Vladislaus rex Polon. ecclesiae S. Aegydii in Cracovia patronus facit commutationem cum Clemente abbate et conventu Sieciechoviensi ord. S. Benedicti in hunc modum ut clerici canonici et praelati ecclesiae S. Andreae apud Cracoviam (cuius ecclesiae jus patronatus ad conventum Sieciechoviense pertinet) eadem beneficia ex ecclesia S. Andreae ad ecclesiam S. Aegydii una cum jure patronatu transferant et ecclesia S. Andreae Sanctimonialibus ordinis S. Clarae in possessionem detur. Cracoviae VI° nonas Octobr. 1320. (fol. 279. k 3/4)

x x

1320. Nankerus episcopus cracov. confirmat commutationem factam per Clementem abbatem Sieciechoviensem qui ecclesiam B. Andreae cum aliis Vladislao regi Polon. pro Sanctimonialibus ord. S. Clarae resignavit. Ideo episcopus praebendas, canonicatus et dignitates de ecclesia B. Andreae ad ecclesiam B. Egydii in Cracovia transfert quorum beneficiorum presentatio ad abbatem Sieciechoviensem pertinebit. Cracoviae V nonas Octobr. 1320. (fol. 280 k. 1/2)

x x

1387. Zaklika praepositus sandomir. cancellarius Vladislai reg. Pol. Santvogius praepositus scarbimir. canonicus cracov. de voluntate et consensu Svantoslai abbatis Sieciechov. vacantem praebendam in ecclesia S. Egidii post mortem Santvogii conferunt Ottoni Cristini de Wrzostyna. Cracoviae in vigilia Ascensionis Domini 1387. (fol. 281. k. 1/2)

x x

1402 Bonifacius IX papa ad petitionem Vladislai regis Polonie, filiorum Joannis Andreae de Tharczyn capitanei generalis et Zaklikae de Mydlniki cancellani reg. Polon. jus patronatum saecularis et collegiatae eccle-

E baronum nobilium de Stopiennica alias de Toporow [illegible]occupatorum.

siae pro una medietate ad Joannem de Thenczyn et Zaklikam nec non fratres eorundem, pro altera vero medietate ad abbatem et conventum monasterii in Sieciechow pertinentem Rectori magistris et Universitati Cracoviensi confert. Romae VI Idus Maji pontificatus anno 12°. (fol. 282 k. 1½)

1500 Fridericus cardinalis archiep. gnesn. episc. crac. ad praebendam in capella S. Egidii sub castro Cracov. [post resignationem Andreae Rabsztynski canonici cracov. ejusdem praebendae possessoris] Stanislaum Sarto clericum in minoribus instituit ad praesentationem: Procopii abbatis sieciechov. Andreae de Tenczyn castellani wojnicen. Joannis Rabsztynski et Andreae junioris de Tenczyn, Nicolai Plichowski et Stanislai Sarto de Szczekarzowice hujus praebendae collatorum. Cracoviae d. 27 Aug. 1500 (fol. 281)

Gorka Joannes in Tenczyn capitaneus lublinensis ~~co~~ collator praebendae in ecclesia S. Aegydii suo et fratris sui Andreae de Tenczyn in Italia existentis nomine generoso Felici Czerski in Bystrzyca haeredi Secretarium S. R. M.tis juspatronatum ~~ad eandem~~ praebendam fundi Gorka in ecclesia S. Aegydii donat ~~praesentat~~. Lublini fer. 2a post fest. Purificat. B. Mariae 1567.
Andreas comes in Tenczyn praenotatam donationem ~~praesentationem~~ Felicis Czerski confirmat Mediolani d. 12 April. 1567.

Górka wieś Felix Czerski de Czersk judex terrae cracov. general. jus patronatum presentandi ad ~~patronatum~~ fundi villae Gorka in ecclesia S. Egidii Cracov. [quod a magnif. comitibus a Tenczyn acquisivit.] donat monasterio S. Trinitatis Ord. Praedicat. Cracov. fer. 2a post D.nicam Reminiscere 1588.

Sadowie wieś Joannes comes in Tenczyn castel. wojnicen. supremus camerae regiae praefectus lublinensis perczoviensis capitaneus qua collator et patronus canonicatus ~~D~~ et praebendae fundi Sadowie ecclesiae S. Egidii intra muros cracov. hunc jusepatronatum illius prebendae Monasterio S. Trinitatis Ord. Praedic. donat. 1588

Jakubowice i Stogniewice koło rzeki Szreniawy, r. 1603 dostał od Stanisława Ptaszy Franciszek Rylski wielkorządca Krak. (fol. 131.)
r. 1637 kupiła u Rylskich pani Michałowska
p. 185–234.
349– 391.

Jodłownik wieś Przecław Niewiarowski z żoną Elżbietą dobra swe ojczyste wieś Jodłownik połowię Markuszowej, wsie Kostrze i Ryj... darował dominikanom krakowskim 1595. w tej wsi Przecław Niewiarowski r. 1585 zbudował drewniany kościół filialny. Mappę tych wsi rysował Jan Brożeius kanonik krak. geometra –
Markuszowa r. 1594 połowę tej wsi kupił nobilis Venceslaus de Jodłownik od nobil. Joanne Lisowski za 60 grzywien

Kasina wielka wieś (w sand.) na tej wsi dziedzic bezdzietny Przecław Niewiarowski zapisał dominikanom krak. summę 15000 grzywien pol. 1596 a brania zmarłego Krysztof i Jan Niewiarowscy niechcąc optacać czynszu wyderkaffowego 800 grzywien darowali wieś dominikanom krak. r. 1598.

X 1404 Thomas judex et Dobeslaus subjudex terrae cracov. significant quod strenuus miles Andreas haeres de Korabow subcamerarius plocensis negavit apud se habere literam super villam Kasina privilegialem contra strenuum militem Joannem Liganza palatinum lanciciens. negavit se obtinere ideo judices decernunt eandem literam si aliquando ostenderetur nihil Joanni palatino lanciciensi nocere debere. Cracoviae in colloquio generali feria 5 post diem S. Michaëlis 1404 (fol. 349/b. Kart 1/4)

R. [redacted] Dominikanie Krakowscy szukali za tem przywilejem w metryce Kor. a gdy metryka z owego czasu r. 1444 w bitwie pod Warną przez Turków została zabraną udawali się do rządu tureckiego o wydanie kopii przez posła francuskiego na co im Raymund Finus magister de Brixia comissarius generalis in partibus orientalibus listem z Konstantynopola 17 czerwca 1632 do Krakowskiego Konwentu pisanym odpowiedział iż pomimo troskliwych poszukiwań nie masz Książek metryki polskiej w archiwum państwa tureckiego i że te księgi najprawdopodobniej w morzu utonęły fol. 349.

Lampert bisk. krak. na prośbę króla Bolesława 1010 dziesięciny snopowe z wsi szczyrzyckich darował Klasztorowi w Sieciechowie który je 1590 akademii krak. darował

Klasztor w Czyrzycu założył r. 1234 Theodorus palat. Cracov. pierwotnie w wsi swej Ludzimierz, lecz dla rozbojów r. 1245 przeniósł do Szczyrzyca wsi kupionej od kanonika krak. Sulisława syna Janowego. R. 1380 opat wydzierżawił drewniany zameczek w Szaflarach przedtem Żydowi który tam kuł fałszywą monetę: król Ludwik posłał starostę krak. Sędziwoja który zamek szaflarski spalił i klasztorowi posiadłości: zameczek Szefflary miasteczko Nowytarg wsie Dambro, Ostrowice, Ostrowsko, Wilczepole, Wachsmuth, Długiepole, Clucorowa, Loramba, Niedźwiedź, Łodąmbin, Olszowka, Mszana, Knasina, Ogonowka, Salin, Rapka, Montygorz i inne posiadłości na rzecz króla oddał. Opat udał się do Budy do Króla który lubo robiąc nadzieję opatowi zwrócił mu tylko dwie wsie Ludzimirz i Krowszow; sam opat umarł w klasztorze cystersów w Szczawnicy (Szczawniku) na Węgrzech powracając do Polski. Dobra te zabrane podzielił między szlachtę król Władysław Łokietek który biskupowi krak. Janowi Muskacie za rebelią zabrał Biecz, wieś Łętkowice Miechowitom, [redacted] i niektóre wsie Tyńcowi (Dług. Lib. Benef.)

Kasina wieś zabrana przez króla Ludwika klasztorowi cysterskiemu w Czyrzycu Sołtystwo w tej wsi założone r. 1430 (jeszcze r. 1626 był sołtys zwany Kasiński). Kościół pozwolił tu wybudować Marcin Szyszkowski bisk. Krak. r. 1623 d. 29 Decembr. dat. Kielce. – Wieś r. 1646 tęższa lasy duże na górach Śnieżnica i Lubogoszcz stawy 2, młyny 2, [illegible], kmieci osiadłych 32 (ci mając po 4 pręty roli dawali czynszu 4 zł 20 gr. kapłonów czynszowych 2, jajec 10 owsa ospowego korcy 4, owsa rugowego (?) korcy 1, prządą łoki 6 na wiejskie mołowidło; niesznego dają żyta 1/2 korca, owsa 1/2 korca, obręcz bukową na 15 łokci robią 5 dni w tydzień parą koźmi). Zarębników 17 (ci mają roli po 3. 4. 2. pręty i robią i oddają tyle co kmiecie tylko że zamiast roboty płacą lub robociznę najmują). Przymiarczanów 18 (mają po 4 pręty roli robią i płacą jak zarębnicy. Nazwa ich z tąd pochodzi iż ich dopiero r. 160? przymierzono[?]). Zagrodników 9 (ci F

Ci nie dają mesznego i dziesięciny tylko czynszu po 5 zł. 15 gr. jajec 2 kop. rydzów [illegible] kminu 3 funty i do robót gdy trzeba (za pieniądze?) Chałupników na Nawsiu 8 (płacą tylko po 2 złotych?) Komorników (płacą tylko gospodarzom czynsze i na roboty gdy każą chodzą pańszczyzna za pieniądze)

Czerny Stanislaus cum uxore Anna 1641

Wyżyce wieś z młynem na rzece Rabie r. 1612 dziedzic Andrzej Żarski dziedzic z Reginą żoną wieś tę (na którą 2500 zł. pożyczyli wprzódy dominikanie) darował klasztorowi krakow. dominikańskiemu. Wieś ta r. 1458 należała do Wyżyckich; r. 1586 Jan Wyżycki dziedzic robi układ o budowanie jazu na Rabie z Joachimem Bieńskim starostą olsztyńskim dziedzicem granicznej wsi Cerekiew. – R. 1458 trzej bracia rodzeni: Mikołaj, Andrzej i Piotr Wyżyccy dzielą się wsią Wyżyce (do której należał las Bełczek i jezioro Grzybowe) – R. 1468 Cracov. fer. 2a in Crastino S. Trinit. Anna córka olim Nicolai Wyżycki a żona Jacobi de Koczonow sprzedaje swoją ojcowiznę w Wyżycach nobili Jacobo de Wrzępie. – R. 1472 Catharina filia secunda olim Nicolai de Wyżyce consors nobilis Sigismundi de Stupczow resignat Petro de Wyżyce haereditatem post patrem et post mortem patrui sui Andreae in villa Wyżyce. – R. 1546 Wyżga Wyżycki z Wyżyc ustępuje bratu swemu Stanisławowi Wyżyckiemu część swą w Wyżycach – R. 1586 Jan Wyżycki z żoną Elżbietą sprzedaje wieś swą Wyżyce Marcinowi Lutosławskiemu sędziemu sandeckiemu. – R. 1603 Marcin Lutosławski wieś Wyżyce sprzedaje Stanisławowi Gumińskiemu. – R. 1612 Stanisław Gumiński wieś Wyżyce sprzedaje Andrzejowi i Reginie Żarskim (na co dominikanie pieniędzy pożyczają 2500 zł.) który r. 1612 wieś tę Dominikanom darowali; w tedy (1631) graniczyła ta wieś z Bieńkowicami wsią Tomasza Zamojskiego podkanclerza kor. dziedziczną, i wsią Niedary starostwa uścieckiego, z wsiami królewskiemi: Wola Drwienia, Śmiłowice, Maciejowice, Sierosławice, Niedary, Bieńkowice które dopiero 1531 dla starostwa niepołomskiego od szlachty nabyto – Hieronim Przyłęcki kasztelan sandecki + 1637.

Lipie wieś z folwarkiem Dąbrówka i poddanemi w Rzekach r. 1616 dominikanie krakowscy za 7750 zł. kupili od Mikołaja Mysłowskiego (mała wioska granicząca z wsiami Kostrza, Ryje, Rupniów); r. 1529 należała ta wieś do Lipskich który się r. 1529 podzielili wsiami Lipie Sadek Mysłow Szyk et Lang. Wieś Lipie (w której była góra Kostrzec) r. 1562 Marcin Strzelecki dziedzic Lipia ustępuje Zborowskim dziedzicom Szyku wsi część lasu w górze Kostrzec we wsi Lipiu

Sadek wieś r. 1621 dominikanie krakowscy z 6500 zł p. kupują od Jana i Pawła Łodzińskich synów Krzysztofa Łodzińskiego z Anny z Radwanowic de Gemle

Krasne i Lasocice r. 1624 te wsie Konwent krakowski dominikański jako ojcowiznę Hiacynta Mijakowskiego zadłużoną wykupili za 18000 zł. Marcin in saeculo Hyacinthus in ordine Mijakowski urodził się z ojca Walentego i Maryny de Balin został dominikanem miał 2 siostry

Są zastawione u Sebastiana Wilczogórskiego burgrab. krakow.

Naremba wieś (połowa) z gajem w ... wsi Szczodykowice i częścią roli we wsi Owczary r. 1625 Jan Narembski z żoną swą Stanisławą z Milanowskich tylko połowę wsi Naremba darował dominikanom krakowskim

R. 1393 Zawisza z Pław z synami Mięcikiem i Jarem zastawiają wieś swą Naramę za 105 grzyw. Gregorzowi Nakandzie z Grzegorzowic.

Rupniow cum praedio Wola Rupniowska et Kisielowska (Dominikanie w ziemi Czchowskiej
krakowscy r. 1625 kupili za 2000 flor. od Jana Lieniawskiego i jego
żony Jadwigi Dębickiej.

419/b. ~~425/b~~ ~~Kantorsko~~ 449. 1613 1612

Summy. — R. 1525 generosa Anna Nawoika (consors gener. Stanislai Stadnicki de Wśnicz) censum annum reemptionalem 4 marcas seu 6 flor. 12 gros. dedit fratri suo Petro Kmita Sobieński de Wiśnicze (s. r. m. curiae Mareschalo capit. premysl.) ad emendum censum perpetuum 200 flor. ~~[illegible]~~ ad emendum censum perpetuum pro obligatione missarum in monasterio Ord. Praed. dedit qui hunc censum in advocatia sua haereditaria in villa Lubocza inscripsit per consensum Sigismundi I reg. Pol. crac. fer. 5a fer. 5a festi S. Petri de Vinculis 1532 et summam hanc ~~qui Petrus Kmita censum hunc~~ 200 flor. reemptionalem ~~[illegible]~~. 1525 d. 2 Augusti testatur coram notario se recepisse.

Nicolaus a Potok Potocki palat. braclaw. exercit. reg. dux campestris cum Dominico Potocki fratre suo ordinis praedicat. 1642

Joannes (Amor de Tarnow castel. biecensis inscribit (summam 1200 flor. hungaric. sive 24 marcarum) censum (ex 24 laneis in suburbio tarnowiensi fratribus ord. praedicat. cracov. d. 15 Decembr. 1462 cum consensu Joannis de Mielsztyn, Catherinae castellanae cracov. dictae Białuszyna et Nicolai Spiczymiri decretorum doctoris canthoris cathedr. cracov. manu conjuncta. Inscribit quam summam 1200 flor. hung. destinatam ad braxandam cerevisiam pro fratribus ord. praedic. ~~[illegible]~~ illma Catharina de Mielsztyn dicta Białuszyna primi matrimonii illustr. Janussii ducis Masoviae demum Nicolai de Michałow castel. et capit. crac. consorte donavit.

Rajsko wieś 1648 Ichacego Rajskiego

Korczyna et Kamieniec et Kalbornia ~~[illegible]~~ haereditas Clementis Kamieniecki 1518.

f. 543 przyw. 1443.

Prądnik major hic erant 3 praedia quae ad conventum Ord. Praedic pertinebant 1) Praedium Sculteciale (cum 2 laneis) a. 1418 Joannes Ligęza de Niewiarow palat. lanciciensis a. 1418 pro 600 marcis lat. gros. prag. emit a Joanne Soltys cive cracov. et a Wislao abbate tynecensi et monasterio S. Trinitatis ord. praed. donavit pro dote capellae Ligęzianae penes ipsam ecclesiam cum sacristia a se fundatae et pro anniversario. Praedium hoc a. 1425 monasterium ord. praed. Jaroslao suffraganeo cracov. professo conventus cracov. ad tempora vitae pro censu annuo 20 marc. et 24 mensurarum tritici in possessionem dimisit. ~~[illegible]~~ In hoc praedio curia sculteti alis retro molendinum prope fluvium Prądnik cum oratorio seu capella murata a. 1594 d. 12 Julii de licentia Georgii Radziwił cardin. et episcopi cracov. extructo cum molendino (dwór ten dominikański r. 1578 legat napewno dworu Bethmanowskiemu należącemu do Urbana Fryzera i Urbana Horlemusa kupców krak. R. 1636 zaś do wdowy Barbary Fryzerowej i jej synów Stanisława i Zygmunta Fryzerów należącemu w Prądniku wielkim.) Curia autem de novo 1637 extructa per illam

fluit rivus Sudol vel Potok dictus. 2) Praedium seu allodium [Schelwińskie et Rynczowskie dictum] cum 5 laneis a. 1433 emerunt patres ord. Praed. a conventu franciscanorum cracov. [coram judicio scabinali in Tyniec fer. 5a post fest. S. Agnetis 1433.] sed a. 1539 Andreae Brzechwa abbati conventu tyneciensis pro censu annuo 16 marc. vendebant. [Gwardian sprzedał ten folwark za zgodą klasztoru tynieckiego kościoła Dominikanom r. 1434.]

3) Praedium cum 4 laneis a. 1470 emit Długosz Joannes canonicus cracov. pro fundando monasterio fratrum Carthusianorum sed quoniam ob certas rationes non successit, successores ejus a. 1486 donaverunt a. 1492 capitulo sandomiriensi a quo conventus ord. praed. emit pro 4000 flor. anno 1603 fer. 3a post fest. S. Paschae. [in recompensam et satisfactionem pro decimis et proventibus ecclesiae ejusdem quod idem Joannes Długosz per multos annos levabit et percipiebat nulla super ipsis ratione subsecuta]

1479 Casimirus rex Pol. confirmat emptionem quatuor laneorum frendensium cum pratis inter villam regalem Rakowice ab una et villam Prandnik abbatis tyneciensis ab altera parte jacentium per Joannem seniorem Długosz apud nobiles Jacobum Schelwa de Cracovia et Jacobum Martinum Ryncza filios olim Martini Rynczą de Bathowice et neptem eorum Elisabeth filiam Stanislai Rynca pro fundando et erigendo ibidem monasterio S. Joannis Bapt. et Hyeronymi confess. ordinis et fratribus Carthusiensibus — et liberat hos laneos ab onere expeditionis universaligitarii pro bello Regni Polon. generali a censu regio skolestwo alias Poradlne 2 gros. de laneo. In nova civitate Korczyn fer. 4a in die S. Michaelis archang. 1479. (fol. 258 K. 1.) (In archivo pergam. №. 13) (przepisane)

1479 Nicolaus Strasz de Białaczow judex et Martinus de Kowary subjudex terrae cracov. general. recognoscunt quod Jacobus Rynca prepositus S. Jacobi de Casimiria et Martinus Rynca vicarius ecclesiae majoris Cracov. fratres germani filii olim Martini Rynca de Batowice duas partes duorum laneorum et pratorum in villa Prandnik [inter villas Prandnyk, Rakowicze, Byenzicze et agros civitatis Craccoviensis juxta fluvium Prandnik consistentes] (quae eis facta divisione cum nepte sua videlicet Elisabeth fratris sui germani Stanislai filia cesserant) pro 400 marcis gross. lator. prag. Joanni Długosch seniori et fratribus Sigismundo priori et Michaeli [illegible] fratrum Carthusiensium vendiderunt. Cracoviae fer. 2a post fest. S. Michaelis 1479. (fol. 259. K. 1)

1480 Nicolaus Strasz de Białaczow judex et Martinus de Kowary subjudex terrae cracov. general. recognoscunt quod nobilis Jacobus Schelwa haeres de Prandnik duos laneos in villa Prandnik cum areis pratis et domibus (inter villas Prandnik, Bieńczyce, Rakowice et agros civitatis cracov. jacentibus) juxta decursum fluvii Prandnik pro 200 flor. hungar. Joanni Długosch et fratribus Sigismundo et Michaeli fratrum Carthusiensium [monasterii in Prandnik ibi vel alibi fundandi] vendidit cum jure reemptionis, et promittit hanc possessionem cum posessione empta a Rinczonibus arendare pro 16 marcis annuatim. Cracoviae fer. 2a infra Octavas Epiphaniae alias 10 Januarii 1480 (fol. 260 K. 1½) [: z 2 pieczęciami białemi jedna ma herb Odrowąż Strasza, druga Sreniawę Kowarskiego :] et data est intromissio predictis emptoribus per Andream Grzsz ministerialem.

155

1480 Nicolaus Strasz de Biataczow judex et Martinus de Kowary subjudex terrae cracov. general. recognoscunt quod Elisabeth filia olim nobilis Stanislai Rynca cum Anna matre sua de Batowice sortem quatuor laneorum et pratorum in Prądnik Johanni Długosz seniori ecclesiae leopoliensis electo, Sigismundo et Michaeli fratribus Carthusiensibus et monasterio in Bielany ad collum S. Stanislai fundato et fundando pro 70 flor. hungar. aur. vendiderunt. Cracoviae fer. 3a in crastino S. Stanislai in Majo 1480 (fol 262 K 3/4)
(present Joanne de Pilcza cast. Sandec. Andrea de Prandzissow cast. biecens.)

1487 Casimirus rex Pol. ad requisitionem Stanislai de Swiradzicze praeposit. Kielens. et officialis et Joannis Gosławski custodis visliens. canonici cracov. executorum testamenti olim Joannis Długosz electi leopoliensis in causa inter eosdem ab una et famosum Stanislaum Zarogowski filium olim Nicolai Zarogowski de Bielany haeredis partibus ab altera decernit considerando fundationem Carthusiensium sequi et continuari non deberi nec posse contractum coram consulibus cracov. per olim Joannem Długosz qui Nicolao Zarogowski pro villa Bielany (quatuor laneos in Prądnik pro fundatione carthusiensium permutata) cum additione 400 flor. dedit refundendum fore et mortificandum, Stanislaum Zarogowski in possessione villae Bielany, executores testamenti autem in possessione quatuor laneorum in Prandnyk manere deberi. Cracoviae fer. 6a ante fest. Assumpt. B. Mariae V. 1487
(fol. 262 K.1) (in Archivo pergam. No 17)

1487 Nicolaus Strasz de Biataczow judex et Martinus de Kowary subjudex terrae cracov. gener. significant per regem omnes inscriptiones inter olim Nicolaum Zarogowski civem et consulem cracov. haeredem de Bielany et Joannem Długosz canonicum Cracov. electum leopol. occasione fundationis et erectionis claustri Carthusiensium in haereditate Bielany factas cassatas et annihilatas esse quoniam ad regiam majestatem Nicolaus et Stanislaus Zarogowski fratres germani filii olim Nicolai Zarogowski pro mortificandis et cassandis iisdem inscriptionibus citaverunt executores testamenti olim Joannis Długosz. (Cracoviae in curia regis sabbato post fest. S. Batholom. 1487
(f. 263 K. 1/2)

156

Stanislaus

1434. ~~Nicolaus~~ Stralecz prior Nicolaus provincialis provinciae Polonae Nicolaus haereticae pravitatis inquisitor, Joannes de Szroda subprior, Michael S. Theol. Baccal. Alexander Theutonicorum praedicator, Stanislaus antiquus, Petrus Lindus, Nicolaus Sachristianus totusque conventus ord. praedicat S. Dominici Cracov. locant kmethones: Mathiam tabernatorem de Prandnik, Petrum de Krowodrza, Petrum Lis de Rakowice et Martinum de Prądnik super 5 laneis agrorum emptorum sub dominio Stanislai abbatis tinecensis tali modo: kmethones uti illi de villa Prandnik exempti sunt ab omnibus laboribus solum in festo S. Martini 16 gross. lat. rationes census et 3 grossos communis monetae prandiales de quolibet laneo abbati tinecensi dare, monasterio cracov. ord. praedicat. autem de quolibet laneo 2 marcas quolibet anno in festo S. Martini solvere tenebuntur. Cracoviae fer. 3a ante festum S. Michaelis 1434 (fol. 241. K. 1/2)

<u>Wolica (wieś)</u>. Sebastianus Lubomirski castellanus vojnic. capit. sandomir. villam suam Wolica cum curia et praedio inter bona Grabie et Lapanow in districtu cracov. sitam ~~ad~~ conventui Cracov. ord. Praedicat. donat. 1610 pro anniversario ~~ac~~ et 4 missis omni septimana in capella antiquitus dicta Regia nunc Lubomiriana a Sebast. Lubomirski quadrato lapide noviter extructa et adornata. 1610.

~~[illegible]~~

Turris ecclesiae ord. Praedicat. cracov. a. 1749 constructa per michaelem Siejkowski priorem (in loco antiquae) de novo et cupro tecta erat tunc in monasterio frater conversus Lucas Smarzynski pictor. (Cieśla Jakób Nowerkowicz który stawiał wieżę spadł i zabił się, wieżę pobijał miedzią Jan Roter kotlarz)

1388. Cracoviis in die S. Martini: Otto de Pilcza palatinus sandomir cum consorte sua Hedvigim 400 marc. gross. lat. prag. (ad braxandam cerevisiam pro fratribus ord. Praedic. crac.) in theloneo regali Cracov. cum censu annuo 8 marc. et 16 scot. donat monasterio ord. praedic. crac. cum officio cantandae missae in capella Regis (później Lubomirskich)

d. 10 ~~Regimbis Cracoviae~~

1403. Hedvigis Othonissa vidua relicta Ottonis de Pilcza 120 marcas pro structura librariae in conventu cracov. ord. praedic. donat.

1406 pro anima Clementis de Kurow et Catharina consortis ~~ejus obligatus~~ ejus qui donavit 160 marcas monasterium obligatur ad missam in Capella Trium regum

1406 pro anima Henrici monetarii obligatio ad 1 missam.

1407. Anna Lakoszowa consors generosi Lakossii de Zmigrod succamerar. cracov. donat 100 marcas pro perficiendo domo in area monast. ord. praedicat. cracov.

1418 Joannes Liganza palat. lancicien. capellam cum sachristia penes eccles. ord. praed. extruxit et ~~[illegible]~~ sculteti in Prondnik majori dotat.

1443 ipso die S. Martini Cracoviae. Nicolaus alias Seraphin utriusque salis zupparius tres famulos montanos alias otroki videlicet: Mnich, Jakob, Zielonka (ex decem famulis in monte Sera= phim per regem privilegiatis) alias Seraphinos in montibus velicensibus donat conventui ord. praedicator. cracov. ut legantur pro illo, parentibus ~~illius~~ et filiabus Elisabethae et Annae illius duae missae in capella B. M. Virg. Ratione cujus inscriptionis Barbara Sweydniczerowa de Cracovia (fors filia Seraphini?) 1462 in Wieliczka sabbato post festum Visitationis B. M. Virg. coram judicio succamerarii et capitanei cracov. Nicolai Wilkowice cum monasterio concordiam inivit et dein monasterio 1533. tria opera vulgariter 3 dziala ~~in zuppis~~ haereditario jure velicensibus ~~[illegible]~~ zuppis donavit. (czynsz ten wynosil na kwartal 9 flor. et 1 vas pulchri salis)

1462 p. 453.

1463. Martinus de Kayser S. Th. Lect. prior Nicolaus de Brest haereticae pravitatis inquisitor et omnes fratres conventus Cracov. Ord. Praedic. recognoscunt quia magnif. Catharina de Melsztyn relicta olim Nicolai de Michalow castellani et capitanei cracov. chorum ecclesiae S. Trinitatis aequando ecclesiae propriis sumptibus in valore 600 marc. prima vice et iterum altera vice ignis vora= gine consumptum majoribus sumptibus erexit testudinavit et clypeum de novo muro in posteriori parte ejusdem chori so= lemnem fecit plurima etiam clenodia praetiosa in casulis cappis dalmaticis antependiis sericeis margaritis et auro textis, unam monstrantiam minorem et modo duodecem centena flor. hung. ad emendum censum pro tritico cerevi= siae fratribus comparandae dedit, ideo obligant se quod in altari S. Spiritus ante sacristiam quod ipsa erexit singulis diebus septimanae missam quamdiu in humanis extiterit ~~et post mortem ejus~~ decan= tare volunt (in quibus missis ad minus medietas fratrum interesse debet) exceptis diebus festis item unum perpetuum anniversarium defunctionis die cum vigiliis. Cracoviae fer. 6a infra octavas Corporis Christi. 1463. (~~[illegible]~~ fol. 453 k. 1)

X

Hoc autem altare S. Spiritus juxta sachristiam et sepulchrum Leszkonis Albi (?) collocatum et consecratum a. 1441 erexit et dotavit Catharina Bialuszyna ducis Janussii Masoviae demum consors Nicolai de Michalow castel. cracov. ~~[illegible]~~

1472 Hincza de Rogow castellanus sandomir censum 20 marc. annuum reemptionalem super advocatiis capitaneatus sandomir. emptum pro missis monasterio Ord. Praedic. Crac. donat.

Annales seu Liber Antiquitatum Conventus (2 transsumptami) Calendarium antiquae pergamen.

1504 Joannes Polak Karnkowski castell. gnesnen. pro missis in capella Anunciationis B. Mariae V. quam ruinatam executor testamenti restauravit 300 flor. hung. inscripsit

1513. Pro anima D. Clementis aurifabri civis crac. qui dedit 53 marcas obligatur Conventus

1521. Alexandra Tenczynska palatina Russiae legat testamentaliter 300 flor. in censum perpetuum pro tribus missis septimanatim legendis quam summam Andreas de Tenczyn palat. crac. Joannes de Tenczyn palat. belz filii et executores testamenti super bonis suis villa Kampie in districtu Xiąz locant d. 28 Julii 1528

1530 Pro anima nobilis Octaviani Supparii Russiae qui dedit conventui 300 flor. pro aedificanda infirmaria obligatus est conventus legere unam missam in septimana in capella S. Mariae Magdal. (nunc Myszkoviana)

1537. Pro anima Petri Szafraniec palatini Crac. qui ecclesiam testudine decoravit et 2 capellas fundavit.

1538 Pro anima Dominici Matachowski S. Th. D[r] professi hujus conventus crac. ord. praed. episcopi laodicensis sufraganei cracov. qui insigne organum magnum extruxit

1563. Pro anima Catharinae de Xomorow olim Stanislai Orlik terrarum Russiae Supparii consortis obligatus conventus legere 3 missas in capella S. Joannis dicta Orlikorum.

1590 Pro anima gen. Barbarae Dembinska filiae olim D. Prosperi Prowana consortis d. Samuelis Dembinski una missa in Capella S. Nicolai dicta Prowanina.

1595 Pro anima Preclai Niewiarowski sepulti in capella S. Stanislai dicta Ligezina.

1602. Pro animabus Petri Myszkowski episc. crac. Sigismundi Myszkowski supremi mareschali regni et Alexandri Myszkowski castellani osvietim. in capella S. Dominici de Suriano dicta Myszkowiana quam Sigismundus Myszkowski mareschali r. P. extruxit.

1602 Pro anima Barbarae Gostomska consortis olim d. Valentini Dembinski castell. crac.

1609 Pro anima Adm. Rever. Pauli Scrzebic canonici varsav. praepositi sandomir. qui testamentaliter mense majo 1609 conventui 200 flor. legavit quos filius ejus generos. Joannes Szczerbic persolvit.

1613 Pro anima Andreae Sapieha palatini poloc. et Cristinae consortis suae

1618 pro anima Andreae Stadnicki et Sophiae de Sienno consortis
eius qui ~~[illegible]~~ 6500 flor. pro instauratione capellae S. Hyacinthi
et scalis marmoreis dederunt.

1626 Pro anima Christophori ducis de Zbaraz supremi praefecti
stabuli regni in capella S. Catharinae Senensis a fundamen-
tis per Georgium ducem de Zbaraz castel. crac. fratrem suum
extructa.

Abrahamus Bzovius M. Pr. Ord. Praedic. historiographus S. Sedis
Apost. ~~[illegible]~~ collegio S. Thomae Aquinatis in conventu
S. Mariae Minervae Romae 1000 scuta pro fundatione duorum
studentium conventus Cracov. legat. Romae d. 11 April. 1630.

R. 1644 d. 3 Novembr. kobieta żona niejakiego Sochy z Kleparza zakradłszy
się do kaplicy S. Jacka ukradła srebrny relikwiarz (cum brachio S. Hia-
cynthi), nad którą szkło rozbita kości wyrzuciła i relikwiarz żydom
na Kazimierzu sprzedać chciała lecz od nich przytrzymana reli-
kwiarz zwrócony i kości nad brzegiem znaleziona.

Relikwie: 1) Głowa S. Jacka (w której 9 zębów bo dziesiąty dano
królowej w darze dla konwentu dominikanów w Paryżu 1649)
w tece srebrnej złocistej augsburskiej roboty od Zygmunta III
po zwycięstwie moskiewskim darowany, przy której jest 8 aniol-
ków z herbami na tabliczkach; między innemi klejnotami wisi
tam czerwony złoty z twarzą króla francusk. (ważący
7½ czerw. zł. i półorta) darowany od komitessy francuskiej
de Gibriant (Guebriant) 2) Brachium S. Jacka srebrne
z lilią na którym pierścień z dyamentem czeskim wielkim
3) Statua S. Jacka srebrna sprawiona od Rakoczyny z Węgier
za 300 talar. 4) Statua S. Jana z kubkiem srebrnym które przysłał
z Rzymu Abraham Bzovius 5) Statuy 4 Apostołów srebrne wa-
żące 200 grzywien sprawione przez Abrahama Bzowiusa
6) Dwa kielichy złote ważące 793 czerw. zł. 7) Kielichów srebrnych 35.
8) Tace, miednice, puszki; między temi miedniczka gładka srebrna
z herbem Jelita darowana od Pawła Szczerbica; lichtarze, kije ako-
lickie (?) [illegible] srebrne, lichtarze, lampy, wota. 9) Ornat i antependium
z srebrogłowiu i złotogłowiu od arcyksiężny austriackiej ex voto dany
do S. Jacka; Kolumna szczerozłotogłowiowa koronami cesarskiemi sa-
dzona.

Organ mniejszy zrobił 1534 Klemens de Mielec dominikan z Józefem z Sochaczowa towarzyszem [illegible]
Wielki ołtarz wystawiony r. 1615 za co dano snycerzowi 2000 zł. a Dolabelli
Tomaszowi za złocenie 4556 zł; kosztował w ogóle 70014 zł. 29½ gr.
Graduały 3 pergaminowe duże pisane 1536 przez Wiktoryna S. Th. Bac. domini-
kana (który + 1543.) – Antyfonarze pergaminowe przez Abrahama pisarza
r. 1515 w 7 tomach i przez Tomasza z Brzeska dominikana z ładnemi obra-
zami – Komunały – 2 Psałterze – Epistoły – Lekcje – Kollekty – Pro-
cesionale.

Praeclarae gesta R. P. Priorum fol. 519 – 529.

Antonius Grodicius S. Th. M. electus 1597 unam partem claustri exstruxit + in Junio 1625 ferme nonagenarius (tribus vicibus prior)

Albertus Szkovius S. Th. Mr electus ex prioratu lublinensi 1598 d. 13 octob. conventum aedificavit fuit prius in Constantinopoli capellanus Uchański legati regni + 1609

Hiacynthus Suscius S. Th. Mr el. 1601 d. 19 Januar. Provincialis Bohemiae dein factus mortuus in conventu praemisliensi

Joannes Chrysostomus Roberzycensis S. Th. Mr el. 1603 d. 11 Augusti; in Choro sedilia cum exsculpta historia S. Hyacinthi in sinistra parte construi fecit, delegatus ad Romam in causa avulsionis provinciae Ruthenae

Erasmus Koniuszovius S. Th. Mgr el. 1607 in julio ex prioratu plocensi; in choro in parte dextra sedilia cum exculpta historia S. Dominici construi fecit.

Valerianus Lithvanides S. T. Mgr el. 1612 in Julio in itinere fracto crure resignavit.

Erasmus Koniuszovius electus 2a vice murosculesiae fibulis alias antrami constrinxit, ecclesiam depingi fecit, capellam S. Hyacinthi reedificavit altare novum gradus marmoreos extruxit et pavimentum tesseris marmoreis struxit _ electus iterum 3a vice 1618 altare majus aedificavit refectorium extruxit – Sigismundus III donavit thecam pro S. Hiacyntho

Joannes Chrisost. Roberycensis elect. 1622 d. 8 Julii 2a vice

Thomas Rozański S. Th. Mr. el. 1626

Erasmus Koniuszovius el. 3a vice. 1628 + 1630 aetat. 57.

Joannes Bapt. Zamoiski S. Theol. Baccal. el. 1630 resignavit accepto episcopatu bacoviensi

Valerianus Lithvanides el. 2a vice 1631 d. 29 Octobr.

Fabianus Birkovius S. Th. Mr. el. 1634 d. 10 Octobr. concionator in ecclesia ord. praedic. 32 annos, apud regem Vladislaum 4 annos erat sub Cho uno cum principe resignavit ob morbum syncopam + 74 anno aetat.

Benedictus Klonowski S. T. Bacc. el. 1635. d. 2 maii, in provincialem electus

Hijacynthus Mijakowski S. Th. Mr el. 1636 d. 9 Aug. bona sua Krasne et Lasocice conventui donavit, librariam auxit

Joannes Constantinus Morski S. Th. Mr el. 1639 ult. Augusti sacristiam aedificavit, ostium sacristiae versus ecclesiam de petra marmorea posuit, sacellum de lapide secto in Zrządnik exstruxit et per Thomam Oborski suffragan. crac. conservari fecit

Gregorius Othonovius S. Th. Mr. el. 1642 d. 8 Septemb. pavimentum ante majus altare tesseris sectilibus seu quadratis marmoreis struxit + 9 Martii 1654 aetat. 80 professionis 57 Parisiis doctrina theol. instructus

Mathaeus Borowicius S. Th. Mgr el. 1645 d. 25 Sept, campanile erexit

Praedaus Niewiarowski S. Th. Mgr el. 1648. d. 8 Octobr.

B. Stanislaus Kokoszka S. Th. Bacc. †1532.

Fr. Michael Conversus natus a. 1570 d. 8 Maji ex patre Gregorio matre Fide in civitate Campalonsi (Kimpolung) in Valachia educatus post mortem pares avunculum suum Petrum Bogner Med. D.r in Corona in Transylvania; veniens Cracoviam peritissimus in arte fabrili habitum ord. praedic. 1602 conversum suscepit, proprio labore formas chori ad stuporem exornavit; habuit revelationes Cosaccorum rebellionem et Suecorum bellum praedixit. Conscripsit 7 libros; in astrologia fuit peritus. Mortuus 1656 in vigilia Nativ. Christi. (Ex actis Capituli lublinensis 1659 d. 3 Maji celebrati)

Oltarze w kaplicy Rożańca św. sprawił Wawrzyniec Telezyński promotor 1785; sama kaplica zbudowana z jałmużn 1688 bo wprzód bractwo rożancowe odprawiało swe nabożeństwo w kaplicy Trzech Króli

Mszał S. Piusa gothico charactere kompatury kryształowe srebrem obwiedzione cum authentico Jana Damasена Lubienieckiego biskupa bakowskiego

ΝΕΚΡΟΓΡΑΦΙΑ seu obitus Fratrum generalium, provintialium priorum, magistrorum, baccalaureorum, lectorum, cursorum, inquisitorum, praedicatorum, confessorum, sacerdotum, clericorum conversorum, sororum nec non utriusque status et sexus benefactorum ordinis nostri insuper obligationum conventus cura R. P. F: Erasmi Coniussovij S. T. Mgri prioris crac. ex vetustis obligationum, consiliorum, regestrorum, manuscriptis codicibus facta collectio A. D. 1615. 31 Julii per me fratrem Valerianum Lithuanidem Mgrum Conventus Cracoviensis. (Mscr. in 4o maj. ~~fol.~~ 1-92. et fol. 12. cum additamentis (Mathaei Borovicii ~~[illegible]~~. Arnolf. Przyzni; Hiacynth. Miakowski et aliorum)

Januarii. 2. fr. Vincentius de Kielcza qui ossa Ivonis episc. crac. de Mutina ad conventum attulit.

4. — Anna filia castellani lublin et relicta Lakosij de Zmigrod subcamerarii crac. construxit altare S. Petri Martyris.

5. a. 1634 — fr. Andreas Radawiecki fuit in studio parisiensi per 7 annos, definitor provinciae et capituli generalis Bononiae a. 1615 celebrati, provincialis Polon. 1623

6. a. 1515 fr. Joannes Branicki prior bochnensis

8. a. 1588 Petrus Stowacius Medic. Dr.

10. a. 1412 fr. Stephanus episcopus ceretensis

10. a. 1629 fr. Bernardus Paxillus librum: Monomachia contra schismaticos typis mandavit et alios edere parabat.

15. a. — Joannes de Thenczyn

16. a — Zegotka Szafraniec

16. a. — Andreas de Thenczyn

16. a. 1558. — Catharina a Lasko palatina sandomir.

19. a — Sandek de Gorka

23. a. 1514. Anna Ligęzina

26 a. 1555. fr. Dominicus Męczyński Art. Baccal. in coventu Costensi concionator

26 a. 1654 fr. Ludovicus Szerepkowic S. Th. Lect. patre armeno cive leopoliensi secretario regio natus, redux ex studiis hispanicis patre praemortuus febri hectica Leopoli moritur, reliquit conventui 3000 flor.

27. a. 1650 Thomas Dolabella Italus e statu Venetorum pictor regum Pol. Sigismundi III, Vladislai IV et Joannis Casim. in arte sua neminem suo tempore parem habuit, per 50 circiter annos in domo conventus dicta S. Thomae manens multa in eodem conventu et ecclesia suae gratitudinis reliquit monumenta. Obiit prope octogenarius sepultus in ecclesia ante altare Misericordiae dicto Niedziela.

29. – fr. Martinus dictus Fiol olim prior osvietimensis et sepultus ibidem in conventu gedanensi.
31. a. 1654 – fr. Sylvester de Grodziec Siwek dictus cantor de voce eggregius, moritur octogenarius, religionis 60 in conventu cracov.
31. a. 1637 – fr. Abraham Bzovius S. Th. Mr. Romanae sedis historiographus, obiit Romae septuagenarius comitiali morbo, filius conventus cracov. cui 4 argent. statuas apostolorum et multos libros donavit et 2 loca in collegio Minervitano fundavit.

Februarius. 1. – Joannes Czeki gente Italus.
5. – Clemens de Curow donavit 160 marcas pro capella Trium Regum
10. a 1614 – Laurentius Gembicki archiep. gnesnensis.
13. a. 1532 – fr. Stanislaus Kokoska S. T. B. concionator celeberrimus sanctimonia vitae insignis. A. 1615 d. 20 Maji ex concessione Francisci Diotalevii nuntii Apost. ossa ejus levata, lota et in plumbeo scrinio in claustro ad pedem altaris Crucifixi reposita sunt – Obiit fere annorum centum.
18. – Joannes Przerębski archiep. gnesn.
19. a. 1535 – Octavianus zupparius Russiae, dedit 300 flor. pro construenda infirmaria, (sepultus in capella Mariae Magdalenae)
19. a. 1626 – Henricus Firley archiep. gnesn.
20. – Stephanus I rex Poloniae.
21. a. 1612 – Gregorius Stephanowicz dispensator Sigismundi III reg. Pol. qui 4000 flor. conventui legavit.
22. – Petrus Szafraniec palatinus crac. qui corpus ecclesiae testudinavit et 2 capellas fundavit.
23. a. 1443 – D. Helizabeth quae pro fabrica ecclesiae 20 marcas legavit.
24 – Joannes Wolski episcopus vladislav.
25. a. 1643. – fr. Erasmus Obornicius predicator generalis organarius perfectus quondam prior varecensis phtysi consumptus 60 aetatis anno.

Martius. 3. a. 1503. – fr. Nicolaus Lodzia prior in conventu leopoliensi.
3. a. 1635 – fr. Joannes Spina S. Th. Mr. Perusinus vicarius generalis Styriae et Carinthiae, comissarius ad Provinciam polon. et ruthen. Obiit Leopoli.
4. a. 1611 – fr. Gaspar Varetius S. Th. Bac. prior convent. lublin. et luceor.
8. a – Rosa uxor d. Petri Szafraniec palatini crac. hic sepulta.
9. a. 1494 – fr. Gaspar Organista.
10. a – fr. Philippus Zatoriensis in conventu vlodimir.
11. a. 1414. – d. Vichna benefactrix hic sepulta.
15. a 1544. – fr. Dominicus Malachowski episcopus laodic. suffraganeus cracov. organa magna in medio ecclesiae erexit.
21. a. 1595 – Przecslaus Niewiarowski, qui bona Jodłownik donavit conventui
23 a. (1463) Catharina Białuszyna de Melsztyn uxor Nicolai de Michałow castellani et capit. cracov. chorum ecclesiae testudinavit ante sacristiam sepulta. (wdowa od 1438)

25. a. 1657 — fr. Arnolphus Przezinius de Cracovia S. Th. M^r. prior conventus culmensis, opatoviensis, opatoviecensis, syndicus, agens causarum Cracoviae. Obiit Przecisoviae ibidem sepultus. Conscripsit conventus privilegia, jura.

30. a. 1568 — Jordan Spytek de Zaklyczyn castellanus cracov.

31. a. 1265 — Salomea ducissa Majoris Glogoviae.

<u>Aprilis</u> 1. a. 1548 — Sigismundus I rex Pol.

2. — fr. Vincentius Leopoliensis cantor solemnis

3. a. 1655. — fr. Andreas Nizankovius organista in arte pulsandi organa suo saeculo vix parem habens. In provectiori aetate Romam profectus in Conventu supra Minervam organa per triennium cum laude pulsans cupiens perfectior evadere utebatur magistro Frescobaldi. — Obiit in conventu cracov. annum 63 supergressus.

4. a. 1488 — Nicolaus Miskowski legavit conventui 100 ungaricales.

6. a. 1511. — d. Stephanus magister canatium et organista magnus amator conventus.

10. a. 1584. — fr. Melihior Turobinensis prior conventus camenecensis.

10 a. 1657. — fr. Dominicus Krasuski S. Th. M^r. Toleti in Hispania in litteris excultus, praedicator Vladislai IV prior ploecens. belzen. wlodimir. gedan. cracov. obiit in villa Piotrowice spoliatus a Hungaris et Kozaccis; is altare S. Raymundi erexit.

12. a. 1641 — fr. Benedictus Klonowski provincialis.

17. a. 1652. — fr. Ambrosius Borovius S. T. Bac. in studio bononiensi effectus prior cracov. obiit 42 anno aetatis.

18. a. 1543. — fr. Victorinus S. Th. Bac.

22. a — fr. Felix S. Th. Mgr. Episcopus suffraganeus vilnensis

25. a. — Paulus Szczerbicz praepositus sandomir. (filius ejus Joannes haeres in Gorna Garlica)

25. a. 1684 — fr. Thomas Schmith concionator crac. provincialis, obiit Siradiae

28. a. 1609. — fr. Albertus Szkowski, prior lublin. varsav. provincialis Polon. obiit Varsaviis

30. a. 1600 — Stanislaus Zawacki dictus Picus, Consul Cracov. Medicus, capellam penes portam ecclesiae erexit.

<u>Majus</u> 1. a. 1642 fr. Ludovicus Praemisliensis; provincialis Russiae obiit Cracov. 76 annorum.

2. a. 1557. fr. Thomas de Syczow S. Th. Lector prior provincialis.

5. a. — fr. Paulus suffraganeus Cracov.

9. a. 1320 — Joannes Muscata episcopus crac.

10. a — Severinus Boner a Balice castellanus sadecens.

11. a. (1434) — Alexandra ducissa Masoviae mater ordinis nostri hic sepulta.

11. a. 1612 — fr. Severinus M^r dictus Żydek et Lubomliensis et Roxolanus, prior posnan. concionator in ecclesia B. M. V. Crac. Obiit octogenarius Cracoviae. Edidit: Monotessaron

11. a. 1650 — fr. Joannes Dziaczkowic cantor bonus

12. a. 1666. — fr. Blasius Derey Severiensis, artis musicae peritissimus; edidit Antiphonarium Chorale partis hyematis typ. impress. — Reliquit Graduale in pergameno obiit octogenarius professionis 50 annor. Cracoviae

15. a. 1432. — Vladislaus Jagello rex Polon.

16 a. 1403 Hedvigis uxor Ottonis de Pilcza, sepulta in capella Regis, dedit pro libraria conventus 120 marcas.

19. a. 1590 — fr. Melchior Mosticensis S. Th. Mgr. per 24 annos provinciam rexit Sigismundo I et Sigismundo Aug. charus.
20. — Joannes Groth episcopus erat.
22. a. 1642. — fr. Dionysius Mosinski provincialis, concionator regius.
24 a. — fr. Vitus episcopus Lichiniensis alias Lithvaniae, beatus hic sepultus.
30 a. 1475 — fr. Jacobus de Bidgostia S. Th. Mgr. per 27 annos provincialis Polon.
Junius 2. a — Joannes comes de Tęczyn castel. vojnic. capit. lublin.
2. a. 1637. — fr. Lucas Leopoliensis obiit Samboriae.
3. a. 1259 — fr. Sadoch beatus martyr. in conventu sandomir.
(Trabicinus) (vide Jocher II p. 57) 6. a. 1635 — fr. Joannes Chrisostomus Robczensis. S. Th. Mgr. baccal. art. in acad. cracov. religionem professus 1590 in studio bononiensi educatus, Romae procurator ordinis 1598, prior cracov. 1603, provincialis Polon. 1609, Romam profectus 1612, prior cracov. obiit Cracoviae prope septuagenarius.
7. a. 1501. — Joannes Lolak Karnkowski qui capellam Annunciationis B. M. V. 300 ungaricalibus refecit.
9. a. 1333. — Vladislaus Lokietek rex Polon.
9. a. 1618 — Joannes Czeski haeres villae Czechy
10. a. 1607 — Petrus Myszkowski episcopus crac.
13. a — Casimirus rex Poloniae
14. a. 1603 — Stanislaus Karnkowski archiep. gnesn.
15. a. 1607 — Bernardus Maciejowski card. archiep. gnesn.
15. a. 1625 — fr. Antonius Grodzicki Mgr. ter prior obiit fere nonagenarius
16. a. 1606 — Laurentius Goslicki episc. posnan. donavit conventui plocensi bibliothecam.
17. a. 1593. — Felix Czeski judex cracov.
19. a. 1612. — Joannes Curzelovita canonicus cracov.
21. a. 1612 — Jacobejus Curzelovita Med. Dr.
22. a. 1663. — fr. Praeclaus Niewiarowski S. Th. Mgr. Romae educatus prior cracov. obiit Bochniae aetatis 50 ann.
23. a. 1614 — Gaspar Gutteter consul cracov.
23. a. 1610 — Sebastianus Lubomirski comes in Wisnicz castel. woynic. capit. sandomir.
23. a 1610 — Joachimus de Ocieszno capitaneus olsztynensis
25 a. 1614 — Zophia de Ocieszno castellana sandomir.
26. a. 1610 — fr. Camillus Jasinski S. Th. Dr. obiit Cracoviae 7 Julii 1649 annor. 76
~~a. p.~~ 1649 — edidit Philosoph. et Theologiam quam docuit in Monasterio Tinecensi.
28. a. — Nicolaus Firlej palatinus cracov.
29 a. 1611 — Joannes de Rusuza Branicki castellan. biecensis
30. a. 1600 — Barbara ~~relicta Valentini~~ Constantia de Bebelno Dębinski castellani cracov.
Julius. 1. a. 1611. — Stanislaus Picus Medic. Dr. filius Pici Zawadzki protomedici
2. a. 1613 Gabriel Joannicius Medic. Dr.
2. a. 1472 Hincza de Rogow castel. sandomir
3. — Helisabeth Jazzynina de Goray
3. a. 1625 — Melchior Michałowski tribunus lublinen. sepultus in capella Ligezae
4 — Catharina Wapowska castellana praemisl. (juvit pro construendo sarcophago S. Hyacinthi)
5 — Joannes Lipan civis cracov.

5.a – Stanislaus Gomolinski episcopus chelmensis.
6.a.1594 – Stanislaus Minski vicecancellarius regni.
7.a – fr. Joannes de Radziejow Mgr. sufrageneus gnesnensis
7.a.1613 – Georgius Mniszek de Magna Konczyce palat. sandomir. (construxit conventum sambor.)
8.a – Procopius Pieniązek eques hierosolymitanus.
9.a.1610 – Andreas Stadnicki +1610 cujus consors Zophia de Sienno capellam S. Hiacynthi sumptu regali aedificavit.
10.a.1605 – Josephus Latoszynski dapifer crac. inscripsit censum 500 flor. annualem super lapideam pod Gryfem.
18.a.1572 – Sigismundus Augustus rex Poloniae.
19.a. – Sigismundus Myszkowski marschalcus r. Pol. capellam Myszkovianam erexit
21.a.1226. Ivo de Odrowąż episcopus crac. cujus ossa 1615 in mense Aprili ex concessione nuntii apost. Diotalevii levata ac in stanneo scrinio sarcophagi per Erasmum priorem reposita sunt.
23.a.1613 – Nicolaus Koryinski secret. S. Reg. Maj.
27.a.1665 – fr. Joannes Constantinus Morski S. Th. Mgr. in studio hispanico prior crac. erexit sacristiam, capellam in praedio ex muro; provincialis. Obiit anno aetatis 66 professionis 49.

Augustus. 2.a.1570 fr. Leonardus praedicator generalis a concionibus Sigismundo regi dicitur bibliam ex bohemico idiomate in linguam polonicam trastulisse.
5.a.1613 – Andreas comes de Thenczyn castellan. belzensis.
6.a.1449 – Jaroslaus Kozlowski de Kozlow, donavit aream domus.
12.a.1541 – Joannes comes de Tenczyn palat. sandomir.
25.a.1656 – fr. Stanislaus Burzynius de oppido Koniecpole S. Th. Baccal. Parisiis exultus, obiit Romae aet. 63 a,
26 a. – Nicolaus de Kurow archiepisc. gnesn. filius Clementis de Kurow haeredis.
29.a.1637. – fr. Thimotheus Makolinski S. Th. Lector, Romae in collegio Mineritano educatus in Tartariam una cum Alexio converso sartore praedicandi causa profectus, ibidem peste obiit – linguae hebreae optime peritus.
30.a.1555 – fr. Clemens Mgr. Organorum.

September. 3.a.1622 – fr. Gabriel Vidavius S. Th. baccal. in conventu Gidlensi sepultus, reliquit sermones de tempore et de sanctis dignos praelo.
6.a.1614 – fr. Servatius cantor de conventu posnaniensi, per 30 annos Cracoviis cantor.
8.a.1630 – fr. Erasmus Koniusovius S. Th. Mr. aetatis 57 an. obiit. redux ex studio bononiensi prior ploc. et quatuor vicibus cracov. ecclesiam totam depinxit, majus altare erexit, sedilia in choro construi fecit, refectorium cum insigni bibliotheca aedificavit, novitiatum construxit, omnes imagines in ecclesia comparavit, concionator in ecclesia B. Mariae V. sarcophagum novum et capellam S. Hyacinthi extruxit, in conventum plus quam 150 juvenes recepit.
10.a.1548 – Catharina castellana woynicensis
14.a.1664 – fr. Alexius Rozyc cantor in conventu crac. per 30 annos, obiit Petricoviae prope octuagenarius
18.a.1630 – fr. Damianus professus apothecarius optimus pharmacopola.
22.a.1623 – fr. Augustinus Horlemus S. Th. Lect. prior sandomir. filius consulis cracov.

25. a. 1616. – fr. Hiacinthus Sufski prior crac.
26. a. 1615 – fr. Melchior organarius bochnens.
30 a – Wierzbientha haeres de Branice quae dedit pratum in Szczurow.
30. a. 1289. – Princeps Poloniae Lescho Niger qui quantum nostros fratres dilexerit vel ex ejus sarcophago ad portam sacristiae sito constat. 1289.

October. 1. a. – Alexandra palatina Russiae.
3. a. 1564 – fr. Joannes Lanckoroński in studio bononiensi lector factus, concionator cracov. moritur plica infectus in conventu camenecensi professionis anno 43.
8. a. 1540 – fr. Andreas de Parczow S. Th. Bac. a confessionibus Sigismundi I regis bis provincialis polon.
9. a – Joannes Poeden civis cracov. erexit altare corporis Christi.
10. a. 1622. – fr. Vincentius Skrilowski cantor solemnis prior bochnensis obiit ex peste.
11. a – fr. Mathias Galka conversus.
13. a. 1596 – Anna Jagellonia regina Poloniae
16. a – fr. Mijakowski prior.
23. a. – Joannes Ligeza palat. lancic. qui aedificavit capellam Ligezarum et sultetiam in Prądnik pro 600 marcis emit.
24. a. 1635 – fr. Valerianus de Cracovia dictus Lithvandes Mgr. provincialis polon. adolescens baccalaureus in Academ. Cracov. lector philos. et theol. in conventu posnan. ad capitula Mediolani et Romae socius provincialis, bis prior in conventu cracov. et bis in conventu praemisl. Promotor Rosarii propriorem per circulum civitatis introduxit; librum Ogród różany edidit, per multos annos ab esu carnium abstinuit; Fasciculum piarum orationum praelo mandavit; provincialis Poloniae a. 1635 electus, Sejnae in morbum incidit, Vitae d. 24 Octobr. 1635 moritur aetatis 61 religionis 40 anno, statura fuit alta parcus verborum, humanus, assidue instrumenta astrologica cujus artis erat peritissimus tractabat atque manu fabricavit quae in bibliotheca Crac. reposita sunt.
31. a. 1431 – fr. Nicolaus de Pniewy provincialis polon.

November. 1. a – Severinus Zayfreth consul crac. dedit 100 flor. ad perficiendum murum conventus
3. a. 1611. – fr. Bartholomaeus S. Th. Mgr. praedicator excellentissimus, ab a. 1595 in cathedrali ecclesia cracov. summa cum laude.
4. a. 1630 – fr. Hiacynthus Kiętczewski prior Betsen. Warsov. Oświetim. Sandomir.
5. a. 1443 – Nicolaus Seraphin zupparius, dedit 3 famulos in Wieliczka ex quibus solvuntur annuatim 34 flor.
6. a – Joannes organista solennis
6. a. 1622 – fr. Laurentius Kislis Leopoliensis prior zmigrodens. ibidem ex peste obiit.
9. a. 1529. – fr. Adrianus S. Th. Mgr. sufraganeus posnaniensis.
14. a. 1227. – Lesco Albus primus S. Hiacynthum in Cracovia recepit.
17. a. 1644 – fr. Thomas Rozański S. Th. Mgr. literatura praestans, prior opatov. ~~ibi~~ ibi sepultus.
18. a. 1444 – Wichna Przybolowska, hic sepulta.
20. a. 1612 – fr. Gregorius Samboriensis Baccal. et praedicator acceptissimus, prior sandomir. thorun. zmigrod. sepultus in conventu sambor.
21. a – Catharina de Komorow relicta Stanislai Orlik zupparii Russiae
22. a. 1605 – Camillus Samborit. Mgr. prior posnan. qui suo tempore aequalem in scientia etiam in Italia non habuit.

25. a. 1482. – fr. Swientoslaus sacerdos.
25. a. – fr. Prybyslaus sacerdos.
26. a. 1492. – Arnolphus vicesupparius drohobycensis (Tedaldi?)
<u>December.</u> – 1. a. 1577 – Andreas Brzezina Art. Mgr.
2. a – fr. Hoslaus sacerdos.
5. a. 1520. – fr. Bronislaus prior cracov.
6. a. 1515. – fr. Boguslaus prior cracov.
7. a. – fr. Sciborius terminarius
8. a. – Procopius episcopus cracov.
9. a. 1636 – Fr. Fabianus Birkovius Leopolien. S. Th. Mgr. in Academia juvenili aetate Art. ac Phil. Mgr.; anno aetatis 28 religionem ingreditur non sine luctu Academiae; ad studia italica mittitur inde reversus S. Theol. Lector et Magister novitiorum. Ab a. 1602 ad a. 1634 praedicator in Conventu postmodum in aula Vladislai IV principis, cujus comes erat 1618 et 1619 in Moschovia et ad Chotimum. Graecae linguae peritissimus in cella nunquam sine libro visus est. Mgr. in Theologia creatus edidit D no volumina Concionum vulgari sermone; tomum insigem: Kazania przygodne qui sub praelo est. Post mortem reperta sunt circiter 20 volumina variorum ex graecis et latinis autoribus collectaneorum cum concionibus latino et polonico idiomate scriptis. In ultima senectute postquam se ab aula rege renuente subtraxit, prior cracov. ordinarius in ecclesia B. Mariae V. in circulo praedicator; denique sponte abdicavit et brevi fere septuagenarius profluvie ventri laborans mortuus. Vir procerae staturae, facie gratus, sermone facundus in potu et cibo moderatus, novitatum ac otii hostis, moribus adeo compositis ut ne gestu quidem ullius unquam offenderit aspectum, quae morum comitas cum Sigismundo III, Vladislao IV ac Constantiae austriacae charum reddidit et proceribus. Totum peculium ex salariis in libris coemendis quorum insignem cumulum valoris aliquot millium floren. moriens reliquit (Scripsit hoc Hiacynthus Mijakowski.)
9. a. 1596. – fr. Stephanus solennis cantor voce et arte prior Kijoviens. sepultus in conventu sandomir.
11. a – D. Ducissa Masoviae Przenesława magna fratrum fautrix (żona Ziemowita ks. mazow. Przedysława ruska +1283 12 kwiet.)
12. a – Nawoyka de Wisnicz soror Petri Kmitae capitan. scepus. et Mareschali regni.
13. a. 1614 – fr. Victorinus dictus Cothulinus S. Th. dicent. olim premisl. lovic. prior in conventu lenceor. senex.
14. a – fr. Dyrzieragius professus.
15 a. – D. Joannes Mgr. et med. Dr. in loco capituli sepultus
16. a. 1488 – D. Stachna quae omnia bona legavit.
16 a. – Barbara Prowanae consors Samuelis Andreae Dębiński sepulta in capella S. Nicolai alias Prowanowa
17 a. – Otho haeres in Lilca palat. sandomir. (sepultus in capella Regis)
18 a. – Woyslaus conversus
18 a. – Petrus Stralic canonicus cracov.
19 a. – Jasko castellanus cracov.
21 a. – Prandotha haeres de Mikulowice dedit conventui 20 marcas (de Michalowice Odrowąż?)

26.a. — Elisabeth de Chrzelow
26.a. — D. Eufrosina ducissa Osvietimensis magna fratrum benefactrix, hic in choro e regione sacristiae sepulta.
27.a. — Leszko niger dux Crac. fratrum benefactor ~~hic sepultus in choro~~ (deletum ex post)
28.a. — Casimirus rex Polon.
29.a. 1406/† Henricus monetarius.

Aprilis 20.a. 1428 — fr. Joannes prior cracov. inquisitor haeret. pravit.
Majus 14.a. — fr. Bolesta sacerdos.
21.a. — fr. Domaslaus sacerdos.
Junius 6. a. 1632. — fr. Nicolaus Mosticensis S. Th. D. aetatis 73.
28. a. 1574 — fr. Andreas Novicampianus acolytus.

163

Stan Kościoła Dominikanów w Krakowie r. 1754

Wielki ołtarz snycerska robota z obrazem S. Trójcy – monument Leszka drewniany –
2. Ołtarz S. Maryi Magdaleny z statuą drewnianą i grotą z kamyków
3 " S. Dominika Suryańskiego z srebrną suknią (Kaplica bez kraty)
4 " S. Tomasza z Akwinu
5 " S. Katarzyny de Riciis
6 " Annuntiationis B. Mariae V.
7 " S. Rozalii
8 " S. Katarzyny męczen.
9 " S. Anny
10 " S. Róży (w kaplicy Lubomirskich) (z kratą mosiężną.
11 " u Niedzieli P. Jezusa i P. Maryi miłosiernych
— Kropielnice dwie marmurowe
12 " S. Benedykta
13 " Kaplica S. Katarzyny Seneńskiej z ołtarzem i nagrobkami (~~bez kraty~~)
14 " S. Franciszka Assis
15 " B. Czesława
16 " N. Maryi Wniebowzięcia
17 " Kaplica Ligęzów z 2 ołtarzami a) P. Jezusa ukrzyżow. (z otwart. ustami) b) S. Jana Kantego.
18 " P. Jezusa (za amboną) Krzyż niosącego (fund. Anny Altorfowej)
19 " S. Piotra męczen. Ord. Praed.
20 " N. Maryi Bolesnej
21 " Kaplica S. Jacka
22 " Kaplica S. Lucjusza pap.

=

Ołtarz w krużganku u P. Jezusa ukrzyżow. znalezionego na Wiśle od błog. Stanisława Kokoszki

=

Ołtarz w Kapitularzu N. Panny Bolesnej

=

Kaplica S. Jana Chrzciciela (S. Wincentego Ferer.) murarzy mają nad nią dozor ~~[illegible]~~ tercyarki

Kaplica S. Mikołaja piekarzy
" S. Joan. Chrzciciela szewczyków
" S. Bartłomieja krawczyków

3 Ołtarze w kaplicy różańcowej jakoto 1 marmurowy z. 2 maj
i 2 mozaikowe kosztem Romana kr. Sierakowskiego
wystawił Józef Fabiani promotor + 1768.

R. 1784 Rząd austriacki dominikanom Krak. zabrał 14 wsi.

Jakielski Justyn Dominikan przeor krakowski r. 1741, kaznodzieja zamkowy kształcił się za młodu w Rzymie w Kollegium S. Tomasza de Urbe super Minervam, był potem lektorem w konwencie gidelskim i w Przemyślu przez 6 lat, przeorem w Borku (bracia jego: Jan Kanty Jakielski opat benedykt. w Trokach i Kolumban Jakielski benedyktyn w Tyńcu. oraz 3 siostry dominikanki: Alexandra, Justyna i Kolumba

Chybiński Rafał dominikan kształcił się w Rzymie, potem był magistrem w Krakowie, Łucku, przeorem w Gidlach 1741.

Siejkowski Michał dominikan kaznodzieja zamkowy krakow. posłany na nauki do Rzymu, r. 1741 został w Krakowie magistrem teologii.

Kraków

Kanonicy regularni
duchacy

Materyały do Historyi Miasta Krakowa.

(Z Rękopismów X. Hugona Kołłątaja.)

O Zakonnikach Ś. Ducha (de Saxia).

Roku 1198 Zakon Duchaków czyli Kanoników de Saxia, potwierdzony został przez Innocentego III Papieża Duchesne: Recherches historiques de l'Ordre du S.t Esprit. Fulko czyli Pełka Biskup Krakowski fundował tych Xięży w Mieście Biskupiem Stawkowie r. 1203, a zatem w lat 5 po potwierdzeniu tego ustanowienia. Iwo Odrowąż Biskup Krakowski przeniósł ich ze Stawkowa na Prądnik pod Krakowem i opatrzył ich nowemi funduszami. Jan Prandota jego następca, sprowadził ich do miasta Krakowa i oddał im Farę Ś. Krzyża. Że jednak Kanonicy S.ti de Saxia z swej instytucyi powinni byli mieć Kościół pod tytułem Ś. Ducha, przeto obok Kościoła farnego wystawił dla nich Szpital, Klasztor i Kościół pod tytułem Ś. Ducha. Obacz Piotra Pruszcza dzieło pod tytułem: Klejnoty Miasta Krakowa (1745) na karcie 49; obacz także in Libro Monasteriorum Dioecc. Crac. Ustanowienie Kanoników de Saxia było w celu utrzymywania Szpitalów publicznych dla ratunku chorych, i dla wychowania niemowląt podrzuconych. Zakon ten należy do czasów rycerskich Krucyaty. Duchacy byli w samej rzeczy Kanonicy Regulares, którzy przyjmowali czwarte Votum ratowania chorych i wychowywania podrzutków. Zakon ich rozszerzył się po całej Polsce i obfitował w dostarczające dochody. Pierwsi Duchacy Krakowscy byli sprowadzeni z Wiednia, najprzód do Stawkowa; z Krakowa przenieśli swój instytut do Rzymu, który długo dependował od Proboszcza Generalnego w Krakowie rezydującego. Zgromadzenie to zniszczone zostało dopiero w r. 1767 przez jurysdykcyą Biskupią, kiedy Kajetan Sołtyk Biskup Krak. znajdował się w niewoli rossyjskiej, a Józef Olechowski naówczas Kanonik Krakowski był postanowiony Administratorem Dyecezyi. Ledwie jest miasteczko w Polsce gdzieby nie było Szpitala Ś. Ducha; najbogatsze jednak Szpitale były w Krakowie, w Sandomierzu, w Kaliszu i t.d. Krakowskiego Szpitala dochody upadły jeszcze po pierwszym podziale Polski; te które jeszcze pozostały wcielono do Szpitala Sióstr Miłosierdzia założonego naówczas (w Krakowie) pod tytułem Ś. Łazarza.

Kazimierz

Kanonicy regularni
laterańscy

Klasztor Bożego Ciała na Kazmierzu i Zakon Kanoników regularnych lateraneńskich.

Zakon kanoników regularnych lateraneńskich bierze początek od S. Sylwestra papieża który w IV wieku przy bazylice lateraneńskiej w Rzymie ustanowił towarzystwo kapłanow żyjące podług jednych ustaw. W V wieku za papieża Leona I błog. Gelazyusz uczeń S. Augustyna przywiózł z Afryki dla tychże kapłanów regułę S. Augustyna. W VI wieku S. Grzegorz Wielki, ~~[illegible]~~ rozszerzył ten zakon a papież Alexander II potwierdził i zregulował go. (Zakon Beguinek założyła św. Beggha siostra S. Gertrudy a córka Pipina I Książęcia Brabancyi pierwszy klasztor Andanae

Canonici regulares lateranenses congregationis Cracoviensis. (Lers II p. 97 –

Kościół Bożego Ciała na Kazmierzu założył Kazmierz W. 1346 Władysław Jagiełło przeniósłszy probostwo z Kościoła S. Wawrzyńca r. 1405 sprowadził kanoników lateraneńskich z miasta Kłocko (Glatz), którym in Crastino Anuntiationis B. Mariae Piotr Wysz bisk. krak. 1405 uroczyście kościół oddał. (Klasztor w Kłocku fund. Ernest z Pardubic arcybisk. prask. 1352)

Praepositi Conventus Cracov:*) 1) Conradus Alemannus J. U. Dr. ten kościół drewniany który mu ostatni pleban Jan z Sieciszyna r. 1405 zrezygnował, rozebrał i odmurował. Właściwie była już z dawna zakrystia i mały chór były zmurowane z cegły przez Jarosława pierwszego plebana, reszta była z drzewa. ten Konrad wymurował i konwent. Piotr Wysz bisk. krak. darował kanonikom kamienicę leżącą w środku ulicy koło ogrodu klasztornego gdzie mieszkał sam. Jan z Dzieszyna ostatni proboszcz wraz z kościołem dał kanonikom wieś Swoszowice r. 1409. Piotr Szafraniec darował wieś Liplas r. 1409 aby odprawiano msze codziennie. Tenże Konrad preor nabył wieś Kamień od szlachetnego Petrasza. Umarł zaś 2 Octobr. 1421.
2) Joannes Austriacus S. Th. Dr. in Acad. Pragensi – ten uprosił iż mu

*) Praepositi Praelati generales per Minorem Poloniam et Lithvaniam Congregationis Canon. regul. lateran.

Piotr Clareta kanonik regularny z klasztoru rudnickiego dyecezyi
praskiej przystał: Collectiones super statuta Canonicorum regul.
Za niego papież Marcin V potwierdził jus patronatum ecclesiae
(podł. Ranotowicza Germanus)
Klasztorowi + 12 Julii 1428. [3) Gregorius Polonus profes kra=
kowski; nabył on obraz N. P. Maryi malowany przez S. Łukasza od
preora rudnickiego w czasie wypędzonego od Husytów ~~podczas wojny~~ husyckiej; obraz ten ozdobił
srebrnemi pozłacanemi ramami w których relikwie. Obraz ten cho=
wają w skarbcu i tylko w uroczyste święta wystawiają na ołtarzu. Ten
preor (1432 kupił zapis na młynie [illegible] na Piaskach, [illegible] zmurował z cegły
Infirmaryą w której umarł Br. Stanisław Kazimierczyk. + 21 Maj. 1439.

[prowadził on dalej od poprzednika swe= go rozpoczętą fabry= kę

[której potem potem na Bibliotekę obrócono

4) Gaspar Polonus profes krak. Za niego około 1451 utworzono
~~[illegible]~~ Kongregacyą małopolską. — Papież Eugeniusz IV r. 1439 na
prośbę królowej Zofii przyłączył do Klasztoru Bożego Ciała drewniany
Kościółek S. Wawrzyńca na Kazimierzu (r. 1124 od Piotra Dunina
hrabiego na Skrzynnie zbudowany). Ostatni kapellan świecki
tego Kościółka Nicolaus de Zetzno plebanus capellae S. Lau=
rentii umarł 1448. Do tego kościółka S. Wawrzyńca należały dzie=
sięcina z wsi Libertów i Gaj, a patronat należał do dziedziców
Libertowa, z których Jan de Libertów na rzecz Konwentu 1428
Bożego Ciała zrzygnował ten patronat. Mathias medicus r. 1461
regius darował Konwentowi łąki zwane Mateski ~~[illegible]~~ przytyka=
jące do ról wsi Zabłocia i Płaszowa ultra silices montes
za co się Konwent obowiązał co roku w dzień S. Pantaleona
męczennika dnia 27 Julii odprawić nabożeństwo żałobne za fundatora i zakon=
nikom dać objad cum pipere et croco addita perna cum allio et
vino bono. ~~[illegible]~~ Umarł ten preor + 1 Decembris 1467. Za niego fun=
dowano filialne Klasztory w Kurozwękach 1451 i w Kłobucku
r. 1454. Za niego wstąpił też do zakonu Derszław z Borzniowa herbu Tonaw ar=
chidiakon krak dawszy Konwentowi pieniądze na kupno wsi Krzysz=
kowice; posłując z Kapituły Krak. na Koncylium bazylejskie wyjed=
nał tenże Derszław od Koncylium potwierdzenie statutów dla
Konwentu: umarł ten Derszław 25 Octobr. 1499. [5) Jacobus
Vadovius +27 Sept. 1477. (według Ranotowicza 1422) Ten dokończył budowy Kościoła, wy=
murował Kaplicę N. P. Maryi Loretańskiej i nad nią wystawił
dzwonnicę z drewna; wystawił oraz 4 ołtarze w Kościele. Za niego
r. 1468 fundowano filialny Konwent w Kraśniku. Długosz na miejscu
Akademii krak. chciał fundować Klasztor Kartuzów w pobliżu Bo=
żego Ciała, lecz się oparli mieszczanie Kazimierscy, którzy ~~[illegible]~~ wyg=

169

gnanych z Krakowa Żydów r. 1492 na Kazmierz przyszli. Ci żydzi
Kazimierscy 3 razy do roku dawali Korzenie do klasztoru ratio=
ne fundi occupati, i podczas procesyi obowiązani byli nosić księ=
gi chóralne, co (kapituł z Walterem) w XVI wieku zmieniono na Kozubalec pieniężny
Kwartalny. (Obacz Sinodus archidiec. gnesn. Joannis Przerębski 1561 et
Joannis Wężyk 1630) — 6) Andreas z ~~[illegible]~~ (Niczkonius?) + 13 Januarii 1505/2 [Dla klasztoru kupił grunt zwany Lipo= wa we wsi Kamień za wisłą.
powodu zgrzybiałej starości prowadził za niego rządy przez rok
Benedictus który we wsi Kryszkowice kazał wykopać staw
zwany Bieniek. — Za tego przeora Andreja zmarli bogobojni za=
konnicy bł. Stanisław Casimiritanus, venerab. Joannes de Leoblin,
Nicolaus de Biecz, Dersław de Borzniow (d. 26 octobr. +1499). — Po śmierci Andreja
był prowizorem Petrus, którego jednak dla zbytecznej rozrzut=
ności i obdłużenia dóbr klasztornych przez komisyą złożył 1522
Jan Konarski bisk. Krak. Umarł ten Piotr 25 Maja 1526.
7) Joannes Niczkonius J. U. Dr. Casimiritanus od 1526 + 1544
Ten nowicyuszów posyłał na nauki do Uniwersytetu Krakowsk.
Starą szkołę parafialną z ulicy dawniej Sukienniczej a teraz żydowską zwanej
przeniósł na cmentarz, zbogacił księgami bibliotekę klasztorną. —
R. 1551 (może 1541?) tertiariae S. Francisci vulgo Kletki dictae
osiadły na Kazmierzu w Kamienicy narożnej obok klasztoru
Konwentu versus S. Laurentium, było ich 13 żyjących z pracy rąk;
r. 1593 przeniesła ich Bernardyni na Stradom z Kazmierza. —
8) Stanisław Niedziela S. Th. Baccal. Casimiritanus + 7 Sept.
1582 wystawił on dwory w klasztornych dobrach, odbudował ka=
mienice klasztornei ogród Konwentu murem otoczył, sprawił
też kilka relikwiarzy. Gdy dzwonnica zgorzała odbudował
ją z dzwonami, z tych większy dzwon (zwany Dziad) przezwał Stanisławem a
mniejszy dzwon zwany Babą przezwał Augustynem. Za niego (podług Ranotowicza Mikołaj Lem-
Mikołaj z Kurozwęk Kasztelan Sieradzki heretyk wypędził korońki heretyk)
zakonników z Kurozwęk zabrawszy kanonikom naczynia puste. —
Piotr Myszkowski bisk. krak. narzucił klasztorowi Stanisława Maniec-
kiego diaconum et Causarum Notarium za koadjutora, czemu się
zakonnicy sprzeciwiali. — 9) Stanisław Maniecki J. U. D. + 2 De= (+ 2 Decembr. 1611 podług Ranotowicza) herbu Łodzia
cembris 1611 wyjednał on od Króla Stefana Batorego, na sejmie war=
szawskim potwierdzenie praw co do dochodu z młynów na Piasku: bis=
kup Krak. mianował go Vicarium in spiritualibus et Officialem genera=
lem (był nim do śmierci przez 14 lat). Wystawił on kaplicę (aediculam
cum campanulis) (dwór i ...) we wsi Kamień. Zbudował on fenestram grandem
supra postes ecclesiae, przez co kościół Bożego Ciała oświecił

Maniecki pozwał Heretyków przed trybunał lubelski o zwrot Klasztoru w Kurozwękach, który r. 1596 wyrokiem trybunału został Kanonikom lateraneńskim przysądzony wraz z wynagrodzeniem szkody na 25000 fl. obliczono: jednak dziedzice Kurozwęk za wdaniem się ~~Franciszka Krasińskiego~~ Piotra Myszkowskiego bisk. krak. który im sprzyjał ledwie ~~500~~ 600 flor. zapłacili i pròcz tego grunt pod dwór dla siebie zagrabili. Wszelakoż Konwent Krakowski wytoczył preorowi Manieckiemu proces 1596 iż trwoni dobra Klasztorne zbogacając swych krewnych. R. 1605 został Maniecki paralizem tknięty i przybrał na Koadjutora Pawła Łyczko Łyskonius preora Kurozwęckiego † 1615 za zezwoleniem Piotra Tylickiego bisk. krak. Oparli się temu zakonnicy Bożego ciała i wyjednali w nuncyaturze ~~(?)~~ u Franc. Symonetty mianowano z Rzymu Koadjutorem Adama Sibovium. Lecz nieprzyjął go Maniecki tak iż Sibovius zmarł w dzień Młodziaków 1607. Był Maniecki preorem lat 29. - 11) Martinus Kłocinski (J. U. Dr.) Ksiądz świecki † 1617 wprzód notariusz biskupów Jerzego Radziwiłła i Bernarda Maciejowskiego, audytor nuncyusza Franciszka Simonetty proboszcz w Bieczu i Lgchowie kanonik skalmierski po zrezygnowaniu swych urzędów chciał się udać do Rzymu i wstąpić do Karmelitów bosych; za radą biskupa krak. Piotra Tylickiego obrany preorem 1612 lecz professyą zakonną dopiero po latach d. 26 Novembr. 1618 uczynił. On to ustanowił 2 nauczycieli filozofii i teologii w Konwencie, wyjednał w Rzymie † 1613 1613 pozwolenie na zaprowadzenie bractwa Sanguinis Vulnerum Christi i Bractwo drugie SS. Corporis Christi założone wprawdzie w pierwszych czasach Klasztoru lecz podupadłe wskrzesił. Bractwo to co czwartku odbywało processyą po cmentarzu z N. Sakramentem. Za niego zakon przyszedł do wielkiej świetności mając wielu znakomitych członków. Piotr Gembicki bisk. krak. mianował go sędzią synodalnym powierzył mu redakcyą statutów synodalnych, i mianował wizytatorem Klasztorów żeńskich r. 1637. Jeździł on jako komisarz do Rzymu w sprawie Klasztoru Kamedułów bielańskich i w sprawie kanonizacyi Wincentego Kadłubka. Za niego ofiarowano zakonowi fundacyje: Krzemianica, Bychów, Głębokie, Wilno oraz wybudowano konwenty: Kraśnik, Wolbrom, Sucha, do której fundator Piotr Komorowski r. 1623 parafią w Krzeszowie przyłączył.

Visitatio monasterii 1596. 1597.

~~Pierwszym~~ proboszczem Klasztoru Kurozwęckiego został zawsze Łyczko

1605 Canonici regul. later. Crac. subjecti sunt episcopo Crac. vigore decreti Romani (Sibovium)

† 1644 d. 8 Febr. mając 82 lat czyli Kłocinski miał w herbie skrzydło jastrzębie przeszyte strzałą.

Kłociński będąc przeorem wymurował z cegły Kościół S. Laurentii Levitae rozebrawszy pierwotny drewniany, i wystawiwszy w nim 3 ołtarze otoczył dokoła murem wysokiem dla oddzielenia od przytykających mieszkań żydowskich. Poświęcał ten Kościół Tomasz Oborski sufragan Krak. d. 16 Novembr. 1642. Wywiódł on w górę do szczytu od środka wieżę Bożego Ciała nakrył ją cyną (ołowiem), wystawił nowe 3 bramy przy Kościele i wybudowawszy do nich portyki pokrył je ołowiem cmentarz Bożego Ciała zasadził topolami i obwiódł murem. Przeniósł zwłoki bł. Stanisława Kazimierczyka do wspaniałego Kamiennego grobu z statuami w większym Chorze r. 1635. Kaplicę (1632) do odmawiania godzin kanonicznych kazał wymalować pięknie i dał w niej pawiment, oraz wymurował groby; wystawił wielki ołtarz nowy, dał marmurową posadzkę w kościele, wzniósł 4 nowe poboczne ołtarze w Chorze większym i innych 12 ołtarzy d. 9 Novembr. 1642 kazał poświęcić. Wystawił wspaniałe ławki (formy) z malowidłami i rzeźbami z 2 pobocznemi chorami ze strony Choru mniejszego. Wymurował cele na pierwszym piętrze klasztoru który murem otoczył, dał sklepienia nad wielkim portykiem zwanym Palatium przed refektarzem. W dobrach klasztorne wyrestaurował budynki gospodarskie. Na przedmieściu Piasek odbudował on tak zwany Młyn Królewski, wybudował domki tamże nad Rudawą „ubi nunc est antemurale" i nazwał je od oblewającej wody Wenecyją. Sprawił do skarbca klasztornego wiele aparamentów kościelnych, tapetia magna Cairica, Persica, Divanica więcej niż 10 łokci długie do obwieszania ścian kościelnych, ~~[illegible]~~ mszały z srebrną oprawą i aza: mitną, kielichy, jeden kielich złoty z pateną, Delatorium vulgo Monstratorium ze złota, cyborium nowe skasowawszy stare kamienne („Ciborium pro servando SS. Sacramento Eucharistiae sublato veteri de lapide secto, quod sola altitudine et magnificentia majoris altaris obscurabat Majestatem ex argento marcarum 360 comparavit. pag 92.) Sprawił też ze srebra 6 wielkich lichtarzy (candelabra) z krzyżem na wielki

(trepka)

ołtarz i wysoki Crucem portatilem do procesyi. Sam robił podkowy dla braci i suszył co poniedziałek środę i piątek; przybrawszy sobie obranego Koadjutora + 8 Febr. 1644 mając 82 lat, i będąc przeorem 33 lat, tknięty przed 4 miesiącami paraliżem. Zakon kazał jego malowany portret in cornicis basi wystawić z napisami: Plus quam fundatori etc — z jednego boku kornizu: Religiosas virtutes radicavit — z drugiego boku: Praetiosa quaeque nobis donavit — z góry: Subjecta auxit. Umierając zostawił 4000 czerw. zł. — Chwali go Nakielski Miechovia pod r. 1644.

12) Hyacinthus Liberius S. Th. Dr Casimiritanus, przez przeora posłany do Akademii Krak. został tamże Bakałarzem i Magistrem filozofii, a w Rzymie doktorem teologii. W Mediolanie w Konwencie Kanoników Lateran. uczył przez 3 lata filozofii: Wróciwszy do Krakowa był w Konwencie Kaznodzieją lektorem filozofii i Magistrem Noviciorum, potem w klasztorze w Czerwińsku przez 3 lata wykładał filozofią i był Kaznodzieją na żądanie Karola Ferdynanda Królewicza administratora opactwa tamże. R. 1640 mianowany Koadjutorem przeora w Krakowie, lubiony od biskupów Piotra Gembickiego i Andrzeja Trzebickiego który go jeneralnym wizytatorem klasztorów żeńskich mianowali. Zostawszy przeorem rozebrał starożytną Kaplicę N. P. Maryi bractwa Literatów, i wystawił nową z ciosu nakrył miedzią, wystroił malowidłami i stukateriami. Wystawił też drugą kaplicę zwaną Ogrójec z kratami żelaznemi. Wystawił w kościele organy na 25 głosy, 2 ołtarze dla rajców i ławników, i jedneście ławki w kościele. Nad drzwiami do zakrystyi wystawił portret z napisem dla Kłocińskiego. Wystawił bramę (portam) klasztorną a nad nią cameram nobilem pro priore z kamienia wystawił. Resztę oficyn drewnianych na cmentarzu rozebrał i wymurował. Wydał 3 tomy Kazań t. j. jeden o Chrystusie a 2 N. P. Maryi. Na zapomogę poddanych klasztornych darował 15000 złp. + 23 Octobr. 1673. po długiej chorobie mając 74 lat.

Podczas najazdu Szwedów r. 1655 wyjechał z skarbami klasztoru do Szląska. Klasztorem w Krakowie w jego niebytności rządził Koadjutor Wereszczyński.

1) Gospodyni nieba
2) Gospodarz nieba
3) Gwiazda morska

13) Victorinus Wereszczyński wprzód Koadjutor rodem szlachcic — on to kościół koło fundamentów dla trwałości obmurował ciosem — wymurował altany z malowidłami w ogrodzie; bibliotekę zwaną Praelatialis przywiódł do porządku i pomnożył księgami wieloma mianowicie prawnemi.

Wereszczyński r. 1682 przez komassacyą geometryczną w Krzyszkowicach rozdzielił grunta między poddanych.

Umarł 14 Novembr. 1694 mając 66 lat. — 13) Michael Mathias Rusiecki S. Th. Dr in Univ. Cracov. kształcił się w teologii w Ołomuńcu. Będąc namiestnikiem domu profesorów w Krakowie odnowił nabożeństwo (bractwo: SS. Corporis Christi, Quinque Vulnerum Christi (Pięciu ran Chrystusowych) et Annuntiationis Virginis vel literatorum, dla których to bractw wydał książkę nabożną: Tres fontes z modlitwami; obrany wizytatorem komisarzem dla Litwy był 3 lata przeorem w Słonimiu, potem przeorem w Antokolu w Wilnie, obrany koadjutorem a potem przeorem krak. r. 1693 + 7 Octobr. 1693 nagle mając 72 lat. 14) Adamus Kotuliński 15) Joannes Herculanus (Matuszewicz*) 16) Petrus Patritius Procewicz**) 17) Laurentius Josephus Stondius Chmielecki ***) 1769. 18) Joannes Cantius Dzierżański Dr Teol. 1763

*) h. Łabędź Dr Teol. 1715–1725

**) Procewicz kazał ołtarze wyzłocić sprawił antepedium i tabernaculum srebrne

***) Chmielecki herbu Bończa 1757

Konwenty Kongregacji małopolskiej (Canonici regulares Congregationis S. Salvatoris Lateranensis sive Canonici regulares lateranenses Congregationis Cracoviensis): 1.) Kraków f. 1405. 2) Kurozwęki f. 1451. 3) Kłobuck f. 1454. 4) Kraśnik f. 1468. 5) Bychow f. 1619. 6) Krzemieniec f. 1620. 7) Sucha f. 1624. 8) Wilno na Antokolu f. 1625 (na tym miejscu był kościół pogan, Piotr Gasztold wojew. wileń. wybudował tu drewniany kościołek S. Piotra drewniany który się spalił 1591; dopiero Piotr Korkonos wikary kościoła S. Jana w Wilnie wystawił r. 1609 nowy kościołek drewniany ze składek przy nim 1625 Eustach Wołłowicz bisk. wil. osadził kanoników regul. sprowadzonych z Krakowa; r. 1668 Alexander Sapieha bisk. wil. wybudował wspaniały murowany kościół kosztem Michała Kazimierza Paca wojew. wileń. sprowadziwszy włoskiego architekta Frigdiano z Lukki; dwóch sztukatorów: Piotra Perti mediolańczyka i Jana Bapt. Galli Rzymianina oraz malarza Marcina de Altomonte) 9) Wolbrom (Volvram) miasto f. 1630 Marcin Wolbromczyk (Volvram) aktuariusz konsystorza krakow. proboszcz w Dzierżązni przy kościele parafialnym (tu umarł Tomasz Młodzianowski jezuita teolog d. 9 Octobr. 1686). 10) Słonim (f. 1650 Leon Kazimierz Sapieha kanclerz wielki lit. wdzięc. wileń.)

11) Krzeszow (1760)
12) Bychow (1760)
13) Żurowice fund. 1714

Miejsca na fundacje klasztorów (loci oblati) ofiarowane Kongregacji małopolskiej które nieprzyjęta kongregacja była za przeorstwa Marcina Kłocińskiego: 1) Na Spiżu ofer. Stanisław Lubomirski wojew. krak. 2) Tarłów miasto obl. Jan Oleśnicki lecz się sprzeciwił biskup. 3) Myślenice obl. proboszcz tamtejszy zapisując 16000 złp. w r. 1633 aby dla cudownego obrazu N. Maryi wystawiono konwent, lecz się sprzeciwił biskup. 4) Maciejowice miasteczko w księstwie mazowieck. obl. Jan Szyszkowski starosta wojnicki, lecz zmarł przed fundacyą. 5) Głębokie miasteczko na Litwie w wojew. połock. obl. Józef Korsak wojew. i starosta mścisławski zapisawszy miasteczko i 14 wsi, lecz sam później r. 1642 ten zapis skasował 6) Łotonka miasteczko na Litwie obl. Stefan Brzuchański sędzia ziemski słonimski

wystawiwszy dla Kanoników drewniany kościółek z Konwentem. Lecz
gdy przeor Wiktoryn Wereszczyński tej fundacji nie przyjął osiedli
tam Dominikanie. –

Mężie sławni Kongregacyi małopolskiej:

urodz. 27 Septembr. 1433 + [illegible] 1489 mając 55 lat 7 miesięcy; w zakonie był 33 lat i 6 miesięcy; w chorobie odwiedził go Chrystus; a gdy się modlił na skałce przemówiła doń Bogarodzica.

B. Stanislaus Casimiritani syn Macieja Sołtysa tkacza [iraja] Kazimirskiego oraz
Jadwigi uczeń akademii Krakow. + 3 maja 1489. Dawny napis na jego grobie
Hoc conclusa latent divi patris ossa sepulchro – Stanislai, hac Casimiria
de gente create. – Cujus erunt meriti, miranda aeterna trophaea. (O tym
błogosławionym obacz wydane: Aquilinus Michael Goreczynski: Theologicae
Theses: De incarnatione Christi; De divina gratia; De peccatis; De poeni-
tentia; De jure et justitia; item theses ex Philosophia universa Cracov. – Ejus-
dem: Respirium viatorum in solitudine spirituali per octidium gdzie
na końcu modlitwy o tym błogosławionym – Ejusdem liber polonicus: Fons
triplex devotionis de tribus confraternitatibus in eccl. Corp. Christi –
Ejusdem: Conciones: [illegible] Ejusdem: Vita b. Stanislai Casimirit. Cracoviae 1702
polonice)
2) Joannes Leoblin + 2/7 febr. 1492 [4/] świątobliwego życia.
3) Nicolaus de Biecz + 20 febr. 1494 świątobliwego życia
4) Gregorius praesbiter procurator molendinorum + 27 febr. 1494 " "
5) Salomon przor + 26 novembr. 1585 z malowidłami pisał psałterze na pergaminie
6) Adam Sibovius Boleslaviensis przeor, jeździł do Rzymu + 1607 w Krakowie świątob.
7) Nicolaus de Radomsko + 22 Sept. 1610 świątobl. w Krakowie w Kraśniku profes
8) Valentinus Kuczborski + 2 mart. 1624 w Bychowie
9) Albertus Sowiński z Tarnowa profes w Kraśniku, przeor w Suchy + 6
Decembr. 1636
10) Joannes Gelasius Zorawski z miasteczka Turki, zakrystyjan wymalo-
wał chór mniejszy w Krakowie, obrazy do ołtarzy w wielkim chorze
+ 21 Julii 1645 jako przeor w Wolbromie mając 68 lat, religii 32 lat. [zakon]
11) Innocentius Joannes Siekierski, proboszcz potem przeor w Wolbromie +
30 Aprilis 1671 będąc księdzem 36 lat w zakonie
12) Joannes Bapt. Małonowski przeor zaduszony od Kozaków w Kraś-
niku 20 novembr. 1648
13) Jacobus Mrowiński subdyjakon zastrzelony od Szweda gdy bramę
wyłamywano 26 Sept. 1655 umiał po niemiecku.
14) Stephanus Smoleński dyjakon Phil. Baccal. + 21 Maj 1619.
15) Laurentius Kościński presbyter + 13 Septembr. 1613.
16) Augustinus + 2 Julii 1407
17) Simon professus Cracov. + 1422 pisał księgi rytualne z malowidłami na pergaminie
18) Joannes de Sącz 19) Joannes cognomento Auris. 20) Joannes de Nyssa
diaconus. 21) Venceslaus presbyter. – 22) Joachimus Wyszyński urodzony w
Ołyce dworzanin Andrzeja Gembickiego bisk. Łuck. + 8 Julii 1694 w Wilnie. – 23) Ubal-
dus Martinus Leonowicz przeor ~~[illegible]~~ wileński Litwin wracając z niewoli szwedzkiej
+ 29 April 1707 w Królewcu. 24) Georgius Giedziński dziedzic Bolechowa nadżarnej
Rusi, profes krakowski w r. 1646 przeor w Wolbromiu, gdy brat jego fundował kanonią
we Lwowie, został tamże kanonikiem, oficiałem gener. lwowsk. i 1664 sufraganem
+ 2 Junii 1690 we Lwowie.

172

25) Mikołaj Wyżycki profes Kazimirski, preor w Mstowie, Jan III mianował go sekretarzem, administratorem opactwa czerwińskiego, nominat biskup chełmski + 1705 w ostatnich dniach Augusta. proboszcz w Tymbarku. — zostat Dr. Teol. w Rzymie, umart jako kanonik płocki i sekretarz w. Kor. (za młodu służył wojskowo)

26) Andrzej Strzembosz profes Krakowski, preor mstowski + około 1707 w Krakowie (podług Ranotowicza + 1640)

27) Stefan Damalewicz Dr. S. Theol. profes kłodawski preor kaliski.

28) Marcin Lecierski preor kaliski + 5 Januar. 1615

29) Paweł Woleński preor w Lubrańcu + 25 Novembr. 1656

30) Mathias Gąszyński profes Krakow. preor w Stembergu na morawie + 14 Febr. 1630.

31) Stefanus de Giednie Giedziński Dr. Teol. w Rzymie, profes i professor w klasztorze Krak. kanonik lwowski po swym stryju Jerzym + 1693.

Jacobus Bal nobilis conversus post obiit +1623

Paulus Pikal

32) Jakób Oleśnicki (brat Zbigniewa biskupa krak.) profes Krakowski. + 1500

Augustinus Floridus Ranothowicz Casimiriensis + 1657

33) Jan Chryzostom Korsat Litwin (krewny wojewody mścisławsk.) profes Krak + 2 Julii 1652 w Krakowie będąc 40 lat zakonnikiem

Dominicus Hyacinthus Bem Cracoviensis + 18 April. 1665 aetat. 56 a.

34) Jan Kuklewicz Casimiritanus profes krakowski, układał przez 10 lat rubrycelle dla dyecezyi krak. + 1652.

35) Lucas Nowack Crosnensis profes krak. sprawił wiele ksiąg do biblioteki Bożego ciała i na to 100 czerw. zł. zostawił + 24 Decembr. 1644.

36) Christophorus Łoniewski Crosnensis Bacal. Art. in Acad. Crac. profes Krak. + 23 Febr. 1656. Wydał: Żywot bł. Stanisława Kazimierczyka w którym na końcu jest żywot bł. Mecinharda de Zegeberg kanonika regularn. biskupa Kircholmskiego apostoła liwońskiego i żywot bł. Jutty Oblatissae Canonicorum regularium ecclesiae Chełmzensis nunc Cathedralis zmarłej 5 Maja 1260 w wieku 40 lat — Wydał też: Regula S. Augustini cum explanatione D. Petri Claretae canonici regularis, adjuncta in fine Collectione Confraternitatum cum Canonicis Tremesnen. Czervenecen. Mstovien. Calisien. Klodavien. Pragen. Vratislavien. Viennen. Rudnicen. Stembergen. Fulnecen. Prostanen. Olomucen. Trebonen. etc. reimpressa.

37) Simon Augustinus Zegarth S. Th. Dr. w Rzymie wydał dzieła znakomite matematyczne i zostawił w rękopisie Tractatus trinitarius scilicet de SS. Trinitate, profes krak. + 14 Febr. 1656 mając 42 lat w Poddębicu gdzie przed Szwedami umknął.

38) Simon Ludovicus Jaszczewski S. Th. Dr. Rzymie sławny kaznodzieja, zostawił w rękopisie spory tom Kazań, profes krak. + 26 maj 1667 w Kraśniku.

Casimiriensis
Paulus Pukal (S. Th. Doct. Romanus + 1631 edidit: Genealogiam Canon. Regul. Lateran. 4to

Goczyński Michael otrzymał Dr. Teol. w Rzymie u Jezuitów

Fryznekier Paulus syn rajcy krak. za młodu żołnierz, mając 25 lat wstąpił do zakonu kanon. lat. + 13 April. 1690 otruł się arsenikiem

Stephanus Ranothowicz Casimiriensis proboszcz w Suchy i Kurozwękach + 27 Aprilis 1694 w Krakowie przeżywszy w zakonie 57 lat.

39) Joannes Augustinus Bieśiekierski exjezuita, profes w Krzemieńcu (+ 1635 w Kraśniku; będąc kanonikiem regul. 13 lat. Wydał księgę o Cudach obrazów N. Marji i o obrazie N. P. Marji w kaplicy Confraternitatis Literatorum który to obraz r. 1410 sprowadzony został do kaplicy na miejscu której zbudowano kościół Bożego Ciała.

40) Candidus Sląka exkamedula, profes w Krzemieńcu gdzie na znak swej profesji posadzał koło konwentu drzewa + 1637

41) N. Gianotti major exbarnabita włoski, syn rajcy krakowskiego wróciwszy z Włoch profes krak. przeor w Lubrańcu od 1656 - jego brat młodszy kanonik kongregacji wlczewieńskiej za pozwoleniem nuncjusza przeniesiony do krakowskiej

Benedykt Rysieński krewny Jana III jeneralny przeor (praepositus) BB. Martyrum de Poenitentia chciał zakon swój wcielić do kanoników laterańskich i w tym celu negocjował z przeorem kazimierskim W. Którynem Wereszczyńskim - lecz niepozwolił biskup krak.

42) Kazimierz Brzechffa opat w Trzemesznie 1704

43) Michał Ancuta przeor wlczewieńsku 1705 -

Ci 2 ostatni niebyli professami kazimierskiemi.

Ob: Joannes de Nigra-Valle Ord. Praemonstrat. Canonicorum regularium genealogiem ampliatus, luci publicae rex. tensus per [illegible] Aquilinum Michael. Goczyński Jur. Canon. et Theol. Dr. Canon. Regul. Lateran. bibliothecarium Congregationis Cracov. Cracoviae ex off. Franc. Caesarii junioris. 1702. fol. k. 122. i. . Pars I Schema I-XIII pag 1-76 Ogólna historia i badania nad początkiem zakonu. Pars II p. 77-122. Schema de Canonicis regularibus lateranensibus congregationis cracoviensis qui nos cum fama sanctitatis praecesserunt et dormiunt in somno pacis. niezłego sętu: De origine Ecclesiae SS. Corporis Christi Can. lat. Casimiriae ad Cracoviam p. 77-81. De processu et successu conventualis ecclesiae (biografie przeorów) p. 81-97. De conventibus particularibus Congregationis Cracov. p. 97-104. De viris sanctitatis gloria honoratis ex congr. crac. p. 104-114. De religiosis Canonicis lateranensibus fama honore, doctrina illustribus Congreg. Crac. p. 115-119 Rejestr p. 120-122. Zał. I suplementum

Casimiriae civitatis Urbi Cracoviensi con=
frontatae Origo, in eaque ecclesiarum erectiones
et religiosorum fundationes, nec non series, vitae,
res gestae Praepositorum Conventus Canonicorum
regularium Lateranensium S. Augustini ad ecle-
siam SS. Corporis Christi descriptae a Stephano
Ranothowicz ejusdem Conventus et eclesiae Canon.
regul. professo. Mscr. in fol. Kart 152 (pisany rę-
kopis r. 1679 [z dopiskami auto. rado r. 1693] – nie wszystkie karty zapisane) AA. VII. 63. Nr 894 in 4o.
Kazmierz miasto założone przywilejem Kazimierza Wielk.
Sandomiriae III Cal. Martii 1335 na miejscu wsi Bawoł
należącej najprzód do klasztoru miechowskiego, a potem do kapituły krak. od której Kazmierz W. kupił.
(ob. Długosz pod r. 1448). Pierwotni kolonisci sprowadze=
ni z Hassyi, z kąd pochodziła Adelajda żona Kazmierza
Wielk. Potomkowie tych kolonistów była dawna familia
kazimierska Fox. – Znalezienie Hostyi w bagnie Ka-
zimierskim, r. 1346 (skradzionej w Krakowie) dało
powód Kazimierzowi Wielkiemu iż r. 1347 zaczął bu-
dować Kościół Bożego Ciała; ~~ygota~~ którą to budowę r. 1442
zburzono a Kazmierz Jagiellończyk chór i zakrystyję z
cegły wystawił, czyli raczej wprzód zbudowano Kościół r. 1442, jak świadczy
Cathalogus monstrorum.
z. R. 1348 Bractwo Bożego Ciała przez Jarosława pro= (1347)
boszcza ustanowione przy Kościele Bożego Ciała co Klemens VI potwierdził
1351. Król Kazmierz zaczął budować klasztor S. Jadwigi
(ob. Nakielski)
1361. Początek Akademii Krakowskiej na Kazmierzu
1362. Kometa. Głód.

(W bibl. Uniwers. Krak. jest rękopis in 4to pod znak. AA. VII. 63. Nr 894 obejmujący niektóre wypisy ręką Samuela Bandtkiego robione z autografu Ranotowicza)

(Ranotowicz Stefan wstąpił do zakonu Kan. reg. r. 1637 był administratorem klasztorów w Suchej i Kurozwękach + 27 April. 1694 w Krakowie.)

1363. Założenie Klasztoru S. Katarzyny, do którego Augustianów z Czech przyzwano.

1385. Morowa zaraza.

1400. Przeniesienie Akademii z Kazimierza do Krakowa. – R. 1402 Kościół parafialny S. Jakuba dostał tytuł prepozytury.

1405/7. Przy kościele Bożego Ciała osadzono Kanoników lateraneńskich z Glacu sprowadzonych.

1405. Conradus Almannus I Praepositus + 1421

1409. Ostatni świecki proboszcz Bożego Ciała Joannes de Thessin nadaje temuż Klasztorowi wieś Zwoszowice (p. 55 ex Manuscr. Christoph. Łoniewski)

Petrus Szafraniec darował Klasztorowi Bożego Ciała wieś Liplas, aby codziennie czytano mszę poranną zwaną Dytrych (Ranotrowicz)

1410. Wystawiona (konsekrowano) Kaplicę (dawniej) N. Maryi przy Kościele Bożego Ciała, dano do niej obraz cudowny N. Maryi i ustanowiono Bractwo Różańca N. Maryi

1415. Według podania miał obraz N. Maryi Izaiasz Boner (kazał) wymalować u Augustyanów

1421. Obrano za patronów Klasztoru [illegible] S. Walentego, S. Marcina, S. Urszulę – Pauper Jesus dictus zwał się ksiądz świecki, który w refektarzu klasztornym zawsze dostawał pierwszą porcyę.

1421. Joannes Austriacus II Praepositus + 1428.

1428. Mathias Medicus (S. R. M.) donat prata inter Płaszów et Zabłocie Matheyki dicta 1461 ut ejus anniversarium d. 27 Julii peragatur et Praepositus addet fratribus plura fercula cum pipere et croco et pernam cum allio et vinum bonum, cujus olla per 12 gross. emetur. (fol. 7 verso)

1439. Gregorius III Praepositus + 1439.

1443 Terrae motus Casimiriae – Gaspar IV Praepositus incipit aedificare templum – Confirmatio Statutorum in Concilio Basiliensi

1451 Petrus de Kurozwęki fundat in Kurozwęki monasterium

1454 Fundatio monasterii in oppido Kłobucko per Joannem Długosz.

1455 Conventus Fulnecensis recipit depositum quod ab Hussitis ut servaret, hic per 30 annos collocaverat. (fol. 11)

1468 Joannes Tenczyński fundat monasterium in oppido Kraś-
nik.
1477 Jacobus Vadovius V. Praepositus + 1477
1492 Horologium (ablatus ex ecclesiae penes sacristiam) quod a. 1610 demolitum, Judaei (pro directione horologii) solvebant campanatori
imperialem, Consules dabant pelliceam.
1492 Judaei e Cracovia Casimiriam translati.
1505 Andreas VI Praepositus + 1505. Is resignavit ob dis-
cordias fratrum quorum mores reformare volebat. Sub-
rogatus est Benedictus Praepositus.
Dierslaus de Borzniow Canon. Cathedr. (Archidiacon. de armis Topacz) professus monaste-
rio pecuniam obtulit pro villa Krzyszkowice + 1499 d. 26 Octobr.
1551 Circa hunc annum multi ex monachis et sacerdotibus
abjecto ordinis vestitu ad sacrilegas nuptias convolarunt
ut Stanislaus Orzechowski, Martinus Krowicki qui
ducta uxore Magdalena Pobiedzińska Regiomontum
perrexit et Joannes Drojewski episcopus vladislav.
nuptias cum glotis suae pedisequa celebravit. – Circa
a. 1560 Philippum Padniewski episcopum Cracov. sus-
pectum de fide Capitulum Crac. admonuit et reprehen-
debat, a. 1571 Franciscus Krasiński confoederationem
novatorum haereticorum solus ex episcopis subscripsit. (fol. 18)
1544 Joannes Ficzkonis VII. Praepositus + 1544.
1582 Stanislaus Niedziela VIII. Praepositus + 1582.
Rajcy ~~[illegible]~~ Kazimierscy sprzedali Żydom stajnie
Ca Jordanowie pałac z Kaplicą (przy Wiśle) niedaleko Bożnicy na
Kazmierzu.
1608 Piotr Tylicki bisk. Krak. narzuca Klasztorowi Bożego Ciała
za administratora Pawła Łyczko, nieposłusznych karze więzie-
niem w zamku Siewierskim i przesadzeniem do innych Klasztorów.
– Następnie powierzył administracyję biskup Tomaszowi Praepo-
sito Kłobuckensi który administrował aż do czerwca 1610. – Za-
konnicy Bożego Ciała wytaczają biskupowi Krak. proces w Rzymie

1603 Jubileusz w Krakowie.
1611 Stanislaus Maniecki IX. Praepositus + 1611.
1644 Martinus Kłoczyński X. Praepositus + 1644
U. Jur. Dr. ksiądz świecki; gdy się udał do Rzymu w celu
wstąpienia do Karmelitów, obrany za staraniem biskupa Krak.
przełożonym Kanoników lateran. — Od 4 Grudn. 1640 był
jego koadjutorem Hiacynthus Liberius.
Fundacyje klasztorów Kanoników lateran. w Bychowie f. 1630
Karol Chodkiewicz; w Krzemieńcu f. 1624 Mikołaj Wolski
Kasztelan witebsk.; w Suchy f. 1630 Piotr Komorowski sta:
rosta oświecim.; w Wolbromie f. 1630 pleban z Dzierzązny;
w Wilnie f. 1630 na Antokolu; w Kraśniku połączony z
Konwentem Bożego Ciała Kraków.
1632 Na błoniach za Kazimierzem pomiędzy Wisłą a górą S.
Benedykta odbył się popis Szlachty województwa Krak.
z wielkim przepychem konno i pieszo, liczono przeszło 6000
zbrojnych. Odbywał się ten popis co roku po Św. Wojciechu
i trwał do r. 1696 ten zwyczaj. — R. 1632 wystąpiło tam przeszło 6000 szlachty.
Klasztor Bożego Ciała w tym czasie miał własnego Wójta, Ław:
ników i więzienie, lecz na skargę rajców Kazimierskich przed
Królem, zniesiono te urzęda i domy klasztorne do jurys:
dykcyi Magistratu Kazmierskiego przyłączono.
Marcin Kłoczyński zaczął na rajców. P. Gromniczną rozdzielać
pomiędzy braci zakonnych, rajców i mieszczan woskowe grom:
nice podczas mszy św. który to dawny zwyczaj trwał jeszcze 1679 i był
dawniej. Sprawiano zaś te gromnice z pieniędzy uzbieranych
podczas kolędowania po domach.
F jak to zapisał w swych pamiętnikach Marcin Goleński rajca Kazimierski. 1649 d. 14 Stycznia. Wjazd uroczysty Króla Jana Kazimierza do
Krakowa. Kazmierzanie wyruszyli na ten zjazd najpierwód chorągiew
(na której był Orzeł biały) z 100 konnych z 5 trębaczami i kottami,
dowodził tą chorągwią jeden rajca na koniu, dalej z chorągwi
cechów Kazimierskich zbrojnych w muszkiety. Cech Kuśnierzy, Krawców,
szewców, rybaków miewał po 30 przeszło majstrów. Rajcy Kazimierscy
w 2 kolebkach wyjechali aż pod pałac Łobzowski, gdzie jeden z rajców
miał do Króla mowę na którą Jerzy Ossoliński kanclerz odpowiadał. Wtedy
strzelono po 3 kroć z 20 dział miejskich na Kazmierzu, a na ratuszu Kazi:
mierskim wypito 2 garcy wina na zdrowie Króla F.

Pożary w Krakowie: r. 1124 cały Kraków zgorzał; r. 1237 Kościół Katedralny zgorzał; r. 1439 pożar podwójny; r. 1462; r. 1467 Stradom pogorzał; r. 1473 Stradom znowu pogorzał, Kościół S. Jadwigi i Bernardynów; r. 1492; r. 1500 Kurza noga spłonęła.

1528 Ratusz Kazimierski pogorzał, przyczem spaliły się akta. Bartłomiej Kromer nowe spisał.

1556 d. 3 Maja z powodu zbytecznej posuchy, zapaliło się na Stradomiu, który cały pogorzał, oraz Szpital S. Jadwigi i dach na kościele, klasztor i dach kościoła S. Agnieszki: Zgorzało całe miasto Kazimierz z wyjątkiem Bożego rynku i Żydów. Zgorzał Klasztor S. Katarzyny, Kościół, dzwony, wszystkie ołtarze, przyczem sklepienia kościelne runęły, oraz prowincyał tegoż Klasztoru z 6 zakonnikami w zakrystyi od dymu uduszeni. W mieście Kazimierza zginęli Sebastyan rajca [illegible] Kazimierski z 3 służebnymi i Stanisław Rossek rajca w domach własnych. Zgorzała wieża Kościoła Bożego Ciała z 4 dzwonami; nową z dzwonami odbudował dopiero później Stanisław Niedziela proboszcz.

1644 d. 4 Kwietnia spłonęło 200 domów żydowskich i około S. Wawrzyńca.

1643 d. 11 Kwietnia spłonęło 100 domów żydowski.

1623 feria 2a Paschalis zgorał Kazmierz, tak iż jedna trzecia część tylko została.

1625 d. 24 Junii – Wylew Wisły zabrał przeszło 400 beczek soli złożonych na brzegu

1628 d. 14 Julii. Złodzieje okradli Kościół S. Jakuba.

Biesiekierski Augustyn (profes Bożego Ciała +1635) zostawił w rękopisie: Historya życia bł. Stanisława Kazimierczyka 1633; - rękopis ten r. 1666 proboszcz Jacek Liberius dostał od Jezuitów u S. Piotra. - Z tego rękopisu x. Stef. Ranothowicz wynotował 15 cudów dodatkowych

Jasna pochodnia życia apostolskiego: Żywot świątobliwy B. Stanisława Kazimierczyka, naprzód w sławney Akademiey Krakowskiey Professora S. Th. Bakalarza, potym Canonicorum regularium S. Augustini u Bożego Ciała na Kazimierzu przy Krakowie zakonnika. Naprzód przez X. Krzysztofa Łoniewskiego Art. et Ph. Bacc. Canon. Regul. w R. P. 1616, teraz powtórę przez X. Stephana Ranothowicza tegoż Konwentu zakonnego Kanonika R. P. 1660 wystawiona. W Krakowie, w drukarniey u dziedziców Stanisława Lenczowskiego Bertut. R. P. 1660. 4º. str. 164.

X. D. G.

Żywy wzór apostolskiej doskonałości B. Stanisław Kazimierczyk... przez X. Aqvilina Michała Gorczyńskiego Zakonn. Bożego Ciała na Kazimierzu Kanonika światu wystawiony. R. 1702. w Krakowie w druk. Akademick. 4º k. n. 5. str. 164 i rycina (Tomsz. Tosky? Gorczyński?)

późniejsze przerobione wydania: przez Michała Aqvilina Gorczyńskiego 1702. 4º. - przez Wojciecha Grabowskiego 1763. 4º. (ob. Baronius)

Cnotliwy i cudotworny żywot b. Stanisława Kazimierczyka... od x. M. A. Gorczyńskiego... przyozdobiony, naostatek przez x. Wojciecha Bertranda Grabowskiego... połykiemu światu r. 1763 przetłoczony. W Krakowie, w druk. Akademic. Kollegium Większ. 4º k. 4. str. 135. 1. (przedruk z Gorczyńskiego)

W Kościele Bożego Ciała były w posadzce starodawne nagrobki kamienne Proboszczów Bożego Ciała, te uchylił r. 1636 Marcin Ktoczyński gdy dawał pawiment marmurowy (fol. 6 verso)

R. 1492 był przy Kościele Bożego Ciała koło zakrystyi na zewnątrz zegar który bił raz zewnątrz, a drugi raz wewnątrz Kościoła gdzie nad Cyborium była wystawiona postać ludzka trzymająca dzwon. Po wystawieniu zegara na ratuszu Kazimierskim, w r. 1610, zegar ten Kościelny zniszczono (f. 15 v.) - Skarb zakrystyi był skarbiec do którego wyjście kręconemi schodami. - Szkoła była na Żydowskiej ulicy, tę przeniesiono w XV w. na cmentarz. - Kaplicę Loret przy Kościele Bożego Ciała ozdobił Marcin Goleński rajca Kazim. - Stalla nowe w Kościele sprawił Ihac. Liberius. - Formy radzieckie sprawił 1679 Marcin Lemież rajca. - Przy wielkim ołtarzu było okienko którym słuchano spowiedzi zapowietrzonych.

Zwyczaje dawne na Kazmierzu. – Czterdziestogodzinne nabożeństwo odby=
wało się dzień i noc przez 40 godzin które były podzielone i co godzinę przy=
chodziło inne bractwo lub cech albo szkoły śpiewając Bogarodzicę lub inne
pieśni; biskup Trzebicki rozłożył to nabożeństwo na 3 dni w dzień tylko.
(p. 139 v.) – Podczas uroczystości przed Nieszporem stawiał Zakrystian
wszelkie relikwie na wielkim ołtarzu, te po Magnificat księża odnosili
na powrót do zakrystyi (fol. 143 v.). – W małym chorze był w środku pulpit
przy którym śpiewali Kantorowie zamiast organów; Kantor podczas pro=
cessyi nosił laskę srebrną na 1½ łokcia wysoką w ręku. (ibid.) – W dzień
Bożego Wstąpienia wyciągano do podniebienia Kościelnego podczas Nieszpo=
rów koło snycerską robotą w którym stał Chrystus, oświecone lampami,
potem zrzucono osobę djabła, lecz to zakazano. (p. 145) – W Kościele S. Wa=
wrzyńca który r. 1642 zamiast drewnianego wymurował Marcin Ktorzyński
odbywał się w poniedziałek Wielkanocny Emaus. – Na cmentarzu przed
szkołą odbywały się częste dyalogi mianowicie w lecie, a w kościele po
Trzech Królach z Gwiazdą, lub w Wielki piątek z Passią, które potym
Officyałowie Krak. zakazali dla śmiechu i tumultu. – W dzień S. Grzegorza
żacy ze szkoły przebrani za Papieża, Kardynałów, Biskupów, żołnierzy
jeździli z procesyą po mieście. – W oktawę Bożego Ciała wszystkie proces=
sye z Krakowa przybywały, za procesyą od S. Floriana jeździli na koniach
w zbrojach z chorągwią. – W każdą niedzielę po Wielkiejnocy chodzili
Rajcy Kazimierscy za mury po objedzie strzelać do tarczy i wystawiali
w tym celu tablicę malowaną przy kościele. Także w Krakowie strzelano
do kurka drewnianego na wysokim drzewie, bełtami żelaznemi z kusz
rajcy i cechowie i kto się wkupił, przyczem rozbijano wielki namiot na
polu zwanem Strzelnica. Kto zbił kurka tego z chorągwiami, bębnami, trą=
bami odprowadzano do miasta i takowy był wolny na rok od podatków
i ceł; zwykle ubodzy sprzedawali tę wolność kupcowi któremu. –
W wstępną środę rzeźniki na Kazmierzu kąpali czeladź. Obrali sobie gos=
podę w rynku i zamówiwszy war piwa, chodzili po rzeźniczkow, z których
każdego przyniesionego na drągach rzucali w kadź wielką wody pełną
a skąpany wyskoczywszy z kadzi wbiegał do izby ciepłej. To czynili z chorąg=
wią, bębnem i sami mistrzowie szli z dardami albo muszkietami, i inne
krotofile czynili aż do niedzieli (fol. 145 v.). – Gdy nowego Seniora na szkołę
przyjmowano, miał nowy Senior w Katedrze w szkole oracyą, po czem mu Prałat albo
przeor oddawał klucze od szkoły i rózgę; po czem Senior traktował gości małmazyą na
górze. (f. 142 v.)

Ulice na Kazmierzu: Lsi rynek (forum pecudum) na ktorym były targi
na bydło przeniesione poźniej za Wisłę pod Kosciół S. Lenarta ktorzy
Szwedzi spalili. – Ulica żydowska zwała się dawniej Platea lanificum –
Ulica piekarska ku Skałce – Ulica Szewska za bramą ku mostowi Kra=
kowskiemu – Były też Łaźnia pospolita tamże, Sukiennice przy ktorych
postrzegacze mieszkali pod ratuszem, teraz tam chleb przedają; Jatki
solne, owsiane, garncarskie po Szwedach spustoszały. Mury na około
miasta nakryte były dachami, że mógł po nich w koło miasta obejść. f. 146 v
W cechach było po 30 kilka mistrzów, każdy cech miał chorągwię. Za mostem
za wielikę bramą za miastem przy S. Lenarcie był Szpital wielki dla
ubogich, który Szwedzi spalili. – W Klasztorze Bożego Ciała we 2 godziny
po objedzie dzwoniono na piwo w refektarzu co zwano Bibitią; zakon=
nicy chodzili w saraciach sukiennych bez guzików na ktore idąc do kapituły
kładli almucye; później te saracie (komże) były płócienne bez koronek i
forbotów.
Kościoły Krakowskie: S. Piotra i Pawła Jezuitow zbudował 1597 Zygmunt
III. – S. Mathaei et Mathiae Apost. przy S. Szczepanie zbudował Stanisław
Rej z Kobylan proboszcz S. Szczepana, r. 1600 odstąpiony Jezuitom. – Imma=
culatae Conceptionis Karmelici osiedli na Strzelnicy r. 1605, Kosciół wymu=
rował im r. 1634 Bernard Maciejowski – S. Michaelis et S. Josephi w Krako=
wie Karmelitow discalceatow zbudowany ze staraniem Piotra Tylickiego bisk.
wprowadzeni tam d. 25 Octobr. 1618 – S. Ursulae Bonifratelów zbud. 1612
S. Martini ep. r. 1618 oddany Karmelitkom bosym, odbudowany 1638 – Imma=
culatae Conceptionis B. Mariae czyli Żłobek P. Jezusow zbud. 1624 Stanisław
Lubomirski wojew. Krak. – Capella S. Petri w grodzkiej ulicy zbud. 1630
należy do Kapituły Krak. – Kosciółek mały S. Rocha z Szpitalem żaków
którego prowizorami rajcy Krak. – Szpital przy Kosciele S. Marcina dla
Xięży swieckich. – Kościół S. Scholastyki z Klasztorem drewnianym (1648 zbudował
Marcin Świchowski h. Sulima, przy ktorym Kpieni Staniątecka Cecylia Trzcińska
osadziła Benedyktynki; później gdy się chciały wybić z pod władzy Staniątek,
r. 1657 na rozkaz biskupa przewiezione do Staniątek i cele rozebrano, tylko
Kosciół pozostał i mieszkanie dla Xieni Staniąteckiej gdy przyjeżdża po interesie –
R. 1670 Przeor Włoch z zakonu Bonifratelów w Zebrzydowicach z presbiterem pod=
mowili malarkę na Kalwaryi iż kazała męża zabić przez chłopa w lesie.
Osadzeni w Krakowie u S. Urszuli gdy się pomimo tortur nakazanych z
Rzymu nie przyznali, wydaleni z Polski. (fol. 149 v.)

Kosciół S. Wawrzyńca
na Kazmierzu dawniej
drewniany wymuro=
wał Marcin Kłoczyń=
ski proboszcz Bożego
Ciała, poswięcił go
Tomasz Oborski Sufrag.
Krak. d. 23 Novembr.
1642. – Tenże Sufra=
gan 9 Novembr. 1642
poświęcił 12 ołtarzy
nowowystawionych
w Kościele Bożego
Ciała.

Casimiriae Civitatis, Urbi Cracoviensi confrontatae,
Origo, in eaque Ecclesiarum erectiones et Religiosorum
fundationes, nec non Series, vitae, resgestae Praeposi=
torum Conventus Canonicorum regularium Lateranen=
sium S. Augustini, ad Ecclesiam SS. Corporis Christi,
descriptae a Stephano Ranothowicz eiusdem conven=
tus et Ecclesiae Canonico regul. professo.

Rękopis współczesny autograf, oprawny w skórę, in fol.
Kart po jednej stronie liczbowanych 152 (oprócz tytułowej karty) (był r. 1877 w posia=
daniu Szymona Dutkiewicza w Krakowie.)
Treść: Tytuł - Przedmowa (Proemium), Dzieje miasta Kazimierza
z znanych źródeł drukowanych czerpane, Żywoty Proboszczów Bożego
Ciała, Spisy zmarłych Zakonników tegoż Klasztoru, pisane po łacinie
fol. 1-49 (od r. 1335 do r. 1370) - Dalsze zapiski chronologiczne tegoż
autora po łacinie i po polsku, fol. 50-66 (od r. 1673-1693) - Karty
białe próżne fol. 67-80. = Jasna pochodnia życia apostolskiego...
B. Stanisława Kazimierczyka... wprzód przez X. Krzysztofa Łomieńs=
kiego w r. 1616 teraz powtore przez X. Stephana Ranothowicza
wystawiona. W Krakowie w druk. dziedziców Stanisława Lenczews=
kiego Berłut. 1660 (przepisane z drukowanego) Kart 2 i fol. 81-
91. = Vita gesta et miracula b. Stanislai Poloni Casimiriae
ad Cracoviam oriundi.... authore Martino Baronio Jaroslavien=
se. Cracoviae in off. Basilii Skalski 1609 (przepisane z druko=
wanego) Kart 1 i fol. 92-94 = Cathalogus virorum illustrium
et eruditorum in Congregatione nostra Cracoviensi fol. 95-96. =
Tabula Reliquiarum Basilicae Corporis Christi... mense Martio 1701
(między innemi: Dens S. Apoloniae), fol. 97 (innem pismem). = Karty próżne fol.
98-109. = [illegible]statu z dzieł drukowanych o zakonach, fol. 110. = Urbis

Cracoviensis Descriptio et res gestae in ea, ex Joanne Herburto Regni Poloniae Senatore et historico deprompta (notaty różne od r. 550 do 1684 po łacinie i po polsku). Ex Chronica Pauli Piasecii (Notaty od r. 1587 do 1610) O Biskupach Krakowskich (notaty od r. 1104 do r. 1348) fol. 111-132. = Cudowne rzeczy natury w niektórych ludziach ukazane (po polsku, wypisy) fol. 133-135. = De episcopis Cracoviensibus (Notaty od r. 1328 do r. 1643) fol. 136-137. = Opisanie niektórych rzeczy w Polsce dzianych (Notaty różne sięgające po r. 1683) fol. 138-140 = Opisanie inkursyey Szwedów do Polski i do Krakowa (r. 1655) fol. 140-142. = Opisanie krótkie początków Kościoła Bożego Ciała na Kazimierzu, Opisanie Klasztoru (i różne notaty historyczne) fol. 143-152.

/: jest to głównie Kronika Kościoła Bożego Ciała i Żywoty Proboszczów :/ (Autograf.)

Sławni i uczeni Kazimierzanie około r. 1610: 1) Sebastian Cichoszewski Prof. Philos. in Acad. Crac. Consul Casimir. (salutavit Vladislaum IV. 2) Christopherus Kozicki Baccal. Art. 3) Thomas Rożyc. 4) Joannes Krzyc Notar. publ. 5) Joannes Fox Archidiaconus Cracov. + 1636. 6) Andreas Wolfowicz Phil. et Med. Dr. Consul Casimir. cujus 2 filii Professores Acad. Crac. 7) Joannes Łoza Med. Dr. regius physicus. 8) Albertus Przepczyński Officialis Ropczyciens. 9) Stanislaus Rożycki Dr. Phil. et J. U. Acad. Crac. Rector Canon. Crac. 10) Andreas Migaczewicz Dr. Art. et Phil. 11) Stanislaus Kleszkowicz ord. S. Pauli S. Theol. Doct. 12) Paulus Augustinus Liberius ord. S. Augustini S. Theol. Doct. 13) Hiacynthus Liberius Canon. regular. S. Theol. Doct. 14) Paulus Łukal Canon. regul. S. Theol. Doct. 15) Andreas Groszkowicz notarius causarum Varsaviae.

R. 1680 była Komissia Królewska (którą w procesie mieszczanie Kazimierscy przez 8 lat wiedli z rajcami, którzy się pobili w Kościele. Skazano ich aby w kapach krzyżem leżeli podczas mszy

Zamulenie starej Wisły.

1678 Powódź wielka naniosła tak wiele piasku pod most krakowski iż woda która szła pod most i statki chodziły obróciła się za Kazimierz pod góry; druga powódź wielka była 1682 przy końcu lipca. (fol. 150)

Żydzi Kazimierscy dają 3 razy do roku korzenie do Bożego Ciała na Boże Narodzenie, Wielkanoc i S. Wawrzyniec – musieli dawniej księgi w procesyi nosić lub płacić pewne pieniądze z owe Portatera od czego ich uwolnił [illegible] Tylicki biskup.

Liber mortuorum Monasterii Corporis Christi Canonicorum Lateran. regul. S. Augustini Casimiriae ad Cracoviam ab a. 1407. Mscpt fol. pergam. (Kart 49.) – Collectio fratris Petri Claretae super Statuta Canonicorum regularium sub regula S. Augustini ~~[illegible]~~ – Expositio venerab. Hugonis de S. Victore super regulam S. Augustini – Speculum pictoris beati Bernhardi abbatis. – Contratio fraternitatis per monasteria – Notata de obitu fratrum a. 1500 – (Kart pergam. 63) Notaty ropne klasztorne Kart 5 (2 przodu) i Kart 17. 2 tyłu. (Także De ~~[illegible]~~ antiquitate et dignitate Ordinis Canonici – na końcu)

B. Stanislaus filius Mathiae Szoltys Consulis de Kazimiria viceprior qui fuit Magister Novitiorum miraculis clarissimus obiit a. d. 1489 die 3 Maji (i o cudach)

A. 1544 obiit Joannes Niżkonis Kazimirita, octavus Praepositus

" 1428 ob. Johannes Australis 2dus praepositus.

" 1421 ob. Curradus primus praepositus

Notaty z rękopisu Ranothowicza.

—

1447 Ecclesia S. Leonardi cum hospitali post muros Casimirienses sub montibus fundata et erecta per Consules Casimirienses ad instantiam Sbignei episc. crac. (dicitur autem a nobili Petro Dunin a. 1124 aedificata), suffragiis Reginae ecclesia haec a. 1448 incorporata Monasterio Corporis Christi. (fol. 10v.)

1456 Ecclesia S. Agnetis V. Stradomiae cum conventu monialium S. Francisci de observantia Bernardinorum erecta. (Później po spaleniu odbudował Jan Rosbrach (?) kanonik krak. – r. 1654 zupełnie zniszczony od Szwedów, później odbudowano) (f. 11)

1458 Powódź, głód i nawalnice.

1467. VII Idus Aprilis Stradomia tota exceptis templis conflagrata.

1468 Pestis in Polonia.

1472 d. 22 Junii, Joannes Dlugossius senior, Canon. Crac. fundat monasterium fratrum Eremitarum B. Pauli. (In eadem ecclesia sepulta est b. Svantoslava vidua mortua a. 1083, de qua scribit Dlugossius Tom I Lib. 4 et Miechovita Lib III c. 4)

1473 d. 26 Julii Stradomia conflagrata.

1475 Około S. Jakuba wielki wylew Wisły, tak iż Stradom i Kazmierz były pod wodą.

1482 Powietrze w Krakowie, na które XV Calend. Augusti umiera błog. Szymon z Lipnicy.

1492 Pożar w Krakowie, w skutek którego obrabowano Żydów i przeniesiono na Kaźmierz.

1493 Wylew Wisły w lecie.

1498 Powietrze w Krakowie.

1500 Krzyżowe wojsko (Cruce signati) zrabowało Żydów na Kaźmierzu.

1504. Pożar zniszczył Kaźmierz od południa aż do nocy.

1509 d. 22 Marca pogorzał cały Stradom z wyjątkiem Kościołów. Powietrze.

1515 Wylew Wisły i Powietrze.

1518 w Marcu burmistrz Karoka oraz 2 rajców Kazimierskich Sieczek i Szeling ścięci na zamku w Krakowie, ponieważ szlachcica Stabosza z 2 sługami, zato iż po pijanemu siekli bramę jednego domu, ściąć dali bez sądu. (Nakielski)

1528 feria 2a Rogationum, circa horam 19 Praetorium Casimirien= se conflagratum est cum Actis scabinalibus a 7 annis inceptis; in quorum locum Acta recentia per Bartholomaeum Cromer subordinata sunt. (f. 19v.)

1534 Inundatio Vistulae

1543 Peste grassante in Cracovia 20000 extincti sunt.

Około tego czasu Klasztor Bożego Ciała sprzedał Żydom za 2000 czerw. zł. dwa dwory z ogrodami tuż przy Kościele S. Wawrzyńca pod warunkiem, aby nie robili drzwi i okien ku stronie Kościoła tegoż; a na pamiątkę że to były posiad= łości Klasztorne, zakopano tam kielich z dużego kamienia wyciosany. Rajcy Kazimierscy sprzedali wtedy także Żydom stajnię miejską obok starej bóżnicy żydowskiej. Sprzedano też wtedy Żydom kilka placów na przeciwko Klasztoru Bożego Ciała oraz Kamienicę Jordanów przy murach miejs= kich ku Wiśle wystawioną z cegieł z facyatą nakształt kos= cioła, w tej Kamienicy była kaplica, a zewnątrz na ścianach malowane były obrazy Świętych. (f. 21v.)

1547 Przy Kaplicy P. Maryi w Kościele Bożego Ciała założył Cech sukien= ników i Rzeźników Bractwo Niepok. Poczęcia P. Maryi na miejsce dawnego Bractwa Bożego Ciała, które ustało.

1551 Głód w Polsce – a r. 1555 powietrze w Krakowie.

1556 d. 3 Maja pożar wszczęty na Stradomiu zniszczył wszystkie domy tamże, Szpital S. Jadwigi, Klasztor S. Agnieszki. Dostawszy się na Kazi= mierz [illegible] prawie całe miasto oprócz Psi rynku i Żydów.

Spalił się wtedy kościół S. Katarzyny z ołtarzami i skle=
pienie spadło, a prowincyał z 6 zakonnikami udusili się w
zakrystyi; w mieście zginą Sebastian rajca Kazm. z 3 sługami
i Stanisław Rożek rajca w domach własnych. U Bożego Ciała
spaliła się wieża z 4 dzwonami

1569 W maju w dzień S. Witalisa spadł wielki śnieg i leżał 3 dni.
1572 Zima sroga trwała od Października do Przewodniej Niedzieli bez przerwy
1588 Powietrze w Krakowie – a r. 1589 wylew Wisły
1592 Powietrze mocno cały rok grassuje.
1593 Zakonnice tercyarki reguły S. Franciszka zwane Klepki które od r. 1551 w liczbie 13 czasem w Kamienicy narożnej za ogrodem klasztoru Bożego Ciała idąc ku S. Wawrzyńcowi miesz=kały i z pracy rąk żyły, na rozkaz Biskupa przeniesio=ne są na Stradom przy Kościele Bernardynów, gdzie jeszcze były r. 1690. (fol. 24 v.)
1595 d. 9 Decembr. Kilka domów koło Bożego Ciała zgorzało przyczem się organy w Kościele Bożego Ciała spaliły.
1599 Powietrze, drożyzna i zaraza na bydło, tak iż mięso i nabiał znacznie zdrożały. Powietrze było też znowu 1600 i 1601 w Krakowie po raz trzeci.
1602 Jubileusz w Krakowie od 2 Marca do 2 Czerwca. Biskup kra=kowski dawał wikt księżom słuchającym spowiedzi podczas Jubileuszu w Kamienicy Nosalia na zamku (t. j. xx. Nosalistów czyli wikaryeh Kaplicy S. Krzyża – tak zwanych dla różnicy od xx. Rorantystów którzy msze Rorate coeli w Kaplicy Jagiellońskiej śpiewali). Król od 3 Marca przez 15 dni obchodził kościoły. Procesie śpiewając „canticum de B. V. M. dictum Bogarodzica" i litanie, od=wiedzały Katedrę. Opis tego Jubileuszu wydał drukiem Stanislaus Nigritius Phil. Prof. Acad. Crac.
1613 Pestis in Polonia.
1619 Powódź Wisły – i druga r. 1621 która most wieliczki pod Kazimierzem zabrała.

1622 Powietrze w Krakowie na które wymarło 20,000 ludzi.
Jezuici odbywają solenną procesją z relikwiami S. Igna-
cego doszli z Kościoła S. Barbary do Kościoła S. Piotra i
Pawła. wśród muzyki i wystrzałów armatnich, d. 10 Lipca.
1623 Piotr Komorowski starosta oświęcim wiela kościół w
Krzeszowie do klasztoru w Suchej. – Powietrze grasuje
przez 3 miesiące. – Wylew Wisły. – Żydowskie miasto na
Kaźmierzu pogorzało w poniedziałek Wielkanocny,
tak iż trzecia częś domow ledwie ocalała.
1628 Wylew Wisły około dnia Św. Jakuba zerwał most Kazimierski
1630 Głód i drożyzna, sprzedawano ćwiertnię (medimnus) żyta
(siliginis) po 18 zł. pszenicy (tritici) 20 zł., grochu 28 zł.
Bocheneczek chleba za 3 gr. był tak wielki jak jajo gęsie.
1636 Marcin Kłoczyński wystawił u Bożego Ciała wielki ołtarz
nowy, rozebrawszy stary rzezany na kształt monstrancyi, w środku
takowego stał Chrystus w wielkości naturalnej z którego boku
rąk i nóg krew ciekła do kielicha w nogach. Ołtarz ten podczas
wielkiego postu zamykano we dwoje i na wielkie święta okta-
dano we środek ołtarza obrazy wielkie które później umieszczo-
no na ścianie nad Cyborium. Ołtarz ten stary umieszczono nade drzwia-
mi wielkiemi pod oknem. Przy ołtarzu wielkim z boku przy za-
krystyi było Ciborium kamienne wysokie aż ku sklepieniu
kościelnemu, miejscami złociste bardzo piękne, do którego z ty-
łu po stopniach kamiennych wchodzono; na wierzchu tego Cibo-
rium był wielki kamienny pelikan. Kłoczyński kazał to Ciborium
kamienne ~~rozebrać~~ znieść a na jego miejscu postawił ołtarz nowy, spra-
wiwszy nowe ciborium srebrne ważące 360 grzywien. (fol. 28 v. i 143 v.)
W tymże miejscu przy Ciborium był zegar który godziny wybijał i
za kościołem i w kościele była statua trzymająca cymbał w ręku i go-
dziny wybijała. Przed wielkim ołtarzem były groby proboszczów, na każ-
dym wielki kamień z wyrysowaną na nim osobą i napisem. Te zniósł Kło-
czyński dając gradusy marmurowe i posadzkę przed wielkim ołtarzem. (f. 28 v. i 143 v.)

Kłoczyński przemurował skarbiec zakrystyi który był wysoki aż pod dachówkę i z tak wysokiego budynku uczynił oratorium które było dawniej wśród kościoła otoczone kratami drewnianemi. Do nowego oratorium takowego na piętrze dała obraz P. Maryi na blasze Katarzyna Wisiecka wójtowa kazmierska. W wielkim chorze były wszystkie ołtarze zamykane drzwiczkami, które rozebrano a 2 z nich przybito nad gankiem idąc na Oratorium. Kłoczyński wystawił nowe ołtarze wpuściwszy w mur takowe.

1637 d. 27 Augusti. Rajcy Kazimierscy witają w Kazmierzu przejeżdzającą Królowę Cecylię Renatę uroczyście. – D. 28 Julii Obraz P. Maryi w Bochni płakał i znowu d. 15 maja 1638 krwawe łzy wypuszczał.

1638 d. 8 Augusti pogorzało w rynku Kazimierskim 4 domy niedaleko Kościoła S. Katarzyny.

1639 Żyd Izak buduje nową Synagogę. – Wylew Wisły na początku Sierpnia.

1640 d. 28 Aprilis pogorzała część Stradomia począwszy od Bernardynów aż do mostu. – W Kościele S. Wawrzyńca w Poniedziałek wielkanocny zaczęto obchodzić Emaus z nabożeństwem.

1641 d. 1 Marca ścięto na rynku w Krakowie szlachcica który na Kazmierzu w domu nożem porzezał obraz P. Maryi.

1642 Wylew Wisły; zima mocna zaczęła się zaraz po Św. Szymona i Judy, tak iż niemogli zebrać kapusty z pola. – D. 28 Kwietnia zgorzało na ulicy floryańskiej kilka kamienic, a d. 17 lipca na Klepazu 10 domów.

1643 d. 27 Maja mróz poważył wszystkie kwiaty. – D. 11 Kwietnia zgorzało w Żydowskim mieście 100 domów i 2 synagogi.

1644 d. 4 April. pogorzało 200 domów w mieście żydowskiem. W mieście Kazmierzu miało wiele szlachty kamienice: W ulicy Krakowskiej: Jordan (z licznym dworem i muzyką), Boczkowski, Zawadzki; w ulicy żydowskiej: Rarowski, Porębski, Galareta czyli Kawecki; w rynku: Ogonowski; koło Bożego Ciała dwór Opata Szczyrzyckiego; na Prim rynku przy murach miejskich dworki Miastowskiego i Ujazdowskiego.

1649 d. 14 Uroczysty wjazd Jana Kazmierza Króla do Krakowa z Łobzowa. Na Kazmierzu mieszczanie z 20 dział dawali ognia (jak pisze rajca Kazimierski Marcin Goleński w swym dyaryuszu)

1646 Zima mocna i śnieżysta poczęła się od S. Katarzyny i trwała do Środopościa; poczém wylew Wisły dla lodów.

1647 D. 7 Junii Studenci Krakowscy wyłupili sklep korzenny niejakiego Abstina Luteranina na Kazmierzu w Krakowskiej ulicy. — D. 7 Augusti uderzył piorun w wieżę Kościoła Bożego Ciała. — D. 15 Augusti pogorzało kilka domów na Kazmierzu.

1649 D. 14 Januarii Wjazd Jana Kazmierza do Krakowa, d. 15 pogrzeb Władysława IV z cmentarza kościoła P. Maryi na zamek, d. 16 Koronacya, D. 2 Lutego rajcy Kazimierscy witali króla na zamku i podarowali rostruhan srebrny wartości 300 zł. a w nim 50 dukatów.

1650 Zaprowadzono przy Kościele Bożego Ciała Bractwo Zwiastowania P. Maryi czyli Literatów. — D. 21 Marca Żołnierze z Kleparza maszerując chcieli gwałtem wejść na Kazmierz; mieszczanie uderzywszy w dzwon ratuszny na gwałt zbrojną ręką niedopuścili przy Grodzkiej bramie zajścia Kazmierza, o co przez Sąd grodzki na 500 zł. winy skazani. — Jerzy Dziewiarowski wyrobił sobie w Rzymie nominacyą na Opata w Trzemesznie i Generała zakonu Kanoników regul. w Polsce; lecz się nie utrzymał i został referendarzem litewskim.

1651 Jubileusz w Krakowie trwał 18 tygodni.

1652. Powietrze w Krakowie. Królowa Marya Gonzaga przysyła z Warszawy jałmużnę dla zapowietrzonych. Podług obliczenia rajcy Krak. Sebastiana Zacherli zmarło na powietrze 35638 osób t.j. w Krakowie 24000, na Kazmierzu 2578, na Stradomiu 270, na Podbrzeziu 120, Żydów 3500. — Wielki wylew Wisły.

1655 D. 19 Septembr. Jan Kazmierz z wojskiem przybywa do Krakowa, wojsko nie otrzymawszy zapłaty rokoszuje: Król wyprawia żonę do Szląska, sam uchodzi do Węgier, zleciwszy obronę Krakowa Stefanowi Czarneckiemu [redacted] Kijowsk. [redacted] wojewodzie. Biskup Krak. Piotr Gembicki, kanonicy i bogatsi rajcy uchodzą do Szląska lub Węgier. Czarnecki zrazu niechciał uchodzących puszczać z Krakowa, a to dla obrony. – Liberius Proboszcz Bożego Ciała zabrawszy z sobą skarbiec kościelny (z apparata) i przywileje, wywiózł takowe do Klasztoru Kanoników w Fulneku na Morawie, w Klasztorze zostawił nieco pieniędzy (2000 zł.) i leguminy oraz 10 zakonników, którzy się pozostać ofiarowali, resztę odesłał do Suchy. Czarnecki począł Kraków fortyfikować: zawalono Bramę Grodzką drzewem, kamieniami, most Krakowski w pół rozebrano, działa na zamek wytoczono; przedmieścia zaś wszystkie popalono. Wtedy zgorzały młyny klasztorne: Kutlowski za Mikołajską bramą, i Młyn kamienny na Garbarach na Piasku z domami klasztornemi koło niego, zwanemi Wenecyą. (Domy te były niegdyś zwierzyńcem czyli ogrodem, zrestaurował je x. proboszcz Marcin Kłoczyński i przezwał Wenecyą, bo były nad Rudawą, która była ocembrowaną i oblewała dokoła Kraków aż do Grodzkiej Bramy. Rudawę tę co roku szlamowali i czyścili niewolnicy Tatarzy z zamku, którzy chodzili w kajdanach, kilkanastu ich mieszkało przy fórtce w domie osobnym naprzeciw Bernardynów, wyrabiali oni nahajki i takowe sprzedawali.) (Na tém miejscu (Wenecyi stał jeszcze r. 1681 Beluard od Szwedów usypany i potym r. 1681 obmurowany.) Przyto mniemanie niemal u wszystkich że Senatorowie mieli spokojnie wprowadzić [redacted] do Krakowa Króla Szwedzkiego Karola Gustawa, lecz za zbliżeniem się jego z [redacted] Poznania, gdy wielu Polaków do niego przystawało, powstała trwoga i co żywo z szlachty i duchownych niemyśleli o niczem tylko o ucieczce.

D. 27 Septembris przyciągnął Król szwedzki pod Kraków z wojskiem w niedzielę i zaraz żołnierze szwedzcy przyjechali do Kazmierza przez bramę

Wielicką, która była tylko przywarta. Z gołym dobytym orężem
zaczęli zaraz domy rabować. Wpadli do Kościoła i obdzierali w nim
ludzi, nikogo jednak nie zabijając ani raniąc. Z cyborium zabrali
2 puszki srebrne z hostiami, które na cmentarzu wyrzucili. Ludzie
bali się przez 3 dni wychodzić z Kościoła. Hultajstwo szwedzkie po=
piwszy się u Żydów, wyrąbało wrota od Żydowskiej ulicy do Klasz=
toru, zabili Jakuba Mrowińskiego dyakona szafarza i postrzeli=
li śmiertelnie Fortyana, potem cele rabowali. Trzeciego dnia przy=
jechał sam Król szwedzki z dworem i stanął w Klasztorze, z nim
doktor, predykant i inni panowie, którzy się rozlokowali po celach.
Król pozwolił zejść zakonnikom z nad Kościoła gdzie pouciekali, a
po dwóch niedzielach kazał im Król wydać kielich do mszy i pozwo=
lił takowe odprawiać. Przez ten czas zwożono do Klasztoru zabra=
ne bydło, wina na kuchnię Królewską. Po czterech niedzielach oblę=
żenia poddał się Kraków: Król szwedzki 19 octobris pojechał prosto na zamek,
i obejrzał pokoje Królewskie, oraz w Kościele groby Królów, potem
zabrawszy z zamku Cyborium wielkie srebrne, Trumnę Św. Stanisława
i lichtarze wielkie srebrne wrócił na Kazmierz, i klucze od skarbca
Klasztornego oddał swym starszym, którzy pozabierali pozostałe
srebro i depozyta. Predykant zabrał z Biblioteki Klasztornej dzieła
S. Augustyna i niektóre z Kościoła włoskie obrazy. Po wyjeździe
Króla Szwedzkiego do Warszawy został Komendantem Krakowa
Paweł Wirtz który mieszkał w narożnej Kamienicy przeciwko
ratuszowi, idąc na Bracką ulicę. Począł on najprzód Kraków
fortyfikować, i po przedmieściach porozwalał kościoły które
jeszcze niedogorzały, tak że sam Kraków stał jako w polu.
Zburzono Kościoły S. Floriana, Reformatów, Karmelitów na Pias=
ku: tylko mieszczanie uprosili tę ścianę na której cudowny obraz
P. Maryi i tę podparli a obraz tarcicami zabili. Domy z których
czynszów nie płacono co miesiąc, rozwalali na drwa do palenia.
Żydzi przebrawszy się po niemiecku jeździli z Szwedami na rabowa=
nie dworów i Kościołów i rzeczy zrabowane kupowali. Wirtz pos=
tanowił, aby na każdy miesiąc Krakowianie dawali 6000 zł. na żołnierzy,
aby wszystkie okna z Kamienic na ulice były zamknione, a drzwi z Kamienic

kazał powybierać i na rynek znieść. Co sobota rewidowali Szwe=
dzi Kamienice, szukając broni i po piwnicach. Chłopów luźnych powy=
ganiano z miasta, oraz starych z Szpitalów i Księży, zakazano dzwo=
nić i zegarom bić. Zakazano żywność wywozić z miasta, i rozpisano
rekwizycje po wsiach grożąc spaleniem. Szlachta wyrabiała sobie
u Wirtza paszporty bezpieczeństwa i takim dawano na załogę jed=
nego lub 2 Niemców lub Szwedów. Dwie tylko bramy były otwarte:
Grodzka i Floriańska, a w nich warta, która każdego gdzie szedł wy=
pytywała i śledziła.

1656 Wylew Wisły w lipcu.

1657 d. 1 Stycznia przybył Jerzy Rakocy wojewoda siedmiogrodzki
do Krakowa z Węgrami i Kozakami, których część zajęła także
klasztor Bożego Ciała. Wirtz rozbił pod Tyńcem obóz polski
w którym Polacy nieostrożni pili i grali w karty. Królowa Marja
Ludowika przez Hieronima Wierzbowskiego kasztelana brzeskiego
tentowała Wirtza podarunkami, aby Kraków puścił, ale napróżno,
bo jak mówił niechciał być zdrajcą. – Lubomirski z wojskiem cesars=
kiem dobywa Kraków: od Krzemionek bili z dział do bramy bocheń=
skiej którą obalili i muru sztukę. Wirtz kapituluje d. 2 augusta (przysięga iż
w zamku nigdzie nie położył min, Polacy zaś przysięgają że go zdro=
wo z wojskiem do granicy Szląskiej doprowadzą. – D. 28 Augusti
przybył Jan Kazmierz pod Kraków i w przytomności jego d. 30 augusta (wyjecha=
li wszyscy Szwedzi z Krakowa a z niemi 25 wozów naładowa=
nych. Przez 2 lata niewolno było dzwonić ani procesyi odprawiać
tylko kościół Bożego Ciała miał na to pozwolenie. Wiele Szwedów
pożeniło się w Krakowie, a gdy Szwedzi wyjeżdżali z miasta, szły
za niemi niewiasty. Po wyjściu Szwedów d. 4 Septembr. 3000 żołnierzy
Cesarskich stanęło w Krakowie i na Kazmierzu na załogę (którym mieszcza=
nie co miesiąc 24000 zł płacić musieli. Pieniądze te wybierano pod
imieniem Akcyzy od rzeczy przywożonych na targ, a Kontrybucyą
domową zwano Serwis. – Szwedzi zburzyli także młyn na Rudawie
za S. Sebastjanem i drugi pod zamkiem za Bernardynami. – Od wojny
szwedzkiej zubożało miasto Kaźmierz: bo mury miejskie (nakryte dawniej gontami,
także po murach w około miasto można było obejść, obnażone zostały; most
Kazmierski odgór, który Szwedzi spalili, niemogli już Rajcy zbudować, wiele
Kamienic zostało rozwalonych, przyczem i Kontrybucye przywiodły do ubóstwa miasto.

Powietrze grassuje w Krakowie jednak Krótko.

1658 Pogorzały dwa domy na Kazmierzu koło Skałki: - Miasto Kazmierz miało kilku sławnych ludzi: Maciej Kazmierz Treter+) Dr. Filoz. Senior Szkoły na Kazmierzu, rajca Kazimierski; będąc burmistrzem został Dr. Praw, Sekretarzem Król. administratorem żup Wielickich za Jerzego Lubomirskiego marszałka Kor.; podczas Koronacji Króla Michała pasowany na rycerza (Eques auratus). Jan Życzyński*) Dr. Fil. Senior Szkoły Kazimierskiej, rajca Kazimierski pasowany na rycerza podczas Koronacji Michała. Paweł Przytułowicz**) Dr. Fil. Notarius publicus. Mikołaj Lutecki Notarius publ. Actuarius Consistorii spiritualis Cracov. Wawrzyniec Toporski organista Katedry Krak. Marcin Misiecki ławnik i prawnik sławny. Andrzej Suszycki***) Baccal. Phil. pisarz miejski potem rajca Kazimiers. - Król Jan Kazmierz przybywa do Krakowa, rajcy ~~[illegible]~~ kazimierscy ofiarują mu 100 talarów, a Kanclerzowi antałek wina.

+) Bac. Art. 1647 Dr. Phil. 1648.

*) Bac. Art. 1662 Dr. Phil. 1666.

**) Bac. Art. 1638 Dr. Phil. 1640

***) Bac. Art. 1638. Dr. Phil. 1666.

1659 d. 7 Octobris. Wojsko cesarskie wychodzi z Krakowa i Kazimierza dla którego oba te miasta zaległej Kontrybucyi 60000 złp. zapłacić musiały (sam Kazmierz 10000 złp.).

1660 W mieście żydowskim zawaliła się kamienica i zabiła 8 Żydów a kilku zraniła. - Miasto Kazmierz płaci Królowi donatywy 1000 zł.

1661 Wojsko skonfederowane pod imieniem Związek świątobliwy zajmuje dobra Królewskie i duchowne. Mieszczanie Krakowscy płacą im 16000 zł. Kazmierscy 6000 zł. Żydzi 4000 zł. Andrzej Trzebicki bisk. Krak. kazał wydać drukiem Przyczyny dla których konfederaci niemogą dostać rozgrzeszenia. Dla zapłaty wojska uchwalono pogłówne. Wylew Wisły

1662 d. 18 Maja Mróz wielki zniszczył jarzyny i zasiewy. Wylew Wisły. Powietrze od Sierpnia do Nowego roku panuje. Jacek Liberius proboszcz Bożego Ciała wystawił na cmentarzu Ogrojec i dokończył budowy Kaplicy P. Maryi. - D. 19 Lipca znaleziono na Stradomiu w piwnicy dziecię pokłote nieżywe zamordowane podobno przez Żydów. - D. 2 Sierpnia wylew Wisły. - D. 18 Novembr. pojmano Żyda Maneja Kaliora, który dysputując z Dominikanem w Krakowie dopuścił się bluźnierstwa przeciw Jezusowi i Maryi. Urząd grodzki odesłał go do Piotrkowa, gdzie skazany na spalenie.

1664 Powietrze w Krakowie i na Kazmierzu zwłaszcza między Żydami, lecz krótko.

1665 wylew Wisły w wrześniu dla ciągłych deszczów.

1667 W Lipcu Wylew Wisły dla ciągłych deszczów od Wielkiej nocy do S. Jana. Za bramą Wielicką utonęło 18 ludzi przy przeprawianiu się tratwą. — D. 22 Septembr. Pogrzeb Królowej Maryi Ludowiki od S. Floryana na zamek

1668 d. 19 Augusti w nocy u Dominikanów w Krakowie zgorzał wielki ołtarz i 2 ołtarze w małym chórze.

1669 d. 27 marca. W ulicy żydowskiej na Kazmierzu pogorzały 3 kamienice. — Uroczysty wjazd nowoobranego Króla Michała do Krakowa

1671 Wylew Wisły w skutek którego mur miejski od bramy Skawińskiej aż do kościoła S. Jakuba się obalił.

1653 „Sub tempus hostilitatis nobile opus in civitate Casimiriensi „destructum a Suecis, scilicet Aquaeductus per fistulas ligneas „in terra defossas. Deducebatur enim aqua per semimilliare a „quodam fonte dicto Beciorka, ab hac parte, qua porta dicta „Bochnensis, et deducebatur per Vistulam, per forum Caninum, „ad forum usque civitatis. In civitate autem erant tria scrinia „spatiosa et alta, in locis dissitis, in quas aqua nocte dieque fluebat; ex quibus scriniis accipiebatur omni tempore aqua pro „usu civium et ad officinas cerevisiarias, similiter ab his scriniis „per fistulas in terra occultas deducebatur." (fol. 48 verso) Wodociągi na Kazmierzu.

1675 Wylew Wisły w lipcu, koryto tak zasypane zostało piaskiem iż się prąd Wisły odwrócił od Kazmierza. — Rubrycellę krakowską drukowano w Nissie.

1676 d. 30 Stycznia Uroczysty wjazd nowoobranego Króla Jana III do Krakowa — d. 31 Stycznia pogrzeb 2 Królów ~~[illegible]~~ Jana Kazmierza i Michała, od S. Floriana na Zamek. — Wiosna i lato tak były ciepłe, iż prawie wszystkie jarzyny wypaliło. Podczas Sejmu został Biskupem Chełmskim Jacek Święcicki Kanon. later. z Czerwińska, sufragan żmudzki. — Jubileusz w Krakowie od 19 Kwietnia do 28 Sierpnia. — D. 20 Sept. Mikołaj Oborski sufragan Krak. poświęcał kościół Bernardynów odbudowany po zniszczeniu szwedzkiem. — Umarł Hieronim Rubinkowski rajca Kazimierski wychrzta żyd. Jeden z jego synów kształcił się w Akademii Krak., został Benedyktynem na Tyńcu i Dr. Teol., drugi syn rajcą Kazimierskim, a córka wydana za rajcę Kazimirsk.

1650 Na Kazmierzu Żyd okradł Synagogę wlazłszy przez okno, za=
brał srebro z szafki.
1654 Żołnierze w liczbie 30 Koni wpadli do Żydowskiego miasta, gdzie
przez 6 tygodni stali, wydarli od Żydów 10000 zł., d. 22 Lipca ustąpili.
1651 w Lipcu, tracono za Kazmierzem Alexandra Lwa Kostkę czyli
Napierskiego de Stemberg
1666 Zbyteczna posucha wypaliła trawę, tak iż był pomor na bydło.
- Jeden z Żydów mający miodosytnię prosił magistrat Kazi=
mierski aby mu pozwolono zrobić wodociąg rurami drewnia=
nemi z Wisły przez mur miejski do własnej kamienicy, lecz
rajcy nie pozwolili (Tak pisze M. Goleński w dyaryuszu) -
W Turcyi zjawił się fałszywy Messiasz żydowski.
1677 Jubileusz w Krakowie - Suplikacye po Kościołach z powodu zbli=
żającej się zarazy morowej. - D. 24 Czerwca wylew Wisły - D. 21
Sierpnia zgorzały domy na Kazmierzu w Owsianych jatkach.
Powietrze zaczęło się w Krakowie d. 5 Sept. do Końca Grudnia zmar=
ło w Krakowie nań 5000, na Kazmierzu, Stradomiu i Podbrzeziu 500.
1678. Po odbytem nabożeństwie d. 10 Marca z powodu ustania powietrza
- wybuchła w Krakowie d. 29 Czerwca na nowo zaraza. Bis:
Kup. Krak. pod karą 1000 dukatów zakazał zmarłych na powietrze
grzebać po Kościołach. Zapowietrzonych trzymano w Lazare=
cie zbudowanym koło S. Sebastyana. Dozór miał Gaudenty Zacherla
Ławnik Krak. Do grudnia wymarło przeszło 1000 Chrześcian a 2000
Żydów na Kazmierzu. Samych dziewek służących zmarło w Krako=
wie do 700. - Posucha wielka w Lipcu, Sierpniu, Wrześniu
potem zaczęła się (w pierwszą niedzielę adwentu mocna zima ze śniegiem
i trwała bez przestanku do wielkiejnocy.
1678. Z powodu upadku miasta Kazmierza przez inkursią szwedzką, po=
wietrze i zubożenie przez kontrybucye stało wiele domów w ruinach,
a Król Jan III liczbę rajców z 12 na 8 zredukował na prośbę miasta.
1679 Na powietrze umiera w Kazmierzu kilkaset ludzi. - Wisła dwa
razy wylała. - Była Komissia na Kazmierzu względem założenia
szkoły rycerskiej na Prim rynku począwszy od S. Wawrzyńca aż do bra=
my bocheńskiej kosztem Krzysztofa Mioszewskiego, który na to 40000 zł. ofiarował.

1680 d. 21 Maja. Ratusz w Krakowie od pioruna pogorzał, lecz r. 1685 odbudowany „Opus antiquum et magnificum." (fol. 54) – D. 1 Lipca wylew Wisły, pioruny. – Beatyfikacya Jana Kantego.

1681 Klasztor Dominikanów w Krakowie pogorzał po wielkiej nocy. – Jubileusz w grudniu przez 2 tygodnie. – Wjazd Jana Matczkowskiego biskupa Krak. do Krakowa. – Wszytki sprowadzono do Krakowa.

1683 Wylew Wisły d. 1 Lipca. – Zima ostra – D. 12 Sept. solenna processia z zamku do kościoła B. Maryi za zwycięztwo tureckie

1684 w Lutym, Marya Kazimera w Katedrze Krak. przez cały miesiąc rozdawała jałmużnę ubogim własnemi rękami po szóstaku (10 gr.) siedząc przy wielkich drzwiach. – Pomor na bydło w Lutym. – Missionarze zaczęli się budować na Stradomiu (r. 1688 kupili do tego pałac Jana Wielopolskiego kanclerza Kor. i kamienice przyległe. – Z powodu zwycięztwa pod Wiedniem, pozwolił Innocenty XI aby w Polsce odprawowano nabożeństwo w Niedzielę infra Octavas Nativitatis Mariae.

1685 Jubileusz w Krakowie przez 2 tygodnie począwszy od Kwietniej niedzieli. – D. 17 Lipca uroczyste przeniesienie relikwii bł. Szymona z Lipnicy do Bernardynów z zamku, gdzie były od inkursyi szwedzkiej w r. 1655 schowane w skarbcu Katedry i obchód z niemi w processyi przez Kraków wśród bicia dział, i razem ~~[illegible]~~ beatyfikacyi obchód tegoż Błogosławionego. – Powódź wielka w wrześniu, całe lato zimne. – Pokazały się Klepacze to jest szelągi robione od chłopów po wsiach miedziane na wzór królewskich.

1687 powódź in Septembri

1688 Wysłano z Krakowa ze 200 piechoty przeciw Zbójcom którzy w gorach dwory rabowali i którzy mieli hetmana szlachcica z Węgier. – Jan Kluwicz profes ukradł w Kościele Bożego Ciała złoty kielich z patyną i dał niewiastom które Żydom sprzedały.

1689 d. 21 Junii w Krakowie ścięto Zaskierskiego który udawał kapłana i msze miewał. – Dzwon wielki Augustinus zwany Baba u Bożego Ciała stłukł się. – Trynitarze osiadają na Kazmierzu w kamienicy którą im darował starosta oświęcimski na Wielickiej ulicy. – D. 18 Octobr. śnieg wielki upadł. – W grudniu okradziono Kościół S. Katarzyny. – Sławni rajcy ~~[illegible]~~ kazimierscy: Paweł Niesniowski wprzód Syndyk Krak., Jakób Groszkowicz prawnik, Jakób Dunicz Baccal. Philos.

1689 d. 30 Czerwca przed ratuszem w Krakowie palono rękę i w koło wpleciono ośmnastoletniego Janickiego z drugim którzy proboszcza Grabkowskiego pod Koszyczkami zabili.

1690 Piorun uderzył w kopułę Św. Piotra w Krakowie. – W październiku szarańcza aż pod Kraków dolatywała.

1691 d. 23 Martii w Krakowie obchodzono z tryumfem wesele Króle-wicza Jakuba które się odbyło w Warszawie. – d. 23 Julii w Krakowie processia uroczysta od S. Jędrzeja do Franciszkanów z relikwią bł. Kunegundy świeżo beatyfikowanej.

1692 Jubileusz dwuniedzielny w Krakowie od drugiej niedzieli Postu. W Lutym i Marcu upadły wielkie śniegi. Panowały choroby i kwartanny. – Nie było owocu albo bardzo mało i to drogo, 10 śliwek za grosz.

1693 W Grodnie sejm zerwano, umarł na nim nagle poseł francuski. – D. 26 Augusti uderzył piorun w wieżę Kościoła Bożego Ciała i takową zapalił, lecz uratowano.

1683 d. 25 Sept. Przyciągnęło pod Kraków 12000 wojska litewskiego i Kozaków ci założyli 3 obozy między Szwoszowicami a Krzysz-kowicami. – D. 2 Novembr. przywieziono z pod Wiednia 80 wozów rzeczy tureckich z pod Wiednia, na zamek Krak. Królowa kazała pod Łobzowem rozbić namiot Wezyra duży z płótna klijonego i materyi jedwabnych, były w nim pokoje i słupy złociste z gałkami. Wiele ludzi z Krakowa chodziło obzierać. Przywie-ziono także karetkę Wezyra i kilkunastu Turków. – D. 24 Grudn. przyjechał Jan III z Węgier przez Kazmierz do Krakowa; w dzień Św. Jana był na mszy w Kościele P. Maryi, po której rajcy krak. często-wali go z Królową w Kamienicy naprzeciw ratusza, gdzie tak-że jadł objad.

1684 d. 10 Sept. Solenna processia po objeździe ze zamku do Kościoła P. Maryi, niesiono głowę S. Stanisława – z powodu zwycięztwa.

1640 W Krakowie pod Krzysztofory wymurowana kamienica od Ka-zanowskiego, w której mieli uczyć języków cudzoziemskich panięt. Lecz zaniechano później tej imprezy. (f. 128)

1666 Pojmano i kleszczami targano oraz po spaleniu ręki ćwiertowano Alexan-dra Stockiego szlachcica, który z zbójcami ojca swego męcząc zamordował i matkę zabił 3 mile od Krakowa w dworze. (W notatach Randhowicza, jest to pod r. 1667.)

1496 fer. 3a infra Octavas [illegible] Ascensionis Do=
mini, Cracoviae. – Joannes Albertus rex Poloniae
confirmat possessiones Canonicorum regularium eccle=
siae Corporis Christi in Kazimiria, videlicet: villa
Rzeszotary; medietas Bielczyce cum censu annuo 3
marcarum ex altera medietate; villa Kamyen; villa
Krzyszkowice; medietas tertiae partis omnium proven=
tuum ex molendinis regalibus penes Cracoviam ante
valvam sutorum, quorum unum majus muratum nuncu=
patur Beressie et duo alia molendina accessoria in
fluvio Rudawa, una curia cum horto extra muros
Cracov. in confinio molendini majoris a molendino
distincta; integra tertia pars emolumentorum in molen=
dino regali penes civitatem Cracov. ante portam S.
Nicolai in fluvio Rudawa; Allodium in Zablocie
iacens versus Vistulam et Plaszow penes Alexium Wla=
darium; Domus et piscina post S. Jacobum contigua
domui et horto frat. S. Augustini monasterii S. Catherinae;
domus supra ripam Vistulae inter Nicolaum Zak ex
una et Petrum Zoltobrzuch ex altera; Domus et hor=
tus alias Blech inter domum et hortum Hospitalis S.
Hedvigis et hortum Poczantkowa extra muros civit.
Casimir; 5 marc. annui census ex villa Kuncicze;
Instita pretiosa in circulo tertia a pensa majori versus
ecclesiam B.V. Mariae; Instita secunda a Cruce versus
ecclesiam B.V. Mariae; Camera panni sive pannicidium
quartum in ordine parte sinistra eundo a platea S. Joannis;
Domus lapidea in platea castrensi secunda ab ecclesia OO.
Sanctorum versus circulum civitatis; Domus lapidea in platea
sutorum prima post domum angularem eundo de circulo; Macellum

in sinistra parte versus ecclesiam S. Barbarae inter primum
macellum a Cruce et inter tertium vacans; Medium ma=
cellum in sinistra parte eundo ab ecclesia S. Barbarae
quartum a Cruce versus plateam Hospitalis in Cracovia;
Domus murata cum braseatorio et Macello in Kazimiria
domus videlicet inter lapideas Swiebodae et Pauli Knu=
thel, braseatorium in posteriori parte domus Conventus
Canonic. regular. macellum vero secundum ab acie ver=
sus ecclesiam Corporis Christi inter macella primum
Nicolai Brolla et aliud Wenceslai Wiecha; Census ex areis
et domibus Sutorum Casimiriensium inter pontem regalem
et Cazimiriam existentibus videlicet: ex domo Alberti
Sutoris penes portam civitatis et domum Joannis Sutoris
6gr. ex domo Martini Mazurek inter Mathiam Gorka
et Albertum Sutorem 12gr. ex domo Alberti Sutoris penes
Martinum Sutorem versus pontem et Zyamba 3 fertones,
ex domo Zyamba Sutoris penes domum ecclesiae Cer=
donis 3 ferton. ex domo Jaszek cerdonis in acie ex oppo=
sito lutifiguli Jurkonis 1 marc. ex domo Andreae
Russek serrificis ex opposito lutifiguli penes pontem
1/2 marc.; ex domo Catherinae relictae Mathiae Kregel
sartoris inter Russek et Petrum Sartorem 1/2 marc. ex domo
Stanislai Szelinoga penes portam civitatis 6gr. ex domo Schap=
czowa secunda a porta civili, vicina domui Stanislai Szelino=
ga 6gr. ex domo Andreae Deka in acie penes Mathiam Pa=
czoska in dextra parte versus portam Cracov. 8gr., ex domo
Petri Nigri lanificis in platea lanificum circa domum Ka=
mieniec versus aciem 1/2 marc., ex domo Zambkowa in pla=
tea salis inter domos Petri Zolkonis et Thomiczski 2 ta=
lenta cerae, ex domo Benedicti Vitreatoris in platea Cracovien.
quae ol. Swanthkonis erat inter domum Stanislai Korczhalcz
et Rząsski 1/4 lapidis cerae. – Nos omnes has possessiones
liberamus ab omnibus contributionibus saecularibus et expeditione bellica (ad preces
Andreae praepositi. (Oblat. in Libr. inscript. castr. crac.
1570 Tom 100 pag. 1–7 No. 1.)

Inventarz dóbr Bractwa Najświętszego Sakramentu i Pięciu ran P. Chrystusowych przy Kościele farnym Bożego Ciała na Kazmierzu. R. 1635.

Kapturów falendyszowych czerwonych 9 z herbami czerwonych bekieszowych z morawskiemi 4, płóciennych z herbami 4
Alb nowych 10
Pasy z tokiem do chorągwie
Lasek czerwonych dla marszałków 5
Giermak czarny sukienny dla posła na pogrzeb prosić i czapka żałobna
Dyscyplin nowych 50 a 9 nienowych
Korona cierniowa
 Tuwalnia z czerwonym szyciem
Alby z cerkami i forbotkami
W szafce regał z fletem z ołowiu z puzdrem
Lasek z kompartymentami złoconemi 4

~~[illegible]~~
Protocolon actorum Confraternitatis Sacramenti Sanctissimi et quinque plagarum Domini nostri Jesu Christi in ecclesia Collegiata Canonicorum Regularium (Inser. in fol. z ozdobami i malowidłami sprawiony r. 1635 przez Wojciecha Lodzińskiego)
(Nr 335) ab a. 1635–1821

Bractwo to (Confratria in ecclesia Corporis Christi in Casimiria ante Cracoviam constituta) otrzymało pierwszy przywilej Avinione d. 15 Aprilis 1347 przez Mikołaja biskupa arzeńskiego i innych kardynałów wydany [, uznał go Bodzanta biskup krakow. a przywilej potwierdził Marcus tit. S. Marci Romanae ecles. presbyter Cardinalis patriarcha Aquilegiensis Cracoviae Calendis Augusti 1472
R. 1616 Piotr Tylicki biskup krakow. Confraternia S. Maryi przy Bożem Ciele w ~~[illegible]~~ Kaplicy S. Maryi Płócienników i Rzeźników

[który temuż bractwu 50 dni odpustu nadali – wspomniany jest tu Jarosław rector ecclesiae Corporis Christi in Casimiria ante Cracoviam.

zreformował i nadał mu tytuł Bractwo S. Sakramentu
i Pięciu ran Chrystusowych – za przeorstwa Marcina
Kłoczyńskiego. Bracia chodzili w białych albach
i kapturach szkarłatnych.
Bractwo to składało Protektorów 3 duchownych i 3.
świeckich, promotor 1 przeor 1 świecki podprzeory 1
świecki, assessorowie 2, konsiliarze 4, pisarz 1.
podpisarzych 2, podskarbich 2, szafarzy procuratores
7, wizytatorów 7, chorych, Crucifer 1, Vexillifer 1,
marszałków 2, pod-marszałków 2, Portatores
Baldachini 2, Kantorów 4. Serwitor: 1.
z kobiet: Protektorki 3, Przeorysa 1, Podprzeorysa 1
Assesorki 7, Konsyliarki 6, Podskarbinie 2,
Prokuratorki 4, Wizytatorki Chorych 4, Do śpiewa-
nia 4, Do usług 2,
Tytuł: Arcybractwo troiste, to jest najśw. Sa-
kramentu, Pięciu Ran Pańskich i N. Maryi P.
Zwiastowania.

[Karmelici]

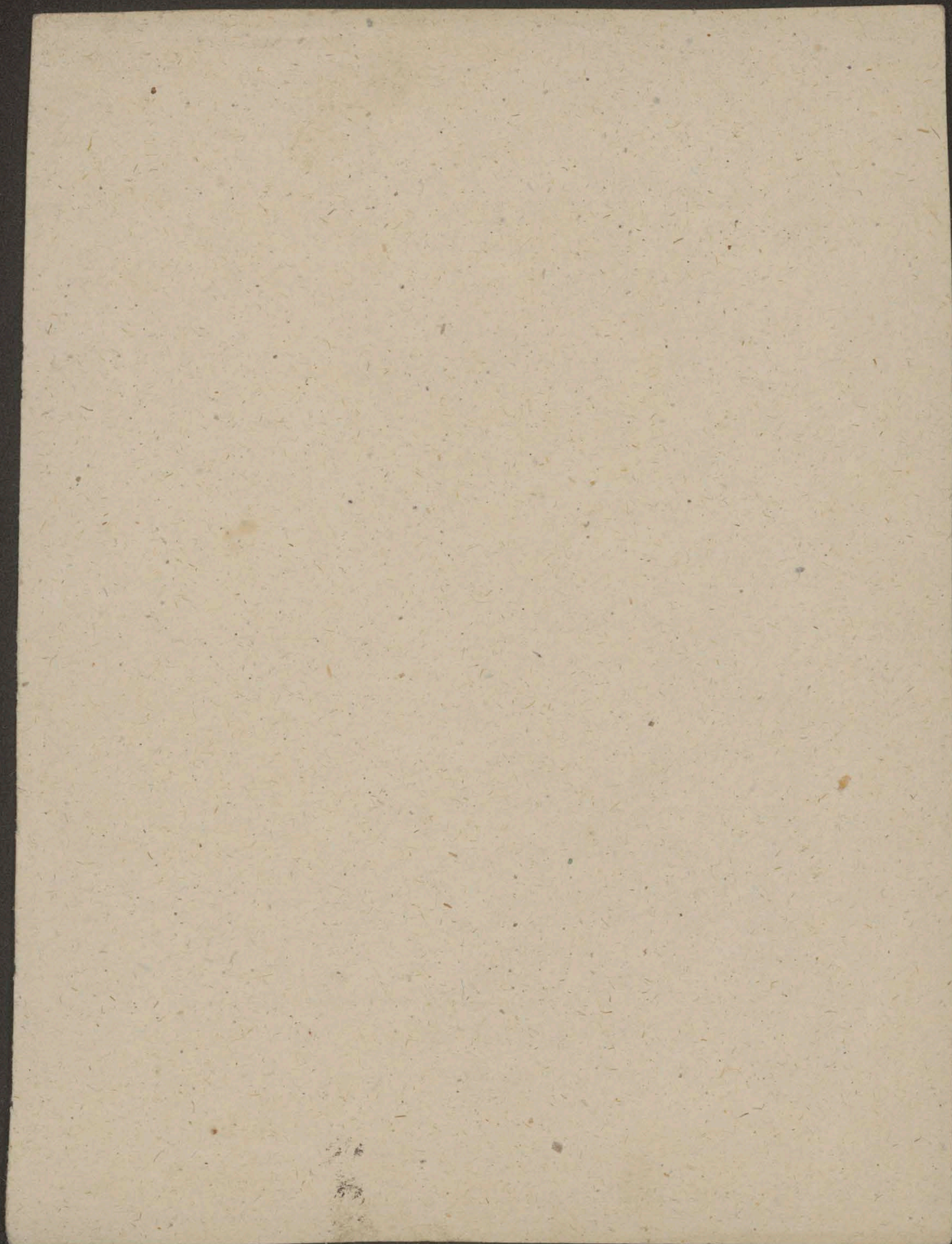
191

1688 d. 21 Februar. Grodnae. – Joannes III Rex Pol. Patribus Carmelitis discalceatis Conventus Novitiatus Immaculatae Conceptionis B. Mariae V. permittit aquaeductum fluviolum dictum Prądnik a villa Rakowice Magnae Procurationis Arcis Cracov. (cujus Administrator nunc gen. Josephus Zdzanski vexillifer Novogrodensis) descendentem et ante hostilitatem Sveticam per hortum (ετιgunas) eorundem PP. Carmelitarum in Vistulam subintrantem, vi Svetica in desolationem molendinorum regiorum alio obversum, quatenus iste fluviolus ad antiquum suum vadum vulgo Stare Łożysko, locumque quem ante hostilitatem Sveticam habuit reducatur eorum sumptibus – donatque PP. Carmelitis aream certam desertam fluviolo adjacentem, in qua aliquando molendinum regium dictum in Arenis erat, cum facultate extruendi molendinum trium rotarum liberum ab omnibus oneribus civilibus et regalibus et liberum a pensione tertii grossi quam Canonici regulares Casimir. ad Corpus Christi de molendinis regiis percipiunt. Pro qua donatione PP. Carmelitae per fr. Alexandrum ab Immaculata Conceptione submiserunt se quotidie unam missa pro anima regis et reginae legere cum anniversario. (Oryg. na pergam. z podpisem Króla Jana III z pieczęcią wielką koronną zerwoną w puszcze blaszanej na sznurku jasnoniebieskim jedwabnym – w Archiw. Uniwers. Krak. Nr. 11202.) – /: Zdaje się iż Karmelici zaniechali sprowadzenia Prądnika w stare łożysko. :/

Przywileje u S. Jędrzeja w Archiwum (jeden mam)
Bolesława Wstydliwego z r. 1257, dwa z r. 1262
i 1 z r. 1266 (mam) 193
Bolesława Pobożnego x. wielkopol. z r. 1262
Wład. Łokietka z r. 1320 (mam)
Iwona z Morawicy Kaszt. Krak. 1320 (mam)
Biskupów Krak: Prandoty
Nankiera (mam)
Bulle: Alexandra IV ~~dwie~~ z r. 1257 i 1258
i 1260 (dwie)
Urbana IV z r. 1263
Gregora X z r. 1273
Innocentego V z r. 1276 (trzy)
Mikołaja IV z r. 1280
Marcina IV z r. 1284 (trzy)
Jana XXII z r. 1323 i 1325 (2-ga konsolidacja) (pozwala ...)
(...) druk w Pam. T. IX str. 144)
Testament S. Salomei (Soror Salomea in Lapide
1268 III Cal. septemb. Pamiętn. p. 137-148.
Pamiętn. Relig. mor. T. IX
1845 str. 143

[Klarysski]

Wielki ołtarz z marmuru czarnego ambona
w kształcie łodzi św. Piotra

[Stradom, koletki] 194 (na Stradomiu)

1820 Uchwalono sprzedać klasztor Koletek które do S. Józefa Bernardynek prze:niesiono

1820 zburzono Ratusz Krakowski
Gród na Zamku

1777 d. 26 Czerwca Kołłątaj kan. krak. delegowany wizytator Akad. Krak. od Komisyi edukacyjnej wprowadza w szkołach Władysławowskich nowy plan nauk (reformę)
Wizyta Akademii

Kazimierz

paulini

Liber rerum variarum scitu dignarum et memorabilium Conventus Rupellani ad Cracoviam Fratrum Ordinis S. Pauli primi eremitae ab a. 1658–1768 in fol.
Liber secundus Actorum sive Agendorum Conventus Rupellani ad Cracoviam ab a. 1768–1866. fol.

1658 provincialis Augustinus Kordecki – prior (Felix marcin) Mierczyński post Balthasarum Kotliński
Ultimis diebus Augusti wyszli Szwedzi z Krakowa
1659 d. 7 Octobris Niemcy z Krakowa wyszli których po Szwedach wprowadzono było pro praesidio do Krakowa i na Kazmierz. Było wszystkich 2000; ale z żonkami z dziećmi z postugaczami mógł rachować 3000 wszystkich.
1660 Stanislaus Alexius Rypiński prior
1662 Aug. Kordecki provincialis – Stanislaus Ligęza prior
Łowódz d. 16 Augusti od lat 45 niewidziana – Powietrze ultimis diebus Augusti. – Kapituła zebrana w Częstochowie d. 6 sierpn. 1666 datowała wieś Borzymów klasztorowi na Skałce (z powodu zniszczenia szwedzkiego) za staraniem Augustyna Kordeckiego wikarego prowincji i Stanisława Ligęzy przeora na Skałce. (za prowincyalstwa Kiliana Żywieckiego)
1672 Felix Mierczyński prior
1674 generalis ~~[illegible]~~ Joannes Kery – provincialis (Constantinus Nicolaus) Jaroszowski – prior Mathaeus Grębiński, dał posadzkę kamienną w kościele
1675 Florianus Trzebski prior (+13 Maji 1679)
1676 d. 1 Februar. Joannes III cum clero, senatoribus visitavit Rupellanam Ecclesiam – Ambrosius Nieszporkowicz subprior edidit ex ea causa panegyricum: Armamentum Gloriae. – Post coronationem, quae fuit d. 2 Februarii rex impetravit privilegium conventui super 300 flps. annuatim ex Magna Procuratione arcis Crac. fumeidis. – Coemeterium S. Sophiae ~~inferius~~ extetit – Schola puerorum ex monasterio ad alium locum translata. – D. 19 Aprilis Jubilaeum magnum inchoatum Cracoviae duravit ad 19 Augusti. – Cellae novae muratae ex ligneis
1677 Sacellum S. Sophiae extremam minitat ruinam*) – In Septembri lues pestifera
*) miał zamiar odbudować Trzebski przeor, lecz dla powietrza zaniechał.
1678 Mense Julio pestis in Civitate Judaica Casimiria incepit grassari usque ad novum annum duravit, et in nostra parochia 200 oppressit. Divina Officia in Sacello S. Sophiae peragebantur

*) Klasztor wzmocnił fila:rami kamiennemi i ankrami żelaznemi r. 1680.

1679 Fabianus Dryewic prior electus in Junio – Pestis grassatur usque ad Novembr. – Turricula versus coemeterium murata. *) (+1695)

1680 provincialis electus Thomas Czechowicz S. Th. Dr. – Antiscarpus muratus.

1682 prior Mathaeus Grębinski post 6 annos reelectus (+1684) – Zrobiono pram z burtnicami i wręgami.

1683 prior Eusebius Hayman wystawił 7 cel. – Zastaraniem provincyała Tobiasza Czechowicza zaczęto robotę około sadzawki w której niegdyś znaleziono palec S. Stanisława wijęty i na fundacyją tej sadzawki s.p. Jakub Zadzik biskup Krak. zapisał dziesięcinę z Orla i Budzisk; w zimie bito w tej sadzawce pale ex parte sinistra od Klasztoru, a na wiosnę 1684 bito pale ab altera parte t.j. od S. Zofii i po trzeciej części t.j. od drugiej sadzawki i od czwartej części t.j. od sadu zaczęto murować, postawiono tamże ściany z kwadratów, schody, portę z herbami i balassy, ukończono 1684 robotę.

(Sadzawkę zrestaurowano ze składek 1862-[illegible] 1863)

1685 prior Raphael Mihalski S. T. D. – D. 1 Febr. 1685 Breve Apostolicum de recitando Officio et Missa S. Pauli primi eremitae sub ritu duplici minori in regno Poloniae.
Provinciae: 1. Hungaria 2. Germania. 3. Croatia. 4. Polonia. 5. Istria.

1686 provincialis Raphael Mihalski S. T. D. d. 8 Maji electus – prior Nicolaus Szotarewicz S. T. D. – Michael Franciscus et Samuel duces Czartoryscii fratres (filii ol. Joannis Caroli succamer. palat. crac. et Annae Zebrzydowska) haeredes lapideae Szara laterificium Zebrzydowskie dictum in villa regali Dębniki donant conventui Rupellano

1687 Refectorium et salaria exstructa.

1688 Exstructa residentia provincialis, bibliotheca, 4 cellae et propugnaculum ad locum secretum – Coemeterium muro septum – Raphael Mihalski electus in generalem – Vistula circa festum Nativitatis B. Mariae V. exundavit – Turricula quarta monasterii exstructa – Tobias Czechowicz provincialis – Augustinus de Monteils superior domus Stradomiensis ad Cracoviam Sacerdotum Congregationis Missionis per Joannem Małachowski episc. crac. fundatae, concordat cum Paulinis ratione fundorum in Dębniki.

1689 Area monasterii cum puteo ad Vistulam erecta est et muro uncta

1690 Capella S. Angeli custodis amplata, turris ecclesiae exstructa et vestis argentea ad imaginem S. Stanislai comparata – Ad piscinam S. Stanislai crates a parte monasterii cum 4 pyramidibus ex lapide Pinczoviensi, quorum artifex Napora incola Pinczoviensis.

1692 Eusebius Nayman prior (+1706 w Częstochowie) – Nicolaus Szotarewicz provincialis

1696 Nicolaus Sotarewicz prior

1702 provincialis Isidor Krasuski – prior Innocentius Lokorski (post Stanislaum Stapolski)

Szwedzi pod wodzą Szwedzkiego pod Kijami przyciągnęli pod Kraków – D. 10 Sierpnia z poza Wisły z lasów Niepołomskich przybyli Szwedzi rano o 7ej godzinie pod Kraków i do 2 godziny z południa bawili nad Wisłą pod Kazimierzem, przemyśliwając nad sposobami jakby Wisłę przebyć mogli. Wreszcie nakazali miastu Kazimierzowi, aby co rychlej most wystawili. Gdy zaś rozkaz ten niepodobnym był do uskutecznienia dla braku drzewa; Szwedzi zabrawszy z tratwy (tabulae) począwszy od 2iej godziny aż do wieczora przeprawiali wojsko. O 4ej godzinie po południu wyruszyli na czele jednego litewskiego Kawalerzysty (eques) ku bramie Grodzkiej przez Kazimierz i Stradom i stojąc aż do godziny 7ej pod bramą, żądali by ich wpuszczono. Gdy ich wpuścić niechciano, po długich traktatach wybili gwałtem bramę poboczną i w liczbie 80 żołnierzy (pomiędzy którymi znajdował się sam Król szwedzki w mundurze prostego żołnierza) wtargnęli do Krakowa, i odebrawszy od mieszczan klucze od bram opanowali zaraz wszystkie bramy i zamek. Nazajutrz nałożyli na Kraków kontrybucyją 80,000 talarów cesarskich, a na Kazmierz 3000 talarów, po których zapłaceniu Kazmierz musiał powtórnie złożyć podobną summę. Sam Klasztor Paulinów musiał do tej kontrybucyi dać 300 talarów i z cegielni 50 tymfów i prócz tego pogłówne od każdego za konnika po 20 zł. a od każdego służącego po 3 zł.

Król Szwedzki bawiąc w Krakowie pewnego dnia podczas musztry, przejeżdżając się po obozie spadł z konia gdy się koniowi nogi pomiędzy sznurami namiotów zaplątały. Krew buchła mu z ust nosa, uszy i oczów i prawie nieżywego odniesiono do domu. – Szwedzi na rozkaz Króla podpalili zamek Krakowski;

lubo chcąc zwalić winę w tym względzie z siebie kazali obwołać, iż każdy którykolwiek się poważył mówić iż Szwedzi zamek spalili, karany będzie 50 talarami. – W krótce jednak na galarach i frytach Kraków opuścili. – Dano nowe kamienie od spodu posadzone w sadzawce S. Stanisława.

1703 Sprawiono suknię srebrną na obraz S. Pawła, robił jo Makariusz nowicyusz. „ Visitavi hoc anno sepulchrum PP. nostrorum, ubi inveni corpora tria adhuc non corrupta:
„ R. P. Alexandri Miaskowski Częstochoviensis (podprzeorego
„ na Skałce), corpus pariter R. P. Francisci Sobelski non
„ corruptum. Tertium corpus alicujus saecularis presby=
„ tericalis, non constat cujus sit, nisi forte piissimi fun=
„ datoris nostri perillustris et reverendiss. D. Długosz. Haec
„ tria corpora in seorsivis tumbis adhuc physim humanam
„ repraesentantia, pelleque integra in seorsivo loco repo=
„ ni curavi." (Zapis O. Innocentego Pokorskiego przeora
„ na Skałce. fol. 46) – Na Skałce było studium generale dla Paulinów prowincyi polskiej. – Klasztor na Skałce pobierał z żup Wielickich co kwartał po 14 zł. i 2 beczki soli. – Od Żydów Kazimierskich na Trzy Króle funtów 2 pieprzu, imbieru 2, szafranu i gwoździków. – Wywieziono z Skałki do Często=chowy argenteryą klasztorną, między temi 14 kielichów srebrnych, i złoty. – Nowy przeor na Skałce Konstanty Moszyński S. T. Dr. – D. 23 Grudnia wicher niepamiętny pozrywał dachy z wieży katedralnej na Zamku, z wieży kościoła WWSS, z wieży S. Floriana, koronę na dachu wieży ratusznej Krakow. i wieżyczkę na Skałce wywrócił.

1705. O. Euzebi bernardyn Krak. zreformował organy na Skałce.

1706. prior Narcissus Sławski.

1707 Od początku Marca do Września stali Rossianie w Krakowie. – D. 22 lipca wicher zerwał 2 wieżyczki ~~[illegible]~~ i dachy klasztorne na Skałce – Z końcem Sierpnia zaczął się srożyć pomor w mieście.

1708. W wrześniu i październiku pomor się srożył, tak iż w parafii skałecznej samej do 500 osób zmarło; z nadejściem zimy ustał.

1709 Na początku roku zimna niesłychane – Wisła sześć razy wylała, a najbardziej w Czerwcu.

1711 Prior Dionisius Chetstowski S. T. Dr. – Powietrze znowu się srożyło. – Pod zymę zajęli Rossianie Kraków; stali i na Kazmierzu. W Klasztorze Bożego Ciała drzwi siekierami wybili i kwatery tam zajęli, tak samo i w Konwencie Trynitarzy i w probostwie S. Jakóba oraz u Augustianów i Paulinów; dowodził niemi pół: kownik Rop. – W marcu wjeżdżał na biskupstwo Krakows: kie Kazmierz Łubieński – August II po naradzie w Jarosławiu przybył z synem do Krakowa – Pomór wielki na bydło – Szarańcza tak gęsta zjawiła się w Sandomierskim, iż słońca przed nią nie było widać. – D. 6 lipca złodzieje okradli kościół na Skałce, lecz trzeciego dnia złapani i jeden z nich po kilku miesiącach ścięty w rynku naprzeciw Szarej kamienicy, potym spalony. – D. 6 Października rozpoczął się Synod dyecezalny w Kościele P. Maryi, trwał 3 dni; poczem z Kościoła P. Maryi duchowieństwo w procesyi biskupa do pałacu odprowadziło.

1712 Pomor na bydło w Sandomierskiem.

1713 Przez 3 miesiące począwszy od Kwietnia deszcz lał ustawicznie – stąd powódź.

1714 Głod panował dla nieurodzaju.

1715 Powódz.

1716 Prior Bruno Janicki S. Th. Dr.

1718 w Sierpniu Wisła wylała.

1720 Prior Constantinus Pawłoski S. Th. Dr.

1722 Prior Anastasius Kiedrzyński – Zamówiono w Myślenicach kamienie ciosowe do sadzawki S. Stanisława

1723 Zrestaurowano Sadzawkę S. Stanisława – Zasklepiono Korytarz górny – Przy Sadzawce dano schody kamienne, odnowiono stare kolumny – Przygotowano dachówkę holenderską na pokrycie Klasztoru. – Bibliotekę pomnożono.

1724 Klasztor restaurowano. – Kupił Klasztor połowę wsi Janke od Jana Frezera sekret. Król za 35260 złp. zastawnym sposobem.

1725 d. 7 Czerwca wylew Wisły i drugi w Sierpniu

1725 Jubileusz w Krakowie trwał 4 miesiace

+1729 mając 40 lat

1728 Prior Remigius Ścisłowski S. T. Dr. – Pokryto miedzią 4 wieżyczki klasztorne – We wrześniu wylew Wisły – Fundacyja klasztoru w Starejwsi pod Brzozowem przez biskupa przemyskiego – Fundacyja klasztoru w Wilnie przez kasztelana witebskiego przyszła do skutku. – Konstanty Moszyński obrany biskupem chełmskim

1729 Prior Thadeus Dzierżyński

1730 Generał Sybilski stał w Krakowie jako oberszterlejtnant. – W marcu pomór na bydło. – Przelano wielki dzwon na Skałce. – W grudniu był przez 2 tygodnie Jubileusz w Krakowie. – Do Dormitarza na Skałce przeor kazał wymalować wizerunki prowincyałów polskich r. 1731.

1731 Prior Coelestinus Obiegłowicz Dr. teol. – W Sadzawie postawiono nową statuę S. Stanisława (na miejsce starej) kosztem Konstantyna Moszyńskiego bisk. chełm. wyrzeźbioną. – Ukończono zupełnie robotę około sadzawki, którą jeszcze r. 1722 Anastazy Kiedrzyński przeor rozpoczął budować. –

1732 Powzięto myśl wymurować nowy kościół na Skałce na miejsce dawnego walącego się grożącego upadkiem

1733 w marcu zburzono stary kościół na Skałce; rozebrano groby, a kości Długosza zebrane w naczyniu glinianem złożone w celi najniższego korytarza tymczasowo (później r. 1758 d. 27 czerwca przeor Anastazy Wargawski kazał po ukończeniu budowy kościoła, kości te wraz z innemi przenieść do nowej krypty pod kościołem.)

1735 Położono fundamenta nowego kościoła i od frontu mur z ciosu wywiedziono.

1736 Prior Bruno Chojnacki S. T. Dr. zajął się gorliwie dalszą budową kościoła i kazał zrobić plany. – Przy okropne wylewy Wisły; podczas żniw woda dochodziła po za bramę Wiślną, za bramą Poboczną była na ulicy Kanoniczej, a za bramą Grodzką aż do kościoła S. Piotra się rozlała. Cały klasztor S. Agnieszki był pod wodą, a w mieście Kazimierzu zaledwie w kilku miejscach suchą można było przejść nogą. W klasztorze na Skałce w kuchni było na 1 łokieć wody. Po takim wylewie w województwie krakowskim i na Szląsku powstał głód wielki; w skutek którego

-niezliczona ilość biednych do Krakowa się ciśta, któ=
rych mieszczanie żywili gotując w dużych kotłach dla
nich strawę za każdą bramą. Reformaci co dziennie na
objad i kolacyję gotowali leguminę z korca (metreta) mąki
i korzec krupy dla obdzielenia ubogich.

1737 Zima była nader ostra z śniegami i zamieciami, trwała
do 25 Marca - po niej nastąpił pomór tak iż na cmen=
tarzu kościoła P. Maryi w rynku do 30 i więcej codzien=
nie grzebano, a na Skałce 6 do 8.

1745 Prior Januarius Łagner S. Th. Dr.

1747 Prior Mathias Porębski S.T. Dr.

1749 d. 4 Lipca z nakazu wikarego spiritualnego Krak.
benedykował nowo zmurowany kościół na Skałce
Tomasz Muszyński J. U. Dr. i Prof proboszcz S. Mikołaja
(nabożeństwo odbywało się w niewielkiej osobnej kaplicy)
tymczasowo)

1750 Prior Bruno Chojnacki + 9 Febr. 1753

1751 d. 4 Aprilis in dominica Palmarum solemnis consecratio
ecclesiae noviter in Rupella sub titulo S. Michaelis Archang.
et S. Stanislai ep. crac. sumptibus Fratrum provinciae
cum adminiculo aliquorum saecularium erectae. Consecra=
vit Andreas Załuski episc. crac. qui Anniversarium Dedica=
tionis in Dominicam 3am post Pascham decrevit. Concionem
sub actu habuit Stanisłaus Kiełczewski prior Claromontanus,
quae concio typis vulgata est. - D. 7 Martii initium Jubilaei
in Cracovia. - D. 1 Maja O. Pafnucy Brzeziński concionator or=
dinarius promotor Angelicae Confraternitatis z powodu ju=
bileuszu, podczas którego Bractwom nakazano asystować przy
procesjach, wznowił zaniedbane Bractwo SS. Angelorum Custodum
na Skałce, urządziwszy po obiorze Starszych składkę, w skutek
której blisko 300 złp. zebrano, z których nowe kapy, świece
i inne porządki bractwa sprawiono. - D. 9 Lipca Wisła niespodzia=
nie wylała, tak iż nawet woda była w ogrodzie klasztornym. Do=
piero d. 18 woda opadła. Od r. 1736 z końcem Czerwca nie było tak
wielkiej powodzi. - Mikołaj Benger S. Th. Dr. historyk zakonu z
prowincji krakowskiej był na Skałce profesorem.

D. 28 listopada pogrzeb Michała Kunickiego sufragana Krak. opata mogilskiego – W listopadzie pomór na bydło.

1752 Pomiędzy argenterią znaczną, posiadał Kościół na Skałce 5 puszek srebrnych, i Kielich szczerozłoty z pateną, 22 Kieli:chów srebrnych, 6 Krzyżów srebrnych, Statuę srebrną S. Stanisława pozłocistą z relikwiami; 2 Ręce srebrne z relikwiami S. Sta:nisława, Relikwiarze; 3 pary dużych lichtarzy srebrnych, 2 pary mniejszych, Lampy, Sukienki srebrne na obrazach Matki boskiej, S. Stanisława, S. Michała, S. Pawła, Turybularz, Tace, Ampułki, Kropielnice, srebrne i Wota liczne oraz inne Kosztowności.

1753 Prior substitutus Xaverius Rotter. – Zasadził 50 lip w 2 rzędach. – Chryzostom Kozbiałowicz były prowincyał + w Częstochowie. – D. 8 Septembr. obchodzono pięcsetletnią rocznicę Kanonizacyi S. Stanisława; biskup Krakowski kazał z tego względu wydrukować Książeczkę o S. Stanisławie. – Prior electus: Mathias Porębski S. Th. Dr. – Summa 12000 złp. zapisana przez Jana Alexandra Koniecpolskiego wojewodę sieradzk. (r. 1717) na fundacyją klasztoru Jazłowieckiego, przeznaczona została do Klasztoru na Skałce na Anniwersarz za fundatora. – Fr. Olavus Gross wyświęcony na xiędza.

1754 Wylew Wisły d. 27, 28 i 29 Lipca. – Kajetan Sołtyk został Paulinem – O. Xawery Rotter złożywszy na Skałce profesu:rę został Chronologiem zakonu w Częstochowie.

1755 d. 23 Lipca około 2 godziny po objedzie powstał pożar w Klasz:torze Wszytek na Biskupiu, ogień rozszerzył się na Kleparz i oprócz kościoła i Klasztoru Wszytek, 4 kościoły wraz z Kollegiatą S. Floriana oraz 65 domów obrócił w perzynę. – Za staraniem O. Anastazego Warszawskiego wystawiono na Skałce w Kościele ołtarz S. Jana Nepomuc.

1756 d. ostatniego Kwietnia upadł śnieg jak w zimie znaczny, tak iż drzewa kwitnące połamał i leżał 3 dni, bez szkody jednak. – Anastazy Kiedrzyński były prowincyał + na początku maja w Częstochowie – W lipcu postawiono w Kościele ołtarz marmurowy N. P. Maryi – Prior reelectus Mathias Porębski. – D. 23 Octobr. Poniatowska obrana Xienią na Zwierzyńcu. – D. 2 Grudnia rozpoczęła się zima ostra: Wisła stała zamarznięta do 3 Marca 1757 bardzo grubym lodem.

1757 d. 4 Marca przybyli do Krakowa z Warszawy Królewicze Xawery i Karol, nazajutrz zwiedzili Kościół P. Maryi, d. 6 Zamek Krakowski;

d. 7 Kościół i Kollegium jezuickie u S. Piotra, d. 8 rano odjechali ku Wiedniu. – D. 7 maja zawieszono 3 dzwony na wieży na Skałce. – D. 9 Listopada za staraniem O. Anastazego Wargawskiego ukończono ołtarz N. P. Maryi, który kosztował 5000 złp.

1758 Prior Anastasius Wargawski S. Th. Dr. – Kupiono drugą połowę wsi Sanki r. 1759

1760 Otrzymano odpusty dla dwóch ołtarzy SS. Aniołów Stróżów i S. Stanisława bisk. – Ukończono nowy chór w kościele.

1761 D. 11 Września ogłoszono w Krakowie redukcyją monety obcej mianowicie szląskiej: tynfy nowe wrocławskie i berlińskie, które brano po 38 groszy, zredukowano na 15 gr.

1762 Teodor Gruber wstąpił do zakonu – Zbudowano nowe organy. – Prior electus Tiburtius Borysławski S. T. Dr. – Pokryto wieże miedzią.

1763 Franciszka Krasińska żona Karola Królewicza mieszkała w klasztorze S. Jędrzeja. – Staraniem Anastazego Wargawskiego prowincyała, zbudowano wielki ołtarz oraz nową bibliotekę naprzeciw choru mniejszego. – Altanę w ogrodzie malował Neiderfer malarz który też wizerunki prowincyałów Konstant. Moszyńskiego, Chryzostoma Kozbiałowicza generała i Anastazego Kiedrzyńskiego wymalował.

1765 X. Xawery Rotter przeor w Pińczowie – Prior electus Justus Rędak S. Th. Dr. – Przyozdobiono wielki ołtarz mozaiką

1766 Kapitele do słupów wielkiego ołtarza robił O. Mojżesz Formiński sławny stolarz z Konwentu częstochowskiego – Ukończono wielki ołtarz, oraz ambonę

1768 Prior reelectus Justus Rędak S. Th. Dr.
Zawiązała się konfederacyja Małej Polski, marszałkiem jej obrany Franciszek Czarnecki stolnik chęciński, półkownik d. 18 Czerwca. – D. 29 Czerwca Moskwa z Kozakami przybywszy pod Kraków, kusili się o 11-ej godzinie z rana o zdobycie miasta przyczem przed Bramą floryjańską polegli od strzałów księcia Panin jenerał z 2 oficerami i kilku szeregowcami. – Moskwa rejterowała się, Konfederaci robili wycieczki, przyczem pojmano kilku kozaków smęgujących przebranych za kobiety. – D. 14 lipca na rynku przed ratuszem rozstrzelano porucznika

garnizonu miejskiego za zdradę. – D. 20 lipca o 10ej godzinie
w nocy przybył na pomoc do Krakowa Marcin Książe Lubo=
mirski z 800 Konfederatami i husarami węgierskiemi;
do nich przyłączyło się do 4000 Konfederatów innych, tak
iż cała załoga do 6000 wynosiła. Konfederaci i nazajutrz
w rynku przed ratuszem składali przysięgę, a sam
Lubomirski w Katedrze na zamku. Moskale których było
do 4000, w jednej partyi cofnęli się przez Bielany ku
Czernej, a w drugiej większej ku Mogile, gdzie się oko=
pali. – D. 23 lipca Moskale wyszedłszy z Mogiły, pod
Promnikiem mieli potyczkę z Konfederaty, w której przeszło
120 [illegible] i kilka Moskali, a 13 Konfederatów zginęło. Część
wojska moskiewskiego przeprawiła się pod Mogiłą przez
Wisłę. – D. 24 lipca od Wesoły, Kleparza i Piasku o
6tej w wieczór zaczęli Moskale bić z armat do murów
miejskich. – D. 25 lipca Marcin Książe Lubomirski z
ludźmi swemi wyjechał z Krakowa po sukkurs ku
Węgrom: o czem dowiedziawszy się Moskwa nazajutrz
góry Krzemionki zajęli i przypuszczali szturm do
Nowej Bramy. – D. 1 Sierpnia wczas rano Moskale przez
mur dostali się do Żydowskiego miasta i na Kazmierz. Kon=
federaci odstrzeliwając się cofnęli swe siły ku Miastu i
na Zamek. Tegoż dnia o 8ej Moskale zrabowali Klasztor na
Skałce. – D. 7 Sierpnia pod wieczór kusili się Moskale z
Kazmierza zdobyć Bramę Grodzką i Zamek, i podpalili
kilka domów, lecz zostali odparci. – D. 16 Sierpnia o wpół
do dziewiątej z rana Moskwa przez zdradę kilku rajców
niemieckiego pochodzenia wpuszczoną została do miasta
Krakowa, utraciwszy w oblężeniu do 1500 ludzi. Z stro=
ny Konfederatów poległo do 80. Jakób Bronicki dziedzic
Kobierzyna dowódzca Konfederatów szczęśliwie uszedł
z Krakowa. – Kleparz, Wesoła, Piasek, Stradom i. t. d.
w tych rozruchach zupełnie spalone zostały. –
D. 12 Grudn. Hieronim Wielopolski Komissarz w. Kor. objął Starostwo
Krakowskie.

1769 d. 21 Sierpnia po 2ᵉʲ godzinie w nocy aż do 6ᵗᵉʲ Konfederaci mieli potyczkę z Moskwą na Kleparzu i Wesołej koło Solnego składu, w której wiele z obustron trupem padło. – D. 3 Wrześ: nia wyszli Moskale z Krakowa ku Warszawy, których było do 2000. – D. 13 Września Konfederaci w liczbie 500 pod dowodztwem marszałków Czernego krakowskiego, Dzier: żanowskiego sanockiego, Wilkońskiego oświecimskiego i Potockiego, zajęli Kraków i zamek; lecz d. 8 Listopada opus: ciwszy miasto udali się do obozu. Nazajutrz d. 9 Listopada półtora tysiąca Moskwy pod dowodztwem Drewicza przybyli do Krakowa. Pułkownik Drewicz rozpisawszy liwerunek owsa siana i butów, wyruszył z Krakowa d. 16 Listopada ku Wieliczce uganiając za Konfederatami. W Krakowie załogę 100 ludzi zostawił. – D. 26 Listopada po południu wpadło kilkanaście huzarów konfederackich za pikie: tami moskiewskiemi, i po przedmieściach były gonitwy, przyczem kilku konfederatów podpitych marnie zginęło. W Krakowie z tego powodu trwoga i bramy pozamykano.

1770 d. 14 Kwietnia wylew Wisły, i powtórnie d. 27 Kwietnia. – D. 4 Maja przybył do Krakowa pułkownik Drewicz z Moskwą w towarzystwie Bierzyńskiego regimentarza który poróżniwszy się z Konfederatami wszedł od nich i Moskwie się poddał. – D. 9 Lipca wylew Wisły – D. 1 Września o wpół do piątej z rana wpadli na Kazmierz Konfederaci i zabrali niecały regiment żołnierzy Mi: rowskich z jenerałem Jordanem i kilkunastu oficerami. – D. 7 Września wylała Wisła. – Uciążliwe liwerunki dla Moskwy.

1771 Moskale co noc stawiali wartę u wrót wychodzących z Klasztoru ku Wisle.

1772 Prior electus Georgius Mirosławski S. T. Dr. D. 2 Lutego w wilię N. P. Maryi Gromnicznej w nocy Konfe: deraci dostali się kanałem na Zamek krakowski i rozbroiw: szy załogę moskiewską, trzymali się w nim przez 3 miesiące, strzelając za każdem zbliżeniem się nieprzyjaciela, tak iż przez Stradom trudno było dostać się z Kazmierza do Kra: kowa. W końcu Konfederaci uśmieni głodem zmuszeni byli się poddać, a wojsko moskiewskie wyruszyło ku Tyńcowi. Za

nadejściem i zajęciem Tyńca przez wojska austriackie, Mos=
kale cofnęli się do Krakowa. Komisarzem wojska cesarskie=
go austriackiego w Tyńcu był Gołuchowski do liwerunków.
– D. 3 Grudnia przybyło wojsko cesarskie austryjackie z
Wieliczki i zajęło Kazmierz, żołnierzy rozlokowano na
kwatery po domach i w klasztorach.
1773 Wskutek rozkazu rządu cesarskiego, Klasztor na na Kazimierzu
Skałce podał następujący wykaz swych posiadłości w Stycz=
niu: 1) Domy puste i place: Dom zwany Bykowiec z 2 placami
Palczowskie i Cecydyńskie pod bramą Skawińską, Dom Jaku=
bowicza z placem Rykały zwanym pod bramą Skawińską,
Kamienica Dręzgiewicza narożna koło kościoła S. Jakuba
r. 1661 Klasztorowi zapisana; Domy puste i place: Wiecho=
wiczowski, Głuzickich, Jodłonowskiego na Błoniu, oraz Gór=
ka czyli Hajmanowskie pod murem miejskim weszły w
ogród klasztorny. 2) Kamienice mieszkalne: Kamienica
Baranowiczowska czyli Pięgłowska w ulicy idąc od Bra=
my Wielickiej ku miastu po lewej ręce trzecia zapisana
1637 na wyderkauf; Kamienica Ünusza czyli Nęczewska
albo Kitnerowska idąc od Bramy Wielickiej pierwsza
po prawej ręce zapisana na wyderkauf r. 1636. 3) Wider=
kaufy różne. – Poprawiono postument posągu S. Sta=
nisława w sadzawce. – W Galicyi za kordonem posiadał
klasztor na Skałce: 1) Folwark i grunta w Dębnikach,
których jedną część Królowa Elżbieta r. 1371 darowała i tan
do kościoła parafialnego S. Michała na Skałce, drugą część
zwaną Xiężę darował klasztorowi r. 1480 dziedzic ze Zbiącho=
wy, trzecią część zwaną Tyrawszczyzna darował r.
1642 Mikołaj Tyrawski, czwartą część zwaną Zebrzydows=
kie darowali r. 1637 Michał i Franciszek xiążęta Czarto=
ryscy. b) Dochód Bergrecht w żupie wielickiej wynoszący
rocznie 69 złp. i 8 beczek soli, kupiony r. 1473 od Jana i
Spytka z Melsztyna. c) Summy wyderkaufowe na wsiach:
Witkowice 1500 złp. Słomień 8000 złp. Kaśki 3000 złp. Staw=
kowice 4000 złp. Dankowice 16000 złp. – od których roczny czynsz
1722 złp. 15 gr.

1774 w Sierpniu nakazał Rząd austriacki aby klasztory 4 zakordonowe: Kazimierski, Starowiejski, Lwowski i Niżniowski odłączone od prowincyi polskiej. – W lipcu wylała Wisła i przerwawszy brzeg dostała się do starego koryta w Dębnikach, dopiero r. 1776 zasypano tę przerwę.

1775 W klasztorze na Skałce wojsko austriackie założyło lazaret w grudniu

1776 d. 21 Kwietnia rozpoczął się Jubileusz w Krakowie – D. 9 Czerwca około 9ej godziny z rana Austriacy opuścili Kazmierz który wojsko polskie i rossyjskie zajęło. Austriacy założyli siedzibę cyrkułu wielickiego w Ludwinowie, którego starostą był Józef de Baum [de Appelshofen]. – W Ludwinowie na nabożeństwo otwarto kaplicę, i cmentarz do grzebania przy drodze wiodącej do Zakrzowa (gdzie dawniej chowano zmarłych w powietrze) z figurą w środku murowaną. Paulini ze Skałki mieli curam animarum w Ludwinowie powierzoną.

1777 Wieś Borzymów nabył Klasztor Częstochowski r. 1615 od Gidzielskiego, prowincyał Kordecki odstąpił ją klasztorowi na Skałce. Podatek zwany Subsidium charitativum r. 1765 uchwalono na sejmie z dóbr duchownych, od komina po 6 złp. (podymne) – Sprawiono nowy dzwon na Skałkę.

1778. Klasztor na Skałce posiadał grunta i pastwiska zwane Tetynki i Tentawa we wsi Dębniki (dawniej Zawadą zwanej) darowane przez Królową Elżbietę Kościołowi na Skałce r. 1371; grunta te graniczyły z wsią Zychowice

1779. Kajetan Ignacy Sołtyk biskup Krak. wydał w Krakowie d. 23 August. 1779 indult pozwalający odprawiać publiczne nabożeństwa w Ludwinowie w kaplicy tyt. S. Bartłomieja, należącej do parafii na Skałce (Kapellania). Do tej kapelanii należały: Rybaki, Zakrzówek, Kapellańskie, Katarzyńskie, Stawisko, Ludwinów i Podgórze.

1780 Prior reelectus Laurentius Schultz (ab anno 1777 prior)

1781 Patent Józefa II cesarza z d. 24 marca 1781 ogłoszony ażeby wszystkie klasztory zaniechały związków z klasztorami w innych zagranicznych prowincyjach. – Hiacynt Wyszyński przeor Paulinów we Lwowie 1781.

1782 d. 23 Lutego Kajetan Sołtyk biskup Krak. uwięziony na zamku i w Seminarium Misionarzy tamże pod strażą trzymany, a d. 15 Maja odesłany do Kielc. – D. 30 Czerwca cyrkuł wielicki wydał dekret zakazujący proboszczom za Wisłą, pełnić obowiązki w Galicyi. – Jan Duvall U. J. Dr. praepositus collegiatae woynicensis et parochialis ecclesiae Radłowiensis, Officialis Tarnoviensis per dioecesim [redacted] Cracoviensem in regno Galiciae wydał w Tarnowie d. 12 Julii 1782

erekcyją zamieniającą Capellam tit. S. Bartholomei in Ludwi=
nów w kościół parafialny do którego należeć mają posiadłości:
Dębniki czyli Rybaki, Ludwinów, Cegielni pięć, Katarzyńskie,
Kapellańskie, Stawisko i Podgórze i tworzyć parafią Ludwi=
nowską dekanatu Wielickiego; pierwszym proboszczem miano=
wał Kanuta Langer z zakonu Paulinów. — D. 1 Augusta
przeniesiono cyrkuł Wielicki z Ludwinowa do Bochni. —
W kościele na Skałce wystawiono ołtarz S. Barbary (naprze=
ciw ołtarza S. Jana Nepomuc.) — Zabrano kapitały i dziesię=
ciny kościołów Królestwa Polskiego będące w Galicyi na utworze=
nie funduszu religijnego, przyłączono wszystkie klasztory
do jurysdykcyi biskupów i zniesiono exempcyje — Fundusze
które klasztor Paulinów na Skałce wskutek tego rozporzą=
dzenia utracił były: 1) Summa 1000 grzyw. lat. gros. czyli 23000
złp. nabyta u Króla Kazimierza Jagiellończ. r. 1473, od niej roczny
dochód 8 beczek soli i 69 złp. 10 gr. 2) Summa widerkaufowa 8000 złp. z czynszem
rocznym 560 złp. zapisana przez Katarzynę z Komorowskich
Lacką na dobrach Słemień klasztorowi Częstochowskiemu r. 1665,
który ją r. 1723 Klasztorowi na Skałce odstąpił. 3) Summę wider=
kaufową 4000 złp. z czynszem rocznym 280 złp. przez Żegockiego
r. 1648 zapisaną, a r. 1695 ze wsi Zbieleńczyc na dobra Sławkowice
i Łazany przeniesioną. 4) Summę widerkauf. 1500 złp. z czynszem
roczn. 105 złp. przez Teresę z Węgleszyna Białobrzeską na wsi
Witkowice r. 1730 zapisaną. 5) Summę widerkauf. 3000 złp. z
czynszem roczn. 210 złp. przez Stanisława Leśniowskiego na dob=
rach Kawki r. 1731 ubezpieczoną. 6) Summę 1000
złp. jako dług na dobrach Okocimie górnym i Brzesku podgórnym
r. 1736 z procentem 5 od sta zapisaną. 7) Summę 8000 złp. jako
dług na dobrach Nowotaniec Józefa Bukowskiego Strażnika
w. Kor. ~~jako dług~~ zapisaną r. 1741 z procentem 5 od sta. 8) Summę 1000
złp. jako dług na dobrach Łazany Zulińskiego cześnika
buskiego r. 1763 zapisaną z proc. 5 od sta. 9) Summę 1600 złp.
jako dług na dobrach Dankowicach r. 1765 lokowaną. 10)
Dziesięcinę z wsi Górka, Surowa Orła czyniącą r. 700 złp.
przez Jakuba Zadzika bisk. Krak. r. 1640 zapisaną (na
Sadzawkę S. Stanisława) 11) Dziesięcinę z Dębnik czyniącą
rocznie 34 złp. 12) Summę 13000 złp. do Bractwa SS. Aniołów
Stróżów należącą na różnych miejscach zapisaną. 13) Folwark
z cegielnią od Królowej Elżbiety r. 1371 kościołowi S. Michała w Dębnikach zapisany,

przynoszący rocznie 1000 złp. 14) Grunt Zebrzydowski zwany w Dębnikach r. 1687 przez Michała, Franciszka i Samuela Książąt Czartoryskich (synów Jana Karola podkomorzego krak. i Anny Zebrzydowskiej) darowany Paulinom na Skałce, wartający 6302 złp. 15) Dochody z Jura stolae parafii rocznie 1500 złp. – Wogóle strata kapitałów, procentów i gruntów przez Rząd austriacki Klasztorowi Paulinów r. 1782 zabranych wynosiła 84883 złp. 15 gr.

1783 Na początku Czerwca Wisła wylała aż do ogrodu Paulinów. – Wieś Dębniki otrzymała od rządu austriackiego wdowa po Felixie Michałowskim chorążycu krak. w zamian za wieś Gawłów.

1784 Rząd austriacki zaaresztował wszelkie dobra i kapitały duchowieństwa polskiego w Galicyi.

1785 Papież Pius VI przeznaczył dla Paulinów w Polsce osobnego Wikarego czyli Komisarza generalnego. (Romae d. 3 Decembr. 1784) na którego obrano Chryzostoma Lubojeńskiego s. T. Dra. – D. 22 Sierpnia trzęsienie ziemi w Polsce – We Wrześniu za dekretem Kancelaryi biskupiej krak. nakazano Cystersom z Mogiły przenieść się do klasztoru exjezuickiego S. Piotra w Krakowie.

1786. Wisła która zaledwie z końcem Grudnia nieco przymarzła, d. 13 Stycznia puściła nagle. W Galicyi rząd zasekwestrował dobra duchowne Królestwa Polskiego. – Utworzono nową prowincyję Paulinów galicyjskich do której należały 3 klasztory: Beznów (przeor Eustachi Majkranowski) Starawieś (Przeor Calistus Jasiński) Lwów (przeor Mateusz Gorecki); prowincyjałem galicyjskim obrano Kalista Janickiego. – Dnia 27 lutego o 4tej godzinie z rana było trzęsienie ziemi w Krakowie które godzinę trwało. – Z sufraganii krakowskiej zrezygnował Franciszek Potkański biskup patareński, a na jego miejsce nastał x. Józef Olechowski archidiakon krak. – W Węgrzech d. 20 Marca 1786 skasowano wszystkie klasztory Paulinów – Ossa Joannis Długosz canonici cathedr. crac + 29 Maji 1480, in Rupella sepulti huc usque in vase testaceo asservata, manserunt insepulta. – D. 3 Grudnia o 5ej godzinie wielkie trzęsienie ziemi w Krakowie.

1787 d. 20 Lutego rozpoczęła się na Kazmierzu Komissia boni ordinis pod prezydencyją x. Gorzeńskiego referendarza koron. kanon. krak. (w Krakowie była dawniej przed kilku laty pod prezydencyją Małachowskiego wojewody krak.) – Kościół parafialny S. Jakuba na Kazmierzu którego fundusze i parafia w kordonie przepadły, suprymowany sprzedano Chwalibogowi wojskiemu krak. za 18000 złp., który go w maju zburzył. – D. 16 Lipca o godzinie 11½ z rana [illegible] Król Stanisław August przybył do Krakowa, a d. 29 Lipca odjechał do Warszawy. – W sierpniu skasowano w Krakowie klasztor S. Tomasza, a zakonników z niego przeniesiono do klasztoru na Piasek. – Xięża zaskarżyli do Prymasa x. Bogucickiego iż w przytomności króla czytał dyssertacyją tchnącą herezyją, wychwalając Hussa i Hieronima a ganiąc Sobor św. i z tego powodu żądali aby od profesury został oddalony jako neofita. – Król Stanisław August reskryptem z Warszawy d. 7 września 1787 polecił aby wielkorządy Miastu Krakowu dla podźwignienia co roku po 300 dukatów wypłacały, z których 50 przeznaczył na Szpital S. Jadwigi. – Cystersów (którym dawniej wszystkim nakazano opuścić klasztor) pozostawiono kilku w Mogile, resztę zas d. 5 październ. 1787 przeniesiono do klasztoru pojezuickiego S. Piotra. W Mogile utworzono probostwo świeckie, które dawniej Cystersi administrowali.

1788 Brewe papieskie urządzające prowincyją Polską Paulinow w nową kongregacyją – D. 30 lipca Kajetan Sołtyk biskup krak. umarł w Kielcach, ciało prywiezione do Krakowa d. 9 sierpnia wieczorem bez pompy, pochowano w katedrze. – Przeniesiono roku zeszłego Karmelitów dawnej obserwancyi od S. Tomasza na Piasek; Karmelitów bosych z Wesoły do S. Michała; Karmelitanki od S. Marcina na Wesołą; Bernardynów ze Żłobka na Stradom – zas d. 11 sierpnia 1788 Bernardynki od S. Agnieszki do S. Józefa w Krakowie – Przez cały grudzień tak wielkie panowały mrozy, iż ptaki w powietrzu marzły, zimna te trwały i przez cały styczeń 1788, aż dopiero na początku Lutego Wisła puściła i wylała. – Kajetan Sołtyk S. T. Dr. paulin zakonnik + 1787.

1789 Bulla Piusa VI papieża (Romae d. 26 Novembr. 1788) na=
dająca odpusty klasztorom Paulinów. – Kościoł Paulinów
na Skałce, był pierwotnie świątynią pogańską, później obró=
cony na Kościoł katolicki pod tytułem S. Michała w którym S. Sta=
nisław biskup Krak. r. 1079 zabity został; w dziesięć lat do=
piero kości jego przeniósł biskup Lambert do katedry Krak.
R. 1472 Jan Długosz fundował klasztor Paulinów przy tém Koś=
ciele, który r. 1733 ruiną dla starości grożący rozebrano i tegoż
roku fundamenta na nowy założono. Skończony nowy kościół
r. 1751 poświęcił Załuski bisk. Krak. i drzewo z koryta w któ=
rem rozsiekane ciało S. Stanisława cudownie się zrosło w
ołtarzu tegoż Św. za szkłem osadził; kawałek także muru, móz=
giem i krwią Św. skropiony na boku przy ołtarzu w nowym
murze osadzony. W kościele tym znajduje się lewa ręka S. Sta=
nisława na 2 części podzielona i palec jego znaleziony w
sadzawce, na której przyozdobienie Jakub Zadzik bisk. Krak.
r. 1638 fundusz zapisał.

1790 Na początku mają zaczęto restaurować zamek Krakowski. –
D. 29 Czerwca Austriacy zebrawszy do 500 ludzi, zaczęli sypać
szańce na Krzemionkach.

1791 d. 8 Stycznia instalacyja nowego biskupa Krak. Feliksa Pawła
Turskiego – Klasztor na Skałce Tadeuszowi Czackiemu sta=
roście nowogrodzkiemu darował z biblioteki swej 12
manuskryptów i 5 książek drukowanych starych jako nie=
potrzebnych (pag. 295).

1792 W Krakowie obrany prezydentem miasta Wielopolski
margrabia pińczowski. – Breve Piusa VI (Romae d. 2 Apri=
lis 1792) pozwalające na prośbę króla Stanisława Augusta
przenieść święto S. Stanisława z d. 8 Maja na dzień 3 maja.
Pierwotnie Innocenty IV bullą kanonizacyjną ~~[illegible]~~ z d. 17
Septembr. 1253 ustanowił święto S. Stanisława na dzień 8 maja
jako pamiętny jego męczeństwem; Klemens VIII przeniósł to świę=
to na dzień 7 maja.

1793 Papież nowem Breve z d. 29 Stycznia 1793 święto S. Stanis=
ława na prośbę Konfederacyi targowickiej z d. 3 Maja prze=
niósł znowu na d. 8 Maja. – Pius VI przez Breve (Romae d. 9
Aprilis 1793) nadał odpust klasztorowi na Skałce na całą oktawę

S. Stanisława. – Wojsko moskiewskie pod dowództwem Księcia Dołhorukiego stało w Krakowie.

1794 d. 24 Marca powstanie Tadeusza Kościuszki w Krakowie – Prusacy d. 15 Czerwca zajmują Kraków w skutek kapitulacyi. – Na rozkaz Komisyi porządkowej województwa Krak. za Kościuszki d. 16 Maja 1794 wydano z kościoła Paulinów 87 grzywien i 8 łutów srebra.

1796 na Nowy rok Austriacy zajęli Kraków po wyjściu Prusaków – W Kwietniu uroczysty wjazd do Krakowa komisarza nadworn. cesarskiego Wacława de Margelik.

1798 dla klasztorów Paulinów galicyjskich obrany osobny prowincyał Ignacy Wyszyński przeor włodawski, Prowincyał Galicyi zachodniej. +1799 – D. 6 Grudnia przybyło na Skałkę 21 Trapistów wypędzonych z Francyi, jadących do Rosyi.

1799 Zakon Paulinów w Polsce podzielony był na 3 prowincye: Wschodnią, Zachodnią i Pruską (od r. 1794) – a od r. 1798 na prowincyję: pruską i Galicyjską

1813 d. 26 Augusta wielka powódź Wisły, która zniszczyła most podgórski.

1817 d. 2 Lipca cesarz Franciszek II z żoną był w Podgórzu, Wieliczce

1820 d. 26 lipca, studenci liceum krakowskiego broniąc jednego kollegi obwinionego o kradzież i pojmanego, wszczęli wielki tumult w Krakowie, który examinom przeszkodził.

Wieś Borzymów r. 1612 darował Sebastian Bobola S. J. Klasztorowi Częstochowskiemu, prowincyał Kordecki odstąpił ją klasztorowi Paulinów na Skałce (podobno na szkołę klasztorną)

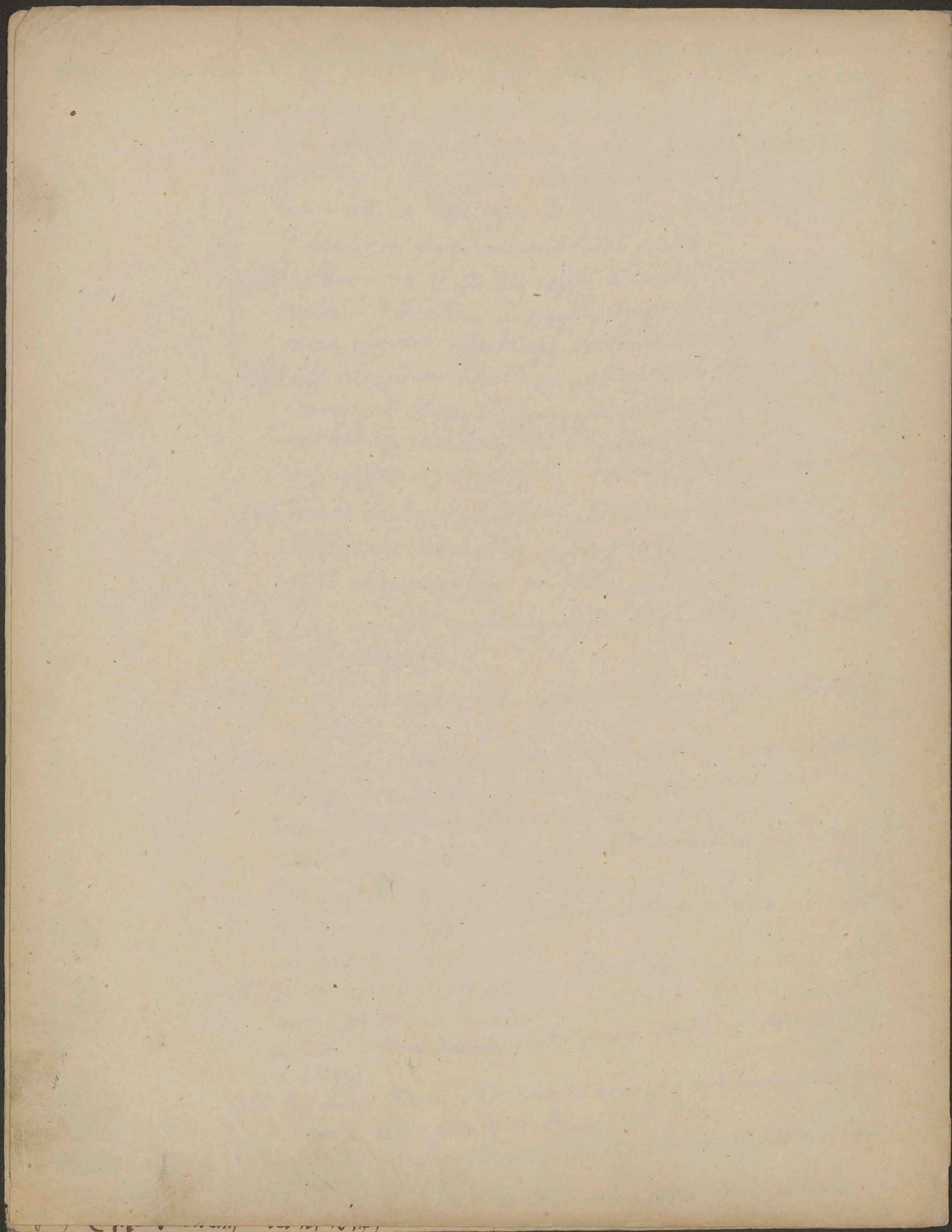
1837 d. 15 maja skradziony został w kościele Paulinów na Skałce wystawiony na ołtarzu relikwiarz w kształcie ręki z kośćmi S. Stanisława, ważący 2 funty 8 łutów srebra próby 13ej oszacowany na 216 złp.

1835 d. 1 Lipca Karol Skorkowski biskup Krak. wywieziony z Krakowa na wygnanie do Opawy.

(Od 1848–1858 klasztor służył za koszary wojska austr.) (Czynsz dziś 560 złr.)

1841 D. 13 Lutego wyszło austriackie wojsko z Krakowa, które na zamku od r. 1836 załogą stało.

1844 zaczęto budować most Podgórski (skończony 1850) i Kolej żelazną (skończona 1847)

1) 1371, Nono (może Decima Nona) Calendas Septembris in Crastino Assumptionis B. Mariae V. – in Bochnia. – Elisabeth regina senior Hungariae, Poloniae ecclesiae S. Michaelis in Rupella in Casimiria civitate et ejus rectori Bartholomeo donat mansum sive Zreb in villa Zawada (dziś Dębniki) circa Vistulam et magnum lacum usque ad montem Tentawa (zwane te góry później Tentawa i Tetynki) penes viam eundo in Zychowice; cum conditione celebrandi anniversarium pro ea. (przepisane)

2) 1378 feria 6a infra Octavas Translationis S. Stanislai, Cracoviae. – Elisabeth Hungariae et Poloniae senior regina ad preces Bartholomei capellani ecclesiae S. Stanislai ad Rupellam in Casimiria, confirmat possessionem horti in Stradomia penes plateolam ex opposito novi hospitalis S. Hedvigis, quem hortum Stanislaus Czaja servitor Casimiri regis eaedem ecclesiae donavit. (przepisane)

3) 1471 fer. 2a in die Annunciationis B. Mariae V. d. 25 Martii, Cracoviae in lapidea ducali in arce circuli Cracoviensis versus plateam S. Annae sita – Jacobus de Koniecpole praepositus S. Floriani, canonicus gnesnens. jus patronatum et praesentandi, quod successoribus ejus competebat, ac ecclesiam parochialem S. Michaelis Archangeli et Stanislai de Rupella in oppido Casimiriensi confert Fratribus B. Pauli primi eremitae sub regula B. Augustini, post decessum Joannis de Schebnya moderni plebani – prout collator, cum an=

ditione, ut singulis septimanis unam missam pro eo legant.

4) 1471 feria 5a ante f. S. Thomae Apost. d. 29 Decembr. Casimiriae in praetorio. — Stanislaus Wicislo, Swentoslaus Swienszeg, Swieboda, Sbigneus Borczynski, Paulus Knottel carnifex, Clemens Lamel pannifex, Nicolaus Signator, Joannes Scholtis, Matias Jazowy consules praesidentes, Cristinus Sthro.. Petrus Bergil, Andreas Fox, Ambrosius Zuntag consules antiqui, altare tit. S. Crucis in ecclesia in Rupella per ol. Magistrum Jacobum de Casimiria Med. Doct. fundatum, cum censu collationis Consulum Casimir. ad petitionem Joannis Dlugosz senioris canonici cracov. cedunt priori et fratribus Ordinis S. Pauli primi eremitae, atque in extinctionem tituli altaris praedicti consentiunt.

5) 1472 d. 22 Junii ipso die Decem millium Martyrum militum, Cracoviae — Joannes (Rzeszowski) episcopus cracov. permittit ad praeces Joannis Dlugosz canonici cracov. ex ecclesia S. Michaelis et Stanislai in Rupella, oppido Casimiriensi ecclesiam conventualem erigere et prioratum creare, extingvendo titulum ecclesiae parochialis, atque in priorem ejusdem monasterii ordinis S. Pauli primi eremitae sub regula S. Augustini confirmat fratrem Jacobum de Bogumilow(ice) per provincialem ordinis fr. Nicolaum priorem monasterii in Brandziczow praesentatum, cui priori Jacobo committit curam animarum. Cui ecclesiae approbat juspatronatum cessum (tu przywilej pod N° 3 wypisany) atque Altare S. Crucis post decessum altaristae moderni Stanislai Bieczsky (tu przywilej pod N° 4 wypisany) item praedium in Opatkowice cum agris per Joannem Dlugosz canonicum cracov. apud Sbigneum oppidanum Casimiriensem emptum.

6) 1472 fer. 5a in Octava Visitationis S. Mariae V. Cracoviae — Casimirus rex Poloniae consentit in transfusionem juris patronatus ecclesiae S. Michaelis et Stanislai in Rupella per Jacobum de Koniecpole praepositum S. Floriani Fratribus Ordinis S. Pauli pr. er. atque fundationem monasterii ibidem confirmat.

7) 1473 in die S. Sophiae in conventione generali Petricoviensi. – Casimirus rex Poloniae confirmat venditionem medietatis census in zuppis Vielicensibus Barkrecht dicti ratione inventionis salis seu apertionis montis provenientis per gener. Spitkonem de Melsztyn militem Jacobo priori provinciali coenobii Ord. S. Pauli primi eremitae in Rupella, pro 1000 marc. lator. gros. prag. quas a Jacobo (Sieniński) episcopo vladislav. et Joanne Długosz canonico cracov. recepit. (przepisane)

8) 1473 fer. 3a post f. S. Martini pontif. Cracoviae. – Casimirus rex Pol. permittit Fratribus Ord. S. Pauli pr. er. in Rupella emere unum laneum agri apud Joannem Swinka cmetonem in villa regali Dębniki. (grunt ten zwano później xiężę) – Privilegium hoc cum insertione confirmavit Vladislaus IV Varsaviae d. 18 Decembr. 1642.

9) 1480 Stanislaus haeres de Zbiskowa cum consensu uxoris suae Sophiae atque liberorum Jacobi, Georgii, Hedvigis, Cathannae et Sophiae, hortum extra muros civitatis Casimiriensis ex opposito Rupellae S. Stanislai juxta viam Skawińska in qua donat Monasterio ad Rupellam. (: Ogród ten r. 1428 sprzedał Tomasz proboszcz od S. Jakuba Wojciechowi Lysek z Kazmierza)

10) 1512 d. 23 Martii Cracoviae – Bernardinus Gallus de Jadra custos, vicarius in spiritualibus et officialis generalis cracov. significat quod nob. Joannes Marcinowski super villis suis Marcinowice, Karczolzyce et Przesieka in distr. wodzisław. censum annuum videlicet 12 marcas monasterio ord. S. Pauli in Wielkimtyn et 3 marcas monasterio ord. S. Pauli in Rupella vendidit.

11) 1524 feria 5a post Invocavit – Consules casimirienses Mathiae priori conventus S. Stanislai in Rupella resignant domum cum horto in litore Vistulae sub Rupella S. Stanislai a valva Skavinensi, usque ad aream Joannis Klimkowicz.

12) 1534 fer. 2a post dominicam Reminiscere, Cracoviae – Nicolaus Taszycki de Luctawice judex terrae cracov. significat, quod gener. Stanislaus Gorski in Gory censum annuum 5 marc. super molen-

dino in Konczyce Stanislao priori conventus S. Stanislai in Rupella vendidit. – Cum confirmatione Sigismundi I Vilnae d. 3 Augusti 1534.

1613 d. 11 Julii – Andreas Rzuchowski de Rzuchowice Andreae Zimicio priori et monasterio ord. S. Pauli in Rupella 3000 flp. pro fundatione cursus seu officii B. Mariae V. una cum missa singulis diebus peragenda inscribit.

1625 Elisabeth de Ziemblice Myszkowska marschalca regni Pol. 1500 flp. donat pro Lectore S. Theologiae in conventu Rupellano.

1638 d. 10 Novembr. Cracoviae. – Jacobus Zadzik episcopus Cracov. decimas manipulares villarum Gorka, Surowa, Orzeł, Budziska et Przewoz in palat. Sandomir. confert Monasterio Ord. S. Pauli in Rupella cum conditione ut piscinam in qua digitum S. Stanislai suis-sum et projectum piscis devoraverat, exornent terra adaequata in rippis, sepimentum de secto lapide faciant columnis lapideis distinctum item fores cum gradibus versus ecclesiam seu Capellam S. Sophiae pro descensu ad lotionem infirmorum, in illis insignia S. Stanislai in medio a lateribus vero nostra et capituli cracov. et sui conventus ex secto lapide vel marmore apponant, in quatuor autem angulis quatuor aquilas alis expensis scissa S. Patroni membra ore tenentes ex secto lapide, in medio vero piscinae columnam lapideam cui piscis proportionatae magnitudinis digitum S. Patroni vorans cum candela ipsum monstrante superimposita erit exaedificari curabunt. (R. 1647 Mikołaj z Żurowic Daniłowicz podskarbi w. kor. z żoną swą Zofią z Teczyna dziesięcinę tę na czynsz roczny 220 złp. zamienili – w Nowym mieście Korczynie d. ostatniego Lutego 1647)

1642 d. 6 Decembris, Varsaviae – Vladislaus IV privilegia monasterii Rupellani (nr. 7. 1. 2.) confirmat, et posessiones ab omnibus oneribus liberat.

1648 d. 13 Maji – Stanislaus de Żegotki Żegocki 4000 flp. Conventui Rupellano cum conditione ut 4 missas septimanatim legant.

1649 fer. 4a ipso die Cinerum. – gen. Hermolaus Tyrawski de Tyrawa 4 hortulanias et praedium Frydrychszmalcowskie dictum in villa Dębniki magnae Procurationis (quod a. 1646 a nob. Hedvigi Frizerowna relicta ol. nob. Georgii Amandus senioris emerat) donat Conventui Rupellano cum conditione ut qualibet septimana 3 missae legantur.

1666 d. 6. Augusti, in Claro Monte – Fr. Martinus Borkowich vicarius generalis et comissarius provinciae Polonae, Kilianus Zywiecki prior provincialis, Augustinus Kordecki Vicarius provinciae, totumque Definitorium Ord. S. Pauli in capitulo conventui Rupellano ratione desolationis per inimicos, ad rationem suplicationis ejusdem conventus a 1665 porrectae (przez przeora z Skałki Stanisława Liggze) resignant villam Borzymow ad Clarum Montem pertinentem ad petitionem Stanislai Liggza prioris Rupellani. (Wieś Borzymow w wojew. Sandomir. powiecie wislick. darował Sebastian Bobola Soc. Jesu syn Jana Boboli z Wielkich i Małych Piaskow, po bezdzietnej śmierci brata swego Wojciecha Boboli Klasztorowi Paulinów w Częstochowie i Tomaszowi z Drzewicy prowincyałowi, przed Aktami sądowemi grodu kaliskiego feria 2a in Vigilia festi Circumcisionis Domini 1612.)

16.. Michael Korybut rex Poloniae durante vita sua annuatim 300 flp. ex proventibus Magnae Procurationis Arcis Cracov. Monasterio Rupellano donat.

1676 d. 16 Maji, Cracoviae – Joannes III rex Polon. conventui Rupellano summam 300 flp. annuatim ex proventibus Magnae Procurationis Arcis Cracov. asignat.

1687 fer. 5a post fest. Visitationis Mariae, Cracoviae in lapidea Szara – Michael, Franciscus et Samuel in Klewań et Żukow

Duces Czartorysci filii ol. Joannis Caroli ducis Czartoryski [illegible] succamerarii generalis cracov. cum ol. Anna de Zebrzydowice Zebrzydowska procreati sortes suas in villa Dębniki cum laterificio antiquitus Zebrzydowskie dicto donant conventui Rupellano. – Cum confirmatione Joannis III regis in Żołkiew d. 26 Junii [illegible] 1687)

1697 d – in Comitiis Coronationis, Cracoviae – Augustus II rex Poloniae Conventui Rupellano pensionem annuam 300 flp. ex proventibus Magnae Procurationis arcis cracov. assignat.

Przeorzy Klasztoru Paulinow na Skałce.

1. Jacobus de Bogumiłowice pierwszy przeor osadzony r. 1471 przy nowo założonym klasztorze przez Jana Długosza kanon. krak. po zrezygnowaniu ostatniego proboszcza Jana Skałki z Szebniów i za pozwoleniem Jakuba z Koniecpola proboszcza S. Floriana, kollatora parafii S. Michała. – Tenże Jakób z Bogumiłowic przeor i prowincyał r. 1472 d. 12 sierpn. wpisał Kazmierza Jagiellonczyka króla z całą familią, oraz Jana Długosza fundatora do konfraternii zakonu.

Stephanus przeor r. 1505 buduje Capellam S. Stanislai cum tumba.

Mathias przeor 1524. 1523 comparavit domum cum horto in litore Zokilae ex parte valnei Skavinensis.

Stanislaus przeor 1534. 1533.

Jan przeor 1544

Albertus przeor 1575 (został prowincyałem będąc kilka krotnie przeorem na Skałce.

Simon przeor od r. 1582

Martinus Kamotius 1584, sprawił monstrancyją srebrną złocistą; kilka razy był obrany przeorem, w końcu prowincyałem.

Thomas Konarski de Drzewica 1585, ozdobił malowidłami chór mniejszy, zreparował organy, wybudował Dormitorium. Obrany prowincyałem 1597.

Andreas Rząsno 1600.

Thomas Konarski de Drzewica 1606

Christophorus Vidavius 1609.

Valentinus Vartensis 1610, przyozdobił ołtarz S. Krzyża obrazami

Petrus Nigritius 1611, wystawił salę i niższe sklepienie, izbę w której miejscu później fórta klasztorna stanęła, i stopnie murowane z cmentarza.

Andreas Zimicius prior 1613 obr.

Valentinus a Miedzno prior 1615

Melchior (Fegnen) zagrzensis 1616

Stanislaus Rom częstochoviensis 1616, sprawił wiele naczyń srebrnych.

Joannes Łobzovius 1621

Albertus Raczinski 1622; za jego staraniem Jadwiga Mizerowska przyozdobiła grób S. Stanisława złoconym ołtarzem z pięknemi malowidłami. Sam przeor kazał wyzłocić ołtarz wielki P. Maryi; zaprowadził on pierwszy studia dla zakonników na Skałce. Za niego grassowało wielkie powietrze w Krakowie i na Kazimierzu.

Adamus Zawada 1624, -1625 za niego fundował Danitowicz wojewoda ruski lampę przed ołtarzem S. Stanisława.

Melchior Zegrzensis prior 1626-1627

Martinus Gruszkowicz S. Th. Dr. 1628 (1629), sprawił srebrną sukienkę do obrazu P. Maryi i ołtarz odnowił, obrany prowincyałem, później jeneratem, umarł w Krakowie podczas wizyty.

Benedictus Mystovius prior 1629

Zbigneus Kępiński (Szpiński) 1630, -1634 zrestaurował organy, wystawił kaplicę S. Amota Stróża, został prowincyałem. ~~przeorem znowu 1637 na Skałce~~

Sylvester Tyrawski 1636, wybudował klasztor dzisiejszy, darował folwark Tyrawszczyznę w Dębnikach za Wisłą, obrany wikaryuszem prowincyi, a r. 1650 prowincyałem + 1653.

Teophilus Bronowski 1640, został prowincyałem.

Baltasar Kotliński 1648, sprawił stalla w chórze wyższym

Nicolaus Constantinus Jaroszowski S. Th. Bac. 1650, był prowincyałem przez 6 lat, wymurował kościół w Wieruszowie.

Kilianus Ziwiecki, 1653, został prowincyałem. R. 1656 i 1657 Szwedzi wypędziwszy dwóch zakonników Angela Górkę i Antoniego Paszkowica, zajęli klasztor.

Felix Mierczyński 1657, nabył grunt Balwierzyński; odrestaurował klasztor po Szwedach.

Alexius Rypiński 1660, został sekretarzem prowincyi.

Stanislaus Ligęza 1662, umarł przeorem w Częstochowie.

Felix Mierczyński powtórnie 1672
Matthaeus Grębiński 1674, umarł przeorem w Częstochowie.
Florianus Trzebski S. Th. Dr. 1675 + 1679, d. 13 Maja pochowany.
Fabianus Dryewicz 1679, umarł przeorem w Głogowie.
Matthaeus Grębiński 1682 powtórnie.
Eusebius Nayman 1683.
Raphael Michalski S. Th. Dr. 1685, został prowincyałem a później jenerałem.
Nicolaus Szołarewicz S. Th. Dr. 1686. i. 1694. 1696
Eusebius Nayman powtórnie 1692.
Innocentius Pokorski 1701, został wikarym prowincyi
Constantinus Moszyński S. Th. Dr. 1703, później przez 15 lat prowincyałem, biskupem inflantskim, nominatem chełmskim.
Narcissus Stawski 1706, definitor prowincyi.
Dionisius Chełstowski 1710 S. Th. Dr., wikary prowincyi. (zrobił ugodę z Augustianami o granicę ich gruntu 3 sep ostrów czyli wysep zwanego 1713)
Bruno Janicki S. Th. Dr. 1716,
Martinus Rzeszkowski S. Th. Dr. 1720,
Constantinus Pawłowski S. Th. Dr. 1721
Anastasius Kiedrzyński S. Th. Dr. 1722
Remigius Sistowski, S. Th. Dr. 1728
Thadeus Dietrzynski S. Th. Dr. 1730
Coelestinus Obiegłowicz S. Th. Dr. 1731.
Bruno Choynacki S. Th. Dr. 1736
Januarius Langner S. Th. Dr. 1745.
Mathias Porębski S. Th. Dr. 1747.
Bruno Choynacki S. Th. Dr. 1748 powtórnie
Xaverius Rotter S. Th. Prof 1753.

Mathias Porębski S. Th. Dr. 1753 powtórnie.
Anastasius Wargawski S. Th. Dr. 1758
Tiburtius Borysławski S. Th. Dr. 1762–1765.
Justus Rędak S. Th. Dr. 1765. powtórnie 1768
Georgius Miroszewski S. T. Dr. obr. 1772 +1777 d. 11 Febr. w Starejwsi.
Clemens Żukowski S. Th. Dr. obr. 1774
Laurentius Schultz S. Th. Dr. obr. 1777; obr. po czwarty raz 1786
Hilarion Bobrowski S. Th. Dr. obr. 1795, obr. prowincyałem r. 1810 (był 16 lat przeorem)

Eugenius Lachowski zostal 1816 prowincyałem
Norbertus Czaleczyński obr. 1816
Calasantius Miętuszewski obr. 1817.
Filip Lipiński obr. 1824

Kalasanty Miętuszewski od r. 1828
Filip Lipiński od r. 1829
Melchior Markiewicz od r. 1835

Melchior Markiewicz obr. 1826 i 1836 (był do Grudnia 1850 przezyn.)
Bernardus Rzepczyński obr. 1850 i 1852
Adalbertus Rozumski obr. 1850 (dla paszportu nie przybył)
Bernard Rzepczyński 1852 drugi raz 1852 1851 i przezyn. 1852
Marianus Mataczyński obr. 1853–1862 (właściwie od r. 1852) *)
Eustachius Hawelski exprowincyał 1862–1864
Florian Kurdyś od 1864 subst. od 1865 aktualny.

*) Marian Mataczyński był pierwotnie w zakonie Kamedułów na Bielanach gdzie miał imię zakonne Lambert, po Królewskim nowicyjacie r. 1841 objął po Józefie Kowalczyku tamże przeorstwo; wszelakoż z powodu złych i rozwiązłych rządów podnieśli r. 1841 przeciw niemu rokosz bracia pod dowództwem Marcellina Kainki: X. Ludwik Łętowski administrator dyecezyi żandarmami opanowawszy klasztor r. 1843, Kainkę wsadził na rekolekcyją na Czerną, a na Bielany sprowadził Włochów Dionizusza Leonzi wikarego jeneralnego i Maurycego Derossi który r. 1844 został przeorem, Mataczyński zaś opuściwszy Bielany z pieniędzmi przeniosł się do zakonu Paulinow r. 1844 gdzie dostał imię Marian.

Prowincyałowie:

Kordecki Augustyn 1658; obr 1660
Jan Stradomski obr. 22 lipc. 1663
Kilian Żywiecki obr. 1666.
Jan Stradomski obr. 1669 + 12 Octobr. 1670 w Krakowie.
Augustyn Kordecki obr. 1671 + 5 Mart. 1673 w Wieruszowie.
Konstanty Jaroszewski obr. 1674; powtórnie obrany 1677 + 1687
Tobiasz Czechowicz S. Th. Dr. obr. 1680; powtornie obrany 1683
Rafał Michalski obr. 1686, został generałem 1687 + d. 7 Grud. 1689 w Rzymie
Tobiasz Czechowicz obr. 1687
Mikołaj Sołarewicz obr. 1691
Tobiasz Czechowicz obr. 1694; obr. piąty raz 1697 + 1703
Izydor Krasuski obr. 1702 + 1706
Konstanty Moszynski S. Th. Dr. przeor Krak. obrany r. 1706; obrany powtórnie r. 1710
Anastazy Kiedrzynski S. Th. Dr. obr. 1713 + 1756 w Częstochowie.
Konstanty Moszynski obr. 1716 po trzeci raz
Bruno Janicki S. Th. Dr. obr. 1719. + 1722 d. 13 April.
Konstanty Moszynski obr. 1722 po czwarty raz.; obr. 1725 po raz piąty
~~Kiedrzycki~~ Anastazy ~~[illegible]~~ Kiedrzyński Dr. Teol. obr. 1728; powtórnie obr. 1731 ; obr.
Stanisław Szołdrski obr. 1736
Anastasius Kiedrzynski obr. 1739
Bruno Chojnacki obr. 1745 + 9 Febr. 1752
Anastazy Kiedrzynski obr. 1748 po szósty raz
Damazy Perelski S. Th. Dr. obr. 1750 + d. 27 Sept. w Częstochowie
Arsenius Bukowski S. T. Dr. obr. 1753
Stanislaus Kietszewski S. T. Dr. obr. 1756.
Stanislaus Kietszewski S. Th. Dr. obr. 1759. + 1762

Anastasius Wargawski S. Th. Dr. obr. 1762
~~Justus Rzak S. Th. Dr. obr. 1765~~ (wikarym prowincyi)
Albinus Dworzanski obr. 1765 + 21 Maji 1766
Chrisostomus Lubojenski S. T. Dr. obr. 1768 + 1788

Joannes Nepomuc. Wiktor S. Th. Dr. obr. 1774, powtórnie 1777
Januarius Lubojenski S. Th. Dr. obr. 1780 + 1797
Sebastianus Wichlinski S. Th. Dr. obr. 1783; powtórnie 1786 odr. 1788 mianowany priorem ~~[illegible]~~ generalnym + 27 Octobr. 1795

Priores provinciales:
Mathaeus Łękawski obr. 1789.
Martinus Jasinski obr. 1792 S. T. Dr.
Laurentius Schultz S. Th. Dr obr. 1795
Andreas Czechowicz S. Th. Dr. obr. 1814
Eugenius Lachowski obr. 1816
Raymundus Chylicki obr. 1819

Philipus Lipinski ~~[illegible]~~ obr. 1836

Eustachius Hawelski 1844
Theodorus Miernikiewicz 1848

templum vetustate laesum

215

Ecclesia parochialis tituli S. Michaelis vulgariter in Rupella sive polonice Skałka dicta, prout traditio fert, statim post conversionem populi polonici ad fidem christianam ex gentilium fano in honorem principis Archangelorum consecratam fuisse.

Quamvis prima ecclesiae parochialis tituli S. Mich. ~~profectu~~ initia ~~profectus~~ vix certa sint: tamen dubitari nequit, illam antiquissimam esse: ~~et~~ ~~[illegible]~~ nam vetustissima ~~communis omnium~~ traditio fert eandem ~~illam~~ . Insignis martyrio divi Stanislai praesulis Cracoviensis, qui octava Maij A. 1079 in illa gladiis impiorum prostratus ~~caesus~~ occubuit, jam anno 1326 inter ecclesias parochiales urbis Cracoviensis recensetur, ejusque plebanus Petrus magister memoratur. Dotem illius a. 1371 auxit Elisabeth ~~Regina~~ filia Vladislai Loctici ~~regis~~ Poloniae et uxor Caroli Andegavensis Hungariae regum, incorporando certos fundos in villa Dębniki pro sustentatione rectoris. Processu temporis Joannes Dlugosch sive Longinus senior canonicus cracoviensis ad ecclesiam hanc multis claram prodigiis, a. 1471 ordinem

A. D 1471 ecclesia haec ~~[illegible]~~ multis clara prodigiis, hactenus saecularis per. J.

in regularem transformata, aedificatoque monasterio ~~Ordini~~ religiosis Ordinis S. Pauli primi Eremitae tradita ~~quos~~ accedente ad id ratihabitione Jacobi de Koniecpole praepositi S. Floriani extra muros Cracovienses canonici gnesnensis ultimi ~~unici~~ ecclesiae S. Michaelis patroni, cum consensu Joannis Rzeszowski episcopi cracov. ~~qui ex parochiali ecclesia~~ resignante ultimo rectore Joanne Skałka de Szebnie

~~A. 1733 ex sumptibus~~
Processu temporis ecclesia vetustate collapsa ~~[illegible]~~
~~ex sumptibus~~ per PP. Paulinos ~~[illegible]~~ sumptibus venera-
bilis ejusdem ordinis provinciae et ex particularibus
depositis saecularium devote oblatis a. 1733 restau-
rari coepta est, ~~atque in hodiernam~~ splendidam ~~formam perfecta~~
~~consecrata~~ est. Redactam in hodiernam splendidam formam
consecravit Cell. Illustr. et Rever. ~~[illegible]~~ Andreas
Stanislaus Kostka Zaluski episcopus cracov.
et Dux Severiae A. 1751 die 4 Aprilis in Dominica
Palmarum

Kościół Paulinów na Skałce (podług Sołarevius Barthol.: Byssus et Purpura seu Vita et Martyrium D. Stanislai Episcopi Cracov. Częstochoviae 1693 4o pag. 116: Rupellae hypotyposis). Na Kazmierzu nad Wisłą wystaje góra skalista (niższa od Wawelu) na której kościół (S. Stanisława). Na dole u stóp góry sadzawka przed parę laty otoczona murem z kamieni ciosowych, u stóp góry leży także kościołek (Oratorium) S. Zofii, na tém miejscu, gdzie Św. Stanisław na 72 części był porąbany szablami. Piękny klasztor przylegający do Kościoła zamyka się na skale, zbudowany na bagnistym gruncie na palach i rożtach bitych w fundamenty. Kościół budowy starożwieckiej gotyckiej (Ecclesia veteri fabricata artificio), w takowym na ścianie za szkłem ślady krwi S. Stanisława; jest tu także grób pierwotny („tumba primaeva, quam ad „latus arae divi Stanislai, quatuor gemi caelites ex alabastrite, „aemulo Praxitelis formata caelo sustentant") S. Stanisława obok ołtarza tegoż Świętego, oraz jego relikwie: ramię i palec. W górnych częściach ścian są duże obrazy przedstawiające sceny z żywota S. Stanisława. Prócz tego jest tu marmurowy stół S. Stanisława czyli mensa ołtarzowa. W Kościele bywa co sobotę uroczyste nabożeństwo z odpustem. Od r. 1471 osadzeni przy Kościele Paulini przez Jana Długosza.

Kościół stary parafialny S. Michała na Skałce grożący upadkiem, rozebrano w marcu 1733. Plan na dzisiejszy kościół, r. 1734 zrobił Antoni Gerhard Müntzer Król. pol. budowniczy z Brzegu*) na Szląsku. W maju 1735 położono fundamenta; murowaniem zajęli się Michał Helwink, Tomasz Beiner, Tomasz Łaszczyński, Jakub Fyrankiewicz, Antoni Franczek, Antoni Kien i inni murarze, i w tym roku mury od frontu wywiedziono pod dozorem tegoż Müntzera architekta. Kamienie ciosowe brano ze wsi Borzęta pod Myślenicami. R. 1738 wyprowadzono mury pod dach. – R. 1741 robił kapitele wewnętrzne z kamienia pińczowskiego Wacław Beranek snycerz. – R. 1742 robiono odrzwia marmurowe podług abrysu Solarego architekta z Warszawy, który robił też plany na ołtarze. – Sztukaterie wewnątrz z zewnątrz gipsowe robił r. 1744 Jan Jerzy Lenhner sztukator z Opawy, oraz orły i ~~[illegible]~~ ozdoby alabastrowe do ołtarza S. Stanisława (podług planu Solarego). Roboty marmurowe ołtarzy S. Stanisława i S. Pawła p. pustel. wykonywali Kazimierz Gorecki i Jan Stachowski z Czerny. – Kamienie ciosowe na pilastry i gzemsy z Borzęty. – R. 1747 wykończono z marmuru z Czerny 3 ołtarze P. Maryi, S. Jana Nepom. i S. Barbary; robili je Tomasz Gorecki i Franciszek Bielawski z Czerny – R. 1748 robił sztukaterie do okien i herby do fasyaty sztukator Jan Rojowski z Piasku. – R. 1749 zrobiono wschody do kościoła z kamienia z Borzęty – R. 1750 Komoniecki

*) r. 1735 przyjął prawo miejskie w Krakowie.

i marmulier
malarz Krakowski wymozaikował i wyzłocił ołtarze Familii Chrystusowej i S. Feliksa. Sztukaterye gipsowe do ołtarza S. Jana Nepom. robił Rojowski sztukator i snycerz, który także rzezbił konfessionały i ławki. – Kościół budowany ze składek od r. 1735 do r. 1749; koszta wynosiły 230107 złp. 16 gr. Budową kierował najprzód Antoni Gerhard Müntzer a potem Solari budowniczy. – Nowo wybudowany kościół został najprzód r. 1749 d. 4 lipca benedykowany, a następnie d. 4 kwietnia 1751 w niedzielę kwietnią uroczyście poświęcony przez Andrzeja Załuskiego bisk. krak.

Podług Inwentarza z r. 1678 były na Skałce: Imagines grandes, in quibus historia vitae et mortis d. Stanislai depicta Numero 12 – Ejusdem magnitudinis imago d. Patris nostri (S. Pauli pr. erem.) – Imago D. Stanislai oblonga, in qua vera effigies dicitur expressa – Imagines aliae majori ex parte corrosae 27.

Inwentarz z r. 1683: Statua argentea d. Stanislai opere fusili elaborata, tota deaurata, in manu pastorale, per quam digitus ejusdem d. inclusus circulo argenteo – Manus argentea sparsim deaurata cum insigni reliquia d. Stanislai, in uno illius digito annulus smaragdinus, in altero medio annulus aureus parvus, in ipsa autem manu armilla aurea – Altera manus argentea itidem cum reliquia S. Stanislai – Calix aureus cum patena – Calix argenteus, deauratus vermiculatus lapidibus – Calices argentei 14 – Monstratoria argentea 2 – Cruces argent. 5 – Lampades argent. 6 – Pixides arg. 2. – Thuribulum argent. cum navicula et cochleari – Caldar argent. cum aspersorio – Candelabra arg. 6. – Ampulae arg. 6. cum scutella Cor argent. cum dente S. Apolonia – Laminae seu vota arg. 137.

Bractwo S. Anioła Stroża (Confraternitas S. Angeli Custodis vel Angelica Confraternitas) w Kościele S. Stanisława na Skałce przy Krakowie zakonu Paulinów, założone zostało r. 1626 za staraniem Adama Zawady przeora i Benedykta Molovinsa podprzeorzego S. T. Dra i zaraz tegoż roku 42 członków do niego się zapisało, pomiędzy którymi byli: Jan Dzik pleban w Łogwizdowie, Kazmierz Romer pleban w w Brzesku, Ludwik Ciosnowski, późniejszy przeor konwentu Bonifratellów w Krakowie, Franciszek Krzepicensis wikary zakonu Bernardynów w Krakowie, Bartłomiej Dylągowicz i Bartłomiej Grzybowski profesorowie akademii Krak. Hieronim Godziątkowski burgrabia Krak. Zygmunt Świerczowski sekretarz królewski, Wojciech Malarzowicz rajca Krak. Jadwiga Morsztynowa i inne osoby. – Następnego roku 1627 wpisało się 158 członków nowych, między temi wiele zakonnic Koletek (Ord. S. Francisci de poenitentia) Augustianek (Ord. S. Monicae) – R. 1686 Antoni i Józef książęta Czartoryscy – R. 1703 Magdalena Morsztynowa stolnikowa bielska z córką Agnieszką i z mężem Alexandrem Morsztynem stolnikiem bielskim. – Księga: Cathalogus in album Angelicae Confraternitatis Casimiriae ad Cracoviam in ecclesia S. Stanislai vulgo Rupella F. F. Sancti Pauli primi eremitae ab Anno introductionis qui fuit 1626 inscriptorum, in fol. obejmuje nazwiska członków Bractwa od r. 1626 po rok 1757 i jeszcze parę zapisów z r. 1786 i 1795. Na pierwszej karcie: Forma admissionis in Confraternitatem S. Angeli Custodis

(rytuał przyjęcia po łacinie i modlitwa po polsku po przyjęciu do Bractwa.) – na str. 39 i 40 Sposób odprawiania Koronki i Godzinek którą r. 1702 O. Innocenty Pokorski zaprowadził; oraz Sposób odprawiania Sessyi Bractwa. – Bractwo to r. 1757 z widerkaufów i kwesty, skarbonek miało rocznego dochodu 242 złp. 17 gr. – Księga druga: Inventarium et inscriptiones etc. ac alia scitu digna et necessaria: Księga Bractwa S. Anioła Stróża w Kościele na Skałce Stanisława św. w której się zamykają spisane rzeczy do tego bractwa należące, zwyczaje, ustawy i postanowienia Bractwa tego na schadzkach r. 1671. in fol. Na karcie 24: Instructio de ritu et modo electionis officialium Confraternitatis S. Angeli Custodis.

r. 1640 Jest książka drukowana x. Goldonowskiego: Directorium S. Angeli Custodis de Confraternitate, oraz Nabożeństwo albo Koronka Anielska od O. Innocentego Pokorskiego przeora. – Bractwo to r. 1715 księgi miało: Nomenclatura albo Album do wpisowania członków – Acta electionis (brak) – Nomenclatura mortuorum (brak) – Liber beneficiorum ac inventariorum – Erectio compacta in 4° (brak) – Privilegium pergameneum a Capitulo (brak) – Pieczęć srebrna.

Bractwo miało Starszych: Directora czyli Przeora, Podprzeorego, Podskarbiego, Konsyliarzy, Pryorysę i Starsze panie. – Miało 52 Kap białych brackich płóciennych z kapturami, 33 Dyscyplin rzemiennych do biczowania się, Herbów brackich płóciennych z malowaniem Anioła Stróża 6, 2 Laski (marszałkowskie) do processyi z tabliczkami posrebrzanemi, 2 Chorągwie, Kotły, Kielich srebrny, Ornaty, Alby, Obraz noszony Anioła Stróża – W ołtarzu brackim był Obraz S. Anioła Stróża trzymającego duszę i pokazującego onejże P. Jezusa którego z drugiej strony trzyma Najśw. Panna. Ten obraz zamykał się z obudwu stron 2 drzwiczkami – R. 1760 toż Bractwo miało kapitałów widerkaufowych 2695 złp.

Bractwo to zostało r. 1703 zreorganizowane przez Innocentego Pokorskiego, który oddzielne nabożeństwo (Godzinki) zaprowadził. Święto odbywało się d. 2 Octobra w dzień S. Anioła Stróża lub w następującą niedzielę.

Nr. 2144

1796 d. 22 Septembr. Cracoviae. Cyrkularz cyrkułu Krakowskiego do wszystkich klasztorów ogłaszający iż reskryptem komissyi nadworney z d. 15 Septembr. 1969 zniesione zostały wszystkie karceresy klasztorne.

1797 Cyrkuł Krakowski powziął myśl założenia powszechnego cmentarza koło wsi Olszy na polach klasztoru Karmelitów bosych, i w tym celu d. 14 Grudnia 1797 zawezwał Konsystorz otem, a Konsystorz zaś d. 23 Stycznia 1798 zasięgał zdania proboszczów. Jednakże dopiero d. 10 Marca 1803 Nr. 4191 wyszedł rozkaz rządów Galicyi zachodniey, aby zmarłych chowano na cmentarzu generalnym na polu karmelitańskiem ku Prominkowi erygowanym.

1803 po zmarłym biskupie Felixie Pawle Turskim mianowano na biskupstwo Krak. Andrzeja Gawrońskiego Kanclerza kapituln. a Wojciecha Górskiego proboszcza kapituły tarnowsk. wikariusza generalnego i Administratora biskupstwa, byłego przełożonego Akademii Tereszyańskiej w Wiedniu na biskupstwo Tarnowskie do Kielc przeniesione po śmierci Floryana Amanda Janowskiego.

Król Jan Kazmierz r. 1649 za prowincyalstwa
Kazmierza Zaręby – oraz Król Kazmierz Jagiellończyk
z żoną i dziećmi d. 12 Sierpnia 1472 przez Jakoba
z Bogumiłowic przeora i prowincyała Paulinów
w Krakowie wpisani do Konfraternii zakonu
Paulinów.

Drukarnię w Częstochowie założył 1692 ~~Mikołaj~~ Bartłomiej
Sołarewicz prowincyał.

R. 1701 węgierską prowincyję Paulinów podzielono na 1)
Węgierską z klasztorami: Thall (siedziba prowincyała)
Elephant, Ujheli, Bondorff, Papa, Tyrnau, Pesth, Sza=
kolesa, Nisider, Terebess, Vranov, Kesmarkt (założony
1670, miał od r. 1673 oddany kościół parafialny), Quinque-ecclesiae.
2) Kroacko-~~węgierską~~ austriacką z klasztorami: Lepoglava (sie=
dziba prowincyała) Neostadium, Remete, Chaktorna, Uli=
mia, Cris, Krumlow (w Morawii) Ranna (w Austryi) Szve=
tieza, Obrziztwy.

Prowincyja szwecka miała główny klasztor w Wondorf i drugi w Langen
Prowincyja styryjska miała główny klasztor w Czirkwenicy.

R. 1710 Kroacką prowincyję podzielono na 1) Kroacką i
2) Austriacką z klasztorami: Neustadt (siedziba prowin=
cyała) Rann, Krumołów, Obrzystwy, Maria Trost (ko=
ło Gracu)

R. 1716 Jan Alexander Koniecpolski wojewoda sieradzki
z wdzięczności za cudowne uzdrowienie nóg od wrzodów bawiąc
w Częstochowie przyobiecał fundować klasztor Paulinów w Jasłowcu
(Benger II p. 496) którą to fundacyję wraz z donacyją 2 wsi temuż nowemu
konwentowi oblatował w grodzie chęcińskim fer. 3a pridie f. S. Aegidii 1718.
lecz fundacyja ta nie przyszła do skutku. (p. 535.)

Anastazy Kiedrzyński przeor krakow. r. 1723 zasklepił korytarze na Skałce, oraz sadzawkę zreperował, a dla Klasz=tom kupił wieś Sosnkę.

R. 1627 jenerał zakonu Jan Zaicz wyjednał bullę papieską pozwalającą w Klasztorach paulinskich erygować Konfraternią sub invocatione SS. Angelorum.

Klasztor Kartuzow w Gidlach f. 1640 Zuzanna z Przerębskich Oleska, r. 1768 zmurowano kościół.

Andr. Gołdonowski prowincjał 1641

Anastazy Kiedrzynski prov. 1731

Sebastian Borkowski prov. 1582.

R. 1865 zrestaurowano sadzawkę S. Stanisława

[illegible] nowy Klasztor w Węgrzech Zelifeld (Parva Crux)

Sławni mężowie i uczeni z zakonu Paulinów w Polsce.

Mikołaj I czwarty prowincyał polski przyjął do Konfraternii zakonnej Kanoników lateraneńskich klasztoru w Mstowie.

Batt Stefan rodem z Krakowa, żył za czasów generała Jana II pisał: Vita Divi Patris Pauli primi Eremitae – Elogia Beatissimae Matris, S. Stepani regis ac cujuscunque Sancti pro quolibet die totius anni carmine elegiaco ac sapphico – Wydał: Rosarium Christi sive Tractatus de Festivitatibus Gloriosae Virginis cum expositione Psalterii totius eidem Virgini adaptata.

Oporovius Stanisław, urodz. 1501 w Oporowie miasteczku województwa łęczyckiego(?), w akademii krakow. został Doktorem Filozofii, później Magistrem Teologii. Wstąpił do zakonu Paulinów w Częstochowie, był kaznodzieją, później przeorem w Wielkomtynach (1536), prowincyałem od r. 1540, + w Oporowie 1552, pochowany d. 22 kwietnia (podług Pokorskiego + 1541 – co niepewne). Za życia miała mu się pokazać N. Panna. Po śmierci pozostał cały. Miany za błogosławionego. Cuda za jego orędownictwem zdziałane opisuje Nicol. Benger: Annales Ordinis S. Pauli. Posonii 1743. fol. Vol. II pag. 111–115.

Utissinovich Jerzy Martinusius (rodem był albowiem z matki z domu Martinuzzi) ur. 1481 we wsi Camissacia w Kroacyi, r. 1506 wstąpił do zakonu Paulinów w Laad, później bawił w Częstochowie, skąd go Jan Zapolija król do Węgier wezwał; mianowany najprzód biskupem Waradyńskim, podskarbim królewskim, kardynałem r. 1551, nominat na arcybiskupstwo strygońskie, zamordowany 1551 z naprawy Króla Ferdynanda i Jana Castaldi margrabiego wodza wojskowego.

z Wilkowiecka Jan, kaznodzieja na zamku krakowskim, przeor klasztoru Paulinów w Rzymie, + 1611 wydał drukiem: Flores sermonum in evangelia dominicalia (homilie) (Pokorski p. L.)

z Wilkowiecka Mikołaj profes klasztoru częstochowskiego, wydał: 1) Historia o S. Stanisławie biskupie krakowskim, przedtym łacińską rzeczą przez Jana Długosza szeroko opisana, a teraz polskim językiem krótko zebrana. Kraków, w druk. Stanisława Szarffenberga 1585. 4º ark. 9. 2) Historya o S. Annie. Kraków u Stanisława Szarffenberga 1577. 8º k. 20. 3) Historya o chwalebnym zmartwychwstaniu Pańskim b. m. i r. (wierszem, dyjalog) przedrukow. 1757. 4) O mszy św. opisanie. Krakow u Stanisł. Szarfenberga 1586. 8º

Kamocki Marcin szlachcic urodz. w sieradzkiem był 3 razy prowincyałem + 1610.

Bidrzykowski Kasper, wstąpił do zakonu 1614, został Doktorem Teologii w Rzymie, r. 1629 Prowincyałem polskim

Vartensis Walenty przeor w Krakowie, prowincyał + 1634 mając 81 lat, w zakonie 57 lat.

Mikołaj Królik, prowincyał + 22 czerwca 1646.

Kanawczy Alexander Dr praw w akademii Krakow. nauczyciel domowy książąt Ostrogskich, proboszcz w Jarosławiu, został Paulinem w Częstochowie, gdzie + 4 Maja 1647.

Gruszkowicz Marcin, kształcił się u Jezuitów w Kaliszu, został Doktorem teologii w Rzymie, r. 1629 przeorem w Krakowie, w końcu 53cim jenerałem polskim + w Krakowie.

Staszewski Mikołaj z Poznańskiego, kształcił się w Rzymie, był 54tym jenerałem + 1653 w lutym w Neustadt

Mstovius Benedykt Dr Teologii + ~~[illegible]~~ d. 9 kwietnia 1650 w Częstochowie.

Zaremba Kazimierz prowincyał obrany 1647 i powtor=nie 1650 d. 10 Maja + 8 czerwca 1650 podczas Kapituły generalnej w węgierskim klasztorze Maria-Thall.

Kłodawski Paulin. Dr Teologii, dwa razy prowincyał przeor pinczowski + 26 sierpn. 1651 w Krakowie. Wydał: Epitome historiae de origine et institutio=ne Ordinis S. Pauli eremitae in Polonia et Hun=garia. Romae 1639. 4o (Klodavius)

Adamovius Chrisostomus przeor w Pinczowie + tamże d. 2 października. 1652 na powietrze. Wydał książki do nabożeństwa: 1) Abecedarium religiosae perfectio=nis. 2) Pabulum animae.

Tyrawski Sylwester, od r. 1636 przeor krakowski, któ=remu to konwentowi darował grunt Tyrawszczyzna zwany, r. 1650 obrany prowincyałem + 1653 w Często=chowie.

Łobżyński Dyonizy kaznodzieja definitor + d. 27 listopada 1654 w Częstochowie. Wydał: 1) Diesnatalis abo panegiryk kościelny o narodzeniu Bogarodzicy, przy tryumfalnem przeniesieniu obrazu do nowowystawio=nego ołtarza na Jasnej górze Częstochowskiej: Kraków w druk. Franc. Cezarego 1650 fol. str. 32 z rycin. 2) Prze=nosiny tryumfalne (Kazanie z powodu przeniesienia obra=zu N. P. Częstochowskiej do nowej Kaplicy wystawionej kosztem Macieja Łubieńskiego prymasa). Kraków u Stanisława Bertutowica 1644. 4o str. 120. 3) Triumphus quem Divae suae Mariae (opis z powodu przeniesienia obrazu Częstochowskiego do nowego ołtarza hebanowego) Częstochoviensi coenobium Claromontanum solenni in augustum Lubiensciane libe=ralitatis sacrarium exhibuit. Cracoviae typ. Franc. Cae=sarii 1644. 4o str. 81. 4) Acroamata gloriae comitum a Tarnow. Cracoviae typ. Fr. Caesarij 1647. 4o 5) Zaćmienie księżyca w domu Tarnowskich przy pogrzebie Teodora Karola hrabi z Tarnowa. Kraków w druk. Franc. Cezarego 1647. 4o.

6) Epithome de rebus contra Zaporovianos Cozakos in Polonia et Lithuania a. 1648 et 1649 gestis. Viennae Austriae, typ. Math. Kosmerovii 1653. 4º 7) Triumphus Mariae (na przeniesienie obrazu w Częstochowie 1644) 8) Domicilium aeternaturae gloriae 9) Aureola epigrammatum, elogiis coelestium geniorum distincta. 10) Decas litaniarum B. M. V. cum Psalterio Deiparae per ferias distincto ac serto quinquaginta flosculis mysticis gratioso etc.

Woysza Hieronim i Marcelli Tomicki z klasztoru wieluńskiego zastrzeleni od Szwedów 1656.

Terelius Grzegorz definitor i przeor nowicyatu w Częstochowie, gdzie + d. 30 Maja 1660. wydał: 1) Confessio sive instructio idiotae sive modus excipiendi confessiones sacramentales rusticorum puerorum. Cracoviae in off. Lucae Kupisz 1655. 12º str. 12. 354. 17. 2) Directorium vitae spiritualis 3) Arma lucis contra opera tenebrarum (sive contra vitium libidinis). 4) Historia compendiosa de imagine Claromontana.

Goldonowski Andrzej, urodził się w Poznaniu, Magister Nowicyuszów wystawiał r. 1637 nowicyat S. Barbary w Częstochowie, prowincyał + 27 września 1660 mając 64 lat. Wydał: 1) Diva Claromontana seu imaginis ejus origo, translatio, miracula. Cracoviae in off. Andreae Petricovii 1642. 8º k. 4. str. 304 i k. 8 z rycin. 2) Summaryusz historyi obrazu Częstochowskiego 1642 (może toż samo co powyżej) 3) Explanatio regulae D. Augustini a Gregorio Coelio nunc autem per Andr. Goldonowski correcta, additis brevibus virtutum praxibus. Cracoviae typ. Andr. Petricovii 1642. 12º – 3a edit. Czestochoviae 1756. 8º 4) Epideigma seu brevis cognitio ortus et originis Ordinis S. Pauli. Thorunii excud. Franc. Schellboltz. 4º 4 ark. 5) Liber de Angelis. 6) Żywot S. Filippa Neriusza. Kraków w dr. Fr. Cezarego 1625. 4º ark 4½. 7) Krótkie zebranie świątobliwego żywota S. Isidora rolnika. Kraków

w dr. Anton. Wosińskiego 1629. 4º ark. 13. 8) Instructio vitae christianae traducendae. 9) Synopsis miraculosae Iconis Brdoviensis.

Jan Drezner został D^rm Teol. w Rzymie, poźniej był professorem na wydziale teolog. Akademii Krak. + 27 Grudn. 1664

Kończycki Albin przeor w Wieruszowie, Oporowie, Wielkomłynach + 20 Kwietn. 1667 w Częstochowie mając 58 lat. Pisał Kontynuacyją historyi Kościelnej Bzowskiego, lecz nie wydał.

Traffarovius Karol najprzód Collega Major w Akademii Krak. i D^r. Kanoników, wstąpiwszy do Paulinów + 1669 zostawił w rękopisie tom spory kazań i dzieło Polyanthea.

Stawicki Sebastian kaznodzieja Krolew. + 25 Grudn. 1670 w Warszawie, wydał wiele panegiryków i kazań pogrzebowych.

Żywiecki Kilian niegdyś prowincyał, konwent krakowski po zniszczeniu Szwedów zrestaurował + d. 10 Czerwca 1672 w Pinczowie.

Kordecki Augustyn był 3 razy prowincyjałem, obrońca Jasnejgóry od Szwedow, ofiarowanego mu biskupstwa nie przyjął, małego wzrostu + d. 5 Marca 1673 w Wieruszowie ma pomnik r. 186 postawiony w Częstochowie; pochowany w Częstochowie. Wydał: nova Gigantomachia contra sacram imaginem in Monte Claro Czestochoviensi. Cracoviae in off. Franc. Caesarii 1655 fol. str. 12. 126. i (z obrazem sztychow. matki Boskiej) ed. 2a Typ. Clarimontis Czestochoviensis 1694. 8º str. 6. 298. ed. 3a Typ. Clarimontis Czestochoviensis 1717. 4º str. 4. 146. – w tłomaczeniu polskiem Józefa Łepkowskiego.

Belosztenecz Jan prowincyjał prowincyi Istryi + 10 Lutego 1675 w Klasztorze Lepoglava mając przeszło 80 lat; wydał słownik: Gazophylacium linguae Illyricanae. Zagrabiae

Vanoviczy Jan Węgier, wstąpiwszy do zakonu Paulinów był prokuratorem zakonu w Rzymie, przeorem w Ujhely, od r. 1670 biskupem w Skardonie + 1687 w Kezmarku; wydał w języku włoskim: Brevis relatio de Diva thaumaturga Częstochoviensi, cum vita S. Pauli primi erem. et origine Residentiae Romanae. Romae 1671. 4º.

Kiedrzynski Jakób + 1679

Sotarewicz Bartłomiej Dr. Teolog. definitor prowincyi + 1713 w Częstochowie mając 64 lat. ~~[illegible]~~ przez 14 lat przeor w Wieluniu gdzie gmachy klasztorne wymurował 1694. Wydał 1) Byssus et purpura seu vita et martyrium D. Stanislai episcopi cracov. historico stylo contexta. Typis Clari Montis Częstochoviensis 1693. 4º K. 3. str. 127. 1. 2) Schema regulare seu sermones claustrales (1695.)P 3) Auctae meditationes P. Adamovii (Pabulum animae christianae seu meditationes triplici perfectionis vitae servientes a Chrisostomo F

P Typ. Clari Montis Częstochoviens. 1694. fol.

F Adamovio Ord. S. Pauli asceta conscriptae. In privilegiata typogr. Clari Montis 1706. 8vo

Dryewicz Fabian przeor w Głogowku na Szląsku + 1695 pisał dzieła matematyczne.

Makary paulin w klasztorze warszawskim sławny muzyk + 1699

Nieszporkowicz Ambroży S. Teologii Doktor, historyograf prowincyi + 1703 wydał: 1) Triumphales honoris candidi et candoris honorati coronae divis martyribus Honorato et Candidae ~~consecratae~~ (panegiryk na wniesienie tych relikwij do Częstochowy) 1682. 2) ~~Kazanie~~ Panegiryk pogrzebowy przy pogrzebie Władysława Dönhoffa wojewody pomor. w Częstochowie 1684 3) Officina emblematum (laudes Marianae) Cracoviae 1691. 4) Fragmen cogitationum (decem centuriae anagrammatum ex verbis Ave Maria gratia plena Dominus tecum) Cracoviae 1701. fol. 5) Sancti Jubilaei septem tubae ad quarum clangorem olim Jerichontis muri subversi (panegyricus nomine Clari montis oblatus Alberto Georgio Dönhoff episcopo crac. in primo ingressu in cathedram) 1701. 6) Analecta mensae reginalis seu historia odigitriae divae Virginis Claromontanae Mariae. Cracoviae ex offic. Schedeliana 1681. 4º K. 12 str. 336. K. 5. - 7) Odrobiny z stołu Kró=

T dum eorum corpora ex oppido Częstochowa ad montis Clari basilicam deportarentur consecratae. Cracoviae typ. Fr. Cesari 1682 fol. str. 63.

lewskiego Krolowy Nieba i ziemi N. Bogarodzicy Maryi historią łaskami i cudami obrazu Częstochowskiego zebrane (Częstochowa) 1680. 12º – 2ª edyc. tamże 1681. 4º str. 169. – 3ª ed. Kraków w dr. Franc. Cezarego 1683. 4º K. 4. str. 169. – 4ª ed. Kraków w d. Fr. Cezarego 1686. 4º – 5ª ed. wydał Innocenty Pokorski: Częstochowa 1706. 8º str. 180 z rycina N. Panny. – 6ª (b. m. i r.) 8º str. 306. – 7ª z historią Koronacyi w r. 1717. Częstochowa b. r. 4º – 8ª ed. teraz nową dyspozycyą do druku podane (przez x. Pawła Dąbińskiego. Częstochowa 1720. 4º K. 4. str. 468. K. 6 z rycinami – 9ª ed. Częstochowa 1733. 4º str. 468 i 6. [– 10ª ed. Częstochowa 1754. 4º str. 484. 12. – 11ª ed. Częstochowa 1757. 4º str. 483. 12, z rycinami. – 12ª ed. Częstochowa 1759. 4º – Tłomaczenie niemieckie: Gnad und wundervolle Brodsamen so von der Königlichen Taffel Mariae zu Czenstochau abfallen durch P. Xaverium Rotter zusammengetragen. Breslau 1750. 4º K. 6. str. 583. 4, z rycinami. [Częstochowa 1751 4º

Krasuski Izydor prowincyał, r. 1704 dzielnie bronił Częstochowy od oblężenia szwedzkiego jenerała Reinschildta + 1706 w Krakowie na Skałce, mając lat 45.

Kuropatnicki Michał kasztelanic biecki profes w konwencie Warszawskim, któremu r. 1706 zapisał 20,000 złp.

Młynarski Kajetan rodem z Kęt, otrzymał na chrzcie imie Sebastian, r. 1688 wstąpił do zakonu Paulinów; r. 1706 poniosł męczeńską śmierć w klasztorze Włodawskim od szwedzkich żołnierzy jenerała Mardefeld. żywcem spalony, pochowany w Orchówku jako błogosławiony.

Chełstowski Dyonizy Dr. Teol. przeor w Wieluniu był przez lat kilka profesorem teologii na Skałce i kaznodzieją w Krakowie + 1719 mając 48. Wydał: 1) Scrutinium vitae intaminatae (elogia in omnes festivitates B. Mariae) 2) Majestas sacrae Claromontanae Thaumaturgae imaginis diademate coronata. Częstochov. 1719. fol. K. 40 (panegiryk na koronacyę obrazu Częstochowskiego 1717) 3) Epitaphia divi Martyris ac praesulis Stanislai. 4) Zostawił w rękopisie początek Annales Ordinis Paulini, które sobie miał do napisania powierzone.

Eggerer Andreas urodz. w Gracu, paulin, przeor klasz=
toru ulimijskiego + 24 kwietn. 1672 w zamku Wizel.
Wydał: 1) Pharmacopaea coelestis seu historia Divae Virgi=
nis thaumaturgae Remetensis. 2) Fragmen panis corvi=
protoeremitici sive Reliquiae eremi-coenobiticorum annalium (Ordinis Fratrum Eremitarum (S. Pauli
primi eremitae. - Viennae 1663 fol. (bezimiennie) - jako
ciąg dalszy tegoż dzieła wyszło: Annalium eremi-coeno=
biticorum Ordinis Fratrum Eremitarum S. Pauli primi ere=
mitae, Volumen secundum ab a. 1663 usque ad a. 1727.
Opus ex actis conscriptum per Nicolaum Benger.
Posonii 1743 typis haeredum Royerianorum. fol. k. 10 str.
602. k. 7 (Catalogus generalium) 8 (index) - (Autor paulin
w klasztorze Lepoglava.) - Trzeci tom w Mscr. w Częstochowie.

Pokorski Innocenty przeor w Warszawie. Wydał: Series
vitae SS. Patrum, quos Eremus Paulina transmisit
Astris nec non quos coenobitica claustra in conspectu
Dei hominumque reddidit gratiosos, excerpta ex Frag=
mine panis seu Annalibus Sacri Ordinis Paulinorum
ab Anno Salutis 342 ad A. D. 1663, Viennae Austriae im=
pressis, reimpressa cura F. Innocentii Pokorski prior. varsav.
1720 Varsaviae, typis in Col. Schol. Piar. 8o k. 93.

Pawłowski Konstantyn S. Th. Dr pisał kontynuacyą Roz=
ników zakonnych paulińskich przez Dyonizego Chełstows=
kiego rozpoczętych.

Ścisłowski Remigiusz +1729 aetat. 40 an. (wydał: Homagium augus=
tissimae ac invictissimae coeli et terrae imperatrici in
Claromonte Częstochoviensi miraculis clarissimae a
Clemente XI P. M. recens coronatae praestitum. Częstochowa
1717 fol. k. 12.

Juniewicz Mikołaj wydał bezimiennie: 1) Splendor Korony
z dwunastu gwiazd albo prerogatyw N. Maryi P. przy tryumfal=
nej cudownego obrazu na Jasnej Górze Częstochowskiej Koro=
nacyi wierszem polskim odkryty. Częstochowa 1717. fol. k. 22 z ryciną.
2) Augurium sortis beatae ab archithaumaturga V. Maria Claro=
montana ara promanantis penes Confraternitatem ejusdem B. V.
M. Claromont. per Casimirum Lubienski in crac. introductam promul=
gatum. Częstochowa. 1718 fol. k. 14.

Klemensiewicz Zygfryd w Klasztorze na Skałce dyspensator; r. 1751 przetłomaczył z niemieckiego: Katolicka nauka ułożona dla missyj w krajach regnanta Pruskiego przez x. Raymunda Bruns zak. Kazn. 1742. (w rękopisie) - procz tego ułożył na r. 1762 Directorium Officii Divini.

Rzecznik Narcyz S. T. Dr. + 19 Octobr. 1784 na Skałce; profesor, mając 34 lat wydał kazanie miane w Niżniowie na pogrzebie Jabłonowskiej wojewodziny rawskiej; Umiał po francusku, niemiecku; podczas zamieszek konfederacyi bawił w Lublińcu na dworze Franciszki z Krasińskich żony Królewicza Karola Saskiego, oraz był kapelanem na dworze Księcia Lubomirskiego wojewody lubelsk.

228

Ecclesia S. Stanislai in Rupella
plebanus Petrus Magister
A. 1326. in Libro rationum
decimae sexennalis per Clementem
V impositae

Jahr

Jahr

ichen Aktenstücke.

ushebers

Leopold

Kronika
Klasztoru Pijarów w Krakowie od r. 1748 do r. 1787.

(Wyciąg z rękopisu: Liber Historiae Collegii Cracovien. Scholarum Piarum ab a. 1748 ad a. 1787. fol. kart 4/ (rejestru) i str. 1–237)

1748 Po śmierci Krzysztofa Szembeka arcybisk. gniezn. obrał August III na tę godność Ignacego Adama Komorowskiego prałata proboszcza katedry krak. Obruszyło to wielu biskupów polskich, którzy starali się przeszkodzić w Rzymie, tak iż potwierdzenie przez cały rok się odwlekło.

1749. Z Rzymu nadeszło potwierdzenie Arcybiskupa Komorowskiego, pallium arcybiskupi i pozwolenie noszenia purpury. Konsekracya odbyła się d. 28 Październ. w Kościele P. Maryi w Rynku przez Stanisława Kostkę Załuskiego bisk. Krak. któremu asystowali: Sierakowski biskup przemyski, Dobiński sufragan gniezn. Michał Kunicki sufrag. Krak., Marcin Załuski sufrag. płocki i opaci. — Ku ostatku Stycznia i na początku Lutego powracało przez Kraków 30,000 wojska moskiewskiego, które było posłane na pomoc Cesarzowi Rzymsk. przeciw Francuzom.
D. 18. 19. 20 Maja odbywało się w Krakowie u Pijarów uroczyste ogłoszenie beatyfikacyi Józefa Kalasantego fundatora zakonu Pijarów (†1648) wśród bicia z dział za bramą Sławkowską

1750. Bawiący w Rzymie podczas Jubileuszu Ignacy i Stanisław Konarscy exprowincyałowie piarscy, otrzymali pozwolenie na fundacyą Pijarów w Opolu i na fundacyą we Lwowie, której się Jezuici i sam arcybiskup Wyżycki sprzeciwiali.

1751. Jubileusz rozpoczął się w Krakowie d. 7 Marca i trwał do końca Grudnia; był natłok ludu obcego mianowicie ze Szląska i z Węgier. Przez cały rok poczynając od 4 Październ. 1749 aż do 4 Październ. 1750 nie było sądów trybunalskich, z powodu wszczętej w Piotrkowie między sędziami kłótni. — Ślub p. Fontani z Elżbietą Wojciechowską

1759. Walenty a b. Cunegunde Kamieński, zebrawszy summę ze składek,
zajął się dostawieniem pięknej fasjaty do kościoła pijarskiego,
i przyozdobieniem wewnątrz. Kierował temi robotami biegły archi-
tekt Franciszek Placidi. Franciszka Wodzicka czesnikowna warszawsk.
dała 100 czerw. zł. węg. na budowę.
Po śmierci Andrzeja Stanisława Kostki Załuskiego (który zmarł 16
Grudnia 1758) wybrany na biskupstwo krak. Kajetan Ignacy Soł-
tyk biskup kijowski, odbył swój uroczysty wjazd z Prądnika do
Krakowa w trzecią niedzielę po Wielkiejnocy. U S. Floriana witał
go Stanisław Mamczyński rektor Akademii; u P. Maryi burmistrz
Soldadyni i archiprezbyter Hiacynt Łopacki. Z tąd prowadzony w pro-
cesyi na zamek, gdzie go w progu katedralnego kościoła witał Fran-
ciszek Potkański sufragan krak. a przed wielkim ołtarzem Józef
Gorzeński kanclerz kapituły. Prowincya polska Jezuitów wydała na tę
uroczystość panegiryk który napisał Bernard Wierzyński.
Ku ostatkowi Listopada i na początku Grudnia przeciągało przez
Kraków 24,000 wojska austriackiego pod kommendą Laudona; albo-
wiem po bitwie pod Kunnersdorf otoczeni przez wojsko pruskie mu-
sieli Austryjacy wkroczyć do Wielkiej-Polski; i z tamtąd przez Kra-
ków wracali do Austryi traktem na Spiż i na Białę. Mieli oni z so-
bą konnicę, piechotę i 30 armat. Na polach między przedmieściem
Wesoła a Prądnikiem biskupim odbył Laudon rewiję uroczystą
z strzelaniem z powodu zwycięstwa odniesionego przez austr. ge-
nerała Dauna d. 20 Listopada pod Maxen koło Drezna nad Prusakami.
Wojsko austryjackie bawiąc parę dni w Krakowie, żyło własnym
kosztem.
1760. Walenty Kamieński buduje dalej fasjatę kościoła; w klasztorze
zaś na wyższym korytarzu odbudowano mieszkanie dla rektora,
bibliotekę, browar, i czeladnicę. We wsi klasztoru Rzezawa pod
Wiśniczem wyreparowano budynki gospodarskie. — Na kapitule
jeneralnej w Rzymie, przeprowadził Stanisław Hieronim Konarski
exprowincyał, iż Pijary generała zakonu zaczęli już nie co 6 lat, ale co
12 lat obierać. — Bartłomiej Skrzetuski podwojewodzic proszowski
wstąpił w tym do Pijarów i otrzymał w zakonie imię: Vincentius a B. Jo-
seph Calasantio.
Akademia Krak. i zamojska toczy proces z Jezuitami o otwarcie nowej
Akademii we Lwowie. Albowiem Jezuici r. 1758 wyjednali sobie w Kancellaryi

królewskiej potwierdzenie przywileju danego w r. 1661 przez Króla Jana Kaźmierza na otwarcie Akademii we Lwowie; i prócz tego wyrobili sobie w Rzymie u Papieża bullę konfirmacyjną. Jezuici obrawszy sobie potajemnie rektora Akademii, tegoż rektora w purpurową togę przybranego, oraz pedelami niosącemi sceptra poprzedzonego, zaprowadzili do kościoła jezuickiego, i otwarłszy drzwi kościelne z wielką ostentacyją śpiewając Te Deum rozpoczęli uroczystą inauguracyją nowej Akademii. Wprawdzie znalazł się jeden z Akademików Krakows. tak odważny, iż wśród konkursu ludu podczas nabożeństwa w kościele głośno w imieniu Akademii Krakow. i zamojskiej protestował przeciw temu otwarciu Akademii; lecz Jezuici przez nastanych ludzi zelżywszy go, kazali z kościoła wyciągnąć i wyrzucić. To dało powód do licznych pism i manifestów z obu stron.

1761. Przerobiono w klasztorze bibliotekę na refektarz; bibliotekę zaś przeniesiono do innego skrzydła czyli do tak zwanego Collegium novum. Uchwalono aby w Krakowskiem Collegium corocznie 8 nowicyuszów w teologii się kształciło. Z ulicy wybudowano wchód do kościoła podziemnego i dano gradusy; dawniej było tu tylko okno. Tegoż roku wyświęcony został na Kapłana Onuphrius a S. Andrea Koperzyński d. 2 lipca w Kaplicy relikwij w Kościele S. Piotra i Pawła Jezuitów, pierwszą mszę miał d. 5 lipca w kościele Pijarów.

D. 27 Kwietnia rozpoczął się w Warszawie sejm koronny, lecz po kilkudniowych posiedzeniach zerwany został przez Posłów. Natomiast odbyło się d. 13 Maja Senatus-Consilium, na którym uchwalono, aby Król zwołał Sejm extraordynaryjny dla zapobieżenia napływowi fałszywej monety z zagranicy.

D. 24 Maja w Kaplicy pałacowej Visconti nuncyusz apostolski udzielił tonsurę Królewiczowi Klemensowi Wacławowi mającemu lat 22. – D. 18 Maja odbyła się w Krakowie w kościele P. Maryi konsekracyja hrab. de Strachwitz sufragana wrocławskiego na biskupa Tyberiady; a d. 28 Czerwca w Kościele Trynitarzy na Kazmierzu konsekracyja Hieronima Wielogłowskiego scholastyka Krak. sufragana przemysk. na biskupstwo Bendeńskie. Konsekratorem był Michał Wodzicki

bisk. przem., assystowali zaś Podkański Krak. i Kiełczewski chełmsk. suffragani.
Akademie Krakowska i Zamojska toczą w Sądach Assesors=kich z Jezuitami proces o otwarcie Akademii we Lwowie. De=kretem Małachowskiego Jana Kanclerza Kor. sprawa ta odes=łaną została do przyszłego Sądu posejmowego.
Teodor Wessel podskarbi Koron. i Jerzy Fleming podskarbi litew. ogłosili Uniwersałami redukcyją monety zagranicznej ma=jącej od 5 lat kurs w kraju. Publikacyja ta w Krakowie d. 10 Wrześ=nia, pociągnęła za sobą przestrach i znaczną wszystkiego dro=żyznę.
1762. Rektor przyozdobił bibliotekę malowidłami i szafami; ka=talogi takowej spisał Onufry Koperyński, który się wtedy kształ=cił w teologii. Wyrestaurowano Ogród pijarski na Biskupiu. — D. 4 Septemb. umiera w Krakowie Josephus a Matre Dolorosa Szaniawski rektor piotrkowski. — Od Styeznia aż do końca Marca panowały w Krakowie i w okolicach nader liczne cho=roby połączone z katarem, kaszlem, gorączką, bolem głowy, mało kto był wolny od tych chorób i wielu nawet umierało. Uniwersałem podskarbiego Koron. zredukowano tynfy wrocławskie do 15 gr. pol. a Szostaki fałszywe całkiem wywołano.
D. 5 Kwietnia po długiej nieobecności z powodu spraw publicznych, przybył do Krakowa biskup Sołtyk. W Wielki Czwartek celebrował w Katedralnym Kościele, konsekrował oleje święte, dawał Kommaniją Księżom, mył ręce Kanonikom. Dalej odwiedził więźniów i dawał im Kommaniją i w Kościele P. Maryi umywał nogi 12 dziadom, wszystko nader przykładnie. Installował też Leonarda Kiełczews=kiego na Archiprezbyteryją P. Maryi; poczem wyjechał do Warszawy.
W Grudniu przybyło do Krakowa 50 hussarów pruskich, z lis=tem jenerała de Lessow, którym także w imieniu Króla pruskiego wzywał Wielopolskiego wojewodę sandomier. i Jordana Kasztelana wojnick. aby nakazali Szlachcie pewną ilość zboża dostawić do magazynów w Koźlu po cenie która im zapłaconą zostanie. Żąda=nie to dziwaczne wielu przeraziło i oburzyło.

1763. Wieś klasztorną Rdzawę, z powodu iż się folwark spalił, puszczono w arendę Przedwolszewskiemu burgrabiemu nowogrodzk. – D. 20 Febr. umarł w Krakowie Cyprian Małachowski piar. – D. 9 Sierpnia w kościele Piarów Jan Stadnicki kanon. katedr. krak. dawał ślub Klemensowi Zamojskiemu ordynatowi z Konstancyą Czartoryską łowczanką litewską. Ojciec panny młodej Czartoryski miał dom obok kościoła Pijarów. – Król August III umarł d. 5 Paźdz. w Dreznie, a po nim Henryk Brühl minister król.

1764. Podczas bezkrólewia robią starania o otrzymanie korony królewicze Fryderyk i Xawery; jednak Król Pruski i Cesarzowa Rossyjska objawili żądanie aby obrano szlachcica Piasta. Podczas elekcyi obrano królem Stanisława Augusta Poniatowskiego, który dziękując w kościele S. Jana w Warszawie wyrzekł: „O szczęśliwi obywatele, nie pożałujecie tego nigdy, żeście mnie królem obrali." – Wolski Przełożony w Polsce Kanoników regularnych de Saxia, zrobił układ z Piarami krakowskiemi, aby się u nich z kleryków z jego zakonu edukowało.

1765. Otworzono w Warszawie mennicę, w której bito monetę srebrną począwszy od srebrnych groszy (wartości 7½ miedzianych groszy) aż do talarów. W Krakowie zaś bito tylko grosze pojedyncze i trojaki z miedzi.

1766 d. 1 Września nastąpiła redukcya tynfów wrocławskich do 10 gr., tynfów berlińskich i bąków do 7½ gr., tynfów saskich do 28 gr. Szóstaki zaś i złotówki pruskie wywołano.

1767. Na rozkaz Księcia Repnina uwięziony został w Warszawie podczas Sejmu Kajetan Sołtyk bisk. krak. z innymi i w głąb Rossyi wywieziony. Początek Konfederacyi Barskiej na Podolu.

1768 W Krakowie zaczęła się Konfederacya d. 21 Czerwca pod Marszałkiem Michałem Czarnockim, lecz skończyła się 17 Czerwca albowiem Wojsko Moskiewskie zdobyło Kraków, przedmieścia spaliło, i zabrawszy działa, marszałka Konfederacyi pojmało.

1768. Po spaleniu przez nieprzyjaciół przedmieść krakowskich, odrestau=

rowano ogród Piarów.

1769. Półkownik Moskiewski Drewitz przybył z wojskiem do Krakowa: r. 1770.

1770. Przy czyszczeniu latryny Klasztoru Piarów, znaleziono w kloace ciało ludzkie. Gruchła pogłoska iż to był żyd wekslarz który się przed kilkoma miesiącami gdzieś zapodział. Zaczęli więc Żydzi rozgadywać iż tego wekslarza w Klasztorze zamordowano. Rossianie nakładali uciążliwe na miasto Kontrybucye i kazali aby w każdem domu przez całą noc świeciła się wywieszona latarnia począwszy od Bożego Narodzenia do Wielkiejnocy.

1771. Żydzi zaskarżyli Piarów przed moskiewskim półkownikiem Epsylewicz (Oebselwitz) Komendantem załogi o zabójstwo Żyda wekslarza, wyznaczono więc osobną Komissyą, która nic nie wykryła. We Wrzesniu rozpoczął się w Krakowie mały Jubileusz; Moskwa jednakże zakazała dzwonienia we wszystkich Kościołach i wzbroniła zwiedzać Kościół Katedralny. Rabunki wielkie przez żołnierzy moskiewskich po przedmieściach dzieją się. Jenerał Szuwałow z wielką stratą swoich dobywa Lanckorony i Tyńca.

1772. Rossyanie założyli wojskowy lazaret w Szpitalu Kanoników de Saxia. U Piarów w refektarzu ulokowano plejzerowanego i chorego oficera moskiewskiego Rongi z 2 sołdatami. Król pruski wysłał kilka Kompanii Wojska do Wielkopolski które nakładało Kontrybucye na posiadłości i od zboża Wisłą spławianego wysokie cło pobierało. Powietrze które roku zeszłego grassowało w Województwach Podolskiem, Bracławskiem, Wołyńskiem i Ruskiem, tego roku ustało.

D. 2 Lutego 1772 po 3ej godzinie w nocy 120 Konfederatów ubranych w białe koszule, aby byli podobni do Księży, pod dowództwem Francuzów, dostało się na Zamek Krakowski przez kanał wychodzący koło Domu Penitencyaryi. Zabiwszy żołnierza stojącego na straży, zajęli zamek wewnątrz oraz bramę, pojmawszy 105 z załogi rossyjskiej. Nazajutrz d. 3 Lutego połkownik i Komendant miasta Stakelberg

przypuszczał szturm do bramy zamkowej, lecz straciwszy 30 ludzi musiał odstąpić. Tegoż dnia po objeździe wkroczył z 500 piechoty i 100 konnicy na zamek Choisy komendant fortecy Tynieckiej, odpędziwszy Moskwę robiącą mu przeszkody. Nazajutrz załogę zamkową pomnożył Galibert komendant fortecy Lanckorońskiej, przybywszy z 300 swoich. Tymczasem Walewski Marszałek Konfederacyi Krakowskiej z 500 piechoty, dla zrobienia dywersyi szturmował do bramy miasta i stoczywszy w nocy walkę z Gelaginem pół: Kownikiem wiodącym pospiesznym marszem 700 Moskwy z Pinczowa do Krakowa, zmuszony był cofnąć się ku Tyńcowi. D. 4 Lutego zrobili Konfederaci z zamku wycieczkę w ulicę Kanonną, lecz dla przemocy nieprzyjacielskiej musieli się cofnąć straciwszy kilku ubitych i mając 30 rannych. Tymczasem przybywało coraz więcej wojska moskiewskiego do Krakowa, tak iż ich wraz z Ułanami Królewskimi do 7000 rachowano. Konfederaci ufortyfikowali mocno zamek, bramę wiodącą do miasta zabarykadowali kamieniami i gnojem i domy pobliskie spalili. Moskale również sypali szańce i reduty koło zamku, wyganiając gwałtem ludzi do sypania i zmuszając mieszczanów i klasztory do posyłania ludzi na tę robotę niebezpieczną, albowiem Konfederaci z zamku dobrze pracujących z swych strzelb prażyli. W mieście kazali Moskale przez cały ciąg oblężenia zamku, oświecać okna domów. Po przedmieściach rozbierało wojsko rossyjskie na opał; i głównie się przeciw Księżom srożyło, nazywając ich autorami Konfederacyi. – Dnia 27 Lutego Moskwa przez półgodziny zaczęła z dział i karabinów ostrzeliwać zamek, dla wybadania, która część jest najsłabszą. Nazajutrz z rana o 4tej rozpoczęło dobywać zamku i najmocniejszy szturm przypuszczono do Bramy większej zwróconej ku miastu, do Bramy mniejszej zwróconej ku Zwierzyńcowi i do furtki na wycieczki przeznaczonej. Wyłamano podłożoną petardą drzwi większej bramy, lecz ponieważ była kamieniami zewnątrz zawaloną, musiało wojsko ustąpić, przyczem raniono pułkownika d'Ebselewicz. Próbowali więc tutaj Moskale zdobyć mur za pomocą drabin, lecz ich z góry

odpędzono. W bramie mniejszej wyłamali Moskale już 3 drzwi i
ze stu wpadło aże do stajni xx. Misjonarzy; lecz odparł ich męż:
nie Du-Glos, przyczem wszyscy zginęli, ale też i sam Du-Glos mocno
ranny poległ. W fórtce wycieczkowej niemieli Moskale również
szczęścia; poległ tam bowiem dowodzący półkownik rossyjski
Heismann, a reszta się cofnęła. Szturm ten do 6ej godziny rano
trwający kosztował Moskali 400 zabitych i tyleż rannych; Kon:
federaci stracili 12, między którymi znaczniejsi Du-Glos i
Gliszczyński. Moskale zaniechali odtąd szturmowania i ogra-
niczyli się na cernowaniu zamku. Od klasztoru Karmelitów bosych
aż do Wisły wyciągnęli potrójny wysoki wał z 3 fossami, obsadzony
16 działami i 200 piechoty. Podobne fortyfikacyje zbudowali od
Szewskiej bramy przez Rudawę aż do Wisły. Brzegi Wisły aż do
mostu na Rudawie ufortyfikowane były ostremi palami bronią:
cemi przejścia. Co noc rzucano kule ogniste zapalne do zamku.
Zasadzono 2 miny podziemne (jedną od dworu Kanonika Prus:
kiego, drugą od ogrodu Bernardynów na Stradomiu) aż do
skał na których zamek stoi. Brama wielka zamkowa i baszta obok
niej stojąca zburzone były od kul działowych. W zamku samym
pomiędzy oblężonymi panował głód, mięso końskie było w wyso:
kiej cenie, i wielu dla głodu codziennie z zamku niekato żoł:
nierzy, a nawet zanosiło się na formalny bunt przeciw dowódzcom
Francuzom. Komendant zamku wysłał więc do jenerała-majora
Suworowa z propozycyą kapitulacyi pod pewnemi warunkami;
widząc, iż z nikąd niema nadziei otrzymania posiłków. Suwo:
row domagał się bezwarunkowego poddania, obiecując tylko zacho:
wanie przy życiu. Dnia 26 Kwietnia poddała się więc załoga zam:
kowa Rosyanom. Tego samego dnia podzielono Konfederatów na sot:
nie; każda sotnia otoczona piechotą rossyjską przeprowadzona
została na przedmieście Wesoła i w ogrodzie Karmelitów umiesz:
czona. Francuzów i znaczniejszych Polaków ulokowano na Stra:
domiu u Misionarzy, gdzie im dano objad. Do stołu wraz jenerałem

Branickim i Suworowem zasiedli Komendant zamku Choisy,
Viomenil, Wąsowicz, Kulesza i kilku z starszyzny, którym
nawet pozostawiono oznaki wojskowe. Po objedzie, który się prze=
ciągnął wśród wystrzałów armatnich aż do wieczora, wyruszyli
jeńcy z bronią i końmi w pochód do niewoli, otoczeni 1000 piechoty
i kawaleryi moskiewskiej. Polaków popędzono przez Połonne
ku Kijowu pod komendą podpułkownika Gela=
gina; Francuzów odesłano do Lwowa gdzie ich oddano pod straż
półkowników Sitkowa i Kreczetnikowa. Dwoich tylko Polaków
Wąsowicza i Kuleszę uwolnił Branicki i do swego wojska
wcielił. Komendant Choisy widząc wielką nędzę jeńców, którzy
należnego sobie żołdu nie otrzymali, wypożyczył dla nich od Branic=
kiego 3000 czerw. zł. a od Rysiewicza pisarza skarbu Koron. 300
czerw. zł. pod słowem honoru: które to pieniądze od jenerała Vio=
menila z Cieszyna za pośrednictwem Konfederatów tynieckich wie=
rzycielom rzetelnie zwrócone zaraz zostały. Konfederatów wzię=
tych z zamku w niewolę i wysłanych było 720, chorych zaś prze=
niesionych do szpitali w mieście 150.
Lista Francuzów którzy się do Konfederacyi przyłączyli: 1) Choisy
Komendant tyniecki i zamku Krak. kawaler orderu S. Ludwika +
2) de Galiber Komendant lanckoroński, kawaler orderu S. Ludwika +
3) de la Saive ranny, 4) de Boissimain, 5) Flendriac, 6) Pingée,
7) Saian +, 8) Le Chevalier de Viomenil +, 9) Valour +, 10) Herai +,
11) Charlot +, 12) de Brée +, 13) Galan, 14) Prientanau, 15) du
Glos zabity, 16) La Lin, 17) Badi z żoną w Lanckoronie, 18)
de Maliem kawaler orderu S. Ludwika, 19) Le Baron de Viomenil
Marechal du Camp de l'armee du Roy, Commendant de l'Ordre Royal
et militaire, Chevalier de St. Louy + w Cieszynie. Oznaczeni krzyżykiem
przysłani zostali do Polski kosztem Króla francuskiego: acz kolwiek
poseł francuski w Wiedniu zapytywany o to przez posła rosyjskiego
statecznie zaprzeczał interwencyą Króla.
D. 23 Kwietnia rosyjski major od konnicy Czefkin ranny od Konfederatów
pod Skawiną ulokowany został z 12 żołnierzami w Klasztorze Pijarów,

gdzie zmarł d. 1 Maja: potem zakwaterowano w Klasztorze 62 gre=
nadyerów rossyjskich, którzy po 10 dniach ku Tyńcowi wyruszyli. Dnia
19 Maja zmarł na suchoty w Klasztorze półkownik rossyjski Rongi,
który podobnie jak i Czefkin pochowany został na cmentarzu Kościoła
P. Maryi przez popów dyzunickich. Z końcem Czerwca ulokowano
w Klasztorze porucznika rossyjskiego Tyzenhauza chorego na febrę.
Z kleryków pijarskich zmarł tylko Jan Gałecki wskutek pobicia
od Rossyan.
Wojsko austryjackie Cesarskie, które zeszłego roku zajęło tylko
Starostwo Spiskie, r. 1772 opanowało Księstwa Oświęcimskie
i Zatorskie oraz ziemie Sanocką, Przemyską, Halicką i część
Lwowskiej. Zamek Bobrek pomiędzy rzekami Wisłą i Sołą, przez
Francuzów ufortyfikowany, poddał się rossyjskiemu podpółkowni=
kowi Gelagin, z kąd 5 dział wywieziono do Krakowa, a 150 jeńców
popędzono do Kijowa. – Zamek Lanckoronę, którą dwa razy
jenerał Suworow i półkownik Drewicz oblegał, poddał Komen=
dant Dzierzbicki wojsku austryackiemu. – Fortecę w Tyńcu
okopami i tylko fossami obronną po ośmiotygodniowem wytrzy=
maniem oblężeniu przez Suworowa, podczas którego nieprzyjaciel
kulami ognistemi kościół i Klasztor spalił, poddał Komendant
Wilkoński wojsku austryjackiemu.
Wojsko Króla Pruskiego które niedawno 3 Województwa pruskie
opanowało, zajęło teraz Województwa Poznańskie, Kaliskie, Sie=
radzkie i ziemię Wieluńską, zubożywszy kraj nader uciążliwemi
kontrybucyami wojennemi.
D. 11 Lipca major Gagryn Komendant na Kazimierzu przysłał do Klasz=
toru Pijarów palet nakazujący aby z 17 wypisanych wsi powiatu Wi=
lickiego dostarczono furaż dla wojska. – Moskale zaczęli fortyfiko=
wać miasto Kraków i zegnali ze wsi poblizkich 180 chłopów, którym na=
kazano poczynaszy od Bramy Mikołajskiej wzdłuż drogi z Wesołej aż do
Klasztoru Misionarzy sypać wały i fossy. Ludzi tych polecono Klasz=
torom żywić, do których też zakwaterowano grenadyerów rossyjskich
z regimentu półkownika Lobry i majora Księcia Słoncow. Jenerał rossyjski

Romanow pozwolił w Kościołach miejskich i przedmiejskich dzwonić, co od 2 lat było zakazane.
Jenerał austryjacki D'Alton zajął także Kaźmierz aż po starą Wisłę. – Pierwszy rozbiór Polski.
D. 20 Sierpnia przybył do Krakowa nuncyusz Apostolski Garampi arcybiskup berytański i zwiedzał Kościoły. D. 27 Września bawił w Krakowie Józef Kierski biskup przemyski w przejeździe do Wiednia.
Zabór Galicyi przez Austrią ogłoszono patentem cesarskim w Wiedniu d. 11 Septembr. 1772 zowiąc go rewindykacyją. Pierwszy mandat do obywateli Galicyjskich wzywający ich do powrotu wydał we Lwowie d. 13 Octobr. 1772 hrabia Pergen cesarski gubernator. W Warszawie dwaj Kanclerze Koronny i litewski: Młodziejowski i Michał X. Czartoryski d. 18 Września 1772 doręczyli Remanifestacyją czyli Odpowiedź na Deklaracyją pierwszego podziału Polski Sztakelbergowi rossyjskiemu, Benoit pruskiemu, a d. 28 Września 1772 Rewitzkiemu austryjackiemu postom.
D. 3 Novembr. 1772 w Kościele Pijarów wyrzekł się wyznania Kalwińskiego Karol Jordan jenerał pułku konnego Mirowskiego, i przeszedł na Katolicyzm.
D. 5 Novembr. 1772 w mieście Iglo odbierał delegowany z Wiednia hr. Czaki Supremus Comes Scepusiensis przysięgę wierności od zajętych 13 miast spiskich; a d. 11 Novembr. tenże odbierał przysięgę wierności w Lubowni od mieszczan, chłopów i księży w Kościele, przyczem hr. Xawery Maryassy Vicecomes Scepusien. czytał rotę przysięgi w języku słowackim po odprawionem nabożeństwie uroczystem przez Zaglińskiego Kanonika warszaw. proboszcza w Rzibakach. Po odśpiewaniu Te Deum dawał hr. Czaki suty objad na 100 osób; zarząd starostwa lubowelskiego powierzył radcom cesarskim Töreck i Tisca. Zakazano mieszkańcom znosić się z rządem polskim.
D. 3 Grudnia 1772 weszło 150 żołnierzy austriackich przez most na Wiśle do miasta Kaźmierza; nazajutrz wkroczyło znowu 400 piechoty z chorągwiami, bębnami, trąbami i muzyką, między tem wojskiem był także oddział Kobiet z chorągwią. Rossianie cofnęli się do Krakowa gdzie był głównodowodzącym Bibików, porzuciwszy warty, które zaraz Austryacy zajęli i aż na moście Kazimierskim się oparli, zawiesiwszy na środku mostu

orła austryackiego. Dowodzili oni iż Stara Wisła była głównem
korytem tej rzeki. Wyprawili też Austryacy wojska Wisłą na zabra:
nych galarach w Sandomierskie domagając się przez swych komi:
sarzy prowiantowych dostarczania furażów.

1773. D. 15 Lutego w południe półkownik Austryjacki Mitrowski wyru:
szywszy z 200 żołnierzami pod dwoma chorągwiami, w cichości
z Kaźmierza wkroczył do Krakowa i postawiwszy warty przy bra:
mach i na zamku, resztę ludzi po Kamienicach u mieszczan rozkwa:
terował. Tegoż dnia opuściła załoga moskiewska Kraków, wyruszy:
szy pod dowództwem półkownika Sztakelberga ku Warszawie. W Ra:
doszycach w Karczmie przez nieostrożność żołnierzy zajęła się stajnia,
przyczem 17 najpiękniejszych koni Sztakelbergowi zgorzało. Po ty:
godniowym [illegible] pobycie austryjackie wojsko, które nierownie więcej
ludzkości pokazywało a niżeli moskiewskie, zaczęło domom dawać
numera i spisywać posiadłości i ludność, co w każdej wsi czynili.
W Krakowie zostany z Wiednia Hofrat urządził Urząd celny trzydziestkowy
w którym wszystkie rzeczy przywożone z Królestwa Polskiego musia:
ły być opłacane. Odebrał on władzę urzędnikom skarbu Koronnego, ja:
ko to Gruszeckiemu superindentowi, Rolandowi pisarzowi i Bade:
niemu Sędziemu Wielkorządów. Niedługo jednak trwał ten pobyt
Austryaków w Krakowie; wkrótce w skutek przedstawień Króla pols:
kiego, nakazano z Wiednia Austryjakom z wszelkiemi urzędami cofnąć się na
Kaźmierz. Urzędnicy polscy objęli na powrót w Krakowie swe władze,
tylko drożyzna dała się miastu we znaki: albowiem wszystko spro:
wadzane z za Wisły wprzódy musiało być oclone na Kaźmierzu.
Po wytrzymanej pięcioletniej niewoli puszczono na wolność Sołtyka,
Załuskiego i obu Rzewuskich. Biskup Krak. Sołtyk przyjechał d.
18 Lutego pod wieczór do Warszawy. Wyszła naprzeciw niego ludność
i Senatorowie całemi processiami aż na Pragę, krzycząc: Niech żyje
obrońca wiary i wolności! W pałacu jego własnym przy ulicy Kapucyńs:
kiej odwiedzili go bracia Królewscy podkomorzy Koronny i opat czerwiński.
Nazajutrz biskup Sołtyk odprawił mszę św. u Augustianów. W czasie
niewoli Sołtyka opanowało wojsko moskiewskie jego dobra biskupie
i wszelkie z nich dochody wydzierżawiło. Głównie zaś łupił i niszczył
takowe znany Bierzyński.

Biskup Sołtyk przewidując iż na Sejmie obecność jego wcale by się nieprzydała wyjechał potajemnie z Warszawy i przybył d. 10 Kwietnia 1773 do Krakowa (w Wielką Sobotę?). Wyszło bardzo wiele osób naprzeciw niego aż na Prądnik; w Kościele P. Maryi witał go x. Kiełczewski Archipresbyter oraz prezydent Szaster z całym magistratem, w Katedrze zaś dziekan Niewieścinski z całą Kapitułą. Dla bolu w nogach niemógł jednakże Sołtyk celebrować podczas Świąt Wielkanocnych w Katedrze.
Z powodu liberalnych mów w Senacie i na Sejmie r. 1773 skonfiskowano dobra Wodzińskiemu biskupowi smoleńskiemu, zjechał on przetoż na Zielone Świątki do Krakowa i bawił przy Sołtyku.
1773 d. 3 Augusti umarł w Warszawie Stanisław Konarski ex-prowincyał Piarów.
D. 2 Septembr. Cesarz Józef II. zwiedziwszy Galicyą, mianowicie Halicz, Stanisławow, Lwów, Zamość, przybył do Krakowa w towarzystwie jenerała Laudon (który r. 1759 przez Kraków 24000 wojska Austryjackiego z Prus przeprowadził), i tegoż samego dnia obzierał zamek krakowski zewnątrz, mianowicie kanał, którym Konfederaci się na zamek dostali, i miny przez wojsko rosyjskie przy obleganiu poczynione. Nazajutrz był w Kościele Katedralnym w towarzystwie biskupa Sołtyka i Kapituły, obzierał groby Królów i inne osobliwości; a powysłuchaniu mszy św. oprowadzał go Rysiewicz pisarz Wielkorządów po zamku ukazując mu wszelkie ciekawości z czasów Konfederacyi barskiej. Potem konno ulicą grodzką przez rynek środkiem Sukiennic przejechał, dalej przez bramę floriańską na Kleparz obzierał fortyfikacyje miejskie i polami wrócił na Kazmierz, gdzie się mu Dębiński wojnicki, Kluszewski biecki, Sołtyk sandomierski Kasztelanowie, 4 braci Wodzickich i Morsztyn starosta skotnicki przedstawiali. Trzeciego dnia rano wyjechał do Tyńca, a z tamtąd do Wieliczki, gdzie schodami zeszedł na dół do Kopalni, chwaląc dawny sposób zarządzania za czasów Rzeczypospolitej, co jawnie Kiełczewskiemu urzędnikowi Salin oświadczył. Zabawiwszy dzień w Wieliczce, gdy znowu do Lwowa miał powracać, otrzymał wiadomość przez kuriera, którego spowodowały, iż zaraz do Wiednia

powrócił.
D. 16 Augusti 1773 ogłoszoną została w Rzymie bulla Klemen:
sa XIV „Dominus ac Redemptor noster" wydana Romae d. 21 Julii
1773, kassująca zakon Jezuitów. We Lwowie publikowano takową
d. 28 Septembr. 1773 przez Cieszkowskiego officyała, przyczem jenerał
Komenderujący Spleni zaraz gmachy ich popieczętował. — W Warsza:
wie ustanowiono d. 14 Październ. 1773 Komisję edukacyjną pod
naczelnictwem Massalskiego bisk. wileńsk., Poniatowskiego bisk.
płock. Sułkowskiego wojew. gniezn. Chreptowicza podkancl. litewsk.
Ign. Potockiego pisarza litewsk. Adama Czartoryskiego generała
ziem podol. Andrz. Zamojskiego i Ponińskiego starosty kopanick.
do której należały Akademie, Gimnazya i szkoły publiczne; przytem
wyznaczono osobnych lustratorów do spisania dóbr pojezuickich.
W Warszawie ogłoszono kassatę Jezuitów d. 24 Octobr. a w Krako:
wie d. 30 Octobr., poczem zaraz oddano w zarząd: Kollegium S. Piotra przez
Gurzyńskiego kanclerza x. Zieleniewiczowi Katedr., S. Barbary przez Chyczewskiego
archidyakona x. Żuchowskiemu, S. Macieja przez x. Sołtyka Kantora Krak. xiędzu Hektarz. Jako lustratorów dóbr
pojezuickich wyznaczono w Krakowie pp. Krasnowskiego,
Radońskiego i młodego Badeniego.
D. 29 Grudnia 1773 na rozkaz hr. Pergen gubernatora odbyło się
we Lwowie homagium 6 cyrkułów galicyjskich. — D. 28 Grudnia
po południu Ruprecht sekretarz gubernialny, przybrany w
strój herolda mając na sukni wyszyte herby Cesarstwa oraz Ga:
licyi i Lodomeryi, poprzedzony 4 trębaczami na koniach oraz 2
rajcami lwowskiemi, w główniejszych ulicach Lwowa ogłaszał
po łacinie, iż nazajutrz ma się odbyć uroczystość złożenia
hołdu, ogłoszenie to tłomaczyli ludowi rajcy po polsku. Na:
zajutrz d. 29 Grudnia 1773 z pałacu Gubernatora Antoniego hrab.
de Pergen wyruszył cały orszak w uroczystym pochodzie wśród
rozstawionego szpaleru wojska do kościoła pojezuickiego w
którym się miało odbyć homagium. Najprzód szedł herold Ruprecht
za nim kompania wojska, dworzanie Gubernatora, urzędnicy guber:
nialni, sekretarze kancelaryjni, zakonnicy, prowincyałowie
i Magistrat w czerwonych sukniach złotem przeszywanych. Da:
lej 36 Deputowanych z Szlachty 6 cyrkułów galicyjskich, Duchowień:

stwo świeckie, Opaci, Kapituły, Biskupi: Wacław Sierakowski arcy=
bisk. łaciń. lwow. Leo Szeptycki bisk. lwow. rusk., Anastazy Szeptycki
bisk. przemysk. rusk. Rajmund Jezierski bisk. bakoński, Samuel Gło=
wiński bisk. hebroneński sufragan lwow., Antoni Cieszkowski bisk.
niceński, Jakub Augustynowicz arcybisk. ormiań. lwow. Michał
Tumanowicz bisk. koadjutor ormiań. Za niemi szli: Beeckhen pod=
stoli i konsyliarz ces., hrabiowie Cobentzel i Appony szambelani, ba=
ron Spleni prezydent trybunału starosta lwowski, jenerałmajor
Schroeder, jenerałmajor baron Spleni, Wincenty Wratislaw hrabia
de Mitrowitz szambelan konsyliarz gubernialny; hrabia Antoni
de Pergen gubernator mający po prawej stronie hr. Hladdik jene=
rała kawaleryi, komenderującego galicyjsk. a po lewej hr. Almagi
jenerała feldmarszałka porucznika. Zamykali orszak: Scheiner,
Knop d'Urbino, Guinigi konsyliarze gubernialni, Krukowiecki,
Jabłonowski, Lipski, Zołetyło, Skorupka konsyliarze apela=
cyjni, Palestra, Szlachta i Kompania wojska. W kościele przybra=
nym świetnie i napełnionym ludnością oraz damami w wykwint=
nych toaletach, wśrodku wznosił się tron na 6 stopniach ozdobiony
portretami Cesarzowej i Cesarza oraz 3 statuami (wśrodku Sława
z trąbą trzymająca herby Galicyi z napisem: Salus redeuntibus,
a po bokach: Sprawiedliwość i Męstwo). Gubernator zasiadł na tro=
nie, poczem hr. Wratislaw stojąc po boku tronu odczytał mowę
łacińską i na znak dany podnieśli wszyscy będący w kościele
rękę i powtarzali głośno czytaną rotę przysięgi. Poczem zagrzmia=
ły działa i strzały z ręcznej broni. Z kościoła jezuickiego udał się
Gubernator do katedry łacińskiej, gdzie siedząc na tronie wysłuchał
solennej wotywy odśpiewanej przez Arcybiskupa i hymnu Te Deum
wśród strzałów i odgłosu dzwonów w całem mieście. Z taką samą
paradą odprowadzono wśród okrzyków wiwatowych gubernatora
do pałacu, gdzie był witany mowami. W końcu otworzywszy okno
kazał rzucać pomiędzy lud monetę srebrną, szlachcie zaś i dygni=
tarzom rozdawał medale srebrne z napisami: Antiqua jura vindi=
cata – Galicia et Lodomeria in fidem receptis. Zakończył tę uroczystość
suty obiad na 80 osób, który się wśród muzyki do 6ej wieczorem prze=
ciągnął. Wieczór rozdawano ludowi mięso z wołów pieczonych i wino,
a wśród rzęsistej illuminacyi bal przeciągnął się aż do rana. Przez cały
ten dzień aż do późnej nocy deszcz ciągle padał. Nazwy Deputatów

wybranych z pomiędzy Szlachty 6 Cyrkułów dla złożenia homagium:
a) z Cyrkułu Lwowskiego: Trembiński, Stadnicki, Horodyski, Morawski, Rzeczycki, Padlewski; – b) z Cyrkułu Wielickiego: Józef Ankwicz, Morsztyn, Szembek, Wykowski; Szczepanowski, Jan Ankwicz; – c) z cyrkułu Pilzneńskiego: Antoni hr. Potocki, Łętowski, Hadziewicz, Taczyński, Romer, Bromirski; – d) z Cyrkułu Halickiego: Skarbek, Ulińki, Golejowski, Wojna, Orański; Chrzanowski, Dąbrowski; – e) z Cyrkułu Samborskiego: Wojakowski, Brześciański, Otocki, Wieniawski, Krukowiecki, Ustrzycki; – f) z Cyrkułu Bełzkiego: Ignacy hr. Cetner wojewoda bełzki, Sadowski, Wiciński, Bugno, Raczyński, Pawłowski.
Konfederacya Barska wydała w Lindau d. 26 Novembr. 1773 swe ostateczne Oświadczenie podpisane przez Marszałków Koron. Michała Hieronima Krasińskiego i lit. Michała Jana Paca protestując przeciw rozbiorowi Kraju.

1774, d. 3 Marca Rezydenci obojga Mocarstw w Warszawie Rewitzki, Sztakelberg i Benoit ogłosili odpowiedź na Manifest Konfederacyi barskiej. – D. 12 Kwietnia wojsko rossyjskie w liczbie 400 pod komendą półkownika Pahlen obsadziło Kraków; przyczyną tego miały być rozboje szerzące się koło miasta Pinczowa. – D. 13 Lipca wskutek kilkodniowych deszczów nastąpił wylew Wisły, która tak wezbrała iż stojąc na moście Stradomskim ręką wody dosiągnąć było można. Komissya edukacyjna oddała Piarom nowe klasztory w Drohiczynie, Łomży, Rawie, Rydzynie dla otwarcia szkół tamże. – Z powodu braku monety srebrnej i napływu pruskiej ogłoszono w Krakowie d. 2 Grudnia przez Delegacyą warszawską redukcyję: dukata do 17 zł. 22 gr. a złotego pruskiego do 26 gr. – W listopadzie zjechali do Krakowa wysłani z Sejmu delegaci do uregulowania granic z Austrią: Jabłonowski wojewoda poznań. Lasocki Kasztelan gostyń. Łętowski Mieczesnik krakow. Bawili w Bobrku traktując z Komisarzem austriackim Richecourt w Oświęcimiu mieszkającym – lecz nie ukończyli komissyi.

1775. Na początku Stycznia zjechał do Krakowa w miejsce Jabłonowskiego do uregulowania granic od Austryi Przebendowski wojewoda pomorski. Którego mieszkanie i dom OO na ulicy św. Jana d. 7 Stycznia pogorzał. – D. 15 Kwietnia wyświęcony na Kapłana w Krakowie Piar x. Maxymilian Sebastian Popławski Krewny Oraczowskich. D. 15 Lipca po południu była solenna procesia z Katedry do Kościoła

Św. Anny z relikwiami S. Jana Kantego (Kanonizowanego d. 16 Lipca 1767 przez Klemensa XIII). Nazajutrz d. 16 Lipca odbyto się w Kościele Św. Anny uroczyste ogłoszenie Kanonizacji Św. Jana Kantego (które się przez 7 lat z powodu zaburzeń krajowych odwlekło). Celebrował Szembek Koadjutor płocki; Uroczystość przy wielkim Konkursie ludu obcego trwała 8 dni. – Tegoż Pius VI pozwolił w Polsce zredukować Święta. – Tegoż roku zaczęto w Krakowie opłacać podatek dymowy, od komina po 12 złp. w mieście, a po 8 złp. za miastem. – Kongregacya Biskupów zebranych w Warszawie pod prezydencyą Nuncyusza uchwaliła podatek od Duchowieństwa zwany Subsidium charitativum t. j. po 6 złp. od komina. – Sejm w Warszawie r. 1775 zakończony zredukował procenta od Summ zapisowych duchownych (Widerkaufów) to jest po 3½ od 100.

1776. Kollegium Pijarów w Krakowie wykazało przed Lustratorami, iż posiada kapitałów 124250 złp. od których 3½ procent rocznie wynosi 4460 złp. Wydatki zaś rocznie do 11, 851 złp. sięgają. D. 21 Kwietnia rozpoczął się w Krakowie Jubileusz procesją od Kościoła P. Marji do Katedralnego. Na miejsce pobytu dla ubogiego ludu zwiedzającego Jubileusz przeznaczył Magistrat dawny Nowicyat Jezuitów u S. Macieja. – W Galicyi na mocy Patentu z d. 18 Lipca 1775 zaczynają Austriacy zabierać dobra duchowne. Pijarzy Krakowscy sprzedają swą wieś Rdzawę pod Wiśniczem za 27000 złp. Baranowskiemu, którą to summę ulokowali na dobrach Kościelniki Wodzickiego starosty stobnickiego. (Wieś Rdzawę darowali Pijarom Małachowscy.)
Z końcem Października przybyło na załogę do Krakowa 500 Rosyan powracających z wojny tureckiej, tych umieszczono w pojezuickim nowicyacie S. Macieja; lecz mieszczanie musieli im dawać żywność, opał i światło.

1777. D. 18, 19 i 20 (Września) odbył się uroczysty pogrzeb Branickiego hetmana W. Kor. w Kościele S. Piotra, zmarłego przed 5 laty.

1778. Magistrat Krakowski pozwolił Pijarom z tyłu oparkanić kościół ku murom miejskim.

1779. D. 29 Marca umarł w Krakowie Karol Jordan jenerał wojsk Koron. mając 80 lat, prowadząc rozmowę z pijarem Krzysztofem Ćwiertniewskim Kapelanem biskupa Sołtyka. – W Klasztorze Karmelitów trzewiczkowych

powstały rozruchy pomiędzy młodszymi i starszymi zakonnikami, które się aż o Nuncyusza i o Rzym oparły i które się złożeniem z urzędu dawnego przeora zakończyły.

1780 d. 28 Listopada opuściła Kraków załoga moskiewska. Tegoż roku zmarli Wacław Sierakowski arcybisk. lwowski, Sierakowski biskup inflantski, Borch Kanclerz Koron., Chodkiewicz starosta żmudzki.

1781 Cesarz Józef odwiedził Carową Katarzynę w Mohilewie. – Rząd austryjacki oderwał piarskie Kollegia w Podolińcu, w Rzeszowie, w Warężu, w Złoczowie, we Lwowie i rezydencyę w Nowym Sądczu od prowincyi polskiej i pod władzę biskupów poddał.

1782 Biskup krakowski Kajetan Sołtyk, który po 8letniem odosobnieniu, znowu się ukazywać zaczął, mszę odprawiać, gości przyjmować, chorych odwiedzać, został d. 23 Lutego w Seminarium zamkowem uwięziony, i po odprawieniu Komissyi Królewskiej, która pod prezydencyą Antoniego Okęckiego biskupa poznań. Kanclerza Koron. od 27 Marca do 4 Kwietnia trwała, oraz drugiej Kommissyi zesłanej przez Prymasa, która pod prezydencyą Macieja Garnysza bisk. chełmsk. od 27 Lutego trwała, ogłoszony za waryata, po dodaniu mu kuratorów Przerębskiego Kustosza kor. Michała Sołtyka dziekana krak. Macieja Sołtyka wojewody sandomirsk: i Tomasza Sołtyka Kasztelana zawichost. do Kielc d. 15 Maja z Krakowa wywieziony. – Tegoż roku umarł August Czartoryski wojewoda ruski, a d. 11 Marca Antoni Lubomirski Kasztelan krak. –

Rozkazem Palatyna węgierskiego (Posonii d. 3 Junii 1782) Kollegium Piarów w Podolińcu przyłączone zostało do prowincyi węgierskiej przyczem usunięto Polaków a na rektora przysłano Węgra Ambrozego a S. Joanne Bapt. Jakoss z Kollegium Breznobania (Briesen).

1783 Biblioteka XX. Piarów otrzymała w darze po zmarłym x. Andrzeju Mieczkowskim Dr. Teol. i Prof. 320 książek. – W dzień uroczystyś. Stanisława podczas nieszporów uderzył piorun w Katedrę krakow. w wieżę wpadł do Kapitularza i z tamtąd przez Kościół wyleciał potłukłszy okna i niektóre marmury; jednak nikogo z ludzi nie uszkodził. D. 30 Czerwca odprawił wjazd na Starostwo Krakowskie Eliasz Wodzicki

starosta stobnicki który otrzymał starostwo krakowskie po rezygnowaniu Przebendowskiego starosty krak.
Magistrat krakowski zaczął restauracyą wieży ratusznej, na co biskup Sołtyk 50000 złp. zostawił. Przy tej sposobności znaleziono w bani miedzianej 3 puszki blaszane. W pierwszej włożonej r. 1611 były monety i medale srebrne od r. 1533–1608 Zygmunta I, Zygmunta Aug. Stefana Batorego, medal Jana Zamojskiego i srebrny medal familijny Kremera rajcy krak. z r. 1542. – W drugiej puszce włożonej r. 1684 były monety srebrne z czasów króla Michała i Jana III. – W trzeciej puszce włożonej również r. 1684 były ryciny S. Jana Kantego, Oblężenia Wiednia oraz skrypt historyczny Jana Gaudentego Zacherli lunara miejskiego. – Podług pisma Zbiór tygodniowych wiadomości uczonych miało miasto Kraków ludności: w 1781 r. 10376 dusz; w 1782 r. 9490 dusz; w 1783 r. 9508 dusz. – R. 1783 we wszystkich parafiach Krakowa i przedmieść ochrzczono 686 mężczyzn a 702 kobiet; zmarło 729 mężczyzn, 820 kobiet; zaślubiono 353 par.

1784 d. 1 Września otworzono szkoły łacińskie Gimnazya w miastach cyrkularnych: Lwowie, Stanisławowie, Zamościu, Przemyślu, Rzeszowie i Bochni; dawne zaś szkoły i kolonie akademickie zniesiono. – W Warszawie na wieży zamkowej osadzono pierwszy konduktor. – Kollegia pijarskie w Wargu, Złoczowie i rezydencya w Nowym Sączu zostały supprymowane. Do Kollegium w Rzeszowie sprowadzono z Morawy Pijarów. – D. 16 Listopada 1784 otworzony uroczyście Uniwersytet we Lwowie w gmachu potrynitarskim przez Gubernatora Brygido, pierwszym rektorem obrany biskup przemyski; profesorów było 21; podczas nabożeństwa inauguracyjnego tamże produkowali się w kościele p. Weltisch aktuaryusz tabuli krajowej sławny basetlista, i pani Nikorowiczowa żona konsyliarza pierwszej instancyi z domu Borginion sławna śpiewaczka.

1785 Zima nader była ostra i w śniegi obfita; największy mróz był d. 1 i 2 marca. Wisła zamarznięta puściła dopiero d. 17 Kwietnia. D. 22 Sierpnia o 7ej godzinie z rana było trzęsienie ziemi w Krakowie które trwało 2 sekundy. – Z powodu iż Cystersi w Mogile zaniedbywali parafię, tak iż w całym klasztorze nie było księdza tylko sami laicy i klerycy dla kształcenia się z wszystkich klasztorów cysterskich: chciał ich Poniatowski Michał administrator dyecezyi krak. przenieść do Kollegium Froje-

znickiego S. Piotra w Krakowie, a w Mogile skasować klasztor i zrobić parafię i polecił wykonanie tego Trzebińskiemu Kanon. Krak. Niechcieli przystać na to Cystersi; a Poniatowski zesłał komisyę do Mogiły złożoną z Szembeka bisk. płock. i Olechowskiego archidya: kona Krak. Ci uchwalili, aby wsie Mogiłę i Wrożenice oddać probosz: czowi i wikarym, resztę zaś dóbr zostawić Cystersom i takowych przenieść do Krakowa do S. Piotra, gdzie miało być ich Studium gene: rale. Po różnych staraniach wyjednali jednak Cystersi u Prymasa, iż część Cystersów z Studium generale przeniesiono do Krakowa do Kościoła S. Piotra, drugą część zostawiono w Klasztorze w Mo: gile, a Parafię Mogilską z 2 wsiami: Wrożenice i Wiktorowice czyniącemi dochodu 6000 złp. oraz dziesięcinami oddano księżom świeckim. Pierwszym proboszczem mogilskim mianowany został Trzebiński Kanon. Krak.

W Warszawie otworzono pierwszy cmentarz publiczny za miastem.

1786 d. 27 Febr. było drugie trzęsienie ziemi w Krakowie, które się z Czech rozpoczęło ku wschodowi idąc. — W Galicyi za władzą Rząd Austryacki (na mocy Konkordatu zawartego z Polską) zajął dobra wszelkie klasztorne i duchowne. Konsystorz Krakowski objął kilka wsi Klasztoru tynieckiego i staniąteckiego w Polsce leżących. Rów: nież wzięto się w Austryi do kassaty zakonów; zniesziono wszyst: kie Klasztory Paulinów w Węgrzech i zabrano po nich wszelkie dobra czyniące do 5,000000 złreńskich.

W maju przyjechał do Krakowa Oraczewski Felix nowy wizy: tator Akademii przysłany przez Komissyę edukacyjną na miejsce Hugona Kołłątaja który począwszy od Reorganizacyi Uniwer: sytetu Krak. przez lat 4 był rektorem i jako emeryt bogate beneficia otrzymał. Installacya uroczysta Oraczewskiego na Rektora Akademii odbyła się d. 3 Octobr.

Na sejmie Warszawskim approbowano Konwencyą z Dworem Austry: ackim, który za zabrane dobra ogromne duchowne obiecał Polsce tylko 400,000 zł. wypłacić. — Cesarz Józef II zniósł w Wiedniu Nuncyaturę apostol.

D. 3 Grudnia wieczór o godzinie 5ej minut 10 było trzecie silne trzęsienie ziemi w Krakowie, trwające prawie przez całe Zdrowaś Marya.

1787. Król Stanisław August wyjechał do Kaniowa na powitanie Katarzyny Carowej. – Komissia dobrego porządku lubo jeszcze r. 1780 uchwalona i reskryptem Królewskim z d. 22 Maja 1786 na Kraków rozciągnięta, rozpoczęła d. 1 Lutego 1787 na nowo swe czynności w Krakowie (już wprzody d. 15 Lutego 1780 rozpoczęta, lecz zalimitowana). Dla wizyi granic i lokacyi miasta polecono wygotować generalną mappę miasta Krakowa z circumferen: tiami; polecono także zwrócić uwagę na stan kanałów, studni; polecono wynalezienie żywej wody płynącej do picia; i opatrze: nie bezpieczeństwa od ognia, sprawienie pomp i sikawek.

D. 16 Czerwca Król Stanisław August po powrocie z Kaniowa przyjechał do Krakowa, przenocowawszy w Kościelnikach. Wjeżdżał zaś konno floriańską bramą i Kanonną na za: mek. Nazajutrz d. 17 Czerwca w niedzielę był na nabożeństwie w Katedrze, poczem przyjmował władze i Akademią z rektorem Oraczewskim na czele. – W poniedziałek d. 18 Czerwca przypa: trywał się Król obchodowi zaprowadzenia Króla strzeleckiego i Kurka. – We wtorek d. 19 Czerwca popołudniu był Król w Akademii na posiedzeniu publicznem podczas którego Bogucicki professor wychwalając tolerancyją, powstawał na fanatyzm religijny i ganił spalenie Hussa; co duchowni za złe poczytali Bogucickiemu. – D. 20 Czerwca był Król u Dominikanów i na Wesołej. – D. 21 Czerwca odbył Król pieszo processyą na Skałkę.